Střední zdravotnická škola

Fakultní škola Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy

Praktická sestra

53 - 41 - M/03

Školní vzdělávací program s účinností od 01. září 2019

Obsah

I. Profil absolventa 4
1. Identifikační údaje 4
2. Charakteristika oboru a uplatnění absolventa 5
II. Charakteristika vzdělávacího programu – denní forma vzdělávání 9
1. Podmínky pro přijímání uchazečů 9
2. Zdravotní způsobilost uchazečů 9
3. Pojetí a cíle vzdělávacího programu 9
4. Klíčové kompetence a odborné kompetence 10
5. Charakteristika obsahu vzdělávacího programu 14
6. Průřezová témata 16
7. Organizace výuky 21
8. Metody výuky 23
9. Hodnocení žáků 23
10. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 26
11. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných 28
12. Způsob ukončení vzdělávání 30
III. Charakteristika vzdělávacího programu – večerní forma vzdělávání **31**
1. Podmínky pro přijímání uchazečů 31
2. Zdravotní způsobilost uchazečů 31
3. Pojetí a cíle vzdělávacího programu 31
4. Klíčové kompetence a odborné kompetence 32
5. Charakteristika obsahu vzdělávacího programu 35
6. Průřezová témata 37
7. Organizace výuky 42
8. Metody výuky 44
9. Hodnocení žáků 45
IV. Učební plán, využití týdnů ve školním roce **46**
V. Rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP **49**
VI. Učební osnovy – denní studium **50**
PPředmět: Český jazyk a literatura 50
Předmět: Anglický jazyk 59
Předmět: Německý jazyk 79
Předmět: Ruský jazyk 97
Předmět: Občanská nauka 100
Předmět: Dějepis 125
Předmět: Matematika 132
Předmět: Fyzika 137
Předmět: Chemie 141
Předmět: Biologie a ekologie 145
Předmět: Informační a komunikační technologie 149
Předmět: Tělesná výchova 156
Předmět: Ekonomika 167
Předmět: Psychologie a komunikace 171
Předmět: Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví 178
Předmět: První pomoc 186
Předmět: Klinická propedeutika 193
Předmět: Somatologie a patologie 199

Předmět: Ošetřovatelství....209
Předmět: Ošetřování nemocných....223
Předmět: Seminář – psychologie....232
VII. Učební osnovy – večerní studium....238
Předmět: Český jazyk a literatura....238
Předmět: Anglický jazyk....247
Předmět: Německý jazyk....271
Předmět: Ruský jazyk....288
Předmět: Občanská nauka....311
Předmět: Dějepis....318
Předmět: Matematika....325
Předmět: Fyzika....330
Předmět: Chemie....335
Předmět: Biologie a ekologie....339
Předmět: Informační a komunikační technologie....343
Předmět: Ekonomika....350
Předmět: Psychologie a komunikace....355
Předmět: Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví....362
Předmět: První pomoc....370
Předmět: Klinická propedeutika....377
Předmět: Somatologie a patologie....384
Předmět: Ošetřovatelství....394
Předmět: Ošetřování nemocných....406
Předmět: Seminář – psychologie....415
VIII. Materiální a personální zajištění výuky....421
1. Materiální podmínky školy....421
2. Personální zajištění....422
3. Organizační podmínky....422
4. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví....423
IX. Charakteristika spolupráce se sociálními partnery....425
X. Autorský kolektiv....426
Dodatky....427

I. Profil absolventa

1. Identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední zdravotnická škola, Ruská 2200/91, 100 00 Praha 10
Zřizovatel:	Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, Praha 1
IZO školy:	110031008
Název školního vzdělávacího programu:	**Praktická sestra**
Kód a název oboru vzdělání:	**53-41-M/03 Praktická sestra**
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:	čtyřleté denní studium pětileté večerní studium
Jméno ředitelky školy:	PhDr. et Mgr. Ivanka Kohoutová, Ph.D.
Kontakty pro komunikaci se školou:	tel. 246 090 805 e-mail: sekretariat@szs-ruska.cz www.szsvinohrady.cz
Platnost ŠVP:	od 01. září 2019 počínaje prvním ročníkem
Datum schválení:	17. 04. 2018
Podpis ředitelky školy:	PhDr. et Mgr. Ivanka Kohoutová, Ph.D.

2. Charakteristika oboru a uplatnění absolventa

Absolvent oboru Praktická sestra je připraven vykonávat profesi zdravotnického pracovníka ve státních i nestátních zdravotnických zařízeních, které poskytují péči ve zdravotnické a sociální oblasti.

Absolvent poskytuje nebo zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílí se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péči.

Dále se absolvent ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné, rehabilitační, neodkladné, diagnostické a dispenzární péči v rozsahu své odborné způsobilosti, která je stanovena platnou legislativou MZ ČR.

Absolvent získá potřebné kompetence v oblasti všeobecného i odborného vzdělání k tomu, aby mohl po úspěšném ukončení studia pokračovat v dalším vzdělávání na vysokých nebo vyšších odborných školách, hlavně v oborech zaměřených na oblast zdravotnickou a sociální, případně na obory příbuzné.

Absolvent najde uplatnění při poskytování péče ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního typu, v léčebnách pro dlouhodobě nemocné, v ústavech sociální péče, v domácí ošetřovatelské péči. Dále může pracovat ve stacionářích pro osoby se zdravotním postižením, v zařízeních geriatrické péče, v zařízeních hospicové a respitní péče.

Odborné kompetence

Absolvent bude vzdělán tak, aby:

- definoval, co je ošetřovatelská péče a znal její historii;
- znal a byl schopen uplatňovat etické principy práce zdravotnického pracovníka včetně požadavků na ochranu informací;
- byl schopen reflektovat profesionální i osobní hodnotovou orientaci;
- uvědomoval si specifika profese zdravotnického pracovníka;
- osvojil si odborné vědomosti, dovednosti a postupy pro poskytování komplexní ošetřovatelské péče a prevenci nemocí;
- v odborné komunikaci se vyjadřoval přesně a terminologicky správně, rozuměl základní latinské terminologii;
- měl přehled o organizaci a řízení zdravotnictví a o nových trendech v péči o zdraví obyvatelstva, znal programy na podporu zdraví obyvatelstva;
- pomáhal klientům/pacientům překonávat problémy spojené s nemocí nebo hospitalizací a udržovat kontakt s vnějším prostředím;
- dovedl vhodným způsobem komunikovat s klienty/pacienty s ohledem na jejich věk, typ osobnosti a zdravotní stav, dodržoval pravidla společenského chování;
- při poskytování ošetřovatelské péče klientům/pacientům z odlišného sociokulturního prostředí jednal s vědomím jejich národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností;
- sledoval odborné informace a uměl s nimi efektivně pracovat;
- byl schopen uplatnit se na trhu práce a aktivně rozhodovat o své profesní kariéře;

Odborné vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent:

a) Poskytoval nebo zajišťoval bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílel se pod

odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péče.

- poskytoval ošetřovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledoval a zaznamenával fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- prováděl komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin, sledoval poruchy celistvosti kůže;
- rozděloval stravu pacientům podle diet a dbal na jejich dodržování, dohlížel na dodržování pitného režimu, sledoval bilanci tekutin, pečoval o vyprazdňování;
- aplikoval zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury;
- prováděl sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory;
- pečoval o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonával činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- prováděl ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství včetně metod bazální stimulace;
- pečoval o močové katetry pacientů starších 3let (péčí o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřoval periferní žilní vstupy;
- zajišťoval činnosti spojené s přijetím, přemisťováním a propuštěním pacientů;
- poskytoval a zajišťoval psychickou podporu umírajícím a jejích blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťoval péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonával v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonával činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbal na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- prováděl zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonával administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracoval s informačním systémem pracoviště;
- poskytoval pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbal na ochranu osobních údajů;
- motivoval a edukoval jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednal v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňoval jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika; zvládal základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracoval v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnul neodkladnou první pomoc;
- pracoval jako člen zdravotnického týmu, dbal na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

b) Vykonával bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče.

- podával léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak v rozsahu stanoveném Vyhláškou č. 55/2011 Sb., odst. 2 a), ve znění pozdějších předpisů;
- prováděl odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťoval jejich průchodnost;

- zaváděl a udržoval inhalační a kyslíkovou terapii, odebíral kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- prováděl vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- prováděl ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřoval stomie;
- podával potraviny pro zvláštní lékařské účely.

c) Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovával dentální materiály v ordinaci a vykonával činnost zubní instrumentářky.

d) Dbal na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

- chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znal a dodržoval základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojil si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznal možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byl schopen zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znal systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměl uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

e) Usiloval o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb.

- chápal kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- dodržoval stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbal na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňoval požadavky pacientů a jiných klientů.

f) Jednal ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

- znal význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažoval při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) také možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařil s finančními prostředky;
- nakládal se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Všeobecné kompetence

Absolvent bude vzdělán tak, aby:

- četl s porozuměním texty různého stylu a žánru a efektivně zpracovával získané informace;
- rozuměl ikonickým textům, tj. vyobrazením, grafům, tabulkám, schématům apod.;
- vyjadřoval se srozumitelně, přiměřeně situaci, kultivovaně a v souladu s normami českého jazyka, a to ústně i písemně;
- ovládal aktivně alespoň jeden světový jazyk, byl schopen ho využívat pro řešení standardních i typicky pracovních řečových situací;
- měl základní znalosti o fungování demokratické společnosti a o evropské integraci, osvojil si kompetence potřebné k aktivnímu občanskému životu;

- dovedl využívat poznatků o historii k porozumění současnosti;
- uvědomoval si svou národní a evropskou identitu, svá lidská práva, respektoval práva ostatních lidí i kulturní odlišnosti příslušníků jiných národností a etnik, nepodléhal rasismu, xenofobii a intoleranci;
- získal všeobecný kulturní rozhled, uvědomoval si hodnoty evropské a světové kultury a chápal význam umění pro život;
- efektivně používal matematické kompetence pro řešení reálných situací;
- osvojil si důležité přírodovědné poznatky, které mu lépe umožní porozumět přírodním jevům, procesům, vztahu člověka a přírody i některým odborným problémům oboru;
- aplikoval zásady péče o zdraví a správné životosprávy v osobním životě, aktivně usiloval o zdokonalování tělesné zdatnosti;
- osvojil si základní poznatky ekonomiky potřebné pro porozumění systému tržního hospodářství, vhodně je využíval v osobním, popř. pracovním životě;
- byl připraven a ochoten se dále vzdělávat;

Vzdělávací program směřuje k tomu, aby absolvent:

- přijal práci zdravotníka nejen jako profesi, ale zároveň jako poslání a byl vnímavý k potřebám klientů/pacientů;
- dodržoval předpisy BOZ a PO;
- nakládal s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- pečoval o své zdraví;
- byl schopen pracovat v týmu;
- přispíval k vytváření kvalitních mezilidských vztahů a uměl předcházet konfliktům;
- chápal kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména firmy;
- dodržoval stanovené standardy a předpisy, které souvisí se systémy řízení pracoviště;
- byl schopen předcházet syndromu vyhoření ve své práci;
- byl schopen pracovat pod supervizí.

Absolvent je vybaven také kompetencemi, které jsou uplatnitelné i v jiných profesích. Jedná se zejména o:

- schopnost samostatně řešit pracovní problémy;
- nést odpovědnost za svá rozhodnutí;
- podílení se na týmové spolupráci;
- ovládání základních komunikačních dovedností;
- loajálnost ke svému zaměstnavateli;
- vědomí celoživotního vzdělávání a úsilí o profesní rozvoj;
- schopnost práce s prostředky informačních a komunikačních technologií;
- schopnost využití znalosti cizího jazyka ve své práci;
- orientace v informačních zdrojích a schopnost kritického posouzení jejich věrohodnosti.

II. Charakteristika vzdělávacího programu – denní forma vzdělávání

1. Podmínky pro přijímání uchazečů

Studijní obor Praktická sestra je určen pro uchazeče, kteří úspěšně splnili povinnou školní docházku. Splnili podmínky přijímacího řízení a splnili podmínky zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání stanoveném vládním nařízením. O dalších podmínkách pro přijímací řízení do oboru rozhoduje ředitelka školy. Tzn., že:

- přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a prováděcími předpisy (dále jen Školský zákon);

splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání v daném oboru vzdělání.
Kritéria přijímacího řízení jsou zveřejněna v souladu s právními předpisy.

2. Zdravotní způsobilost uchazečů

K přihlášce ke studiu oboru Praktická sestra je nutné doložit potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti dle § 3 odst. 5, zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) a nařízení vlády č. 211/2010 Sb.
Pro studijní obor **nejsou** zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře;
- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce horních nebo dolních končetin (poruchy hrubé a jemné motoriky);
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi kůže a spojivek včetně onemocnění alergických, pokud při praktickém vyučování nelze vyloučit silné znečištění kůže nebo kontakt s alergizujícími látkami;
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic včetně onemocnění alergických, pokud nelze při praktickém vyučování vyloučit dráždivé a alergizující látky, činnosti ve vysoce prašném prostředí;
- přecitlivělost na alergizující látky používané při praktickém vyučování;
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž;
- prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity;
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňující zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny;
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

3. Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program připravuje žáky pro práci zdravotnického pracovníka, který bude schopen vykonávat činnosti, jež souvisí s ošetřovatelskou péčí v rámci ošetřovatelského procesu, a to samostatně nebo v rámci pracovního týmu. Z tohoto důvodu se vzdělávání zaměřuje hlavně na zvládnutí ošetřovatelských výkonů, na práci s různými cílovými skupinami klientů/pacientů a na schopnost aplikovat teoretické znalosti do praktických dovedností. Důraz se také klade na vytváření a rozvíjení žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka. Žáci jsou vedeni k pečlivosti a odpovědnosti za svá rozhodnutí, k ochotě, empatii a trpělivosti při jednání s klienty/pacienty. Žáci jsou zároveň vzděláváni tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci, která je potřebná pro profesní i osobní život, aby byli schopni se celoživotně vzdělávat a profesně se rozvíjet. Neodmyslitelným prvkem je výchova žáků k péči o vlastní zdraví a zdraví svěřených klientů/pacientů.

Vzdělávací program je koncipován tak, aby vedle odborného vzdělání žáků rozšiřoval také jejich všeobecné vzdělání. Všeobecné vzdělávání je uplatnitelné i v jiných dovednostech a žákům umožní lépe se orientovat v nových pracovních a životních podmínkách. Odborné vzdělávání poskytuje žákům kvalitní odborné vědomosti potřebné pro vytvoření požadovaných dovedností zdravotnického pracovníka. Nedílnou součástí odborného vzdělávání jsou cvičení a odborná praxe, která probíhá v zařízeních poskytujících zdravotnickou péči.

4. Klíčové kompetence a odborné kompetence

Vzdělávání v oboru Praktická sestra zajišťuje vytváření kvalitních znalostí, dovedností a s nimi souvisejících postojů a životních hodnot, které jsou obecně uplatnitelné v občanském životě. Umožňují absolventům orientovat se na trhu práce, pociťovat potřebu celoživotně se vzdělávat a zařadit se do občanského života. Prolínají se celým všeobecným a odborným vzděláváním a na jejich realizaci se podílí všechny předměty vzdělávacího programu.

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná

témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- posoudit výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

i) Odborné kompetence

Umožňují žákům získávat vědomosti a dovednosti potřebné k výkonu povolání Praktické sestry, zejména provádění činností základní ošetřovatelské péče a podílet se v rámci svých kompetencí na specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péči. Měli by být schopni provádět ošetřovatelské postupy spojené s hygienickou péčí, sledováním fyziologických funkcí, podáváním stravy nemocným, s realizací rehabilitačního ošetřování, podílet se na manipulaci a uložení léčivých přípravků a prádla, zajišťovat aplikaci tepla a chladu. Zejména je třeba vykonávat činnosti vedoucí k nácviku sebeobsluhy pacienta včetně herních aktivit dětí. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli poskytovat ošetřovatelskou péči pod vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky nebo lékaře zejména v oblasti aplikace léků různými způsoby, odebírali biologický materiál invazivní i neinvazivní cestou, podíleli se na ošetřování ran, připravovali pacienty k diagnostickým či léčebným výkonům. Je třeba, aby pracovali se zdravotnickou dokumentací, byli schopni dbát pravidel bezpečnosti práce, usilovali o kvalitu své práce a dokázali se chovat ekonomicky a ekologicky.

5. Charakteristika obsahu vzdělávacího programu

a) Všeobecné vzdělávání

Jazykové vzdělávání

Rozvíjí především komunikativní dovednosti žáků a učí je kultivovaně se vyjadřovat v českém nebo v cizím jazyce a efektivně pracovat především s textem jako zdrojem informací. Navazuje na znalosti ze základního vzdělávání a dovednosti žáků, zaměřuje se také na základní terminologii a problematiku z oblasti zdravotnictví. Cílem vzdělávání žáků v cizím jazyce je připravit je pro aktivní užívání jazyka v situacích spojených s občanským životem a s výkonem práce zdravotnického pracovníka, ale i na spolupráci se zahraničními partnery a případná studia na vysoké škole.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech český jazyk a literatura, cizí jazyk.

Společenskovědní a etické vzdělávání

Vede žáky k získávání hodnotové orientace spojené s činností zdravotnického pracovníka. Vychovává žáky v duchu demokracie a humanity, seznamuje je se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života, s psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidských vztahů. Žáci jsou vedeni k samostatnému rozhodování nejenom za sebe, ale i za svěřené klienty/pacienty. Jsou vedeni k názorové toleranci a praktické snášenlivosti. Prvky etického vzdělávání jsou uplatňovány i v odborných předmětech, zejména v ošetřovatelství a při ošetřování nemocných a odborné praxi.

Vzdělávání je realizováno především v předmětu občanská nauka, dějepis a psychologie a komunikace.

Matematické a ekonomické vzdělávání

Vzdělávání v této oblasti směřuje k tomu, aby žáci zvládali využívat matematické vědomosti a dovednosti v občanském i profesním životě. Ekonomické vzdělávání umožňuje získat základní přehled o trhu a jeho zákonitostech, o podnikání a základních typech organizací, seznamuje žáky s podstatou managementu a marketingu a tím, jak získané poznatky aplikovat v případě státních i neziskových organizací.

Vzdělávání je realizováno především v předmětu matematika a ekonomika.

Přírodovědné vzdělávání

Vede žáky ke komplexnímu pochopení zákonitostí přírodních jevů a zákonů a využívání dosažených vědomostí a dovedností v praktickém životě. Formuje u žáků kladný a zodpovědný postoj k životnímu prostředí a přírodě. Směřuje k tomu, aby žáci chápali přínos přírodních věd pro medicínu a ošetřovatelství, zejména v oblasti diagnostiky a komunikace.

Vzdělávání je realizováno v předmětu základy přírodních věd – fyzika, chemie, biologie.

Se zásadami ekologie se žáci seznamují v rámci hodin biologie, chemie a v třídnických hodinách.

Estetické vzdělávání
Podporuje kultivaci osobnosti žáků, významně se podílí na výchově ke kultivovanému vyjadřování, přispívá k rozvoji jejich duševního života. Formuje pozitivní vztah žáků ke kulturním památkám a duševnímu vlastnictví společnosti. Výrazně ovlivňuje chování žáků zejména v oblasti společenského chování a vzájemné komunikace. Prvky estetického vzdělávání jsou obsaženy i v odborných předmětech, zejména v ošetřovatelství, ošetřování nemocných a odborné praxi.

Vzdělávání je realizováno v předmětech český jazyk a literatura, dějepis.

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích
Směřuje k tomu, aby žáci získali dovednosti v práci s počítačem a ostatními informačními technologiemi, byli schopni s nimi běžně pracovat a využívat je v profesním i osobním životě. Vzdělávání vede žáky k tomu, aby vedle technických dovedností uměli pracovat s informacemi získanými zejména prostřednictvím Internetu, dokázali je třídit a předávat. Vzdělávání směřuje k tomu, aby bylo využíváno ve všech předmětech včetně odborných a praktických.

Vzdělávání je realizováno v předmětu informační a komunikační technologie.

Vzdělávání pro zdraví
Vzdělávání je zaměřeno na podporu péče o vlastní zdraví tělesné i duševní. Vychovává žáky k tomu, aby si vážili vlastního zdraví, uvědomovali si celoživotní zodpovědnost za vlastní zdraví a účelně působili na spoluobčany v rámci prevence nemocí a úrazu. Učí je vyrovnávat se s tělesnou i duševní zátěží, osvojit si pravidla zdravé životosprávy, psychohygieny s důrazem na prevenci závislostí. Směřuje také k vytváření zdravých mezilidských vztahů, včetně rodinného prostředí. Vzdělávání vede žáky k pozitivnímu postoji k tělesným aktivitám, pohybu a sportovním činnostem jako k prevenci negativního vlivu životního stylu. Součástí vzdělávání je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazu.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech tělesná výchova, veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví a první pomoc.

b) Odborné vzdělávání

Směřuje k tomu, aby si žáci osvojili komplexní soubor vědomostí a dovedností potřebných k výkonu práce Praktická sestra. Jedná se zejména o učivo týkající se oblasti zdravotní politiky, ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí. Žáci získávají základní informace z klinických oborů, somatologie a patologie, klinické propedeutiky včetně porozumění a používání odborné terminologie. Učivo vede žáky k porozumění principům teorie ošetřovatelství, poskytuje jim teoretické znalosti a praktické dovednosti potřebné k realizaci ošetřovatelských postupů realizovaných v péči o pacienty. Vzdělávání je zaměřeno na vytváření schopnosti žáka reagovat na aktuální změny zdravotního stavu pacienta, předávat o nemocném kvalifikované a přesné informace v rámci kompetence zdravotnického asistenta. Důraz je kladen na komunikační dovednosti žáka, včetně komunikace s pacienty z různého sociokulturního prostředí. Vzdělávání vede žáky k odpovědnosti při práci s informacemi o klientech/pacientech, především v souvislosti s dodržováním právních předpisů o ochraně osobních údajů. Nedílnou součástí odborného vzdělávání je dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a realizování hygienicko – epidemiologických opatření. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli pracovat v týmu.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech somatologie a patologie, klinická propedeutika, veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví, první pomoc, psychologie a komunikace, ošetřovatelství, ošetřování nemocných.

6. Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.
Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.
Přínos těchto témat spočívá v tom, že jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- orientovali se v mediálních sděleních, kriticky je vyhodnocovali a využívali masová a síťová média pro své různorodé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Těžištěm realizace průřezového tématu Občan v demokratické společnosti bude:

- v důsledně a promyšleně prováděné **etické výchově**, vedoucí k občanským ctnostem (humanita, láska k lidem, soucítění, přátelství, pomoc, odpovědnost, spolupráce, aktivita pro dobré věci…).
- **ve vytvoření demokratického klimatu školy** (včetně zajištění efektivního fungování žákovské samosprávy);
- v náležitém rozvržení prvků průřezového tématu do jednotlivých částí školního vzdělávacího programu včetně plánované činnosti žáků mimo vyučování;
- v cílevědomém úsilí o dobré **znalosti, dovednosti a postoje žáků**, které jsou nezbytně potřebné pro informované a odpovědné občanské a jiné rozhodování a jednání;
- **v promyšleném a funkčním používání strategií výuky**, např. používání aktivizujících metod a forem práce ve výuce, jako je problémové a projektové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k rozvoji prosociálního chování, k rozvoji funkční gramotnosti žáků (tj. schopnost číst textový materiál s porozuměním, interpretovat jej, hodnotit a používat pro různé účely) atp.;
- v realizaci **mediální výchovy**.

Vhodným doplňkem jsou exkurze na zdravotnická pracoviště, návštěvu veletrhu, besedy se zástupci státní správy a samosprávy, účast žáků na sportovních, kulturních a soutěžních akcích. Multikulturní výchovu lze podpořit studijními pobyty v zahraničí a návštěvami památných míst holocaustu. Rovněž prezentace žáků na veletrhu středních škol (Schola Pragensis) a při dnech otevřených dveří pomáhají k naplnění tohoto průřezového tématu.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma Člověk a životní prostředí si klade za úkol vést žáky k uvědomění si skutečnosti, že jako jednotlivci i jako společnost jsme součástí přírody. Z toho vyplývá potřeba vychovat člověka, který je

zodpovědný za ochranu životního prostředí ve svém nejbližším okolí i z celospolečenského hlediska. Žákovi má pomoci najít zdravý životní styl, vést ho k šetření energií i materiálem, k hospodárnému chování v domácnosti a na pracovišti. Současně je cílem informovat žáky o jednotlivých složkách přírody, jejich vztazích a fungování, využití přírodních zákonitostí v technických vynálezech a o jejich zpětných vazbách. Toto téma se prolíná všemi přírodovědnými předměty i matematikou. V souvislosti s rozvojem gramotnosti pro udržitelnost rozvoje je propojeno se společenskovědními předměty (např. občanskou naukou a ekonomikou). Vztahy s odbornými předměty (např. ošetřovatelstvím, klinickou propedeutikou, somatologií a patologií, odbornou praxí) se projevují ve vysvětlení podstaty různých vyšetřovacích a léčebných metod z hlediska přírodních zákonitostí, dále v oblasti bezpečnosti práce, ochrany zdraví při práci a ve výchově k zodpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví. Spojitost s estetickým vzděláváním je dána vedením žáků k estetickému a citlivému vztahu k přírodě a okolí.

V rámci průřezového tématu Člověk a životní prostředí, patří udržitelný rozvoj mezi priority EU, včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:
- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;
- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:
- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy spolupracujeme se středisky a centry ekologické výchovy a s dalšími ekologickými institucemi a pracovišti.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a s ním měnící se požadavky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Průřezové téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebeprezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá, že:

- vedeme žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučíme žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivujeme žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámíme žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučíme žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučíme žáka efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámíme žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představíme žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Kariérové vzdělávání, představuje tematické okruhy:

- individuální příprava na pracovní trh;
- svět vzdělávání;
- svět práce;
- podpora státu ve sféře zaměstnanosti.

Okruhy jsou začleněny ve školním vzdělávacím programu ve všeobecné i odborné složce. Kariérovému vzdělávání se věnujeme po celou dobu vzdělávání, a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale i s využitím jiných forem.
Tyto schopnosti získají žáci v rámci odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů, především v předmětech ekonomika, občanská nauka, český jazyk a literatura, psychologie a komunikace a je nedílnou součástí předmětu ošetřování nemocných a odborné praxe. Výuka je doplněna odbornými exkurzemi, konzultacemi s výchovným poradcem a dle potřeby konzultacemi s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny a dalšími odbornými pracovišti.

Člověk a digitální svět

Charakteristika průřezového tématu

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako

při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.
Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.
Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

- V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.
- Ve společenskovědním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.
- V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.
- Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.
- V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.
- Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.
- Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.
- V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.
- V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budovali si osobní vzdělávací prostředí; byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity; aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých[1] a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie; dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech; měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

[1] Viz § 66, odst. 6 zákona č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů

7. Organizace výuky

Vzdělávání je organizováno jako čtyřleté denní a je rozděleno na výuku teoretických a teoreticko-praktických předmětů, která je realizována ve škole a na výuku praktickou, organizovanou ve zdravotnických zařízeních.

Teoretická a teoreticko-praktická výuka
Probíhá převážně v budově školy, a to v kmenových třídách nebo odborných učebnách určených pro výuku ošetřovatelství, informačních a komunikačních technologií, cizích jazyků, fyziky a chemie – laboratoře, psychologie a tělesné výchovy v tělocvičně a posilovně. Teoreticko-praktická výuka je využívána zejména v předmětech ošetřovatelství, ošetřování nemocných, psychologie a komunikace, informační a komunikační technologie, laboratorní cvičení z chemie, fyziky, český jazyk a literatura. V hodinách cvičení, při tělesné výchově a výuce cizím jazykům se třída může dělit na skupiny, při čemž se vychází z rozhodnutí ředitelky školy a zásad BOZ.

Praktická výuka
Praktická výuka je realizována ve zdravotnických zařízeních a má charakter teoreticko-praktické nebo praktické výuky. Při vyučování se třída dělí na skupiny v souladu s platnými právními předpisy.

Projektové vyučování
Projektové vyučování je založeno na propojení praxe a teorie. Tato metoda vede ke kreativitě a vlastní činnosti žáka. Učí se řešit problémy, diskutovat, argumentovat a vyvozovat řešení. Projektové vyučování je realizováno podle charakteru předmětu a časových, materiálních a prostorových možností. Využití této metody vychází ze zkušeností a dovedností učitele.

Odborná praxe

Je organizována na konci třetího ročníku (poslední týden v květnu a tři týdny v červnu) celkem v rozsahu čtyř týdnů, tj., 20 pracovních dnů. Uskutečňuje se na základě smluvního vztahu se zdravotnickým zařízením, který stanovuje podmínky, obsah a rozsah odborné praxe. Součástí smlouvy je stanovení podmínek o poučení žáků o BOZ a odpovědnosti žáků a školy vůči zdravotnickému zařízení.

Během odborné praxe se žáci naučí aplikovat dosavadní získané odborné kompetence do praxe, jsou zařazeni do týmu zdravotnických pracovníků. Odborná praxe významně přispívá k přípravě žáků pro výkon povolání praktické sestry v provozních podmínkách zdravotnického zařízení.

V průběhu odborné praxe se žáci hlouběji seznamují s prostředím a specifiky pro poskytování ošetřovatelské péče, učí se používat odbornou terminologii, ošetřují pacienty v rozsahu svých kompetencí, jsou schopni analyzovat měnící se zdravotní stav pacientů, naučí se pracovat v týmu pod odborným dohledem. Odborná praxe přispívá k rozvoji komunikativních dovedností, zodpovědnosti za vykonané úkoly a svěřené pacienty. Rozvíjí dovednosti řešit problémy a pracovat s informacemi. Odborná praxe je vykonávána zejména na pracovištích interního a chirurgického charakteru, popř. v zařízeních sociální péče. Součástí hodnocení je evaluační záznam staniční sestry daného pracoviště. Hodnocení se započítává do klasifikace z předmětu ošetřování nemocných.

Další vzdělávací aktivity

Recitační soutěž

Vyučující českého jazyka a literatury organizují pro žáky každoročně školní kolo recitační soutěže. Cílem je aktivizace žáků, rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře a prohloubení estetického prožitku z vnímání poezie. Vítěz postupuje do celostátního kola recitační soutěže středních zdravotnických škol.

Soutěž z psychologie

Pro žáky je organizováno školní kolo soutěže v oboru psychologie na předem dané téma. Téma je zpracováváno formou prezentací, čímž si žáci prohlubují vědomosti a dovednosti v oboru psychologie, vyhledávání informací a práce s nimi. Uplatňují své dovednosti v užívání výpočetní techniky a učí se kultivovanému projevu na veřejnosti v rámci prezentace své práce. Vítěz postupuje do regionálního kola soutěže středních zdravotnických škol.

Soutěž v první pomoci

V první pomoci soutěží převážně žáci 1. a 2. ročníků. Cílem soutěže je jednak teoretické oživení znalostí žáků a jednak praktické procvičení různých modelových situací v rozdílných podmínkách představujících situace reálné. Vítězná skupina postupuje do celostátního kola soutěže středních zdravotnických škol.

Školní knihovna

Součástí vzdělávacích aktivit je také školní knihovna, ve které je žákům i zaměstnancům školy k dispozici odborná literatura i beletrie. Fond knihovny, jenž je pravidelně doplňován, je využíván jako zdroj informací ke studiu i pro podporu čtenářství. V současné době obsahuje všechna díla, která jsou na seznamu četby k státní maturitě (počet výtisků bude pravidelně doplňován tak, aby byla všechna díla žákům neustále k dispozici).

Kulturní akce

V rámci snahy o všestranný rozvoj osobnosti žáků škola organizuje pro všechny žáky návštěvy divadelních a filmových představení, jejichž cílem je doplnit probíranou látku v hodinách českého jazyka a literatury. Zájemci z řad žáků mohou využít nabídku divadelních představení v rámci Klubu mladého diváka.

Výuka estetické výchovy je doplňována návštěvami Národní galerie a procházkami Prahou, jejichž cílem je seznámit žáky s pražskými kulturními památkami a architekturou Prahy.

Odborné přednášky

Pro žáky jsou připravovány přednášky na různá specifická témata jako např. integrovaný záchranný systém, multikulturní ošetřování, odborná aktuální témata, náborové přednášky s vedoucími pracovníky zdravotnických zařízení, jazykových škol apod.

Středoškolská odborná činnost a ekologické soutěže – ENERSOL

Žáci se pravidelně zúčastňují středoškolských soutěží - středoškolská odborná činnost a ekologické soutěže ENERSOL. Účastí v těchto soutěžích se u žáků rozvíjejí jak odborné vědomosti a dovednosti, tak i dovednosti v užívání výpočetní techniky. Zároveň se učí kultivovanému projevu na veřejnosti v rámci prezentace své práce.

Sportovní soutěže

Práce zdravotnického pracovníka vyžaduje značnou tělesnou zdatnost i dobrý zdravotní stav. Proto je nutné se zaměřit na upevňování zdraví a tělesnou zdatnost žáků v průběhu celého studia. Výbornou motivací pro aktivní zapojení žáků do tělesné přípravy jsou různé soutěže a sportovní aktivity. Žáci se zúčastňují sportovních soutěží v rámci POPRASKU – soutěže pražských středních škol a turnajů pražských zdravotnických škol (stolní tenis, florbal, minikopaná, plavání, odbíjená.) Vyučující tohoto předmětu připravují školní kola soutěží ve stolním tenise, florbalu a odbíjené a další.

Exkurze

Vyučující odborných předmětů organizují pro žáky jednotlivých ročníků exkurze a miniexkurze v rámci předmětu ošetřovatelství a ošetřování nemocných. Jedná se zpravidla o exkurze, které doplňují odbornou část vzdělávání, např. exkurze na ošetřovací jednotku, centrální sterilizaci, transfuzní stanici, psychiatrickou léčebnu, klinická pracoviště, pracoviště záchranné služby, zařízení sociální péče např. domovy důchodců,

ústavy sociální péče. Cílem je doplnění a prohloubení odborných teoretických znalostí. Žáci jsou seznámeni s provozem jednotlivých pracovišť a mají možnost své teoretické znalosti si ověřit v praxi.

V rámci výuky předmětu biologie jsou uspořádány exkurze do botanické a zoologické zahrady, kde žáci plní zadané úkoly vedoucí k prohloubení a upevnění učiva.

Prezentace školy

Žáci spolupracují s vyučujícími při prezentaci školy na veřejnosti. Jedná se o Dny otevřených dveří, které jsou určeny pro uchazeče a jejich rodiče, včetně široké veřejnosti. Dále se škola účastní přehlídky pražských středních škol Schola Pragensis, kde žáci předvádějí odborné činnosti získané v průběhu studia a poskytují veřejnosti informace týkající se školy. Další formou prezentace školy je konzultace učitelů s výchovnými poradci základních škol, které následně organizují burzy středních škol, a dle domluvy zde prezentujeme činnost školy. Škola svou činností pomáhá při různých akcích neziskových organizací např.: Světluška, Bílá pastelka, Život dětem – Srdíčkový den, Květinový den – pomoc onkologicky nemocným, Červená stužka – pomoc HIV pozitivním a nemocným AIDS.

K prezentaci školy přispívají i návštěvy ze zahraničních odborných škol (např. Nizozemí, Norsko, Německo, Maďarsko, Turecko).

Prezentací školy je i tradiční pořádání školního maturitního a imatrikulačního plesu pod záštitou Sdružení rodičů a přátel. Žáci se aktivně účastní programu formou vystoupení.

Spolupráce se zahraničními partnery

Škola spolupracuje v rámci programu Leonardo da Vinci s odbornými školami zdravotnického zaměření v zahraničí na výměnných pobytech, které jsou zaměřené na stáže ve zdravotnických zařízeních a odborných školách. Touto formou dochází k výraznému rozvoji jazykových a odborných kompetencí žáků. Výměnné pobyty se týkají pouze vybraných žáků, kteří mají zájem o obor a určité jazykové vybavení. Realizace těchto programů je závislá na přidělení finančních prostředků z grantů Národní agentury pro evropské vzdělávací programy (program Leonardo da Vinci) a grantů Evropských sociálních fondů, které vypisuje Magistrát hlavního města Prahy.

8. Metody výuky

Základ využívaných metod výuky tvoří skupinové, aktivizační a projektové metody. Pokud to učivo vyžaduje, může být zařazena i frontální metoda výuky. Využívána jsou také metody audiovizuální, pro které jsou k dispozici zařízení IKT včetně interaktivních tabulí. Důraz je kladen na zařazování aktivizačních a motivačních metod.

Upřednostňujeme zařazování diskuzí, rozhovorů, exkurzí. Nedílnou součástí je i zpracovávání seminárních prací a prezentací.

Všechny metody vyučování směřují k tomu, aby žáci byli schopni tvořivě pracovat, kriticky myslet, samostatně a účelně se učit, nést zodpovědnost za výsledky své práce, objektivně a kriticky je zhodnotit.

Při výuce žáků večerního studia je naprosto neodmyslitelnou součástí jejich samostudium, které se stává stěžejní metodou vzhledem k nižšímu počtu vyučovacích hodin a při němž významnou roli hraje využití informačních a komunikačních technologií. Nejčastěji uplatňovanými didaktickými principy při výuce dospělých jsou principy vědeckosti, spojování teorie s praxí, participativnosti, soustavnosti, přiměřenosti, individuálního přístupu, názornosti a trvanlivosti.

9. Hodnocení žáků

Hodnocení chování a prospěchu žáků vychází z platné legislativy a interních školních předpisů, zejména klasifikačního řádu, který je součástí školního řádu.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků

Učitelé SZŠ přistupují k hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. V hodnocení berou na zřetel úroveň dosažení cílů středního vzdělávání tak, jak jsou uvedeny ve školském zákoně, v rámcovém vzdělávacím programu, ve školním vzdělávacím programu.

Za absolvované 1. pololetí se vydává žákovi výpis z jeho klasifikace, za 2. pololetí se vydává žákovi vysvědčení, v případě neuzavřené klasifikace opět výpis. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je vyjádřeno klasifikací; záznamy o klasifikaci si žák sleduje s jeho rodiči v programu Bakalář, žák si může vést i samostatně ve studijním průkazu.

Podklady pro hodnocení vzdělávání a chování

a) vzdělávání

- Pozorování - především práce v hodině, snaha, píle, výsledky, sebehodnocení.
- Dialog s žákem ve všech částech vyučování – příprava, práce, komunikace, spolupráce s ostatními, sebehodnocení – z hlediska naplňování cílových kompetencí vzdělávání.
- Testování a zkoušky.

b) chování

- Pozorování chování při vyučovací hodině i mimo ni.
- Rozhovory se zákonnými zástupci nezletilých žáků.
- Konzultace s ostatními učiteli.
- Konzultace s výchovným poradcem, s psychologem školy či jiným odborníkem.

Zásady hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání a chování musí být jednoznačné, srozumitelné, všestranné a srovnatelné s kritérii, která jsou předem stanovena. Hodnocení musí být pedagogicky zdůvodněné a doložitelné a nemusí odpovídat hodnotě aritmetického průměru dosažených známek.

Zásady hodnocení vzdělávání žáka

- Učitel přistupuje k hodnocení s vědomím jeho motivační funkce a formativního významu.
- Učitel bere při hodnocení na zřetel dosažení cílů daného stupně vzdělávání.
- Učitel rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení.
- Učitel přistupuje k hodnocení objektivně, s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem vůči žákovi. V případě negativního hodnocení poskytne žákovi možnost pro dosažení úspěšnějšího hodnocení.
- Učitel zahrne v celkovém hodnocení kvalitu práce, aktivitu, píli, snahu a učební výsledky za celé klasifikační období.
- Učitel hodnotí žáka ze všech aspektů vzdělávacích činností v daném předmětu. Kvalita i kvantita hodnocení je předpokladem pro objektivní posouzení vzdělávání žáka.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení a poukazuje na klady i nedostatky hodnocených činností.
- Učitel rozvrhne písemné práce a další druhy zkoušek rovnoměrně v klasifikačním období tak, aby žák nebyl nadměrně zatěžován. Spolupracuje s třídním učitelem.
- Učitel je povinen vést evidenci o hodnocení žáka. V případě nezletilých žáků zabezpečí informování zákonných zástupců žáků.

Zásady hodnocení chování žáka

- Hodnocení a klasifikaci chování navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří v dané třídě učí, popř. s ostatními učiteli. Po projednání v pedagogické radě rozhoduje o výsledku ředitel.
- Třídní učitel vychází z úrovně dodržování pravidel, jak jsou uvedena ve školním řádu.
- Třídní učitel bere v úvahu motivační funkci hodnocení, přihlíží k účinnosti předešlých výchovných opatření.
- Žáci jsou hodnoceni a klasifikováni za své chování v době vyučování, při pobytu ve škole v době přestávek mezi vyučováním a při akcích pořádaných školou.

Hodnocení žáků se provádí pětistupňovou klasifikační škálou.

10. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření.

Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ). Podpůrná opatření zajišťuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.17.

Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

PLPP a IVP zpracovává škola. Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu.

Žák uvedený v §16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, odborného výcviku, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností, nebo předmětů a obsahových částí závěrečné zkoušky, závěrečné zkoušky s výučním listem, maturitní zkoušky a absolutoria v konzervatoři.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence nebo pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 k vyhlášce. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP. Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny, pokud to umožňuje RVP (§ 26 odst. 1b) ŠZ). Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b) ŠZ).

Způsob zajišťování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z vyhlášky MŠMT ČR č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o žáky se zdravotním postižením a zdravotním nebo sociálním znevýhodněním a žáky s OMJ (odlišným mateřským jazykem), kteří na škole studují.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je věnována odborná pozornost formou pravidelné spolupráce školy s pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 10. Toto pracoviště zajišťuje či zprostředkovává diagnostiku SVP a následně doporučuje vhodné formy intervence.

Žákům, kterým zdravotní stav, či jiné závažné důvody neumožňují studovat běžným způsobem, umožňuje škola studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.

Rodiče či zákonní zástupci žáků se studijními problémy jsou o potížích včas informováni a ve vzájemné spolupráci je hledáno řešení. V případě potřeby je tato činnost konzultována s psychologem.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá na naší škole výhradně formou integrace do běžných tříd. Při jejich vzdělávání se uplatňují metody používané při výuce žáků bez těchto potřeb, mohou však být podle doporučení PPP individuálně upraveny.

Na škole pracuje výchovná poradkyně, která pravidelně spolupracuje s PPP v Praze 10.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba:

a) se zdravotním postižením (tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, vývojové poruchy učení nebo chování).
b) zdravotním znevýhodněním (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání).
c) se sociálním znevýhodněním, jež je způsobeno:
   - rodinným prostředím s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožením sociálně patologickými jevy
   - nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou
   - postavením azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu.

Střední zdravotnickou školou v Praze 10 jsou pro úspěšné vzdělávání žáků se **zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním** zabezpečeny následující podmínky:

a) Individualizace vzdělávacího procesu – obsah, forma a metody vzdělávacího procesu a individuální hodnotící kritéria.
   Při individualizaci vzdělávacího procesu nejčastěji používáme tyto psychologem doporučené formy práce:

   <u>Metody a přístupy v jednotlivých předmětech:</u>

   český jazyk

   - ne hlasité čtení (dyslexie)
   - tolerovat pomalé tempo při psaní, dostatek času na písemné práce (dysgrafie)
   - psaní tiskacím písmem
   - preferovat ústní zkoušení
   - využít jiných forem diktátů (krácená forma, doplňování pravopisných jevů aj.)
   - osvobodit od psaní diktátů (dysortografie)
   - delší čas na kontrolu napsaného
   - využívat PC (s kontrolou pravopisu)
   - sloh – preferovat obsah (popř. zkoušet ústní formou)

   cizí jazyky

   - preferovat sluchovou cestu výuky – magnetofon, diktafon (dyslexie, dysgrafie)
   - upřednostňovat praktické používání jazyka (slovíčka ve slovních spojeních, fráze aj.)

- učebnice s českým výkladem a se správnou výslovností
- tolerovat v písemném projevu slova psaná foneticky
- preferovat ústní formu ověřování znalostí
- při ověřování znalostí užívat testy s volbou správné odpovědi

naukové předměty

- alternativní formy zápisu (kopie zápisků, tištěná verze, popř. diktafon aj.)
- omezit mechanické učení faktů (jména, letopočty, definice aj.)
- hodnotit pouze obsahovou stránku napsaného

matematika

- umožnit používat kalkulačky (dyskalkulie)
- umožnit pomocné kroky (pomocné výpočty)
- hodnotit i dílčí kroky postupu
- vyhnout se časovému stresu (prodloužit čas na práci)

b) Pomoc při zajištění kompenzačních pomůcek
c) Možnost individuálních konzultací
d) Spolupráce s PPP
e) Intenzivní kontakt se žákem a s jeho rodiči

Střední zdravotnickou školou v Praze 10 jsou pro úspěšné vzdělávání žáků se **sociálním znevýhodněním** zabezpečeny následující podmínky:

a) Finanční podpora žáků při účasti na činnostech souvisejících s výukou, a to převážně formou žádostí o granty, které zabezpečuje výchovná poradkyně, nebo příspěvkem ze Spolku rodičů a přátel
a) Zapůjčení učebnic zdarma a osobních ochranných pomůcek zdarma
b) Technická podpora studia – užívaní školního notebooku, využívaní školní tiskárny zdarma
c) Individualizace vzdělávacího procesu s ohledem na sociální situaci žáka – odložení klasifikace, možnost individuálních konzultací
d) Aktivity souvisejí s maximálním zapojením těchto žáků do života školy
e) Spolupráce s odborníky
f) Intenzivní kontakt se žákem a s jeho rodiči

Střední zdravotnickou školou jsou pro úspěšné vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (dále jen OMJ) zabezpečeny následující podmínky:

a) Zařazení žáků s OMJ do stupňů podpůrných opatření na základě doporučení PPP
b) Individualizace vzdělávacího procesu - zajištění úpravy obsahu vzdělání na základě doporučení PPP
c) Respektování individuálních potřeb žáka, vycházejících z „Doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole“
d) Intenzivní kontakt se žákem a jeho zákonným zástupcem
e) Možnost individuálních konzultací

11. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

V souladu se zněním ŠZ § 17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a měla být zaměřena na požadavek, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet.

Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky).

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifikům jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru.

Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeřadit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky).

Nadání, případně mimořádné nadání žáka se může projevit i v jiných než uměleckých oborech vzdělání. Může se jednat například o nadání vztahující se k výkonům speciálních manuálních nebo kognitivních činností, které žák v základním vzdělávání nevykonával, protože zde nebyly předmětem, resp. obsahem vzdělávání, a tento typ nadání tudíž nemohl být u žáka identifikován. Mohou to být i žáci vysoce motivovaní ke studiu daného oboru a povolání nebo příslušné technické aj. oblasti vědy a techniky.

Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad RVP a ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně VOŠ (popř. na vysoké škole).

Nadaní žáci naší školy jsou podporováni a odborně vedeni při soutěžích SOČ, dále je jim nabídnuta odborná stáž v zahraničí v rámci programu Erasmus+.

Střední zdravotnická škola v Praze 10 podporuje tyto žáky v účasti na různých soutěžích, na středoškolské odborné činnosti (SOČ) – škola nabízí odbornou pomoc při zpracování seminárních prací.

Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce či samotného mimořádně nadaného zletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek ze vzdělávacího obsahu nebo části vzdělávacího obsahu ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných včetně organizace výuky (vytváření skupin nebo oddělení) se řídí v plném rozsahu podle RVP a Vyhláškou č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, ve znění pozdějších předpisů.

Všestrannou podporu žákům se SVP zajišťuje na naší škole její vedení, výchovná poradkyně a metodička rizikového chování ve spolupráci převážně s třídními učiteli.

Výchovná poradkyně informuje již na přípravné schůzce rodičů budoucích prvních ročníků a samotné žáky ihned po zahájení studia o možnostech podpory žáků se SVP na škole.

Pokud žák doloží platné potvrzení z poradenského zařízení o jeho specifických potřebách, je ihned zařazen do centrální evidence žáků se SVP. Všichni učitelé mají povinnost daná doporučení při výchovně vzdělávacím procesu zohledňovat. Pokud doporučení z poradenského zařízení již pozbylo platnost, zajistí VP žákovi termín v PPP Praha 10, kde většinou je doporučení aktualizováno.

V případě, že se vyskytnou problémy u dalších žáků (zejména v prvních ročnících), vypracuje třídní učitel ve spolupráci s danými vyučujícími a za vedení VP plán pedagogické podpory (PLLP). Tento plán je po třech měsících vyhodnocen. Pokud opatření jsou dostačující, pokračuje vzdělávání žáka stejným způsobem. V opačném případě je žák poslán na vyšetření do PPP a škola se řídí závěrem vyšetření této instituce.

U všech žáků se SVP se snažíme o jejich maximální začleňování do běžného kolektivu, snažíme se zajistit i pomoc ze strany spolužáků. Významně na ně působí i pozitivní klima ve třídním kolektivu i ve škole.

Střední zdravotnická škola v Praze 10 podporuje i nadané žáky, u kterých rozvíjí jejich potenciál individuální přístupem. Zde se volí náročnější metody práce, podporují se k účasti na různých soutěžích, olympiádách a středoškolské odborné činnosti (SOČ), kde škola nabízí odbornou pomoc při zpracování seminárních prací. Pro tyto žáky jsou určeny i mezinárodní projekty, které škola realizuje.

Ředitelka školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost zákonného zástupce či samotného mimořádně nadaného zletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek ze vzdělávacího obsahu nebo části vzdělávacího obsahu ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.

12. Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělání je zakončeno maturitní zkouškou, jejíž průběh se řídí platnými právními předpisy MŠMT ČR. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou po úspěšném vykonání všech částí maturitní zkoušky. Vykonání maturitní zkoušky je stvrzeno maturitním vysvědčením.

SPOLEČNÁ ČÁST MZ	PROFILOVÁ ČÁST MZ
2 povinné zkoušky: 1. Český jazyk a literatura (DT) 2. Cizí jazyk (DT) nebo Matematika (DT)	1. **Český jazyk a literatura (ÚZ + PP)** 2. **Cizí jazyk (ÚZ + PP)** **pokud byl zvolen ve společné části** **plus** **3 povinné zkoušky** - stanovuje RVP/ ředitel školy 3. Ošetřování nemocných (PRZ) 4. Ošetřovatelství (ÚZ) 5. Psychologie a komunikace (ÚZ)
max. 2nepovinné zkoušky - z nabídky: Cizí jazyk, Matematika	**max. 2 nepovinné zkoušky** 1. Somatologie (ÚZ) 2. Matematika (ÚZ)

Vysvětlivky - zkratky: DT = didaktický test, PRZ = praktická zkouška, ÚZ = ústní zkouška, PP = písemná práce

Poznámka: praktická zkouška v délce 1 den

III. Charakteristika vzdělávacího programu – večerní forma vzdělávání

1. Podmínky pro přijímání uchazečů

Studijní obor Praktická sestra je určen pro uchazeče, kteří úspěšně splnili povinnou školní docházku. Splnili podmínky přijímacího řízení a splnili podmínky zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání stanoveném vládním nařízením. O dalších podmínkách pro přijímací řízení do oboru rozhoduje ředitelka školy. Tzn, že:

- přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a prováděcími předpisy (dále jen Školský zákon);
- splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání v daném oboru vzdělání.[2]

Kritéria přijímacího řízení jsou zveřejněna v souladu s právními předpisy.

2. Zdravotní způsobilost uchazečů

K přihlášce ke studiu oboru Praktická sestra je nutné doložit potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti dle § 3 odst. 5, zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) a nařízení vlády č. 211/2010 Sb.
Pro studijní obor **nejsou** zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře
- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce horních nebo dolních končetin (poruchy hrubé a jemné motoriky)
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi kůže a spojivek včetně onemocnění alergických pokud při praktickém vyučování nelze vyloučit silné znečištění kůže nebo kontakt s alergizujícími látkami
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic včetně onemocnění alergických, pokud nelze při praktickém vyučování vyloučit dráždivé a alergizující látky, činnosti ve vysoce prašném prostředí
- přecitlivělost na alergizující látky používané při praktickém vyučování
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž
- prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňující zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování

3. Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Vzdělávací program připravuje žáky pro práci zdravotnického pracovníka, který bude schopen vykonávat činnosti, jež souvisí s ošetřovatelskou péčí v rámci ošetřovatelského procesu, a to samostatně nebo v rámci pracovního týmu. Z tohoto důvodu se vzdělávání zaměřuje hlavně na zvládnutí ošetřovatelských výkonů, na práci s různými cílovými skupinami klientů/pacientů a na schopnost aplikovat teoretické znalosti do praktických dovedností. Důraz se také klade na vytváření a rozvíjení žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka. Žáci jsou vedeni k pečlivosti a odpovědnosti za svá rozhodnutí, k ochotě, empatii a trpělivosti při jednání s klienty/pacienty. Žáci jsou zároveň vzděláváni tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci, která je potřebná pro profesní i osobní život, aby byli schopni se celoživotně vzdělávat a profesně se rozvíjet. Neodmyslitelným prvkem je výchova žáků k péči o vlastní zdraví a zdraví svěřených klientů/pacientů.

[2] Podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávací program je koncipován tak, aby vedle odborného vzdělání žáků rozšiřoval také jejich všeobecné vzdělání. Všeobecné vzdělávání je uplatnitelné i v jiných dovednostech a žákům umožní lépe se orientovat v nových pracovních a životních podmínkách. Odborné vzdělávání poskytuje žákům kvalitní odborné vědomosti potřebné pro vytvoření požadovaných dovedností zdravotnického pracovníka. Nedílnou součástí odborného vzdělávání jsou cvičení a odborná praxe, která probíhá v zařízeních poskytujících zdravotnickou péči.

4. Klíčové kompetence a odborné kompetence

Vzdělávání v oboru Praktická sestra zajišťuje vytváření kvalitních znalostí, dovedností a s nimi souvisejících postojů a životních hodnot, které jsou obecně uplatnitelné v občanském životě. Umožňují absolventům orientovat se na trhu práce, pociťovat potřebu celoživotně se vzdělávat a zařadit se do občanského života. Prolínají se celým všeobecným a odborným vzděláváním a na jejich realizaci se podílí všechny předměty vzdělávacího programu.

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, [6] tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná

témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady; [3]
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, *tzn.,* že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

[3] Prvořadým předpokladem učení je čtenářská gramotnost, dovednost práce s informacemi, ovládání psaní a početních úkonů.

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

i) Odborné kompetence

Umožňují žákům získávat vědomosti a dovednosti potřebné k výkonu povolání Praktické sestry, zejména provádění činností základní ošetřovatelské péče a podílet se v rámci svých kompetencí na specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péči. Měli by být schopni provádět ošetřovatelské postupy spojené s hygienickou péčí, sledováním fyziologických funkcí, podáváním stravy nemocným, s realizací rehabilitačního ošetřování, podílet se na manipulaci a uložení léčivých přípravků a prádla, zajišťovat aplikaci tepla a chladu. Zejména je třeba vykonávat činnosti vedoucí k nácviku sebeobsluhy pacienta včetně herních aktivit dětí. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli poskytovat ošetřovatelskou péči pod vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky nebo lékaře zejména v oblasti aplikace léků různými způsoby, odebírali biologický materiál invazivní i neinvazivní cestou, podíleli se na ošetřování ran, připravovali pacienty k diagnostickým či léčebným výkonům. Je třeba, aby pracovali se zdravotnickou dokumentací, byli schopni dbát pravidel bezpečnosti práce, usilovali o kvalitu své práce a dokázali se chovat ekonomicky a ekologicky.

5. Charakteristika obsahu vzdělávacího programu

a) Všeobecné vzdělávání

Jazykové vzdělávání

Rozvíjí především komunikativní dovednosti žáků a učí je kultivovaně se vyjadřovat v českém nebo v cizím jazyce a efektivně pracovat především s textem jako zdrojem informací. Navazuje na znalosti ze základního vzdělávání a dovednosti žáků, zaměřuje se také na základní terminologii a problematiku z oblasti zdravotnictví. Cílem vzdělávání žáků v cizím jazyce je připravit je pro aktivní užívání jazyka v situacích spojených s občanským životem a s výkonem práce zdravotnického pracovníka, ale i na spolupráci se zahraničními partnery a případná studia na vysoké škole.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech český jazyk a literatura, cizí jazyk.

Společenskovědní a etické vzdělávání

Vede žáky k získávání hodnotové orientace spojené s činností zdravotnického pracovníka. Vychovává žáky v duchu demokracie a humanity, seznamuje je se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života, s psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidských vztahů. Žáci

jsou vedeni k samostatnému rozhodování nejenom za sebe, ale i za svěřené klienty/pacienty. Jsou vedeni k názorové toleranci a praktické snášenlivosti. Prvky etického vzdělávání jsou uplatňovány i v odborných předmětech, zejména v ošetřovatelství a při ošetřování nemocných a odborné praxi.

Vzdělávání je realizováno především v předmětu občanská nauka, dějepis a psychologie a komunikace.

Matematické a ekonomické vzdělávání
Vzdělávání v této oblasti směřuje k tomu, aby žáci zvládali využívat matematické vědomosti a dovednosti v občanském i profesním životě. Ekonomické vzdělávání umožňuje získat základní přehled o trhu a jeho zákonitostech, o podnikání a základních typech organizací, seznamuje žáky s podstatou managementu a marketingu a tím, jak získané poznatky aplikovat v případě státních i neziskových organizací.

Vzdělávání je realizováno především v předmětu matematika a ekonomika.

Přírodovědné vzdělávání
Vede žáky ke komplexnímu pochopení zákonitostí přírodních jevů a zákonů a využívání dosažených vědomostí a dovedností v praktickém životě. Formuje u žáků kladný a zodpovědný postoj k životnímu prostředí a přírodě. Směřuje k tomu, aby žáci chápali přínos přírodních věd pro medicínu a ošetřovatelství, zejména v oblasti diagnostiky a komunikace.

Vzdělávání je realizováno v předmětu základy přírodních věd – fyzika, chemie, biologie.

Se zásadami ekologie se žáci seznamují v rámci hodin biologie, chemie a v třídnických hodinách.

Estetické vzdělávání
Podporuje kultivaci osobnosti žáků, významně se podílí na výchově ke kultivovanému vyjadřování, přispívá k rozvoji jejich duševního života. Formuje pozitivní vztah žáků ke kulturním památkám a duševnímu vlastnictví společnosti. Výrazně ovlivňuje chování žáků zejména v oblasti společenského chování a vzájemné komunikace. Prvky estetického vzdělávání jsou obsaženy i v odborných předmětech, zejména v ošetřovatelství, ošetřování nemocných a odborné praxi.

Vzdělávání je realizováno v předmětech český jazyk a literatura, dějepis.

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích
Směřuje k tomu, aby žáci získali dovednosti v práci s počítačem a ostatními informačními technologiemi, byli schopni s nimi běžně pracovat a využívat je v profesním i osobním životě. Vzdělávání vede žáky k tomu, aby vedle technických dovedností uměli pracovat s informacemi získanými zejména prostřednictvím Internetu, dokázali je třídit a předávat. Vzdělávání směřuje k tomu, aby bylo využíváno ve všech předmětech včetně odborných a praktických.

Vzdělávání je realizováno v předmětu informační a komunikační technologie.

Vzdělávání pro zdraví
Vzdělávání je zaměřeno na podporu péče o vlastní zdraví tělesné i duševní. Vychovává žáky k tomu, aby si vážili vlastního zdraví, uvědomovali si celoživotní zodpovědnost za vlastní zdraví a účelně působili na spoluobčany v rámci prevence nemocí a úrazu. Učí je vyrovnávat se s tělesnou i duševní zátěží, osvojit si pravidla zdravé životosprávy, psychohygieny s důrazem na prevenci závislostí. Směřuje také k vytváření zdravých mezilidských vztahů, včetně rodinného prostředí. Vzdělávání vede žáky k pozitivnímu postoji k tělesným aktivitám, pohybu a sportovním činnostem jako k prevenci negativního vlivu životního stylu. Součástí vzdělávání je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazu.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech tělesná výchova, veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví a první pomoc.

b) Odborné vzdělávání

Směřuje k tomu, aby si žáci osvojili komplexní soubor vědomostí a dovedností potřebných k výkonu práce Praktická sestra. Jedná se zejména o učivo týkající se oblasti zdravotní politiky, ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí. Žáci získávají základní informace z klinických oborů, somatologie a patologie, klinické propedeutiky včetně porozumění a používání odborné terminologie. Učivo vede žáky k porozumění principům teorie ošetřovatelství, poskytuje jim teoretické znalosti a praktické dovednosti potřebné k realizaci ošetřovatelských postupů realizovaných v péči o pacienty. Vzdělávání je zaměřeno na vytváření schopnosti žáka reagovat na aktuální změny zdravotního stavu pacienta, předávat o nemocném kvalifikované a přesné informace v rámci kompetence zdravotnického asistenta. Důraz je kladen na komunikační dovednosti žáka, včetně komunikace s pacienty z různého sociokulturního prostředí. Vzdělávání vede žáky k odpovědnosti při práci s informacemi o klientech/pacientech, především v souvislosti s dodržováním právních předpisů o ochraně osobních údajů. Nedílnou součástí odborného vzdělávání je dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a realizování hygienicko – epidemiologických opatření. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli pracovat v týmu.

Vzdělávání je realizováno především v předmětech somatologie a latinská terminologie, klinická propedeutika, veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví, první pomoc, psychologie a komunikace, ošetřovatelství, ošetřování nemocných.

6. Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.
Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovědní oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.
Přínos těchto témat spočívá v tom, že jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- orientovali se v mediálních sděleních, kriticky je vyhodnocovali a využívali masová a síťová média pro své různorodé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Těžištěm realizace průřezového tématu Občan v demokratické společnosti bude:

- v důsledně a promyšleně prováděné **etické výchově**, vedoucí k občanským ctnostem (humanita, láska k lidem, soucítění, přátelství, pomoc, odpovědnost, spolupráce, aktivita pro dobré věci…);
- **ve vytvoření demokratického klimatu školy** (včetně zajištění efektivního fungování žákovské samosprávy);
- v náležitém rozvržení prvků průřezového tématu do jednotlivých částí školního vzdělávacího programu včetně plánované činnosti žáků mimo vyučování;

- v cílevědomém úsilí o dobré **znalosti, dovednosti a postoje žáků**, které jsou nezbytně potřebné pro informované a odpovědné občanské a jiné rozhodování a jednání;
- **v promyšleném a funkčním používání strategií výuky**, např. používání aktivizujících metod a forem práce ve výuce, jako je problémové a projektové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k rozvoji prosociálního chování, k rozvoji funkční gramotnosti žáků (tj. schopnost číst textový materiál s porozuměním, interpretovat jej, hodnotit a používat pro různé účely) atp.;
- v realizaci **mediální výchovy**.

Vhodným doplňkem jsou exkurze na zdravotnická pracoviště, návštěvu veletrhu, besedy se zástupci státní správy a samosprávy, účast žáků na sportovních, kulturních a soutěžních akcích. Multikulturní výchovu lze podpořit studijními pobyty v zahraničí a návštěvami památných míst holocaustu. Rovněž prezentace žáků na veletrhu středních škol (Schola Pragensis) a při dnech otevřených dveří pomáhají k naplnění tohoto průřezového tématu.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma Člověk a životní prostředí si klade za úkol vést žáky k uvědomění si skutečnosti, že jako jednotlivci i jako společnost jsme součástí přírody. Z toho vyplývá potřeba vychovat člověka, který je zodpovědný za ochranu životního prostředí ve svém nejbližším okolí i z celospolečenského hlediska. Žákovi má pomoci najít zdravý životní styl, vést ho k šetření energií i materiálem, k hospodárnému chování v domácnosti a na pracovišti. Současně je cílem informovat žáky o jednotlivých složkách přírody, jejich vztazích a fungování, využití přírodních zákonitostí v technických vynálezech a o jejich zpětných vazbách. Toto téma se prolíná všemi přírodovědnými předměty i matematikou. V souvislosti s rozvojem gramotnosti pro udržitelnost rozvoje je propojeno se společenskovědními předměty (např. občanskou naukou a ekonomikou). Vztahy s odbornými předměty (např. ošetřovatelstvím, klinickou propedeutikou, somatologií, odbornou praxí) se projevují ve vysvětlení podstaty různých vyšetřovacích a léčebných metod z hlediska přírodních zákonitostí, dále v oblasti bezpečnosti práce, ochrany zdraví při práci a ve výchově k zodpovědnému přístupu k vlastnímu zdraví. Spojitost s estetickým vzděláváním je dána vedením žáků k estetickému a citlivému vztahu k přírodě a okolí.

V rámci průřezového tématu Člověk a životní prostředí, patří udržitelný rozvoj mezi priority EU, včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.[4] Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Přínos průřezového tématu je ve třech rovinách:

- informativní, směřující k získání potřebných znalostí a dovedností, jejich chápání a hodnocení;

[4] Gramotnost pro udržitelnost rozvoje zahrnuje systém znalostí o zákonitostech přírody, o vztazích člověka k prostředí, o současných globálních a regionálních problémech lidstva, o možnostech a způsobech jejich řešení prostředky ekonomickými, sociálně právními, vědeckými a technickými za aktivní účasti občanů a jejich vzájemné spolupráce na místní, regionální a globální úrovni. (*Strategie rozvoje lidských zdrojů pro ČR.* Praha, Úřad vlády ČR, MPSV ČR 2003).

- formativní, zaměřené zejména na vytváření hodnot a postojů ve vztahu k životnímu prostředí (etických, citových, estetických apod.);
- sociálně-komunikativní, zaměřené na rozvoj dovedností vyjadřovat a zdůvodňovat své názory, zprostředkovávat informace, obhajovat řešení problematiky životního prostředí a působit pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy spolupracujeme se středisky a centry ekologické výchovy a s dalšími ekologickými institucemi a pracovišti.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trh práce a s ním měnící se požadavky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Průřezové téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebeprezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá, že:

- vedeme žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučíme žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivujeme žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámíme žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;

- naučíme žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučíme žáka efektivní sebeprezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámíme žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představíme žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Kariérové vzdělávání, představuje tematické okruhy:
- individuální příprava na pracovní trh;
- svět vzdělávání;
- svět práce;
- podpora státu ve sféře zaměstnanosti.

Okruhy jsou začleněny ve školním vzdělávacím programu ve všeobecné i odborné složce. Kariérovému vzdělávání se věnujeme po celou dobu vzdělávání, a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale i s využitím jiných forem.

Tyto schopnosti získají žáci v rámci odborných i všeobecně vzdělávacích předmětů, především v předmětech ekonomika, občanská nauka, český jazyk a literatura, psychologie a je nedílnou součástí předmětu ošetřování nemocných a odborné praxe. Výuka je doplněna odbornými exkurzemi, konzultacemi s výchovným poradcem a dle potřeby konzultacemi s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny a dalšími odbornými pracovišti.

Člověk a digitální svět

Charakteristika průřezového tématu

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.
Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.
Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

- V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.
- Ve společenskovědním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

- V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.
- Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.
- V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.
- Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.
- Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.
- V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.
- V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budovali si osobní vzdělávací prostředí; byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity; aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;

- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých[5] a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie; dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech; měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

7. Organizace výuky

Vzdělávání je organizováno jako čtyřleté denní a je rozděleno na výuku teoretických a teoreticko-praktických předmětů, která je realizována ve škole a na výuku praktickou, organizovanou ve zdravotnických zařízeních.

Teoretická a teoreticko-praktická výuka
Probíhá převážně v budově školy, a to v kmenových třídách nebo odborných učebnách určených pro výuku ošetřovatelství, informačních a komunikačních technologií, cizích jazyků, fyziky a chemie – laboratoře, psychologie a tělesné výchovy v tělocvičně a posilovně. Teoreticko-praktická výuka je využívána zejména v předmětech ošetřovatelství, ošetřování nemocných, psychologie a komunikace, informační a komunikační technologie, laboratorní cvičení z chemie, fyziky, český jazyk. V hodinách cvičení, při tělesné výchově a výuce cizím jazykům se třída může dělit na skupiny, při čemž se vychází z rozhodnutí ředitelky školy a zásad BOZP.

Praktická výuka
Praktická výuka je realizována ve zdravotnických zařízeních a má charakter teoreticko-praktické nebo praktické výuky. Při vyučování se třída dělí na skupiny v souladu s platnými právními předpisy.

Projektové vyučování
Projektové vyučování je založeno na propojení praxe a teorie. Tato metoda vede ke kreativitě a vlastní činnosti žáka. Učí se řešit problémy, diskutovat, argumentovat a vyvozovat řešení. Projektové vyučování je realizováno podle charakteru předmětu a časových, materiálních a prostorových možností. Využití této metody vychází ze zkušeností a dovedností učitele.

[5] Viz § 66, odst. 6 zákona č. 110/2019 Sb., zákon o zpracování osobních údajů

Odborná praxe

U večerní formy studia není zařazena.

Další vzdělávací aktivity

Recitační soutěž

Vyučující českého jazyka organizují pro žáky každoročně školní kolo recitační soutěže. Cílem je aktivizace žáků, rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře a prohloubení estetického prožitku z vnímání poezie. Vítěz postupuje do celostátního kola recitační soutěže středních zdravotnických škol.

Soutěž z psychologie

Pro žáky je organizováno školní kolo soutěže v oboru psychologie na předem dané téma. Téma je zpracováváno formou prezentací, čímž si žáci prohlubují vědomosti a dovednosti v oboru psychologie, vyhledávání informací a práce s nimi. Uplatňují své dovednosti v užívání výpočetní techniky a učí se kultivovanému projevu na veřejnosti v rámci prezentace své práce. Vítěz postupuje do regionálního kola soutěže středních zdravotnických škol.

Soutěž v první pomoci

V první pomoci soutěží převážně žáci 1. a 2. ročníků. Cílem soutěže je jednak teoretické oživení znalostí žáků a jednak praktické procvičení různých modelových situací v rozdílných podmínkách představujících situace reálné. Vítězná skupina postupuje do celostátního kola soutěže středních zdravotnických škol.

Školní knihovna

Součástí vzdělávacích aktivit je také školní knihovna, ve které je žákům i zaměstnancům školy k dispozici odborná literatura i beletrie. Fond knihovny, jenž je pravidelně doplňován, je využíván jako zdroj informací ke studiu i pro podporu čtenářství. V současné době obsahuje všechna díla, která jsou na seznamu četby k státní maturitě (počet výtisků bude pravidelně doplňován tak, aby byla všechna díla žákům neustále k dispozici).

Kulturní akce

V rámci snahy o všestranný rozvoj osobnosti žáků škola organizuje pro všechny žáky návštěvy divadelních a filmových představení, jejichž cílem je doplnit probíranou látku v hodinách českého jazyka a literatury. Zájemci z řad žáků mohou využít nabídku divadelních představení v rámci Klubu mladého diváka.

Výuka estetické výchovy je doplňována návštěvami Národní galerie a procházkami Prahou, jejichž cílem je seznámit žáky s pražskými kulturními památkami a architekturou Prahy.

Odborné přednášky

Pro žáky jsou připravovány přednášky na různá specifická témata jako např. integrovaný záchranný systém, multikulturní ošetřování, odborná aktuální témata, náborové přednášky s vedoucími pracovníky zdravotnických zařízení, jazykových škol apod.

Středoškolská odborná činnost a ekologické soutěže – ENERSOL

Žáci se pravidelně zúčastňují středoškolských soutěží - středoškolská odborná činnost a ekologické soutěže ENERSOL. Účastí v těchto soutěžích se u žáků rozvíjejí jak odborné vědomosti a dovednosti, tak i dovednosti v užívání výpočetní techniky. Zároveň se učí kultivovanému projevu na veřejnosti v rámci prezentace své práce.

Sportovní soutěže

Práce zdravotnického pracovníka vyžaduje značnou tělesnou zdatnost i dobrý zdravotní stav. Proto je nutné se zaměřit na upevňování zdraví a tělesnou zdatnost žáků v průběhu celého studia. Výbornou motivací pro

aktivní zapojení žáků do tělesné přípravy jsou různé soutěže a sportovní aktivity. Žáci se zúčastňují sportovních soutěží v rámci POPRASKU – soutěže pražských středních škol a turnajů pražských zdravotnických škol (stolní tenis, florbal, minikopaná, plavání, odbíjená.) Vyučující tohoto předmětu připravují školní kola soutěží ve stolním tenise, florbalu a odbíjené a další.

Exkurze

Vyučující odborných předmětů organizují pro žáky jednotlivých ročníků exkurze a miniexkurze v rámci předmětu ošetřovatelství a ošetřování nemocných. Jedná se zpravidla o exkurze, které doplňují odbornou část vzdělávání, např. exkurze na ošetřovací jednotku, centrální sterilizaci, transfuzní stanici, psychiatrickou léčebnu, klinická pracoviště, pracoviště záchranné služby, zařízení sociální péče např. domovy důchodců, ústavy sociální péče. Cílem je doplnění a prohloubení odborných teoretických znalostí. Žáci jsou seznámeni s provozem jednotlivých pracovišť a mají možnost své teoretické znalosti si ověřit v praxi.

V rámci výuky předmětu biologie jsou uspořádány exkurze do botanické a zoologické zahrady, kde žáci plní zadané úkoly vedoucí k prohloubení a upevnění učiva.

Prezentace školy

Žáci spolupracují s vyučujícími při prezentaci školy na veřejnosti. Jedná se o Dny otevřených dveří, které jsou určeny pro uchazeče a jejich rodiče, včetně široké veřejnosti. Dále se škola účastní přehlídky pražských středních škol Schola Pragensis, kde žáci předvádějí odborné činnosti získané v průběhu studia a poskytují veřejnosti informace týkající se školy. Další formou prezentace školy je konzultace učitelů s výchovnými poradci základních škol, které následně organizují burzy středních škol, a dle domluvy zde prezentujeme činnost školy. Škola svou činností pomáhá při různých akcích neziskových organizací např.: Světluška, Bílá pastelka, Život dětem – Srdíčkový den, Květinový den – pomoc onkologicky nemocným, Červená stužka – pomoc HIV pozitivním a nemocným AIDS.

K prezentaci školy přispívají i návštěvy ze zahraničních odborných škol (např. Nizozemí, Norsko, Německo, Maďarsko, Turecko).

Prezentací školy je i tradiční pořádání školního maturitního a imatrikulačního plesu pod záštitou Sdružení rodičů a přátel. Žáci se aktivně účastní programu formou vystoupení.

Spolupráce se zahraničními partnery

Škola spolupracuje v rámci programu Leonardo da Vinci s odbornými školami zdravotnického zaměření v Norsku a Nizozemí na výměnných pobytech, které jsou zaměřené na stáže ve zdravotnických zařízeních a odborných školách. Touto formou dochází k výraznému rozvoji jazykových a odborných kompetencí žáků. Výměnné pobyty se týkají pouze vybraných žáků, kteří mají zájem o obor a určité jazykové vybavení. Realizace těchto programů je závislá na přidělení finančních prostředků z grantů Národní agentury pro evropské vzdělávací programy (program Leonardo da Vinci) a grantů Evropských sociálních fondů, které vypisuje Magistrát hlavního města Prahy.

8. Metody výuky

Základ využívaných metod výuky tvoří skupinové, aktivizační a projektové metody. Pokud to učivo vyžaduje, může být zařazena i frontální metoda výuky. Využívána jsou také metody audiovizuální, pro které jsou k dispozici zařízení IKT včetně interaktivních tabulí. Důraz je kladen na zařazování aktivizačních a motivačních metod.

Upřednostňujeme zařazování diskuzí, rozhovorů, exkurzí. Nedílnou součástí je i zpracovávání seminárních prací a prezentací.

Všechny metody vyučování směřují k tomu, aby žáci byli schopni tvořivě pracovat, kriticky myslet, samostatně a účelně se učit, nést zodpovědnost za výsledky své práce, objektivně a kriticky je zhodnotit.

Při výuce žáků večerního studia je naprosto neodmyslitelnou součástí jejich samostudium, které se stává stěžejní metodou vzhledem k nižšímu počtu vyučovacích hodin a při němž významnou roli hraje využití informačních a komunikačních technologií. Nejčastěji uplatňovanými didaktickými principy při výuce dospělých jsou principy vědeckosti, spojování teorie s praxí, participativnosti, soustavnosti, přiměřenosti, individuálního přístupu, názornosti a trvanlivosti.

9. Hodnocení žáků

Při hodnocení žáků večerního studia vycházíme z pravidel klasifikace, která jsou stanovena Školním řádem.

Zásady hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání a chování musí být jednoznačné, srozumitelné, všestranné a srovnatelné s kritérii, která jsou předem stanovena. Hodnocení musí být pedagogicky zdůvodněné a doložitelné a nemusí odpovídat hodnotě aritmetického průměru dosažených známek.

Učitelé SZŠ přistupují k hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jsou si vědomi, že při hodnocení dospělých je zapotřebí větší individualizace, v rámci možností po domluvě s žáky se snaží přizpůsobit termíny ústního i písemného zkoušení jejich pracovnímu vytížení.

Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. V hodnocení berou na zřetel úroveň dosažení cílů středního vzdělávání tak, jak jsou uvedeny ve školském zákoně, v rámcovém vzdělávacím programu, ve školním vzdělávacím programu.

Za absolvované 1. pololetí se vydává žákovi výpis z jeho klasifikace, za 2. pololetí se vydává žákovi vysvědčení, v případě neuzavřené klasifikace opět výpis. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je vyjádřeno klasifikací.

U žáků večerního studia se chování nehodnotí.

Hodnocení chování a prospěchu žáků vychází z platné legislativy a interních školních předpisů, zejména klasifikačního řádu, který je součástí školního řádu.

<u>Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků</u>

- Hodnocení a klasifikaci chování navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří v dané třídě učí, popř. s ostatními učiteli. Po projednání v pedagogické radě rozhoduje o výsledku ředitel.
- Třídní učitel vychází z úrovně dodržování pravidel, jak jsou uvedena ve školním řádu.
- Třídní učitel bere v úvahu motivační funkci hodnocení, přihlíží k účinnosti předešlých výchovných opatření.
- Žáci jsou hodnoceni a klasifikováni za své chování v době vyučování, při pobytu ve škole v době přestávek mezi vyučováním a při akcích pořádaných školou.

Hodnocení žáků se provádí 5stupňovou klasifikační škálou.

IV. Učební plán, využití týdnů ve školním roce

Učební plán – Praktická sestra – denní studium

Učební plán – Praktická sestra – denní studium	**Počet týdenních vyučovacích hodin**				
Vyučovací předmět	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**celkem**
Český jazyk a literatura */**	4	3	3	4	14
Cizí jazyk */** (AJ, NJ, RJ)	3(3)	3	3	3(1)	12(4)
Občanská nauka	-	1	1	1	3
Dějepis	1	1	-	-	2
Matematika */**	4	3	-	-	7
Fyzika	1	-	-	-	1
Chemie	1	-	-	-	1
Biologie a ekologie	1	1	-	-	2
Informační a komunikační technologie	2 (2)	2 (2)	-	-	4 (4)
Tělesná výchova	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	8 (8)
Ekonomika	-	1	1	-	2
Psychologie a komunikace **	1	2 (1)	1	1	5 (1)
Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	1	1	-	-	2
První pomoc	2 (2)	-	-	-	2 (2)
Klinická propedeutika	-	2	1	-	3
Somatologie a patologie **	5	-	-	-	5
Ošetřovatelství **	6 (4)	10(8)	7	7	30 (12)
Ošetřování nemocných **	-	-	12(12)	12(12)	24 (24)
Seminář (psychologie)	-	-	-	1	1
Počet hodin celkem	**34**	**32**	**31**	**31**	**128**

Učební plán – Praktická sestra – večerní studium

Učební plán – Praktická sestra – večerní studium	**Počet týdenních vyučovacích hodin**					
Vyučovací předmět	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**	**celkem**
Český jazyk a literatura */**	2	1	1	2	2	8
Cizí jazyk */** (AJ, NJ, RJ)	2 (2)	1	1	2	2	8 (2)
Občanská nauka	-	-	1	1	-	2
Dějepis	1	-	-	-	-	1
Matematika */**	-	1	1	1	-	3
Fyzika	-	1	-	-	-	1
Chemie	1	-	-	-	-	1
Biologie a ekologie	1	-	-	-	-	1
Informační a komunikační technologie	1 (1)	1 (1)	-	-	-	2 (2)
Ekonomika	-	-	-	-	1	1
Psychologie a komunikace **	-	1	1	1	-	3
Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	-	1	-	-	-	1
První pomoc	-	1 (1)	-	-	-	1 (1)
Klinická propedeutika **	1	1	-	-	-	2
Somatologie a patologie **	3	-	-	-	-	3
Ošetřovatelství **	1 (1)	3 (3)	3	2	3	12 (4)
Ošetřování nemocných **	-	-	3 (3)	5 (5)	5 (5)	13 (13)
Seminář (psychologie)	-	-	-	-	1	1
Počet hodin celkem	**13**	**12**	**11**	**14**	**14**	**64**

Poznámka:

- předměty označené * jsou předměty společné části maturitní zkoušky
- předměty označené ** jsou předměty profilové části maturitní zkoušky, u večerní formy studia je jedním z maturitních předmětů komplex předmětů - Somatologie a patologie s Klinickou propedeutikou
- čísla v závorkách určují počet hodin cvičení z celkového počtu hodin vyučovaného předmětu
- na hodiny cvičení se třída může dělit na skupiny, o dělení rozhoduje ředitelka školy

Rozvržení využití týdnů ve školním roce – denní studium

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	32	32	33	31
Odborná praxe	-	-	4	-
Adaptační kurz	1	-	-	-
Lyžařský kurz	1	-	-	-
Sportovně – turistický kurz	-	1	-	-
Maturitní zkouška	-	-	-	6
Časová rezerva – (opakování učiva, výchovně vzdělávací a kulturní akce, exkurze apod.)	6	7	3	-
Celkem	40	40	40	37

Rozložení využití týdnů ve školním roce – večerní studium

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	32	32	32	33	31
Maturitní zkouška	-	-	-	-	6
Časová rezerva – (opakování učiva, exkurze)	8	8	8	7	-
Celkem	40	40	40	40	37

Poznámka:

- adaptační kurz je organizován pro žáky prvního ročníku zpravidla v prvních týdnech školního roku, jeho průběh a obsah se řídí vnitřním předpisem školy;
- lyžařský a sportovně turistický kurz je organizován pro žáky prvního respektive druhého ročníku, jejich organizace se řídí metodickým pokynem MŠMT ČR a vnitřním předpisem školy;
- kurzy jsou organizovány pro žáky denního studia a nejsou povinné;
- odborná praxe se koná ve třetím ročníku denního studia v délce 20 pracovních dnů.

V. Rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	Minimální počet vyučovacích hodin RVP		**Vyučovací předmět**	Počet vyučovacích hodin za studium v ŠVP		Využití disponibilních hodin
	týdenní	celkový		týdenní	celkový	
Jazykové vzdělávání						
Český jazyk	5	160	Český jazyk a literatura	9	287	4
Cizí jazyk	10	320	Anglický jazyk, Německý jazyk, RJ	12	384	2
Společenskovědní vzdělávání	5	160	Občanská nauka	3	96	
			Dějepis	2	64	
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Fyzika	1	32	
			Chemie	1	32	
			Biologie a ekologie	2	64	
Matematické vzdělávání	7	224	Matematika	7	224	
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk a literatura	5	160	
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	256	
			První pomoc	2	64	2
Informatické vzdělávání	4	128	Informační a komunikační technologie	4	128	
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	2	65	
Základ pro poskytování ošetřovatelské péče	8	256	Somatologie a patologie	5	160	
			Klinická propedeutika	3	97	1
			Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	2	64	1
Sociální vztahy a dovednosti	5	160	Psychologie a komunikace	5	160	
Ošetřovatelství a ošetřovatelská péče	54	1728	Ošetřovatelství	30	960	
			Ošetřování nemocných	24	768	
Disponibilní hodiny Uvedeny v závorce v příslušné oblasti	11	352	Seminář (psychologie)	1	31	1
Celkem	**128**	**4096**		**128**	**4096**	**11**

VI. Učební osnovy – denní studium

Učební osnovy

Předmět: Český jazyk a literatura

Název předmětu:	Český jazyk a literatura				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	4	3	3	4	14

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Předmět český jazyk a literatura tvoří neoddělitelnou součást všeobecného vzdělávání a poskytuje základ pro rozvoj většiny klíčových kompetencí, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Má rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti žáků, cílem je i rozvoj mateřského jazyka jako nástroje dorozumívání a myšlení, jako prostředku k získávání a sdělování informací.

Předmět český jazyk kultivuje jazykový projev mladého člověka, učí ho vnímat estetické kvality literárních textů i ostatních projevů psaných i mluvených. Tím se podílí i na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Zejména práce s texty ovlivňuje utváření jeho hodnotové orientace, ve spojitosti s estetickou výchovou učí zaujímat vztah k okolnímu světu, vytvářet si postoje v oblasti umělecké, kulturní, společenské a mezilidské. Jazykové vzdělávání v mateřském jazyce je nezbytným předpokladem k učení se cizím jazykům.

Charakteristika učiva:

Předmět se skládá ze čtyř oblastí, které se vzájemně doplňují a ovlivňují. Jednu z oblastí tvoří jazykové vzdělávání, které umožňuje na základě poznání jazykových norem, prohlubováním poznatků o slovní zásobě, odhalením zákonitostí tvorby vět i vyšších jazykových celků kultivovat vlastní jazykové projevy v jazyce mateřském i v jazycích cizích. Znalosti jsou nezbytnou součástí rozborů textů, pomáhají získávat informace z nich a odhalovat jejich estetické kvality.

Další oblastí je komunikační výchova, jejímž cílem je naučit žáka používat jazyk v kultivované podobě při vytváření textů v mluvené i psané podobě, ve všech funkčních stylech, vhodně je přizpůsobit komunikační situaci. Součástí je i mediální výchova, v té se žák naučí chápat význam médií v našem životě, nakolik nás mohou ovlivnit, a to jak kladně, tak záporně, jak nepodlehnout světu reklam a nepodložených informací. Mediální výchova učí, jak vytěžit z informací v médiích co nejvíce, tak, abychom se dokázali orientovat v okolním světě a zaujímat k němu odpovídající postoje.

Třetí oblastí je literární výchova, ta má za úkol seznámit žáky s významnými kulturními epochami v českých i světových dějinách literatury, na základě znalostí z dějepisu ukázat souvislosti mezi vývojem dějin lidstva a dějin umění a estetických norem. Tím umožní snáze se orientovat v estetických normách současnosti. Nezbytnou součástí literatury je práce s textem. Charakteristika učiva vyžaduje chronologické řazení.

Čtvrtá oblast – estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, učí ho vytvářet si vlastní hodnotový systém založený na rozpoznání estetických kvalit okolního světa a umění. Tím má nezastupitelné místo mezi ostatními předměty ŠVP a zásady osvojené v něm najdou i v nich své uplatnění. Na základě rozpoznání estetických kvalit uměleckých děl historie českého i světového umění přispívá k rozpoznání kvalit současného umění a k poznání nutnosti chránit, a někdy i vytvářet, tyto kvality. Zapojuje žáka do kulturního a společenského dění a tím pozitivně ovlivňuje jeho další vývoj.

Ve všech těchto oblastech se zaměřujeme na práci s textem a informacemi, jejíž znalost je součástí všeobecného vzdělávání. Zaměřuje se na pochopení čteného i slyšeného textu, pomocí rozboru jednotlivých

složek textu umožňuje rozpoznání estetických i informačních kvalit textu, jejich osvojení a interpretaci textu. Na základě srovnání zhodnotí přínos a kvality textů uměleckého stylu a textů ostatních funkčních stylů.

Pracuje s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, audiovizuálními), využívá otevřený zdroj informací – Internet, snaží se posoudit věrohodnost různých informačních zdrojů a podle toho k nim přistupovat.

Pojetí výuky:

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy, klade si za cíl posunout je na vyšší úroveň. Snaží se zohlednit jejich profesní zaměření, zejména při výběru vhodných slohových útvarů, při práci s odborným stylem, zařazením tematicky blízkých textů k rozboru.

Učivo v jednotlivých ročnících je rozvrženo takto:

	Jazyková výchova	Komunikační a slohová výchova	Literatura a estetická výchova
1. ročník	**1**	**1**	**2**
2. ročník	**1**	**1**	**1**
3. ročník	**1**	**1**	**1**
4. ročník	**1**	**1**	**2**

Formy výuky:

- skupinové vyučování
- problémová vyučování
- individuální vyučování
- kooperativní vyučování
- frontální vyučování

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného i ústního zkoušení. Při ústním zkoušení se hodnotí také slovně, prostor je věnován i sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve třídě.

Mezi hodnocené písemné práce patří například didaktické testy s otevřenými i uzavřenými úlohami, samostatné slohové práce menšího i většího rozsahu, pravopisná cvičení doplňovací a diktáty, jazykové rozbory.

Při ústním zkoušení může jít o prezentaci vlastních či skupinovou prací získaných znalostí a dovedností, o interpretaci a rozbor textu, o samostatně vytvořené řečnické cvičení či referát.

Při hodnocení žáků se klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky při řešení problémové situace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi

- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- dějepis
- cizí jazyky
- občanská nauka

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura **– 1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;	Celkem 32	**Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech** - nejstarší literatury světa - antická literatura - středověká literatura - humanismus a renesance - baroko - klasicismus, osvícenství a preromantismus - české národní obrození

Literatura **– 2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;	Celkem 32	**Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech** - romantismus - realismus - česká literatura 2. poloviny 19. stol. - přelom 19. a 20. století v literatuře

Literatura **– 3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;	Celkem 33	**Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech** - moderní umělecké směry v české literatuře - avantgardní umělecké směry 1. poloviny 20. stol. - próza a drama ve světové literatuře - česká literatura v meziválečném období

Literatura **– 4. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;	Celkem 62	**Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech** - světová literatura 2. poloviny 20. století - česká literatura 2. poloviny 20. století - česká poezie od roku 1945 do současnosti - česká próza od roku 1945 do současnosti - české drama od roku 1945 do současnosti

Jazyk – **1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat, přistupovat k nim kriticky a ověřovat si jejich hodnověrnost; - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; - samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje informace - vypracuje anotaci a resumé;	Celkem 32	**Komunikace verbální a neverbální** - řeč těla **Zvuková stránka jazyka** - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka **Grafická stránka jazyka** - hlavní principy českého pravopisu **Pojmenování a slovo** - slovní druhy a jejich kategorie - členění slovní zásoby **Základy informatiky** - informatická výchova - získávání a zpracování informací z textu, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby - informační útvary krátké

Jazyk – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie;	Celkem 32	**Pojmenování a slovo** - tvoření slov, stylového rozvrstvení a obohacování slovní zásoby - slovotvorný rozbor **Větný rozbor** - rozbor složitějších souvětí - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí **Tvarosloví**

- v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví; - nahradí běžné cizí slovo českým; ekvivalentem a naopak;		- gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce

Jazyk **– 3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - orientuje se ve výstavbě textu; - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování; - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby;	Celkem 33	**Pojmenování a slovo** - vlastní jména - frazeologie **Výpověď a věta** - vztahy mezi větnými členy - základy valenční teorie - nepravidelnosti větné stavby **Komunikát a text** - větná skladba - druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska - stavba a tvorba komunikátu

Jazyk **– 4. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny; - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; - orientuje se v soustavě jazyků;	Celkem 31	**Chování a řeč** - jazyková kultura - chování a zdvořilost - humor v řeči **Obecná jazykověda** - přehled jazykových disciplín - národní jazyk a jeho útvary - vývojové tendence spisovné češtiny - norma a kodifikace - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě **Čeština a jazyky příbuzné** - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky

Komunikační a slohová výchova – **1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vystihne charakteristické znaky různých druhů textů; - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických případech slohový útvar;	Celkem 32	**Obecné poučení o slohu** - funkční styly - slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní - základní slohové útvary - krátké informační útvary - osnova

- vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary;		**Grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů** - projevy prostě sdělovací - inzerát a odpověď na něj - vyprávění - druhy a zásady korespondence - osobní dopis - motivační dopis

Komunikační a slohová výchova – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - rozumí obsahu textu i jeho částí; - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; - má přehled o knihovnách a jejich službách; - správně používá citace a bibliografické údaje podle státní normy, dodržuje autorská práva; - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; - sestaví základní projevy administrativního stylu; - používá vhodně jednotlivé slohové postupy a základní útvary; - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového;	Celkem 32	**Grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů** - slohový postup popisný, popis osoby, věci, návod k činnosti - charakteristika - odborný styl - výklad, zdravotnická terminologie - administrativní styl - životopis, zápis z porady, pracovní hodnocení, jednoduché úřední dokumenty **Práce s textem a získávání informací** - orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - techniky a druhy čtení, studijní čtení - druhy a žánry textu - knihovny a jejich služby

Komunikační a slohová výchova – **3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - na příkladech doloží druhy mediálních produktů - rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky - uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace	Celkem 33	**Média a mediální sdělení** - média a jejich produkty a účinky - noviny, časopisy a jiná periodika, internet - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl **Novinářství a žurnalistika** - grafická úprava novin - žánry žurnalistiky a jejich znaky **Rétorika** - druhy řečnických projevů

- zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů - uvede základní média působící v regionu - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - přednese krátký projev; - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka); - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary;		- vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky - projevy formální a neformální, monologické a dialogické, připravené a nepřipravené - komunikační situace, komunikační strategie

Komunikační a slohová výchova – **4. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - prezentuje se vhodně, argumentuje a obhajuje svá stanoviska; - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary; - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu; - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických případech slohový útvar;	Celkem 31	**Útvary založené na úvahovém postupu** - úvaha - esej - kritika **Umělecký styl** - jazykové prostředky - žánry umělecké literatury - individuální styl - stylové rozvrstvení češtiny **Rozbor textů ostatních funkčních stylů** - opakování funkčních stylů - slohových útvarů - slohových postupů - slohotvorných činitelů - všestranných jazykových rozborů - vyhledávání objektivních informací v textu

Estetická výchova – **1. ročník** – hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo

Žák/-yně: - orientuje s v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci; - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; - vyhledá samostatně informace v této oblasti; - rozezná umělecký text od neuměleckého; - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; - interpretuje text a debatuje o něm; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie.	Celkem 32	**Estetika** - základní pojmy a kategorie **Kultura** - estetické kvality v životě člověka - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území **Literatura jako umělecké dílo** - základní pojmy z tematiky, kompozice a jazyka díla - literární druhy a žánry - literatura faktu a umělecká literatura **Dějiny umění** - lidové umění a užitá tvorba - umění jednotlivých historických etap **Práce s literárním textem** - četba a interpretace literárního textu

Učební osnovy

Předmět: Anglický jazyk

Název předmětu:	Anglický jazyk				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	3(3)	3	3	3(1)	12 (4)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Osvojení anglického jazyka navazuje na poznání českého jazyka. Má i podobné cíle a to postupné zvládnutí mluvených, psaných projevů a vytváření kompletní komunikativní kompetence u žáka. Přispívá k rozvoji jeho myšlenkových procesů, logického i tvůrčího myšlení a kultivaci vyjadřovacích schopností. Zároveň rozšiřuje jeho všeobecný rozhled.

Výuka anglického jazyka směřuje k tomu, aby žák dovedl komunikovat na úrovni spisovné angličtiny v různých situacích běžného života, byl schopen reagovat a aktivně se účastnit každodenní komunikace v řečových situacích, nejen ve škole, soukromém životě, při volnočasových aktivitách, ale též ve své budoucí profesi. Žák má též umět vyhledávat a efektivně zpracovávat a využívat cizojazyčné informace z různých zdrojů včetně internetu. Výchovně-vzdělávacím cílem jazykového vyučování je vést žáka k chápání a respektování tradic, zvyků a kulturních hodnot v anglicky mluvících zemích a vést k toleranci v multikulturním světě.

Učební osnova je určena pro výuku cizího jazyka s návazností na dovednosti a návyky, které žáci získali v předchozím studiu cizího jazyka. Předpokládaná vstupní úroveň je A 2. Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy jsou formulovány na úrovni B 1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20 % slovní zásoby.

Charakteristika učiva:

Obsahem výuky je systematické rozvíjení všech řečových dovedností, tj. porozumění vyslechnutému projevu a čtenému textu, samostatné i interaktivní ústní a písemné vyjadřování na základě přiměřené slovní zásoby, praktického ovládnutí fonetických, mluvnických a stylistických pravidel a osvojení pracovních návyků a strategií vedoucích k efektivnímu studiu cizího jazyka.

Vyučující přizpůsobuje požadavky na žáka, vyučovací metody a prostředky etapě výuky, vstupním jazykovým znalostem žáků a jejich profesnímu zaměření.

Pojetí výuky:

Obsah učiva v anglickém jazyce je strukturován do těchto složek:

Komunikativní neboli řečové dovednosti zahrnují dovednosti receptivní (čtení a poslech s porozuměním), produktivní (ústní a písemný projev) a interaktivní:

- **při čtení s porozuměním** žák v monologickém, dialogickém nebo kombinovaném textu zvolí adekvátní strategii čtení, globálně porozumí textu, pochopí téma a hlavní myšlenku, rozpozná hlavní body, vyhledá specifické informace dle zadání, porozumí popisu událostí, porozumí jednoduchým návodům a pokynům, inzerátům, odhadne významy neznámých výrazů, umí účelně používat slovník. Při hlasitém čtení dodržuje pravidla správné výslovnosti
- **při poslechu s porozuměním** žák v autentickém monologickém, dialogickém nebo kombinovaném ústním projevu pomalu a zřetelně předneseném rodilým mluvčím rozpozná téma, pochopí hlavní myšlenku a základní informace a globálně porozumí vyslechnutému sdělení

- **při ústním projevu** žák respektuje pravidla správné výslovnosti, jazykově správně a srozumitelně pozdraví, rozloučí se, představí se, poděkuje, odpoví na poděkování, vyjádří přání, prosbu, radu, nabídku, pozvání, souhlas, nesouhlas, jednoduše popíše události, své vzdělání, zájmy a záliby
- **při písemném projevu** žák zformuluje krátký pozdrav, pozvánku, blahopřání, kontaktní inzerát, napíše krátký oficiální a soukromý dopis, strukturovaný životopis, popíše místo, děj, osoby, událost, zájmy a záliby

Jazykové prostředky zahrnují zvukovou stránku a grafickou podobu anglického jazyka včetně pravopisu, slovní zásobu a gramatické prostředky ze systému studovaného jazyka. Jazykové prostředky

- výslovnost (zvukové prostředky jazyka)
- slovní zásoba a její tvoření (celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby je minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek)
- gramatika (tvarosloví a větná skladba)
- grafická podoba jazyka a pravopis

Tematické okruhy jsou vztahovány k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života, které reagují na věk, zájmovou orientaci žáků a na aktuální události.

Komunikační situace se volí a předkládají k řešení v závislosti na běžných situacích každodenního života.

Jazykové funkce přenášejí vyjadřování řečové etikety, emocionálních a psychických stavů v rozdílných životních situacích.

Poznatky o zemích jsou vybrané poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, ekonomiky, demografie a současného života. Prostupují jazykovým učivem a jsou integrovány v kontextu s poznatky ze života České republiky a dalších zemí, využívají znalostí dalších předmětů jako je dějepis, občanská nauka a ekonomika.

Odborné komunikační situace a témata – jsou o využití anglického jazyka při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným, kteří jsou bez znalosti češtiny nebo s nedostatečnou znalostí češtiny a mluví tito nemocní jen anglickým jazykem.

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 3(3) hodiny týdně
ve 2. ročníku - 3 hodiny týdně
ve 3. ročníku - 3 hodiny týdně
ve 4. ročníku – 3(1) hodiny týdně

V hodinách anglického jazyka se třída rozdělí na skupiny v prvním ročníku. Dělení třídy na skupiny bude vždy na základě rozhodnutí ředitelky školy.

Učitelé postupují při výuce anglického jazyka podle jednotné učebnice běžně dostupné na trhu.

Formy výuky:

- skupinové
- kooperativní
- individuální
- problémové
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale také slovně v průběhu vyučovací hodiny. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Ústní zkoušení zahrnuje samostatný ústní projev, interakci a hlasité čtení. Žáci jsou dále hodnoceni na základě krátkých dílčích testů (slovní zásoba, gramatický celek apod.). U ústního zkoušení se hodnotí dodržení tématu, srozumitelnost výpovědi, plynulost projevu a výslovnost.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní

- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- dějepis
- český jazyk a literatura
- občanská nauka
- somatologie a latinská terminologie
- ekonomika
- psychologie a komunikace

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Anglický jazyk - **1. ročník** – 3(3) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - posoudí správně jednoduché řečové projevy vyučujícího i reprodukovaný projev rodilého mluvčího odpovídající dané úrovni žáka; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny;	Celkem 96	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - sloveso + infinitiv, gerundium - minulý čas prostý - minulý čas průběhový - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - členy - neurčitá zájmena - vyjádření množství - 2. a 3. stupeň přídavných jmen

- rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení;		

- přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - čte nahlas a foneticky a správně jednoduché texty, orientuje se v textu; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; - posoudí smysl krátkých, jasných a jednoduchých zpráv a prohlášení; - klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyhledá konkrétní informace v jednoduchých materiálech např. inzerátech, prospektech, časopisech; - používá aktivně dvojjazyčný slovník a slovníček k učebnici; - komunikuje v jednoduchých běžných situacích, vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů,		

zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - představí sebe a další osoby; - napíše osobní e-mail, neformální dopis; - podá informace o rodině; - vysvětlí, co je malá a velká rodina; - zeptá se na rodinu jiné osoby; - vyjádří a odůvodní svůj vztah k rodinným příslušníkům; - vyplní jednoduchý dotazník o sobě či jiné osobě; - popíše vlastnosti člověka, rozliší dobré a špatné; - vytvoří otázky týkající se osobních údajů a na takové otázky odpovídá; - popíše vlastnosti člověka, rozliší dobré špatné;		**Osobní údaje** - základní společenské fráze - rodina a rodinné vztahy - popis osoby - charakterové vlastnosti - zájmy - životopis - osobní profil

- popíše trávení volného času, vyjádří svůj vztah k jednotlivým aktivitám; - vyjádří své stanovisko k extrémním sportům; - popíše návštěvu kina, divadla, koncertu; - napíše jednoduchou recenzi knihy nebo filmu;		**Volný čas, zábava** - program a činnost ve volném čase - druhy sportů, extrémní sporty - návštěva kina, divadla, koncert
- pojmenuje prostředí venkova nebo města; - popíše vzhled ideálního města či venkova; - vyjmenuje výhody a nevýhody bydlení ve městě či na venkově a vyjádří se k nim; - informuje se u jiné osoby na způsob a místo jejího bydlení a na podobné otázky odpoví; - vede rozhovor nad plánkem města; - vytvoří leták, ve kterém informuje o turisticky zajímavém místě; - stručně popíše byt, ve kterém bydlí a základní vybavení; - informuje o rozdělení povinností v domácnosti mezi členy rodiny;		**Dům a domov** - život ve městě a na venkově - možnosti bydlení - dům, byt, vybavení - domácí práce - místo bydliště
- zjistí a sám poskytne informace o ČR, Velké Británii a USA, jejich hlavních městech; - prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských a politických faktorech i z jiných vyučovacích předmětů a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí;		**Země dané jazykové oblasti** - anglicky mluvící země - Velká Británi,, USA, Austrálie a ČR

Anglický jazyk – **2. ročník** – 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně - posoudí správně jednoduché řečové projevy vyučujícího i reprodukovaný projev rodilého mluvčího odpovídající dané úrovni žáka; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text;	Celkem 96	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - předpřítomný čas - minulý čas - budoucí čas will, going to - nultý kondicionál - modální slovesa - otázka „Jak dlouho?“ - frázová slovesa - vyjádření „snad“, „možná“ - slovesa „muset“, „nesmět“, „nemuset“ - 1. kondicionál - 2. kondicionál - vyjádření „Kdyby tak“

- přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - čte nahlas foneticky správně a s porozuměním texty vztahující se k probraným konverzačním okruhům; - reaguje přiměřeně správně na podměty z oblastí běžných komunikačních situací; - rozumí podstatným informacím v nahrávkách s rodilým mluvčím proneseným pomalu a zřetelně na známá témata; - rozpozná obsah krátkých textů a odhaduje význam neznámých slov z kontextu; - dodržuje základní pravopisné normy; - rozpozná a posoudí význam obecných sdělení a hlášení; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti,		

rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - rozliší a pojmenuje druhy obchodů; - z rozhovoru rodilých mluvčích pozná, v jakém obchodě se nachází; - rozliší informace z výletu; - uvede, do jakých obchodů rád/nerad chodí; - diskutuje s kamarádem, jaký dárek koupit svému blízkému; - koupí v obchodě dárek pro blízké; - napíše neformální děkovný dopis; - napíše formální dopis – stížnost na funkčnost zakoupeného výrobku;		**Nakupování** - názvy míst a obchodů - oblečení - reklamace zboží

- vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích, získá a poskytne informace; - domluví si schůzku s kamarádem;		**Komunikační situace** - získávání a předávání informací - sjednání schůzky - objednání služby - vyřízení vzkazu
- popíše aktuální stav počasí daného období; - popíše rozdíly mezi jednotlivými klimatickými pásmy; - popíše problémy týkající se životního prostřední;		**Počasí** - počasí v různých časových obdobích - předpověď počasí - klimatická pásma - životní prostředí

Anglický jazyk – **3. ročník** – 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - posoudí správně jednoduché řečové projevy vyučujícího i reprodukovaný projev rodilého mluvčího odpovídající dané úrovni žáka; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích;	Celkem 99	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - trpný rod v přítomném čase, trpný rod v ostatních časech - přítomný čas - statická a dynamická slovesa - vazba slovesa + infinitiv, “-ing“ - předminulý čas - vazba “used to” - nepřímá řeč - minulý čas

- dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - rozliší složitější nahrávkám s rodilým mluvčím, pokud hovoří spisovně a zřetelně; - používá aktivně dvojjazyčný slovník, slovník k učebnici a používá slovník na internetu; - využívá požadované informace na internetu;		

- rozliší a posoudí správně adaptovaný cizojazyčný text včetně odborného; - komunikuje s jistou mírou sebevědomí a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; - používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitých myšlenek; - reprodukuje čtený nebo mluvený text v rozsahu probrané slovní zásoby a mluvnice; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - popíše denní program;		**Každodenní život** - dny v týdnu, denní doby - denní režim - módní trendy současnosti - trestné činy a přestupky - počítačová kriminalita

- zeptá se na denní činnosti jiných osob; - v strukturovaném dopise vede s kamarádem rozhovor o současných a minulých módních trendech; - vyjmenuje nejběžnější trestné činy a přestupky a popíše je; - pojmenuje běžné zločiny a projevy vandalismu; - vyjádří svůj názor na detektivky; - vyhledá konkrétní informace ve čteném nebo slyšeném textu či rozhovoru o trestním činu; - vyměňuje si s kamarádem své názory na počítačové viry a jejich tvůrce; - sdělí sled událostí v písemném vyprávění; - převypráví příběh s pomocí poznámek;		
- charakterizuje vzdělávací systém v ČR a anglicky mluvících zemích; - pojmenuje vyučovací předměty a sdělí, které má v oblibě a proč; - představí svou školu a třídu; - popíše možnosti mimoškolních aktivit na naší škole;		**Vzdělávání** - školský systém v ČR a anglicky mluvících zemích - vyučovací předměty - popis školy a třídy - mimoškolní činnost
- vyjmenuje běžné pokrmy a nápoje; - vyjmenuje typické pokrmy a nápoje české a britské národní kuchyně; - dokáže si v anglickém prostředí objednat v restauraci, vyjádří svou spokojenost, zaplatí účet;		**Jídlo a nápoje** - restaurace - pokrmy a nápoje - objednávky

- vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy; - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince; - vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu;		**Odborné komunikační situace a témata** - přijímání pacienta (zjištění základních identifikačních údajů, příznaků onemocnění aj. nezbytných informací) - propouštění pacienta - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon - poskytování základní ošetřovatelské péče - zjišťování potřeb pacienta - základní zdravotnická edukace - informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení - poskytování zdravotních služeb cizincům – např. hrazení výkonů a léků, pojištění, ambulantní zdravotní péče, související administrativy - komunikace s příbuznými nemocného, zvláště s rodiči dětí, apod. **Péče o zdraví v dnešní době** **Prevence** **Zdravotnické služby v ČR** **Vzdělávání zdravotnických pracovníků (celoživotně)**

Anglický jazyk – **4. ročník** – 3(1) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - posoudí správně jednoduché řečové projevy vyučujícího i reprodukovaný projev rodilého mluvčího odpovídající dané úrovni žáka; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření;	Celkem 93	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - vztažné věty vypustitelné a nevypustitelné - minulý čas a předpřítomný čas, předpřítomný čas průběhový - nultý kondicionál - předbudoucí čas, průběhový čas budoucí

- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace,		

pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - čte nahlas a s malým množstvím fonetických chyb různé druhy textů včetně odborných; - posoudí smysl mnoha rozhlasových a televizních programů, týkajících se současných událostí nebo běžných společenských témat, pokud jsou vysloveny v přiměřeném tempu a zřetelně; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - pomocí dvojjazyčných slovníků přeloží autentické texty s populárně odborným přiměřeně náročným obsahem; - používá aktivně výkladový slovník; - vyhledá potřebné informace na internetu; - rozliší popis událostí, pocitů a přání; - zapojí se bez přípravy do hovoru na známá témata a používá slovní zásobu probíraných tematických okruhů; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně		

vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - vyjmenuje různé druhy povolání, umí vyjádřit jejich klady a zápory - popíše svůj obvyklý denní program; - popíše plány do budoucna; - napíše žádost o místo;		**Zaměstnání** - druhy povolání - denní program a každodenní povinnosti - pracovní pohovor - plány do budoucna
- pojmenuje základní části lidského těla; - zeptá se na zdravotní potíže, bolesti; - popíše bolesti a jiné potíže; - sjedná si telefonicky termín vyšetření, změnu termínu, odřekne termín a omluví se; - vede rozhovor u lékaře v roli pacienta; - hovoří o nejběžnějších onemocněních a popíše jejich hlavní příznaky; - charakterizuje dětské nemoci, příznaky, průběh a způsoby léčení; - informuje o povinném očkování;		**Péče o tělo a zdraví** - nemoci, péče o zdraví - návštěva lékaře - civilizační choroby - zdravý životní styl - zdravá výživa

- pojmenuje a charakterizuje civilizační nemoci, jejich hlavní příčiny; - diskutuje o principech a předpokladech zdravého životního stylu a vyjádří vlastní názor; - komentuje svoje stravovací návyky a zeptá se na stravovací návyky jiných osob; - vysvětlí, co pro něj znamená zdravá výživa a proč;		
- sdělí, jaké dopravní prostředky lidé běžně používají při cestování; - domluví se při cestování dopravními prostředky, získá informace o příjezdech a odjezdech, koupí si jízdenku, poskytne informace o možnosti cestování v anglicky mluvících zemích;		**Cestování** - pamětihodnosti, objekty ve městě - dopravní prostředky - cestování, turistika - dovolená
- vyjmenuje druhy služeb a popíše návštěvu pošty a banky;		**Služby** - druhy služeb - banka - pošta
- popíše současné způsoby seznamování; - vyjmenuje nejčastější sociálně-patologické jevy ve společnosti a zaujme k nim stanovisko.		**Mezilidské vztahy** - společenské vztahy - seznamování přes internet - rodina a přátelé - sociálně-patologické jevy ve společnosti

Učební osnovy

Předmět: Německý jazyk

Název předmětu:	Německý jazyk				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	3(3)	3	3	3(1)	12 (4)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Osvojení německého jazyka navazuje na poznání českého jazyka. Má i podobné cíle a to postupné zvládnutí mluvených, psaných projevů a vytváření kompletní komunikativní kompetence u žáka. Přispívá k rozvoji jeho myšlenkových procesů, logického i tvůrčího myšlení a kultivaci vyjadřovacích schopností. Zároveň rozšiřuje jeho všeobecný rozhled.

Výuka německého jazyka směřuje k tomu, aby žák dovedl komunikovat na úrovni spisovné němčiny v různých situacích běžného života, byl schopen reagovat a aktivně se účastnit každodenní komunikace v řečových situacích, nejen ve škole, soukromém životě, při volnočasových aktivitách, ale též ve své budoucí profesi.

Žák má též umět vyhledávat a efektivně zpracovávat a využívat cizojazyčné informace z různých zdrojů včetně internetu. Výchovně-vzdělávacím cílem jazykového vyučování je vést žáka k chápání a respektování tradic, zvyků a kulturních hodnot v německy mluvících zemích a vést k toleranci v multikulturním světě.

Učební osnova je určena pro výuku prvního cizího jazyka s návazností na dovednosti a návyky, které žáci získali v předchozím studiu cizího jazyka. Předpokládaná vstupní úroveň je A 2. Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy jsou formulovány na úrovni B 1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby je minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium Obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20 % slovní zásoby.

Vzdělávání v německém jazyce směřuje k tomu, aby žáci dovedli využívat německý jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí češtiny.

Charakteristika učiva:

Obsahem výuky je systematické rozvíjení všech řečových dovedností, tj. porozumění vyslechnutému projevu a čtenému textu, samostatné i interaktivní ústní a písemné vyjadřování na základě přiměřené slovní zásoby, praktického ovládnutí fonetických, mluvnických a stylistických pravidel a osvojení pracovních návyků a strategií vedoucích k efektivnímu studiu cizího jazyka.

Vyučující přizpůsobuje požadavky na žáka, vyučovací metody a prostředky etapě výuky, vstupním jazykovým znalostem žáků a jejich profesnímu zaměření.

Pojetí výuky:

Obsah učiva v německém jazyce je strukturován do těchto složek:

Komunikativní neboli řečové dovednosti zahrnují dovednosti receptivní (čtení a poslech s porozuměním), produktivní (ústní a písemný projev) a interaktivní:

- **při poslechu s porozuměním** žák v autentickém monologickém, dialogickém nebo kombinovaném ústním projevu předneseném rodilým mluvčím rozpozná téma, pochopí hlavní myšlenku a základní informace a globálně porozumí vyslechnutému sdělení, postihne specifické detailní informace dle zadání, odvozuje, rozliší různé mluvčí, základní a rozšiřující informace, různé názory a odlišná

stanoviska, citové zabarvení, styl, odhadne významy neznámých výrazů dle kontextu, odvozením apod.

- **při čtení s porozuměním** žák v monologickém, dialogickém nebo kombinovaném textu zvolí adekvátní strategii čtení, globálně porozumí textu, pochopí téma a hlavní myšlenku, rozpozná hlavní body, vyhledá specifické informace dle zadání, porozumí popisu událostí, umí postihnout logickou strukturu textu, vyhledá a shromáždí informace z různých textů, porozumí jednoduchým návodům a pokynům, inzerátům, odhadne významy neznámých výrazů, umí účelně používat slovník a vyhledat informace v německém jazyce na internetu. Při hlasitém čtení dodržuje pravidla správné výslovnosti
- **při písemném projevu** žák zformuluje krátký pozdrav, pozvánku, blahopřání, kontaktní inzerát, napíše krátký oficiální a soukromý dopis, strukturovaný životopis, žádost o místo, e-mail, popíše místo, děj, osoby, zážitek, událost, vyjádří svůj názor a hodnocení, požádá o informace, sdělí informace
- **při ústním projevu** žák respektuje pravidla správné výslovnosti, jazykově správně a srozumitelně pozdraví, rozloučí se, představí sebe a druhé, poděkuje, odpoví na poděkování, zahájí a ukončí rozhovor a telefonní hovor, vyjádří přání, prosbu, radu, nabídku, pozvání, souhlas, nesouhlas, odmítnutí, názor, postoj, reprodukuje a shrne hlavní myšlenky přečteného nebo slyšeného textu, vypráví děj v rámci vymezených témat, zodpoví běžné dotazy, vyžádá si a poskytne informace

Jazykové prostředky zahrnují zvukovou stránku a grafickou podobu německého jazyka včetně pravopisu, slovní zásobu a gramatické prostředky ze systému studovaného jazyka.

Tematické okruhy jsou vztahovány k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života, které reagují na věk, zájmovou orientaci žáků a na aktuální události.

Komunikační situace se volí a předkládají k řešení v závislosti na běžných situacích každodenního života.

Jazykové funkce přenášejí vyjadřování řečové etikety, emocionálních a psychických stavů v rozdílných životních situacích.

Poznatky o zemích jsou vybrané poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, ekonomiky, demografie a současného života. Prostupují jazykovým učivem a jsou integrovány v kontextu s poznatky ze života České republiky a dalších zemí, využívají znalostí dalších předmětů jako je dějepis, občanská nauka a ekonomika.

Odborné komunikační situace a témata – jsou o využití německého jazyka při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným, kteří jsou bez znalosti češtiny nebo s nedostatečnou znalostí češtiny a mluví tito nemocní jen německým jazykem.

Výuka probíhá:
v 1. ročníku - 3(3) hodiny týdně
ve 2. ročníku - 3 hodiny týdně
ve 3. ročníku - 3 hodiny týdně
ve 4. ročníku – 3(1) hodiny týdně

V hodinách německého jazyka se třída rozdělí na skupiny v prvním ročníku. Dělení třídy na skupiny bude vždy na základě rozhodnutí ředitelky školy.

Učitelé postupují při výuce německého jazyka podle jednotné učebnice běžně dostupné na trhu.

Formy výuky:

- skupinové
- kooperativní
- individuální

- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale také slovně v průběhu vyučovací hodiny. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Ústní zkoušení zahrnuje samostatný ústní projev, interakci a hlasité čtení. Žáci jsou dále hodnoceni na základě krátkých dílčích testů (slovní zásoba, gramatický celek apod.). U ústního zkoušení se hodnotí dodržení tématu, srozumitelnost výpovědi, plynulost projevu a výslovnost.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci

- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- dějepis
- český jazyk a literatura
- občanská nauka
- somatologie a patologie
- ekonomika
- psychologie a komunikace

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Německý jazyk - **1. ročník** – 3(3) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - identifikuje správně při poslechu obsah přiměřených souvislých projevů a diskusí rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; - aplikuje osvojená mluvnická pravidla jako řečový prostředek v konkrétních cílových dovednostech; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky německého jazyka a	Celkem 96	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - člen určitý, neurčitý, „nulový“ - osobní zájmena v 1. pádě - přivlastňovací zájmena mein,dein, Ihr v 1. pádě - množné číslo podstatných jmen - 1. a 4. pád podstatných jmen s určitým a neurčitým členem - zápor nicht, záporné zájmeno kein - slovosled, postavení slovesa ve větě - W-Frage (otázka doplňovací) - Ja, Nein-Frage (otázka zjišťovací)

koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - čte s porozuměním věcně a jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - vyhledá konkrétní informace v jednoduchých materiálech např. inzerátech, prospektech, časopisech; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - rozpozná význam krátkých, jasných a jednoduchých zpráv a prohlášení, školních a pracovních pokynů; - klade vhodné otázky při pohovorech, na které je připraven a reaguje na dotazy tazatele; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - komunikuje v jednoduchých běžných situacích, vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele;		- odpověď „doch“ na zápornou otázku - časování sloves haben, sein - časování pravidelných sloves v přítomném čase (z. B. machen, arbeiten) - genitiv vlastních jmen - časování nepravidelných sloves (z. B. sprechen, essen, gefallen, sehen, lesen, treffen, fahren, schlafen,nehmen...) - modální sloveso mögen + podstatné jméno - slovesa s odlučitelnou předponou - bezespojková souvětí: ich meine,… er sagt,… - hodnotící vazba ich finde + přídavné jméno - číslovky 0 – 1000 000 - časové předložky von-bis, um, an - lokální předložky ve výrazech (z. B. ins Kino, im Restaurant, auf dem Markt)
- hláskuje správně německá slova a jména; - určí správný pravopis neznámých slov a jmen na základě poslechu hláskování; - zahájí, ukončí rozhovor, zvolí vhodný pozdrav; - představí sebe a další osoby; - zeptá se na chybějící informace o jiné osobě (jméno, původ, věk, bydliště, škola, vzdělávání,		**Osobní údaje** - základní společenské fráze - pozdravy, loučení, prosba, omluva - osobní údaje: jméno, datum a místo narození, národnost, bydliště, rodinný stav, zájmy, jazykové znalosti, vzdělání - kontakty: tel. čísla, elektronické adresy

povolání, rodinný stav apod.) a na takové otázky odpovídá; - sdělí telefonní čísla a porozumí jim při poslechu; - vyplní jednoduchý dotazník s osobními údaji; - napíše stručný text o sobě; - přečte, zadá e-mailovou adresu; - napíše osobní e-mail - popíše své vlastnosti, rozliší dobré a špatné;		
- podá informace o vlastní rodině, popíše rodinnou fotografii; - vysvětlí výrazy malá, velká rodina; - zeptá se na rodinu jiné osoby; - vyjádří a odůvodní svůj vztah k rodinným příslušníkům a svým přátelům; - pojmenuje prostředí venkova nebo města; - popíše byt dle plánku; - zeptá se na bydlení jiných osob; - popíše stručně byt, ve kterém bydlí (byt, patro, rodinný dům, velikost, místnosti, základní zařízení a vybavení) a zhodnotí ho; - rozpozná význam inzerátů o bydlení včetně používaných zkratek; - vysvětlí pojem „Wohngemeinschaft“ a posoudí výhody a nevýhody společného bydlení; - informuje o rozdělení povinností v domácnosti mezi členy rodiny; - napíše krátké vzkazy pro členy rodiny či Wohngemeinschaft;		**Dům a domov** - rodina - místo bydliště - možnosti bydlení - dům/byt, vybavení - nábytek - inzeráty (trh s byty) - domácí práce a povinnosti - "Wohngemeinschaft"
- sdělí a zeptá se na oblíbené jídlo, nápoje; - porozumí receptům - sdělí jednoduchý recept; - vede základní rozhovor při nákupech potravin;		**Jídlo a nápoje** - pokrmy, přílohy, nápoje - nákupy základních potravin - cena, množství, balení - v supermarketu, na tržišti

- rozpozná význam údajů o cenách a množství potravin a informuje o cenách; - sestaví nákupní seznam		
- popíše stručně svůj denní program - zeptá se na jednotlivé činnosti denního režimu jiných osob - zeptá se a vyjádří časové údaje (čas, časový interval, denní doba, dny v týdnu) - nalezne a zprostředkuje informace o otevírací době, ordinačních hodinách apod. - napíše krátký informativní text o svém denním režimu.		**Každodenní život** - dny v týdnu, denní doby - hodiny (oficiální, hovorová verze) - činnosti denního režimu - mezilidské vztahy
- identifikuje základní informace o počasí z textu i při poslechu - popíše aktuální stav počasí - píše pozdrav z výletu, z prázdnin s informací o počasí		**Počasí** - počasí v různých ročních obdobích - předpověď počasí - aktuální stav počasí

Německý jazyk – **2. ročník** – 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - identifikuje správně při poslechu obsah přiměřených souvislých projevů a diskusí rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; - aplikuje osvojená mluvnická pravidla jako řečový prostředek v konkrétních cílových dovednostech; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky německého jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - čte s porozuměním věcně a jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - vyhledá konkrétní informace v jednoduchých materiálech např.	Celkem 96	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - perfektum vybraných sloves s haben - perfektum vybraných sloves se sein - perfektum sloves s odlučitelnou předponou - perfektum sloves s "ieren" - perfektum sloves s neodlučitelnou předponou - imperativ sloves - všeobecné zájmeno man - vazba es gibt + 4. pád - modální slovesa mögen, können, wollen, müssen, dürfen, sollen (časování, větný rámec) - přivlastňovací zájmena sein, ihr, unser, euer v 1. a 4. pádě

inzerátech, prospektech, časopisech; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - rozpozná význam krátkých, jasných a jednoduchých zpráv a prohlášení, školních a pracovních pokynů; - klade vhodné otázky při pohovorech, na které je připraven a reaguje na dotazy tazatele; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - komunikuje v jednoduchých běžných situacích, vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele;		- tázací zájmeno welcher - ukazovací zájmena dieser, der - osobní zájmena v 3. a 4. pádě - časové předložky in, bis, ab, seit, vor, bei, nach, für - modální předložky mit, als - lokální předložky zu, nach, in - řadové číslovky - stupňování gut, gern, viel - souřadicí spojka denn - préteritum sloves haben, sein - lokální předložky se 3. pádem: an, auf, bei, hinter, vor, neben, über, unter, zwischen - konjunktiv II würde, könnte + infinitiv - sloveso werden - slovesa s 3. pádem gehören, passen, stehen, gefallen, schmecken
- zeptá se na povolání druhých - charakterizuje běžná povolání (potřebné vzdělání, místo výkonu práce, pracovní činnosti, klady, zápory) - informuje o povoláních rodičů a známých - informuje o svých plánech do budoucna, čím se chce stát - vede telefonní rozhovor v roli volajícího i zaměstnance - napíše motivační dopis a strukturovaný životopis		**Zaměstnání** - profese a pracovní činnosti - výhody a nevýhody různých povolání - telefonování - žádost o pracovní místo, motivační dopis - strukturovaný životopis
- orientuje se v turistickém průvodci a vyhledá potřebné informace - orientuje se v jízdním řádu a zjistí informace		**Cestování** - turistické informace - na nádraží, a letišti - jízdní řády - možnosti ubytování - na recepci hotelu - objednávka ubytování

- identifikuje při poslechu informace a hlášení na nádraží a na letišti - vypráví o výletě či cestě, popíše a zhodnotí místo, dopravu, ubytování, počasí apod. - napíše pohlednici, pozdrav z výletu - zeptá se na chybějící informace o ubytování - rezervuje si, objedná ubytování v hotelu - vyplní přihlašovací formulář na recepci hotelu - porovná různé možnosti ubytování při cestách - zeptá se na cestu, vysvětlí cestu , identifikuje správně popis cesty při poslechu - popíše jízdu městskou hromadnou dopravou - orientuje se v plánu města		- dopravní prostředky, veřejná doprava - popis cesty
- pojmenuje základní části lidského těla - zeptá se na zdravotní potíže, bolesti - popíše bolesti a jiné potíže - sjedná si telefonicky termín vyšetření, změnu termínu, odřekne termín a omluví se - vede rozhovor u lékaře v roli pacienta - hovoří o nejběžnějších onemocněních a popíše jejich hlavní příznaky - charakterizuje dětské nemoci, příznaky, průběh a způsoby léčení - informuje o povinném očkování - pojmenuje a charakterizuje civilizační nemoci, jejich hlavní příčiny - diskutuje o principech a předpokladech zdravého životního stylu a vyjádří vlastní názor - komentuje svoje stravovací návyky a zeptá se na stravovací návyky jiných osob		**Péče o tělo a zdraví** - části lidského těla - bolesti, potíže - běžná onemocnění - dětské nemoci - civilizační nemoci - symptomy, průběh, léčení - komunikace v ordinaci - zdravý životní styl, zdravá výživa

- vysvětlí, co pro něj znamená zdravá výživa a proč		
- popíše, jak je kdo oblečen - zhodnotí oblečení (styl, sluší, nesluší, sedí, hodí se, líbí, nelíbí apod.) - informuje o svém oblíbeném oblečení (co rád nosí a proč) a zeptá se na oblečení jiných - určí vhodné oblečení pro různé příležitosti - informuje o svém vztahu k módě a nákupům oblečení a zeptá se na názory jiných - zformuluje požadavky a přání při nákupu oblečení a zeptá se na chybějící informace - reaguje na dotazy prodavače při nákupu oblečení - orientuje se v obchodním domě dle plánku o umístění jednotlivých oddělení - ptá se na informace v obchodním domě - jmenuje základní sortiment specializovaných obchodů - informuje o nákupních možnostech v místě bydliště - informuje o osobních výdajích - rozpozná význam textů o nakupování (nabídky, reklamní letáky apod.)		**Nakupování** - oblečení, móda - nákup oblečení - obchody a zboží - obchodní dům - výdaje
- sdělí datum svých narozenin a svátku a zjistí informace o jiných osobách při poslechu; - napíše pozvánku na oslavu; - reaguje na pozvání (potvrzení účasti, zdvořilé odmítnutí); - sestaví blahopřání k různým příležitostem;		**Mezilidské vztahy** - pozvánka na oslavu - rodinné oslavy - blahopřání, gratulace - na návštěvě - společenské zvyklosti a tradice v Německu, Rakousku - sociálně patologické jevy ve společnosti

- užívá základní zdvořilostní fráze v roli hostitele (vítejte, pojďte dál, posaďte se, co mohu nabídnout k pití apod.) a hosta; - napíše vánoční a novoroční pozdrav a přání; - popíše a porovná vybrané zvyky a tradice v ČR, Německu, Rakousku; - informuje o významných dnech a státních svátcích; - vypráví o průběhu rodinné oslavy; - popíše různé formy soužití; - popíše nejčastější sociálně patologické jevy ve společnosti a zaujme k nim stanovisko.		

Německý jazyk – **3. ročník** – 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib; - rozpozná význam přiměřených souvislých projevů a diskusí rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu - zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; - používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitých myšlenek;	Celkem 99	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - neurčitá zájmena ein, eine, pl. welche v 1. a 4. pádě - lokální předložky se 3. nebo 4. padem: an, auf, bei, hinter, vor, neben, über, unter, zwischen - směrová příslovce rein, raus, runter, rauf, rüber… - vedlejší věty: spojky weil, wenn, dass - zvratná slovesa - vazby sloves s předložkou - tázací zájmena a zájmenná příslovce: Worauf? – Darauf - préteritum modálních sloves - préteritum slabých a vybraných silných sloves (receptivně) - konjunktiv II würde, könnte, sollte + infinitiv

- reprodukuje čtený nebo mluvený text v rozsahu probrané slovní zásoby a mluvnice; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí německé jazykové oblasti; - porovnává s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí; - klade vhodné otázky při pohovorech, na které je připraven a reaguje na dotazy tazatele; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - komunikuje v jednoduchých běžných situacích, vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech;		
- hovoří o tom, jak často a proč používá počítač a internet; - vyjádří svůj názor na využití techniky a technologií (počítač, internet, sociální sítě, mobilní telefon), vysvětlí výhody, nevýhody; - obhájí a porovná náležitosti osobní a úřední korespondence a aplikuje je při psaní dopisů; - sjedná schůzku; - objedná službu; - vyřídí vzkaz;		**Komunikační situace** - internet, tisk - osobní a úřední korespondence - získávání a předávání informací - sjednání schůzky - objednávka služby - vyřízení vzkazu

- představí svou školu včetně popisu budovy; - informuje o vzdělávacím systému v ČR; - informuje o svém dosavadním vzdělávání a o svých studijních plánech; - vysvětlí základní strukturu vzdělávání v Německu a srovnává se systémem v ČR; - zařadí informaci o vyučování a vyučovaných předmětech v naší škole do systému vzdělávání - orientuje se v nabídce kurzů a vyjádří vlastní preference;		**Vzdělávání** - naše škola - školní budova - organizace školního vyučování - vzdělávací systém v ČR a SRN - možnosti dalšího vzdělávání
- hovoří o svých zájmech, oblíbených činnostech; - vyjádří, co umí, neumí, chtěl by dělat; - zhodnotí činnosti a vyjádří svůj vztah k jednotlivým aktivitám (baví, nebaví, nudné, zajímavé atd.); - zeptá se na koníčky jiných osob a zformuluje stručný inzerát o sobě; - napíše krátký dopis o sobě a svých zájmech; - informuje o tom, co dělal minulý týden, o víkendu, o prázdninách; - vyjádří vlastní názor na význam pohybu a sportu; - představí druhy sportů a vyjádří svůj názor na extrémní sporty; - informuje o svém vztahu ke sportu a vlastních sportovních aktivitách; - vede rozhovor v restauraci (hledání volného místa, objednání podle jídelního lístku, reklamace, placení apod.); - orientuje se v jídelním lístku; - vyjadřuje se ústně a písemně k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace informace;		**Volný čas** - hobby, volnočasové aktivity - inzeráty (seznámení, dopisování) - druhy sportů, sportovní aktivity - v restauraci - jídelní lístek, objednávky

- domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace;		
- prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech České republiky; - porovnává s reáliemi německy mluvících zemí;		**Česká republika** - Praha, pražské památky - geografie, demografie ČR - hospodářské, politické faktory ČR - životní styl, tradice, kultura ČR - lázeňství v ČR
- vysvětlí pojem „deutschsprachige Länder“; - stručně charakterizuje jednotlivé země německé jazykové oblasti z hlediska geografie, demografie, hospodářství a politického uspořádání; - porovnává s reáliemi mateřské země;		**Země dané jazykové oblasti** - Německo - Rakousko - Švýcarsko - Lucembursko, Lichtenštejnsko
- prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí německé jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů; - porovnává s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí;		**Poznatky o zemích jazykové oblasti** - Berlín, Vídeň - životní styl, tradice, kultura, Německa - životní styl, tradice, kultura Rakouska - ostatní německy mluvící země

Německý jazyk – **4. ročník** – 3(1) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib; - rozpozná význam přiměřených souvislých projevů a diskusí	Celkem 93	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - genitiv podstatných jmen - nepřímé otázky, spojka ob - sloveso lassen + infinitiv - spojka trotzdem, deshalb - vedlejší věty se spojkami wenn, als, obwohl

rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu - zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; - používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitých myšlenek; - reprodukuje čtený nebo mluvený text v rozsahu probrané slovní zásoby a mluvnice; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - klade vhodné otázky při pohovorech, na které je připraven a reaguje na dotazy tazatele; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - pronese monolog před publikem; - komunikuje v běžných situacích, vyžadujících přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zformuluje vlastní myšlenky, vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří své pocity, přání, sdělí a zdůvodní svůj názor; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem;		- konjunktiv II přítomného času wäre, hätte, würde, könnte - nereálné podmiňovací věty s konjunktivem II - skloňování přídavných jmen po členu určitém, neurčitém, bez členu - stupňování přídavných jmen a příslovcí - srovnávací věty s als, wie - pasivum přítomného času - lokální předložky aus, von, an…vorbei, bis zu, durch, …entlang, gegenüber, über, um…herum - časové předložky von…an, über - modální předložka ohne - vztažná zájmeny a vztažné věty - plusquamperfektum (receptivně) - infinitiv + zu - účelové věty s um..zu + infinitiv - účelové věty se spojkou damit

- čte nahlas a minimem fonetických chyb různé druhy textů včetně odborných; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si, vyhledá potřebné informace i sdělí získané informace písemně; - vyjádří písemně svůj názor na text; - porozumí popisu událostí, pocitů a přání; - zapojí se bez přípravy do hovoru na známá témata; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - rozumí adaptovanému cizojazyčnému textu včetně odborného; - využívá cizí jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí češtiny; - dodržuje v komunikaci s nemocnými zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;		
- popíše svůj denní režim o víkendu a srovná s režimem všedního dne - identifikuje sdělení o kulturních víkendových aktivitách při poslechu		**Zábava** - víkendový program pro návštěvu - návštěva divadla, kina - literatura, četba - hudba, návštěva koncertu

- navrhne víkendový program pro návštěvu (ústně, písemně) - domluví si kulturní víkendovou akci - popíše návštěvu divadelního, filmového představení - vyjádří svůj názor na shlédnuté divadelní představení, film - informuje o obsahu divadelní hry, filmu, knihy - představí své oblíbené literární žánry a spisovatele, - představí své oblíbené hudební žánry, interprety, skladatele - rezervuje, koupí vstupenky		
- vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy; - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince; - vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu;		**Odborné komunikační situace a témata** - přijímání pacienta (zjištění základních identifikačních údajů, příznaků onemocnění aj. nezbytných informací) - propouštění pacienta - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon (masérský výkon) - poskytování základní ošetřovatelské péče (masérské péče) - zjišťování potřeb pacienta - základní zdravotnická edukace - informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení - poskytování zdravotních služeb cizincům (hrazení výkonů a léků, pojištění, ambulantní zdravotní péče, související administrativy) - komunikace s příbuznými nemocného, zvláště s rodiči dětí **Péče o zdraví v dnešní době** **Prevence** **Zdravotnické služby v ČR** **Vzdělávání zdravotnických pracovníků (celoživotně)**
- získává informace u přepážky v bance - informuje, jaké bankovní služby využívá		**Služby** - v bance - na poště - další zákaznické služby a zařízení - opravny - návod k použití

- sjedná opravu spotřebiče, výrobku, popíše stručně závadu, zeptá se na chybějící informace (rychlost opravy, cena) - orientuje se v návodu k použití - sjedná si telefonicky termín v různých zařízeních služeb - formuluje reklamaci služeb, zboží.		- reklamace služeb a zboží

Učební osnovy

Předmět: Ruský jazyk

Název předmětu:	Ruský jazyk				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	3(3)	3	3	3(1)	12 (4)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Osvojení ruského jazyka navazuje na vzdělávání v cizím jazyce na základní škole. Vzdělávání a komunikace v ruském jazyce vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích osobního a pracovního života k postupnému zvládnutí mluvených, psaných projevů a vytváření komplexní komunikativní kompetence u žáka. Přispívá k rozvoji jeho myšlenkových procesů, logického i tvůrčího myšlení a kultivaci vyjadřovacích schopností. Zároveň rozšiřuje jeho všeobecný rozhled.

Výuka ruského jazyka směřuje k tomu, aby žák dovedl komunikovat na úrovni spisovné ruštiny v různých situacích běžného života, byl schopen reagovat a aktivně se účastnit každodenní komunikace v řečových situacích, nejen ve škole, soukromém životě, při činnosti ve volném čase, ale i ve své budoucí profesi. Připravuje žáka k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně vyhledávání, efektivního zpracování a využívání cizojazyčné informace z různých zdrojů včetně internetu. Výchovně-vzdělávacím cílem jazykového vyučování je vést žáka k chápání a respektování tradic, zvyků a kulturních hodnot Ruska a vést k toleranci v multikulturním světě, přispívat k formování osobnosti žáka.

Vzdělávání v ruském jazyce směřuje k tomu, aby žáci dovedli využívat ruský jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí češtiny.

Učební osnova je určena pro výuku prvního cizího jazyka. Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy jsou formulovány na úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, odpovídají akvizici slovní zásoby minimálně 2300 lexikálních jednotek. Obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20 % slovní zásoby.

Charakteristika učiva:

Obsahem výuky je systematické rozvíjení všech řečových dovedností, tj. porozumění vyslechnutému projevu a čtenému textu, samostatné i interaktivní ústní a písemné vyjadřování na základě přiměřené slovní zásoby, praktického ovládnutí fonetických, mluvnických a stylistických pravidel a osvojení pracovních návyků a strategií vedoucích k efektivnímu studiu cizího jazyka.

Vyučující přizpůsobuje požadavky na žáka, vyučovací metody a prostředky etapě výuky a vstupním jazykovým znalostem žáků.

Pojetí výuky:

Obsah učiva v ruském jazyce je strukturován do těchto složek:

Komunikativní neboli řečové dovednosti zahrnují dovednosti receptivní (čtení a poslech s porozuměním), produktivní (ústní a písemný projev) a interaktivní.

- **při čtení s porozuměním** žák v monologickém, dialogickém nebo kombinovaném textu zvolí adekvátní strategii čtení, globálně porozumí textu, pochopí téma a hlavní myšlenku, sdělí obsah, vyhledá specifické informace dle zadání, porozumí popisu událostí, porozumí návodům a pokynům, inzerátům, odhadne významy neznámých výrazů, umí účelně používat slovník. Při hlasitém čtení dodržuje pravidla správné výslovnosti.

- **při poslechu s porozuměním** žák v autentickém monologickém, dialogickém nebo kombinovaném ústním projevu předneseném rodilým mluvčím ve standardním hovorovém tempu rozpozná téma, globálně porozumí vyslechnutému sdělení, sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace.
- **při ústním projevu** žák respektuje pravidla správné výslovnosti, jazykově správně a srozumitelně vyjádří přání, prosbu, radu, nabídku, pozvání, souhlas, nesouhlas, popíše události, své vzdělání, zájmy a záliby, vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity, sdělí a zdůvodní svůj názor, vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích.
- **při písemném projevu** žák zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, oficiálního i soukromého dopisu a odpovědi na tento dopis, vyjádří písemně svůj názor na text, zaznamená vzkazy volajících, vyplní jednoduchý neznámý formulář, vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se oboru Zdravotnický asistent. V písemném projevu dodržuje pravopisné normy.

Jazykové prostředky zahrnují zvukovou stránku a grafickou podobu ruského jazyka včetně pravopisu, slovní zásobu a gramatické prostředky ze systému studovaného jazyka.

Tematické okruhy jsou vztahovány k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života, které reagují na věk, zájmovou orientaci žáků a na aktuální události.

Komunikační situace se volí a předkládají k řešení v závislosti na standardních řečových situacích i jednoduchých a frekventovaných situacích týkajících se pracovní činnosti.

Jazykové funkce přenášejí vyjadřování řečové etikety, emocionálních a psychických stavů v rozdílných životních situacích.

Poznatky o zemích jsou vybrané poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, ekonomiky, demografie a současného života Ruské federace. Prostupují jazykovým učivem a jsou integrovány v kontextu s poznatky ze života České republiky a dalších zemí, využívají znalostí dalších předmětů jako je dějepis, zeměpis, občanská nauka a ekonomika.

Odborné komunikační situace a témata – jsou o využití ruského jazyka při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným, kteří jsou bez znalosti češtiny nebo s nedostatečnou znalostí češtiny a mluví tito nemocní jen ruským jazykem.

Výuka probíhá v 1. ročníku - 3(3) hodiny týdně
ve 2. ročníku - 3 hodiny týdně
ve 3. ročníku - 3 hodiny týdně
ve 4. ročníku - 3(1) hodiny týdně

V hodinách ruského jazyka se třída rozdělí na skupiny v prvním ročníku. Dělení třídy na skupiny bude vždy na základě rozhodnutí ředitelky školy.

Učitelé postupují při výuce ruského jazyka podle jednotné učebnice běžně dostupné na trhu.

Formy výuky:
- skupinové
- kooperativní
- individuální
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale také slovně v průběhu vyučovací hodiny. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Ústní zkoušení zahrnuje samostatný ústní projev, interakci a hlasité čtení. Žáci jsou dále hodnoceni na základě krátkých dílčích testů (slovní zásoba, gramatický celek apod.). U ústního zkoušení se hodnotí dodržení tématu, srozumitelnost výpovědi, plynulost projevu a výslovnost.

Písemné práce jsou hodnoceny na základě samostatných kritérií, jako je adekvátnost, věcná správnost, dodržení tématu a stylu, rozsah a logická uspořádanost a srozumitelnost myšlenek.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci

- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- učili se prakticky ve škole třídit odpad
- pomáhali při úklidu školy
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby
- dějepis
- český jazyk
- občanská nauka
- somatologie a latinská terminologie
- zeměpis
- informační a komunikační technologie
- ekonomika
- psychologie a komunikace

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Ruský jazyk – **1. ročník** – 3(3) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - čte s porozuměním krátké jednoduché texty; - vyslovuje srozumitelně, systematicky si vytváří a upevňuje návyky správné výslovnosti včetně intonačních konstrukcí; - posoudí správně jednoduché řečové projevy vyučujícího i reprodukovaný projev rodilého mluvčího odpovídající dané úrovni žáka;	Celkem 96	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - azbuka tištěná i psaná - pořadí písmen azbuky, funkce jotovaných písmen - role přízvuku, jeho vliv na výslovnost - přízvučné a nepřízvučné slabiky - nepřízvučné „o“ a „a“

- nalezne podobnosti RJ a ČJ, dokáže objasnit význam nových výrazů, ale současně si uvědomuje úskalí existence podobných slov s rozdílným významem - postřehne a odstraní jazyková nedorozumění; - zvládá různé modelové dialogy k jednotlivým tématům tvůrčím způsobem; - sestaví jednoduchý rozhovor; - zvládá jednoduchý telefonický rozhovor; - zaznamená pravopisně správně věty podle diktátu učitele; - posoudí správně přiměřené souvislé projevy a diskusí rodilých mluvčích pronášené ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače;		- výslovnost měkkých a tvrdých souhlásek - intonace tázacích a oznamovacích vět - intonace zvolacích vět - změny intonace otázek podle jejich smyslu - podstatná jména v 1. - 3. p. j. č., 7. p. j. č. ("работать кем?") - podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 - zájmena osobní, skloňování osobních zájmen (1. - 7. p.) - přivlastňovací zájmena v 1. p. j. č. a mn. č. - číslovky základní: 1 – 900 - slovesa: I. a II. časování - slovesa se změnou kmenové souhlásky, s pohyblivým přízvukem, zvratná slovesa - psaní záporné částice u sloves - věty typu „Он врач.“ „У меня есть брат.“ „У меня нет брата.“ - slovesné vazby odlišné od češtiny - názvy dnů v týdnu

- zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně		

vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - představí sebe i druhé; - pozdraví, poprosí, poděkuje, - omluví se; - zahájí a ukončí krátké rozhovory - osloví a pozdraví při setkání i při - loučení; - domluví si schůzku - vyplní jednoduchý dotazník - s osobními údaji; - ptá se a odpovídá na otázky - cizí - jazyky, odkud kdo je, kolik je - komu let, kde kdo bydlí, kde a kdy; - zeptá se, jaké je kdo národnosti;		**Osobní údaje** - pozdravy - oslovování v ruštině - jména a jméno po otci - věk, bydliště, státní příslušnost - příslušníci národů a jazyky - kontakty: tel. čísla, elektronické adresy, GDPR
- popíše vlastní rodinu; - zeptá se na informace týkající se rodinných příslušníků - pojmenuje prostředí venkova nebo města; - popíše byt dle plánku;		**Dům a domov** - rodina - příbuzní - možnosti bydlení - náš dům/byt - místo bydliště

- stručně popíše byt, ve kterém bydlí (byt, patro, rodinný dům, velikost, místnosti, základní zařízení a vybavení) a zhodnotí ho; - zeptá se na bydlení jiných osob;		
- zeptá se na povolání a zájmy druhých; - informuje se o povoláních rodičů, příbuzných a známých; - vyjádří své profesní přání;		**Zaměstnání** - profese a pracovní činnosti - výhody a nevýhody různých povolání - životopis - žádost o pracovní místo (motivační dopis)
- hovoří o svých zájmech a oblíbených činnostech; - vyjádří, co kdo dělá ve volném čase; - pozve kamarády na koncert, do divadla…; - přijme nebo odmítne pozvání; - napíše o svém volném čase a zájmové činnosti;		**Volný čas, zábava** - zájmy, volnočasové aktivity - sport - kultura: divadlo, film, hudba, literatura

Ruský jazyk – **2. ročník** – 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - čte nahlas a foneticky správně přiměřeně náročné texty označené přízvuky; - vyhledá v textu odpovědi na otázky nebo žádané údaje; - posoudí čtené i slyšené texty s malým množstvím neznámých slov, odhaduje jejich význam z kontextu; - ukáže, jak se pracuje s dvojjazyčným slovníkem; - reprodukuje jednoduchými větami čtený nebo slyšený text; - diskutuje na známé téma, aktivně se zapojí do konverzace dalších osob; - nalezne jazykové nedorozumění,	Celkem 96	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - výslovnost nepřízvučných slabik - intonace tázacích a zvolacích vět a souvětí - vyjádření vykání - podstatná jména - skloňování v jednotném a množném čísle: магазин, портфель, школа, неделя, фотография, место, здание - nesklonná podstatná jména - zájmena "кто, что" – skloňování - slovesa pohybu - časování sloves

k odstranění používá opis; - popíše jednoduchá sdělení při správném použití gramatických struktur; - posoudí správně přiměřené souvislé projevy a diskusí rodilých mluvčích pronášené ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech;		- infinitivní věty typu: Как пройти/попасть к ...? Кому позвонить? Что купить? Где выйти? - minulý čas - číslovky řadové - 1. a 6. p. - vyjadřování data - předložky a předložkové vazby odlišné od češtiny - odlišnosti výslovnosti a intonace

- zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- zformuluje stručný inzerát (dopisování, zájmy, seznamovací		**Komunikační situace** - inzeráty

inzerát); - správně napíše adresu ruského - kamaráda/-ky; - obhájí náležitosti osobní a úřední korespondence a aplikuje je při psaní dopisu; - objedná službu; - vyřídí vzkaz;		- dopisování - osobní a úřední korespondence - získávání a předávání informací - sjednání schůzky - objednání služby - vyřízení vzkazu
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - informuje o vzdělávacím systému v ČR; - informuje o svém dosavadním vzdělávání a o svých studijních plánech; - vysvětlí základní strukturu vzdělávání v RF a srovnává se systémem v ČR; - zahájí a ukončí rozhovor při zápisu do jazykového kurzu; - stanoví si den (datum) a hodinu kurzu; - informuje se, kde nalezne ve škole učebny, sborovnu, ředitelnu, rozvrh hodin; - předvede informaci o orientaci v prostoru školní budovy; - zeptá se, kdy začíná a končí vyučování, do které třídy kdo chodí; - zeptá se na datum a den v týdnu; - napíše stručně o své škole; - předvede se spolužáky rozhovor na téma školní předměty, známky, z jakého předmětu kdo psal (bude psát) kontrolní práci, jaký má kdo rozvrh hodin, jaké má kdo oblíbené předměty; - napíše kamarádovi dopis o své		**Vzdělávání** - zápis do kurzů ruského jazyka u sekretářky - orientace ve školní budově - do které třídy kdo chodí - rozvrh hodin - oblíbené (neoblíbené) předměty - školní známky z jakého předmětu kdo psal (bude psát) kontrolní práci - vzdělávací systém v ČR a RF - možnosti dalšího vzdělávání

škole, o oblíbených předmětech, předmětech, které nemá rád; - popíše obrázky znázorňující různé činnosti související s vyučováním a časem po něm;		
- informuje se a odpoví na dotazy týkající se orientace ve městě; - telefonicky se domluví s kamarádem, kdy a kam pojedou nakupovat, kde a jak si obstarají jízdenky; - objasní informace, kam jede který autobus, která tramvaj, jakým dopravním prostředkem se kam nejlépe dostaneme; - načrtne informace o možnostech cestování doma i do zahraničí a potřebné informace získá; - napíše krátké vyprávění o tom, jak zabloudil v cizím městě;		**Cestování (I)** - otázky a odpovědi typu, jak se kam dostat, jaký dopravní prostředek kam jede, co kdo hledá, nemůže najít… - místa, kam rádi cestujeme
- vyjmenuje druhy služeb a popíše návštěvu pošty a banky;		**Služby** - druhy služeb - banka - pošta
- komunikuje s prodavačkou - v obchodě při nákupu oblečení, - knih, CD…; - zeptá se na cenu; - informuje se, jaká barva komu sluší nebo nesluší; - poradí, kde se nejlépe nakupuje; - informuje, kde je zboží dražší a kde levnější (potraviny); - napíše stručně o tom, co se mu - v obchodě se líbilo, co komu koupil a koho potkal;		**Nakupování** - co komu koupit, kolik co stojí - co komu sluší (nesluší) - co kdo viděl v obchodě/ve městě - kdo koho potkal
- prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských a politických faktorech i z jiných vyučovacích předmětů a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí;		**Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání RF** - památky a významná místa Moskvy a Sankt Peterburgu - kdo tam už byl, co se mu líbilo - kdo tam pojede a co, kdo tam chce vidět

- popíše fotografie pamětihodností a významných míst Moskvy a Petěrburgu; - identifikuje na fotografii významná místa těchto měst; - doporučí, co si prohlédnout při návštěvě Moskvy a Petěrburgu; - napíše dopis o své návštěvě Moskvy a Petěrburgu;		
- popíše v kontextu znalostí o ČR fotografie pamětihodností, zajímavých a významných míst Prahy; - vypráví o Praze v roli průvodce; - odpoví na otázky zahraničních turistů; - napíše dopis ruskému kamarádovi o tom, co v Praze uvidí, až přijede na návštěvu;		**Informace o ČR** - jak informovat o Praze a dalších městech ČR zahraniční hosty - která místa jim ukázat v Praze - na co se návštěvníci Prahy často ptají, co je zajímá
- komentuje dílo 3 ruských spisovatelů 19. století; - vypráví o ruské hudbě a výtvarném umění;		**Kultura** - významní představitelé ruské literatury 19. století - hudba (P. I. Čajkovskij), výtvarné umění (Repin, Serov, Levitan)
- ptá se a odpovídá na dotazy, jak se komu daří, co je u koho nového, kde kdo byl a co dělal; - diskutuje se známými, které dlouho neviděl, a domluví si s nimi schůzku; - vypráví, kde byl, odkud se vrátil, s kým se tam seznámil; - napíše krátký dopis kamarádovi o tom, co dělal a kam cestoval o prázdninách;		**Mezilidské vztahy** - setkání se známými - jak se komu daří, co je u koho nového, kde kdo byl a co dělal

Ruský jazyk – **3. ročník** – 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - čte nahlas a foneticky správně přiměřeně náročné neznámé texty označené přízvuky; - posoudí čtené i slyšené texty s malým množstvím neznámých slov, bez pomoci slovníku v nich	Celkem 99	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - přídavná jména měkká a tvrdá - skloňování - stupňování přídavných jmen - zpodstatnělá přídavná jména

vyhledá odpovědi na otázky nebo žádané údaje; - používá při práci s doplňkovými texty s větším množstvím neznámých slov slovník; - analyzuje přiměřeně náročný čtený nebo slyšený text pomocí složitějších jazykových prostředků; - vybere na jemu/jí neznámé téma základní informace a zpracuje je ústní nebo písemnou formou; - popíše situaci na základě obrazového materiálu pomocí složitějších jazykových prostředků; - zapojí se na jemu/jí známé téma aktivně do rozhovoru dalších osob; - posoudí správně přiměřené souvislé projevy a diskusí rodilých mluvčích pronášené ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích;		- zájmena какой, который - vyjádření vzájemnosti - číslovky 1000 a vyšší, letopočet - skloňování řadových číslovek - vyjadřování času - kolik je hodin - časování slovesa надеть slovesné vazby odlišné od češtiny - vyjádření možnosti, nemožnosti, nutnosti, potřeby - spojky потому что, поэтому

- dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá		

získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - popíše vzhled lidí různého věku - hovoří o tom, jak kdo vypadá, kdo - je komu podobný; - ptá se a odpovídá na otázky, kdy se koná konkurs, koncert, diskotéka, výlet…; - ústně i písemně popíše svůj vzhled a vzhled svých rodičů a přátel; - domluví se se spolužáky, jak - připravit módní přehlídku; - popíše, jak je kdo oblečen; - informuje o svém oblíbeném - oblečení (co rád nosí a proč) a zeptá se na oblečení jiných; - obhajuje vhodné oblečení pro různé příležitosti; - napíše krátké vyprávění o současné módě pro mladé; - hovoří o svých spolužácích, jaký - mají charakter a kvality;		**Každodenní život** - popis osoby - vzhled - vyjádření podobnosti - vzhled člověka - móda a oblečení - ruský národní kroj - povahové a charakterové vlastnosti člověka - důvěra mezi lidmi

- vede rozhovor, jak kdo žije a jak by měl žít, vyjádří své mínění na toto téma; - napíše o své představě dobrého - kamaráda nebo kamarádky;		
- rozliší základní informace o předpovědi počasí z textu i při poslechu; - popíše stručně a zhodnotí aktuální stav počasí; - popíše počasí v jednotlivých ročních obdobích; - zinscenuje diskusi mladých lidí, kteří čekají, až přestane pršet, hovoří o různých otázkách, které je zajímají; - napíše několik vět o včerejším a dnešním počasí;		**Počasí** - počasí v různých ročních obdobích - předpověď počasí - rychlá změna počasí
- popíše lidské tělo; - vyjmenuje běžné nemoci; - popíše návštěvu u lékaře: zeptá se na zdravotní potíže, bolesti; - popíše bolesti a jiné potíže; - pohovoří o svém zdravotním stavu a životním stylu; - prokáže znalost odborné terminologie; - charakterizuje jednotlivé nemoci; - uvede inkubační dobu, příznaky a způsob léčby daných nemocí;		**Peče o tělo a zdraví** - lidské tělo - u lékaře - nemoci (běžné nemoci, civilizační choroby, dětské nemoci) - životní styl
- vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy; - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince;		**Odborné komunikační situace a témata** - přijímání pacienta (zjištění základních identifikačních údajů, příznaků onemocnění aj. nezbytných informací) - propouštění pacienta - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon (masérský výkon) - poskytování základní ošetřovatelské péče (masérské péče) - zjišťování potřeb pacienta - základní zdravotnická edukace - informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení

- vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu;		- poskytování zdravotních služeb cizincům (např. hrazení výkonů a léků, pojištění, ambulantní zdravotní péče, související administrativy) - komunikace s příbuznými nemocného, zvláště s rodiči dětí **Péče o zdraví v dnešní době** **Prevence** **Zdravotnické služby v ČR** **Vzdělávání zdravotnických pracovníků (celoživotně)**

Ruský jazyk – **4. ročník** – 3(1) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - čte nahlas s malým množstvím fonetických chyb neznámé texty z ruskojazyčného tisku; - posoudí správně diskuse rodilých mluvčích, pokud pojednávají o jemu známé problematice a jsou pronášené spisovnou řečí a standardní rychlostí; - dokáže se do těchto diskusí zapojit; - pomůže cizinci jasně a stručně formulovanou radou řešit svízelnou situaci; - přednese stručnou prezentaci výsledků samostatné práce a reaguje na jasně formulované dotazy; - posoudí správně přiměřené souvislé projevy a diskusí rodilých mluvčích pronášené ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení;	Celkem 93	**Řečové dovednosti** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev **Jazykové prostředky** - podstatná jména - vzor *меградь* - podstatná jména - odlišnosti ve skloňování u všech rodů - přídavná jména - stupňování - zájmena ukazovací a neurčitá - slovesa - nepravidelné časování, - rozkazovací a podmiňovací způsob, vazby odlišné od češtiny - předložkové vazby odlišné od češtiny - spojky *если*, *чтобы*

- čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem;		

- uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - rozliší z textu a při poslechu informace o Ruské federaci, její přírodě, přírodním bohatství, klimatu, řekách a městech; - napíše několik vět o tom, co nového si přečetl o Sibiři;		**Země dané jazykové oblasti (RF)** - počasí, příroda a nerostné bohatství - Sibiř, Transsibiřská magistrála **Česká republika** - základní zeměpisné údaje - zajímavá místa ČR

- poskytne informace o základních zeměpisných faktech České republiky; - doporučí zahraničnímu návštěvníku zajímavá místa;		
- vyjádří názor, jak dosáhnout podmínek zdravého životního prostředí a co pro to mohou dělat mladí lidé; - napíše o tom, jaká oblast ekologie ho zajímá a jakému ekologickému problému je, podle jeho názoru, třeba věnovat zvláštní pozornost;		**Ekologie** - život v souladu s přírodou - řešení ekologických problémů - ochrana životního prostředí - účast na ekologických aktivitách
- zeptá se na informace o příletech a odletech letadel, kde se kupují letenky; - objedná si pokoj v hotelu; - uvítá hosta na letišti; - vede rozhovor o tom, jak se dostane na letiště, do centra města, kde je stanoviště taxi, kde lze vyměnit peníze; - napíše vyprávění o tom, co dělal, když přiletěl do neznámého města a nikdo na něj nečekal;		**Cestování (II).** **Na letišti** - informace o odletu a příletu letadel - rezervace pokoje v hotelu - pasová kontrola a zavazadla - moskevská letiště a nádraží
- vyjmenuje běžná jídla a nápoje, popíše 2 typicky ruská jídla; - charakterizuje stručně rozdíly mezi českou a ruskou kuchyní - objedná si v ruském prostředí jídlo, vyžádá si účet a zaplatí.		**Jídlo a nápoje** - stravování - ruská kuchyně - v restauraci

Učební osnovy

Předmět: Občanská nauka

Název předmětu:	Občanská nauka				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	-	1	1	1	3

Pojetí předmětu

Pojetí předmětu:

Ve strategii výchovy a vzdělávání v občanské nauce je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na zvládnutí vědomostí a formování postojů použitelných v dennodenním praktickém životě i v oblasti budoucího celoživotního vzdělávání.

Základem této strategie je diskuse, komparativní metoda a řešení modelových situací. K této přípravě jsou využívány vybrané vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Obecné cíle předmětu:

Připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti České republiky. Výchovu a vzdělávání v občanské nauce směrovat k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem.
Občanská nauka kultivuje porozumění současnosti, učí uvědomovat si vlastní identitu, kritickému myšlení, vytváří u žáků odpor k manipulaci s jejich názory a vede k porozumění světu, v němž žijí.

Charakteristika učiva:

- jednat odpovědně a čestně, přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání
- vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování
- preferovat demokratické hodnoty před nedemokratickými
- jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím
- respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe; nenechat se manipulovat
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí
- oprostit se od intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti
- cílevědomě jednat v duchu udržitelného rozvoje prostředí
- vážit si hodnot lidské práce
- hledat odpovědi na otázky smysluplného života

Pojetí výuky:

Výuka probíhá: ve 2. ročníku - 1 hodinu týdně
ve 3. ročníku - 1 hodinu týdně
ve 4. ročníku - 1 hodinu týdně

Formy výuky:

- skupinové vyučování
- kooperativní vyučování
- individuální vyučování

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou testového zkoušení, vlastních písemných úvah a zejména při vlastní výuce při ústním hledání názorových formulací, jako součásti cílových vědomostí. Součástí hodnocení je vlastní sebereflexe (vyšší ročníky).

Při hodnocení žáků se klade prioritně důraz na schopnost aplikovat získané poznatky při řešení situací vlastního života.

V hodnocení žáků jsou preferována hodnocení tvorby a obhajoby vlastního názoru, vždy na konkrétní téma. Nestandardní názor žáka, obhajovaný žákem jeho argumenty, bude žákovi protiargumentací vysvětlován; nemůže a nebude však být základem pro snížení hodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní

- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- český jazyk a literatura
- informační a komunikační technologie

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Občanská nauka – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - charakterizuje současnou společnost, její etnické a sociální složení; - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění; - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace; - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti;	Celkem 32	**Člověk v lidském společenství** - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů

- navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří; - navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci; - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika; - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti; - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; - debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí; - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována; - objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus;		- rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti - postavení mužů a žen, genderové problémy - víra a atheismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus

Občanská nauka – **3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita…); - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých	Celkem 33	**Člověk jako občan** - základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce,

zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat; - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií; - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem; - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí; - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu;		kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií - stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství v ČR - česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické ideologie - politické strany, volební systémy a volby - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus - občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití
- vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství; - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi;		**Člověk a právo** - právo a spravedlnost, právní stát - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v České republice - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu - rodinné právo - pracovní právo - správní řízení - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení - kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti a soudci

popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů; - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance; - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.;		

Občanská nauka – **4. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
- Žák/-yně: - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství; - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách; - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě; - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích;	Celkem 31	**Soudobý svět** - rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě - integrace a dezintegrace - Česká republika a svět: NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace
- vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika; - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách		**Člověk a svět (praktická filozofie)** - co řeší filozofie a filozofická etika - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací - etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost

(ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění); - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem.		- životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem

Učební osnovy

Předmět: Dějepis

Název předmětu:	Dějepis				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4**	**celkem**
Počet hodin:	1	1	-	-	2

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Úkolem předmětu dějepis je vytvoření historického povědomí žáka. Cílem je seznámit žáka s událostmi a jevy, které se sice odehrály ve více či méně vzdálené minulosti, ale dodnes ovlivňují dnešní společnost či patří mezi základní prvky všeobecného vzdělání. Hlubší poznání dějů minulých pomůže žákovi k pochopení dějů současných. Vzdělávání v předmětu směřuje k ovlivnění hodnotové orientace žáka, vede k pozitivnímu vztahu ke kulturnímu dědictví a k vlastním dějinám. Ve vyučování předmětu je důležité využívání mezipředmětových vazeb na ostatní společenskovědné předměty (především občanská nauka), na český jazyk a literaturu, cizí jazyky i na přírodovědně vzdělávací předměty nebo na předměty odborné (např. dějiny vědy a studovaných oborů).

Charakteristika učiva:

Učivo obsahuje systémový výběr z přehledu historického vývoje od starověku do současnosti včetně kulturních dějin a stručného seznámení s dějinami oboru na základě významných historických pojmů a procesů. Hlavní důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, protože nejnovější dějiny jsou nejdůležitější pro pochopení současnosti. Rozvíjejí se především občanské kompetence: aby si žáci uvědomovali vlastní kulturní a národní identitu, byli hrdí na tradice a hodnoty svého národa a chápali je v evropském kontextu.

Pojetí výuky:

Výuka dějepisu je pro žáka zajímavá a stimulující, rozvíjí jeho intelektové a komunikativní schopnosti, ovlivňuje jeho hodnotovou orientaci. Učivo vychází ze znalostí žáka získaných na základní škole. Přiměřená pozornost je věnována rozvoji dovedností a schopností žáků, jejich samostatné a týmové práci. Předmět výrazně podporuje funkční gramotnost žáků, a to systematickou prací s texty různého druhu. Výuka také přispívá k chápání hodnoty historických a kulturních památek.

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 1 hodinu týdně

ve 2. ročníku - 1 hodinu týdně

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- využíval svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě, uměl používat získaná historická fakta v diskusích
- získával informace z různých zdrojů, uměl je kriticky posoudit
- uměl pracovat s ikonickými prameny (mapou, uměleckými díly) jako s důležitým zdrojem
- historických informací
- uznával a chránil kulturní a historické hodnoty

Formy výuky:

- skupinové
- kooperativní
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale hlavně při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině. Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí

- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- český jazyk a literatura
- občanská nauka

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Dějepis - **1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů; - posoudí význam minulosti; - zhodnotí základními prameny a pomocné vědy historické; - rozliší písemné a hmotné historické prameny;	Celkem 32	**Člověk v dějinách** **Poznávání dějin** - význam poznávání dějin - variabilita výkladů dějin - historické prameny - periodizace dějin
- uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, především antického Řecka a Říma; - uvede příklady kulturního přínosu judaismu a křesťanství; - vymezí dobu trvání starověku;		**Starověk** - starověké kultury - antické základy evropských dějin - kultura starověkého Řecka a Říma
- charakterizuje obecně středověk; - vysvětlí okolnosti a význam cyrilometodějské misie; - uvede jména významných Přemyslovců;		**Středověk** - Velká Morava a český stát - Přemyslovci - Lucemburkové a husitství - vláda Jiřího z Poděbrad a Jagellonců

- rozezná základní znaky a typické památky románského a gotického uměleckého slohu; - vyjmenuje hlavní představitele Lucemburků na českém trůnu; - vyjmenuje hlavní znaky učení Jana Husa; - stručně charakterizuje průběh a důsledky husitské revoluce; - popíše základní - revoluční změny ve středověku; - popíše vládu Jiřího z Poděbrad a Jagellonců na českém trůnu;		
- vymezí historicky pojem novověk; - popíše základní - revoluční změny v raném novověku; - charakterizuje změny ve společnosti, myšlení a vědě; - vyjmenuje významné renesanční umělce a díla, znaky renesančního umění; - uvede důsledky objevných plaveb; - popíše základní požadavky náboženských reformátorů (Luther, Kalvín, katolická reformace); - objasní okolnosti nástupu Ferdinanda I. Habsburského na český trůn; - vysvětlí kulturní význam Prahy za vlády Rudolfa II.; - popíše okolnosti českého stavovského povstání a situaci po jeho porážce na Bílé hoře; - rozpozná významná barokní díla a znaky barokního umění; - interpretuje nejvýznamnější reformy Marie Terezie a Josefa II.;		**Raný novověk (16. - 18. století)** - renesance a humanismus - reformace a protireformace - Habsburkové, stavovské povstání a třicetiletá válka - baroko - osvícenství - reformy Marie Terezie a Josefa II.
- vymezí základy osvíceneckého myšlení; - vysvětlí na příkladu významných občanských revolucí boj za		**Novověk (18. - 19. století)** - velké občanské revoluce - americká a francouzská - napoleonské války - revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích

občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; - popíše průběh a důsledky napoleonských válek a osobnost Napoleona Bonaparte; - vysvětlí význam revolučního roku 1848-1849;		
- vyjmenuje významné osobnosti českého národního obrození; - uvede okolnosti vzniku Rakouska-Uherska; - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. století;		**Společnost a národy** - české národní obrození - česko-německé vztahy - národní hnutí v Evropě (vznik Itálie - a Německa) a v českých zemích - vznik národního státu v Německu - postavení minorit - - dualismus v habsburské monarchii
- popíše hlavní znaky průmyslové revoluce, vybere konkrétní příklady z rozvoje lékařství; - rozliší některé umělecké slohy 19. století; - popíše evropskou koloniální expanzi; - vysvětlí příčiny a průběh občanské války v USA; - charakterizuje proces modernizace společnosti;		**Modernizace společnosti** - technická, průmyslová a komunikační revoluce, rozvoj vědy a techniky - urbanizace, demografický vývoj - evropská koloniální expanze - umění 19. století - občanská válka v USA
- popíše hlavní změny v sociální struktuře společnosti druhé poloviny 19. století; - vyjmenuje významné osobnosti v procesu emancipace žen.		**Modernizovaná společnost a jedinec** - sociální struktura společnosti - postavení žen, emancipace - sociální zákonodárství, vzdělání

Dějepis – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; - popíše okolnosti vzniku jednotlivých mocenských bloků; - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce;	Celkem 32	**Novověk – 20. století** **Vztahy mezi velmocemi** - pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou - české země za světové války - první odboj (zahraniční a domácí) - poválečné uspořádání Evropy a světa - vývoj v Rusku

- popíše průběh bojů; - orientuje se ve vývoji v Rusku; - vysvětlí, kdo byl Lenin, Stalin, co to je VŘSR; - posoudí úlohu čs. odboje (vznik legií) v souvislosti se vznikem Československa; - vysvětlí dopady mírové konference ve Versailles; - objasní vztah mezi válkou a rozvojem vědy a techniky s využitím znalostí z odborných předmětů (např. bojové plyny, polní nemocnice, epidemie);		
- charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938-39), objasní vývoj česko-německých vztahů; - vyjmenuje významné politiky první republiky; - porovná významné umělecké směry, umělce a díla vzniklé v meziválečném období; - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize; - uvede příklady demokratických a totalitních režimů; - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; - zdůvodní okolnosti nástupu Hitlera k moci; - posoudí situaci v ČSR po uzavření mnichovské dohody; - orientuje se ve válčících stranách; - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše		**Demokracie a diktatura** - Československo v meziválečném období - autoritativní a totalitní režimy - nacismus v Německu - komunismus v Rusku a SSSR - velká hospodářská krize - mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech - růst napětí a cesta k válce - druhá světová válka - Československo za války - druhý čs. odboj - válečné zločiny, holocaust - důsledky války

válečné zločiny včetně holocaustu; - charakterizuje život v protektorátu; - objasní pojmy jako konečné řešení, šoa, ghetto, Osvětim; - objasní okolnosti konce války v Československu (Květnové povstání, osvobození) - orientuje se v poválečném uspořádání Evropy;		
- objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo; - popíše projevy a důsledky studené války; - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku; - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace; - uvede příklady úspěchů vědy, a techniky ve 20. století; - uvede příklady nejvýznamnějších válečných konfliktů (Korea, Vietnam, Karibská krize); - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa; - vysvětlí rozpad sovětského bloku; - nastíní okolnosti rozpadu Československa; - objasní vývoj politiky a společnosti v České republice (privatizace, politické strany); - orientuje se v současných společenských jevech (medializace, vývoj počítačových technologií, ideologie);		**Svět v blocích** - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě - poválečné Československo - studená válka - komunistická diktatura v Československu a její vývoj - Pražské jaro, normalizace - demokratický svět, USA-světová supervelmoc - sovětský blok, SSSR-soupeřící supervelmoc - třetí svět a dekolonizace - konec bipolarity Východ-Západ - sametová revoluce - zánik Československa, vznik České republiky
- orientuje se v historii svého oboru; - uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí.		**Dějiny studovaného oboru – praktická sestra** - významné mezníky a osobnosti

Učební osnovy

Předmět: Matematika

Název předmětu:	Matematika				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	4	3	-	-	7

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborném vzdělávání, v
dalším studiu, v budoucím zaměstnání, ve volném čase). Matematika rozvíjí základní myšlenkové operace, jako je analýza a syntéza, dedukce a indukce, abstrakce a konkretizace, třídění a uspořádávání a tím vede žáky k osvojení obecných principů řešení problémů, vytváří a rozvíjí návyky, jako je důslednost, vytrvalost, systematičnost, přesnost a styl práce. Matematika učí žáky schopnosti matematizace běžných životních situací a vede je k využití získaných matematických dovedností v odborné praxi.

Charakteristika učiva:

Obsah předmětu je rozčleněn do kapitol, v jejichž rámci se žáci učí efektivně provádět početní operace, upravovat a zjednodušovat matematické výrazy, řešit různé typy rovnic, nerovnic a jejich soustav, sestrojovat grafy funkcí a vyvozovat jejich vlastnosti, řešit početně a konstrukčně geometrické úlohy, pochopit a prakticky využívat základy finanční matematiky, naučit se využívat a interpretovat statistické údaje. Současně se učí získané informace zpracovávat formou grafů, tabulek a schémat, jiným publikovaným grafům, tabulkám a schématům porozumět a využívat informace v nich obsažené. Při výuce žáci využívají doporučenou sbírku úloh, kalkulátory, tabulky. Žáci se v matematice rovněž učí pracovat přesně, důsledně a odpovědně.

Pojetí výuky:

Vzhledem k charakteru předmětu je převážná většina výuky vedena formou výkladu a vysvětlování učiva současně s případným odvozováním vztahů. Při vyučování je však samozřejmě největší důraz kladen na praktické zvládnutí matematických výpočtů a geometrických konstrukcí v příkladech. Proto si převážnou část poznatků žáci osvojí vlastní činností – cvičením. Při výuce je kladen důraz na porozumění učivu, které musí žáci následně zdůvodnit a úspěšně aplikovat na dalších příkladech, problémových úlohách a modelových reálných situacích.

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 4 hodiny týdně
ve 2. ročníku - 3 hodiny týdně

Formy výuky:

- individuální vyučování
- kooperativní učení
- individualizované vyučování

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině. Důsledně je dodržován individuální přístup k žákům, podle potřeby jsou využívány individuální konzultace a pomoc vyučujících. Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v

hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými metodami řešení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí

- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- ekonomika
- ošetřovatelská péče
- ošetřování nemocných

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika – **1. ročník** – 4 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel; - používá různé zápisy reálného čísla; - používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik); - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu; - provádí operace s mocninami a odmocninami; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny;	Celkem 128	**1 Operace s čísly a výrazy** - číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - užití procentového počtu - mocniny – s exponentem přirozeným, celým a racionálním, odmocniny - výrazy s proměnnými
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti;		**2 Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic** - základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí - lineární rovnice a nerovnice

- řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice; - třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů;		- racionální funkce - kvadratická rovnice a nerovnice - exponenciální a logaritmické funkce, logaritmus - goniometrie a trigonometrie – orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu, řešení pravoúhlého trojúhelníku, věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníku - goniometrické rovnice
- řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů; - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah;		**3 Planimetrie** - základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - shodnost a podobnost trojúhelníků - Euklidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti - shodná a podobná zobrazení - rovinné obrazce

Matematika – **2. ročník** – 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny; - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie;	Celkem 96	**4 Stereometrie** - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa
- provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů);		**5 Analytická geometrie v rovině** - vektory - přímka a její analytické vyjádření

- řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek; - užívá různá analytická vyjádření přímky;		
- vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky;		**6 Posloupnosti a jejich využití** - aritmetická a geometrická posloupnost - finanční matematika
- užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem; - užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí; - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji.		**7 Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách** - variace, permutace a kombinace bez opakování - náhodný jev a jeho pravděpodobnost, nezávislost jevů - základy statistiky

Učební osnovy

Předmět: Fyzika

Název předmětu:	Fyzika				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	1	-	-	-	1

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Fyzikální vzdělávání rozvíjí logické myšlení hledáním souvislostí mezi poznatky z fyziky a jiných vědních oblastí, vede k pochopení přírodních zákonitostí a jevů, pomáhá formovat názory a vztahy jednotlivců k okolnímu světu a životnímu prostředí.

Fyzikální vzdělávání je důležité pro:
- chápání rychlého vývoje vědy a techniky
- porozumění jevům v životě i společnosti
- přizpůsobení se měnícím se životním a pracovním podmínkám

Charakteristika učiva:

Učivo zahrnuje témata z mechaniky, molekulové fyziky a termiky, elektřiny a magnetismu, vlnění a optiky, fyziky atomu a základní poznatky o vesmíru a astronomii.

Pojetí výuky:

Předmět je vyučován jako teoreticko – praktický. **Varianta C podle RVP.**

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 1 hodinu týdně

Formy výuky:
- teoretická výuka
- skupinová výuka
- frontální výuka

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale hlavně při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při prezentacích aktuálních problémů, řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

<u>Průřezová témata:</u>

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- chemie
- matematika

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Fyzika – **1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu; - určí síly, které působí na tělesa a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají; - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie; - určí výslednici sil působících na těleso; - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh;	Celkem 32	**1 Mechanika** - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách
- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi; - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů; - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi;		**2 Termika** - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství
- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona;		**3 Elektřina a magnetismus** - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče

- popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; - popíše princip generování střídavých proudů jejich využití v energetice;		- magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem
- rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; - charakterizuje základní vlastnosti zvuku; - chápe negativní vliv hluku a popíše způsoby ochrany sluchu; - charakterizuje světlo, jeho vlnovou délku a rychlost v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; - řeší úlohy na zobrazení předmětů zrcadly a čočkami; - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad; - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření;		**4 Vlnění a optika** - mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadlo a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření
- popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie atomů; - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru;		**5 Fyzika atomu** - model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderná záření - jaderná energie a její využití
- charakterizuje Slunce jako hvězdu; - popíše objekty ve sluneční soustavě; - označí příklady základních typů hvězd.		**6 Vesmír** - Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie

Učební osnovy

Předmět: Chemie

Název předmětu:	Chemie				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	1	-	-	-	1

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Vzdělávání v předmětu chemie přispívá k pochopení přírodních zákonitostí a pomáhá formovat názory a pozitivní vztahy žáků k okolnímu světu a životnímu prostředí.

Chemické vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- pochopil a osvojil si vybrané pojmy a zákonitosti, terminologii, základy chemického názvosloví
- uměl pracovat s chemickými veličinami, rovnicemi, jednotkami a dovedl uplatnit tyto znalosti při řešení úloh i v praktickém životě
- znal využití běžných chemických látek v odborné praxi i v normálním životě a uměl posoudit jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí
- aktivně zvládl základní pravidla bezpečnosti práce a uměl poskytnout nejnutnější první pomoc při kontaktu s nebezpečnými chemickými látkami

Charakteristika učiva:

Učivo zahrnuje témata z obecné, anorganické, organické chemie a biochemie.

Pojetí výuky:

Obsah učiva je vymezen tematickými celky se systematickou strukturou základních pojmů a vztahů. **Varianta B podle RVP.** Kromě výkladu a vysvětlování učiva jsou využívány další metody výuky jako práce s textem, samostatné práce, pracovní listy, exkurze a žákovské prezentace.

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 1 hodinu týdně

Formy výuky:
- teoretická výuka
- skupinová výuka
- kooperativní výuka
- frontální výuka

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale hlavně při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při prezentacích aktuálních problémů, řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání

- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

<u>Průřezová témata:</u>

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi

- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- fyzika
- matematika

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Chemie – **1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby; - ovládá názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin; - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků; - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi; - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení; - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí; - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi;	Celkem 32	**1 Obecná chemie** - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - směsi a roztoky - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek; - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin; - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny		**2 Anorganická chemie** - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi

a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;		
- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy; - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;		**3 Organická chemie** - vlastnosti atomu uhlíku - základ názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; - popíše vybrané biochemické děje.		**4 Biochemie** - chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje

Učební osnovy

Předmět: Biologie a ekologie

Název předmětu:	Biologie a ekologie				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	1	1	-	-	2

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Naučit žáky využívat poznatků z biologie a ekologie v profesním i občanském životě. Pochopit komplexně přírodní děje a formovat pozitivní vztah k přírodnímu prostředí. Porozumět základním ekologickým souvislostem a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje. Přispět k přijetí odpovědnosti za stav životního prostředí.

Charakteristika učiva:

Přírodní věda biologie je řazena mezi všeobecně vzdělávací předměty. Učivo se skládá z obecné biologie, podtématu rozmanitost – biodiverzita organismů, základů genetiky a základů ekologie. Učivo biologie člověka je součástí předmětu somatologie.

Pojetí výuky:

Obsah učiva je vymezen tematickými celky se systematickou strukturou základních pojmů a vztahů. Kromě výkladu a vysvětlování učiva jsou využívány další metody výuky jako práce s textem, samostatné práce, práce s pracovními listy, exkurze a žákovské prezentace.

Výuka probíhá: v 1. ročníku – 1 hodinu týdně
ve 2. ročníku – 1 hodinu týdně

Formy výuky:

- teoretická výuka
- praktická výuka
- skupinová výuka
- kooperativní výuka

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení. Důležité je ohodnotit, pracovat soustředěně, trvale a přesně nebo obhájit názor. Významné je slovní hodnocení v průběhu anebo na konci hodiny, ocenění za reprezentaci školy nebo za dovednost shromažďovat informace mimo školu, například zapojením do projektů. Školní hodnocení má podobu zpětné vazby, provádíme je stále. Hodnotíme vědomosti a znalosti faktů, procedurální znalosti (znalosti způsobu práce) a schopnost učit se (pokroky žáka v učení). Při hodnocení je také kladen důraz na dovednost formulovat své myšlenky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky

- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

<u>Průřezová témata:</u>

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- somatologie a patologie

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Biologie a ekologie **– 1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou; - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; - uvede základní skupiny organismů a porovná je; - objasní význam genetiky; - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu; - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence;	Celkem 32	**Základy biologie** - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - biologie člověka - zdraví a nemoc

Biologie a ekologie **– 2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vysvětlí základní ekologické pojmy; - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy); - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - uvede příklad potravního řetězce;	Celkem 32	**Ekologie** - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny

- popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického; - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem;		
- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí; - popíše způsoby nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi; - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci; - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí; - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému.		**Člověk a životní prostředí** - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činnosti člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

Učební osnovy

Předmět: Informační a komunikační technologie

Název předmětu:	Informační a komunikační technologie				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	2 (2)	2 (2)	-	-	4 (4)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:
- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Charakteristika učiva:

- Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Pojetí výuky:

Výuka v předmětu - Informatika a technologie vede žáky k aplikaci získaných vědomostí při řešení běžných situací doma nebo později v zaměstnání. Žáci se naučí porozumět základům digitálních technologií. Získané informace umí zpracovat a vyhodnotit. Posoudí reálnost použití PC. Tyto informace dále žák umí zpracovat s užitím digitální techniky. Výsledky své práce žák umí prezentovat a obhájit.

Vzhledem k charakteru předmětu je převážná většina výuky vedena formou praktického cvičení, kterému předchází výklad učiva s praktickou ukázkou. Při výuce je kladen důraz na porozumění učivu, které musí žáci následně aplikovat na dalších úlohách a modelových situacích.

Výuka probíhá: v 1. ročníku – 2 (2) hodiny týdně
ve 2. ročníku - 2 (2) hodiny týdně

Formy výuky:

- individuální
- skupinová

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků. Důsledně je dodržován individuální přístup k žákům a podle potřeby jsou využívány individuální konzultace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, uplatnil se při týmovém řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích

- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- český jazyk a literatura
- anglický jazyk

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Informatika a technologie – **1. ročník** – 2 (2) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; - rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; - na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; - porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím;	Celkem 64	**4. Digitální technologie** **Hardware a software** - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; - souborový systém a paměťová úložiště; - operační systémy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); - zařízení s vestavěnými systémy; **Počítačové sítě a síťové služby** - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména; **Bezpečnost v digitálním prostředí** - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např.

reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně;¨ - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.		aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat); - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.
- interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; - odhaluje chyby v datech; - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a		**1. Data, informace a modelování** - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech a kontrola dat; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.

strojového učení v oblasti umělé inteligence;		

Informatika a technologie – **2. ročník** – 2 (2) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny;	Celkem 64	**3. Informační systémy** - účel a charakteristika informačního systému nebo služby; - veřejné nebo oborové informační systémy a služby; - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); - vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); - hromadné zpracování dat, export a import;
- na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace;		**2. Tvorba, testování a provoz softwaru** **Požadavky a analýza**

- rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě;		- specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; **Tvorba a vývoj** - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídící příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur; - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); - využívání hotových komponent; **Testování** - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; **Běh a provoz** - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu.

Učební osnovy

Předmět: Tělesná výchova

Název předmětu:	Tělesná výchova				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	8 (8)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Cílem předmětu je získat pozitivní vztah k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu jako přirozené a nezbytné součásti zdravého životního stylu moderního člověka.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- Si vážili zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě jej chránili
- racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení
- chápali, jak vlivy životního prostředí působí na člověka
- znali prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev, usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností
- posoudili důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup
- vyrovnávali nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž
- pociťovali radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti
- usilovali o pozitivní změny tělesného sebepojetí
- využívali pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play
- kontrolovali a ovládali své jednání, chovali se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec, podle potřeby spolupracovali
- preferovali pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu, eliminovali zdraví ohrožující návyky a činnosti

Charakteristika učiva:

Předmět seznamuje žáky s rozmanitostí a bohatstvím forem pohybových činností, s organizačními zásadami a pravidly, která platí při jejich provozování. Poskytuje žákům dostatečné množství informací k tomu, aby si mohli vytvořit názor na aktuální společenská témata, jakými jsou význam aktivního pohybu v oblasti prevence civilizačních chorob, význam pravidelného cvičení pro posílení organismu včetně imunitního systému jako prevence před některými infekčními chorobami, význam přírody jako přirozeného prostředí pro provozování tělesných cvičení atd. Vychovává žáky k obdivu a respektu k lidskému organismu, k přirozené snaze o udržování jeho optimální funkce. Vede žáky k překonání sebe sama, k soutěžení i k vzájemné spolupráci a pomoci.

Pojetí výuky:

Výuka je především praktického charakteru kombinovaná s teoretickými poznatky.

Výuka probíhá: 2 (2) hodiny týdně v každém ročníku

Formy výuky:

- skupinová výuka
- individuální
- problémové vyučování
- frontální výuka

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Budou hodnoceni za změnu ve vlastním výkonu (dovednosti) či o snahu o tuto změnu, za zvládnutí konkrétního splnitelného cíle, za zájem o tělesnou výchovu a sport, za aktivitu a vztah k pohybu, za snahu prakticky využívat některé osvojené pohybové činnosti v denním režimu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Kompetence odborné - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- byl vzděláván podle platných právních předpisů Ministerstva zdravotnictví ČR
- poskytoval ošetřovatelskou péči v kompetencích praktické sestry
- dbal na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- dodržoval standardy

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovali informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- ošetřovatelství
- ošetřování nemocných
- první pomoc

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Tělesná výchova – **1. ročník** – 2 (2) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo

Žák/-yně: - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví;	64 hodin	**Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí** - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)
- prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;		**První pomoc** - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném, zasažení obyvatel stavy bezprostředně ohrožující život
- vysvětlí význam pohybu; - změří tepovou frekvenci (TF); - dodržuje správné polohy při cvičení; - posoudí praktické jednání i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky); - připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost;		**Význam pohybu pro zdraví** - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu - zdravý životní styl a odmítání škodlivin
- předvede základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je samostatně použít; - sestaví si svůj ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zdravým životním stylem;		**Zdravotně orientovaná zdatnost, hygiena a bezpečnost** - rozvoj tělesné zdatnosti - pohybové hry pro úvodní část hodiny - strečink a jiné cviky pro rozcvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
- jedná při hrách v duchu fair – play; - zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských vztahů; - zvládne v souladu s individuálními předpoklady základní dovednosti a aplikuje při hře; - respektuje výroky rozhodčího; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách;		**Pohybové hry** - radost ze hry, prožitek a spolupráce - základní pravidla sportovních her **Význam sportovních her** - rozvoj herních dovedností - průpravné hry: vybíjená, přehazovaná, modifikované a zjednodušené hry - sportovní hry: fotbal, odbíjená, basketbal, florbal, házená

- je schopen sladit pohyb s hudbou, sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu;		
- zvládá podle svých předpokladů osvojované činnosti; - provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, podmet; - využije gymnastické prvky při přípravě krátké sestavy; - ovládá záchranu a dopomoc;		**Gymnastika** - pojmy, odvozené polohy a postoje - záchrana a dopomoc - akrobacie, přeskoky, hrazda, skoky na trampolíně - rytmická a kondiční gymnastika - technika a estetika pohybu - kondiční a obratnostní testy
- rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her; - ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře;		**Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti** - zvládnutí základních principů, rozhodování a řízení pohybových her – badminton, softbal, stolní tenis, softtenis, ringo
- stanoví si osobní cíle a snaží se o jejich dosažení; - zlepšuje podle předpokladů výkon a techniku v testovaných disciplínách;		**Atletika** - testy všeobecné fyzické zdatnosti a schopností - speciální běžecká cvičení - skok do výšky – flop - základy technických disciplín
- poučí o sestavení kondičního tréninku; - vytyčí plán pro osobní rozvoj		**Posilování (kondiční příprava)** - kruhový kondiční trénink - ukázky posilování na strojích - ukázky posilování se svým tělem
- posoudí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení; - rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem poruše svého zdraví; - zhodnotí své pohybové možnosti a dosáhne osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.		**Zdravotní tělesná výchova** (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gym. - cvičení, pohybové hry, plavání, - turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

Tělesná výchova – **2. ročník** – 2 (2) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo

Žák/-yně: - popíše, jak sestavit svůj pohybový režim; - pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví; - používá základní cviky pro různé účely a dovede je samostatně využít; - dodržuje správné polohy při cvičení s pomocí spolužáků nebo učitele;	Celkem 64	**Význam pohybu pro zdraví, preventivní a korekční cvičení** - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - cvičení kondiční a koordinační - vytrvalostní cvičení 10-15 min. - kompenzační cvičení po jednostranném pohybu a zátěži - cvičení pro správné držení těla - dechová cvičení - vyrovnávací – při oslabení jednotlivých svalových partií
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; - diskutuje o účinku různých škodlivých látek;		**Zdravotně orientovaná zdatnost** - drogy ve sportu a životě – informace z médií - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí a při různých klimatických podmínkách
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované činnosti a aplikuje je ve hře a při rekreačních činnostech; - posoudí stresové situace; - efektivně komunikuje;		**Sportovní hry** - základní pravidla pro řízení a rozhodování sportovních her - význam her pro rozvoj herních dovedností a pozdější uplatnění - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - radost ze hry, prožitek a spolupráce
- zorganizuje se spolužáky pohybovou hru;		**Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti** - lakros, softbal, badminton, ringo, stolní tenis, florbal, softtenis
- předvede bezpečně záchranu a dopomoc; - provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, podmet, přešvihy; - zvládá základní prvky sebeobrany; - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti;		**Gymnastika** - záchrana a dopomoc - akrobacie, přeskoky, hrazda, kladina - rytmická a kondiční gymnastika - silová cvičení – šplh na tyči a laně - protahovací cvičení - úpoly – přetahy, přetlaky, úpolové hry, pádová technika - pády - základní sebeobrana

- podle svých předpokladů zlepšuje výkony, techniku; - komentuje běžeckou abecedu;		**Atletika** - základy techniky disciplín - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh - sprinty, vytrvalostní, skok vysoký
- zlepšuje kondici cvičením v posilovně; - používá tělo jako zátěž pro cvičení;		**Posilování**
- stanoví vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení; - obhájí vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - zhodnotí své pohybové možnosti a dosáhne osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.		**Zdravotní tělesná výchova** (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gym.cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě kontraindikované pohybové aktivity

Tělesná výchova – **3. ročník** – 2 (2) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vyhýbá se činnostem, které negativně ovlivňují jeho oslabení; - uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele;	Celkem 66	**Zdravotně orientovaná zdatnost** - cvičení na nápravu oslabení - kondiční programy - pohybové hry, strečink
- zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové činnosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech; - dodrží kolektivní domluvu; - jedná při hře v duch fair play; - reaguje na vzniklé situace a řeší je; - rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů a prostředí; - objasní a rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy her (kolektivní, individuální		**Sportovní hry** - základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - radost ze hry, prožitek a spolupráce - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností

brankové, síťové, pálkové apod.);		
- zvládne podle svých předpokladů osvojované činnosti; - vytvoří samostatně krátké sestavy; - cvičí podle grafického návodu; - ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při cvičení; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje způsoby relaxace; - provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, podmet, závěs, v podkolení, přešvih vpřed, vzad, na bradlech komíhání, ručkování ve vzporu, základní prvky na kladině; - zvládne základní prvky sebeobrany;		**Gymnastika** - odvozené cvičební polohy a postoje - záchrana a dopomoc - akrobacie, přeskoky, hrazda, kladina (D), bradla (CH) - rytmická a kondiční gymnastika - skoky odrazem z trampolíny - šplh na laně, na tyči - kruhy – komíhání, svisy, houpání kondiční a obratnostní testy
- uvědomuje si význam jednotlivých cvičení pro společenský kontakt, správné držení těla a aktivní odpočinek; - popíše zásady postupného zatěžování a řídí se jimi;		**Kondiční formy cvičení s hudbou** - kondiční kulturistika, odpovídající věkovým zvláštnostem žáků - technika cvičení se švihadlem aerobik – základní kroky
- zorganizuje samostatně pohybovou hru; - zlepšuje osobní porozumění mezi žáky; - navozuje vzájemnou podporou na lepší spolupráci ve třídě; - dává svým přístupem příležitost i méně šikovným žákům prožít pocit úspěchu získává pocit radosti ze svého fyzického „já“ a sounáležitosti s dalšími osobami;		**Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti** - softbal, badminton, stolní tenis, ringo, softtenis dobrodružné hry v tělocvičně - umožňující učení a růst lidského potenciálu a vytvářejí prostor pro uvědomování hodnot
- rozpozná význam atletiky jako vhodnou průpravu pro jiné sporty; - aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích;		**Atletika** - základy techniky disciplín - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: - běhy (rychlý, vytrvalý), - starty, - skoky do výšky a dálky - hody,

		- vrh koulí - orientační běh
- vytvoří plán pro kruhový (kondiční trénink);		**Posilování** - cvičení na strojích, trenažérech, se svojí vahou
- posoudí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení; - rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - zhodnotí své pohybové možnosti.		**Zdravotní tělesná výchova** (podle doporučení lékaře) - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gym. cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě kontraindikované pohybové aktivity

Tělesná výchova – **4. ročník** – 2 (2) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vyhýbá se činnostem, které negativně ovlivňují jeho oslabení; - uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele;	Celkem 62	**Zdravotně orientovaná zdatnost** - cvičení na nápravu oslabení - kondiční programy - pohybové hry, strečink
- zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové činnosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech - dodrží kolektivní domluvu - jedná při hře v duchu fair play - reaguje na vzniklé situace a řeší je - rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů a prostředí - objasní a rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy her (kolektivní, individuální brankové, síťové, pálkové apod.); - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci;		**Sportovní hry** - základní principy pro řízení - a rozhodování pohybových her - úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře - radost ze hry, prožitek a spolupráce - význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností

- ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá terminologii; - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat;		**Turistika a sporty v přírodě** - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh
- ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců i týmu;		**Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy - pohybové testy – měření výkonů
- zvládne podle svých předpokladů osvojované činnosti; - vytvoří samostatně krátké sestavy; - cvičí podle grafického návodu; - ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při cvičení; - provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, podmet, závěs v podkolení, přešvih vpřed, vzad, na bradlech komíhání, ručkování ve vzporu, základní prvky na kladině; - zvládá základní prvky sebeobrany; - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně,		**Gymnastika** - odvozené cvičební polohy a postoje - záchrana a dopomoc - akrobacie, přeskoky, hrazda, kladina (D), bradla (CH) - rytmická a kondiční gymnastika - skoky odrazem z trampolíny - šplh na laně, na tyči - kruhy – komíhání, svisy, houpání - kondiční a obratnostní testy

bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat;		
- uvědomuje si význam jednotlivých cvičení pro společenský kontakt, správné držení těla a aktivní odpočinek; - popíše zásady postupného zatěžování a řídí se jimi;		**Kondiční formy cvičení s hudbou** - kondiční kulturistika, odpovídající věkovým zvláštnostem žáků - technika cvičení se švihadlem - aerobik – základní kroky

Doplňkové aktivity pro **1. - 4. ročníky**

Výsledky vzdělávání	Počet dní	Aktivity
Žák/-yně: - získá informace a upozornění na možná nebezpečí dané lokality a konkrétní sportovní aktivity; - poskytne adekvátní první pomoc; - předvede nácvik technik a jejich uplatnění v jednotlivých sportovních aktivitách; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair – play od nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat.		**Plavání** - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího **In line bruslení** **Lyžařský výcvik** - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí **Bruslení** - základy bruslení na ledě nebo in – line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení)

Učební osnovy

Předmět: Ekonomika

Název předmětu:	Ekonomika				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	-	1	1	-	2

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Obecným cílem je osvojení základů ekonomického vzdělání pro vlastní orientaci v ekonomických souvislostech občanského a profesního života.

Naším cílem v předmětu ekonomika je prostřednictvím práce s obecnými pojmy ekonomie a jejich pochopení, rozvíjet ekonomické myšlení žáků, jejich pochopení fungování tržní ekonomiky, porozumění podstatě podnikání, principům hospodaření podniku i principu fungování světového hospodářství.

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k tomu, aby žáci uměli prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky při řešení ekonomických problémů, sledovali průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice, dokázali odhadnout dopady opatření hospodářské politiky ve státě i v Evropské unii.

Součástí je učivo o marketingu a managementu a využití jejich nástrojů při řízení provozu hospodářských subjektů různých úrovní. Důležitá je také znalost fungování národního hospodářství ČR.

Naším cílem je rovněž rozvíjení praktických dovedností žáků v běžném životě, jejich orientace ve světě práce i ve světě financí tak, aby se svými získanými dovednostmi a rozhledem stali plně finančně gramotnými.

Charakteristika učiva:

Probíraným učivem mají žáci získat vědomosti a dovednosti dlouhodobé povahy, aby z nich mohli vycházet v měnících se podmínkách ekonomické praxe.

Učivo je zařazeno do 2. a 3. ročníku a je zaměřeno na vysvětlení základních ekonomických pojmů, ekonomických systémů a vývoje ekonomického myšlení. Dále učivo zahrnuje základy podnikání a podnikové ekonomiky, směřuje ke zvládnutí znalostí o daních, zákonném pojištění, finančních trzích, národním hospodářství, světové ekonomice a mezinárodním obchodu.

Pojetí výuky:

Kromě klasických metod, jako je výklad, přednáška, řízený rozhovor a cvičení, jsou používány i metody, které vyžadují samostatnou aktivitu ze strany žáka, např. referáty, vyhledávání aktuálních ekonomických informací a statistických dat, sledování a komentování současné ekonomické situace. Výuka je doplňována příklady ze současného ekonomického dění, kdy jsou žáci vedeni ke schopnosti vybírat podstatné rysy a abstrahovat od nepodstatných vlivů tak, aby byli schopni zobecňovat zákonitosti.

Žákům jsou zadávány seminární práce, při jejichž zpracování osvědčují schopnosti získávat informace z nejrůznějších zdrojů. Dále jsou vedeni ke správnému způsobu prezentace své práce a schopnosti správně argumentovat a obhajovat své závěry a názory.

Učí se snášet kritiku, vyrovnávat se s ní a vést konstruktivní dialog.

Výuka probíhá: ve 2. ročníku - 1 hodinu týdně
ve 3. ročníku - 1 hodinu týdně

Formy výuky:

- skupinové vyučování
- kooperativní vyučování

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale hlavně při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- občanská nauka
- matematika

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomika – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet;	Celkem 32	**Podnikání** - podnikání, právní formy, druhy podniků - znaky podnikatele - podnikatelský záměr - povinnosti podnikatele

- na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu; - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - vypočítá výsledek hospodaření; - vypočítá čistou mzdu; - vysvětlí zásady daňové evidence;		- zboží, cena - náklady - výnosy - výsledek hospodaření podniku - mzdová soustava, složky mezd, mzdové předpisy - daně z příjmů - daňová evidence

Ekonomika – 3**. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku; - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění;	Celkem 33	**Finanční vzdělávání** - peníze, význam, vývoj - hotovostní a bezhotovostní platební styk v národní i zahraniční měně - finanční trh, cenné papíry - úroková míra, výpočty úroků - pojišťovací soustava - inflace - bankovnictví, pasivní a aktivní obchody bank
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; - provede jednoduchý výpočet daní; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění; - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad.		**Daně** - daňová soustava, význam - daně přímé, daně nepřímé - systém sociálního a zdravotního pojištění - daňová povinnost

Učební osnovy

Předmět: Psychologie a komunikace

Název předmětu:	Psychologie a komunikace				
Ročník:	1.	2.	3.	4.	**celkem**
Počet hodin:	1	2 (1)	1	1	5 (1)

Pojetí předmětu:

Psychologie je jedním ze základních odborných předmětů, který s mezioborovými předměty, rozvíjí osobnost žáka, jeho profesní a sociální kompetence a formuje jeho vztah k lidem, ke klientům a profesi.

Obecné cíle předmětu:

Výuka předmětu psychologie učí žáka používat poznatky z psychologie při jednání s lidmi, poskytování ošetřovatelské péče a komunikaci s klienty. Žáci jsou vedeni k osvojení vybraných znalostí a dovedností z psychologie a jejich aplikaci při řešení konkrétních pracovních problémů a situací. Na modelových situacích se učí komunikovat s nemocnými různého typu i s jejich okolím a osvojují si zásady týmové práce. Pozornost je věnována také osobnostnímu rozvoji žáků a prevenci syndromu vyhoření.

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu psychologie zahrnuje témata z obecné psychologie, psychologie osobnosti, sociální a vývojové psychologie, komunikace, psychologie nemocných. Je odvozeno z odborného vzdělávání v rámcovém vzdělávacím programu pro obor vzdělávání 53 – 41 – M/03 Praktická sestra. Učivo je rozloženo do čtyř ročníků a několika tematických celků.

Pojetí výuky:

Předmět je chápán jako teoreticko - praktický.
Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- uměl využívat získané vědomosti a dovednosti pro svůj osobní i profesní život a při hledání zaměstnání
- uměl využívat techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti
- uměl navazovat kontakty s lidmi a řešil vhodným způsobem různé životní situace,
- byl schopen pracovat v týmu, odolával zátěži
- respektoval osobnost klienta, chápal jeho potřeby, uměl být empatický
- uplatňoval individuální přístup ke klientům, respektoval jejich osobnost, věk a sociokulturní zvláštnosti
- uměl využívat získané dovednosti a dovedl je používat ve svém osobním i pracovním životě

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 1 hodinu týdně
ve 2. ročníku - 2 (1) hodiny týdně
ve 3. ročníku - 1 hodinu týdně
ve 4. ročníku - 1 hodina týdně

Formy výuky:

- individuální
- skupinové vyučování

- kooperativní učení
- individualizované
- exkurze
- odborné přednášky

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale i při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.
Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnosti aplikovat získané poznatky např. při řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje k efektivnímu učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace ke konstruktivnímu řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně vyjadřoval v mluvených i psaných projevech své vědomosti a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Kompetence občanské - vzdělání směřuje k tomu, aby žák:

- rozvíjel své kulturní povědomí
- zaujímal vhodný postoj a chování k nemocným a zdravotně nebo sociálně handicapovaným i osobám z jiného jazykového a kulturního prostředí

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- somatologie a patologie
- biologie a ekologie
- ošetřovatelství
- ošetřování nemocných
- první pomoc
- klinická propedeutika
- veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví
- občanská nauka

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Psychologie a komunikace – **1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - definuje předmět psychologie; - popíše historický vývoj psychologie jako vědní disciplíny; - vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti; - vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky;	Celkem 32	**1. Psychologie jako věda** - předmět psychologie - historický vývoj psychologie - význam psychologie - determinace psychiky
- popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka; - užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti; - užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací; - rozliší základní psychické procesy a stavy; - ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů; - objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organizmu;		**2. Psychologie osobnosti a obecná psychologie** - charakteristika osobnosti - rozvoj osobnosti - poznávání a posuzování osobnosti - sebepoznání a sebehodnocení - psychické procesy - procesy kognitivní - paměť - procesy motivační - psychické stavy - pozornost - nálady

Psychologie a komunikace – **2. ročník** – 2 (1) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vysvětlí pojem komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací; - předvede na modelových situacích jednotlivé typy neverbální komunikace; - řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace;	Celkem 64	**3. Komunikace** - verbální komunikace - neverbální komunikace - asertivita - direktivní chování - nedirektivní chování - evalvace - devalvace - zdravotnická etika

- rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování; - identifikuje direktivní a nedirektivní způsob chování; - rozliší evalvační a devalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci; - dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování; - dodržuje práva pacientů; - vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky; - předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným; - popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi; - uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými; - vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS (postižení autistického spektra) a mentálním postižením; - objasní zásady komunikace s cizinci, nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny; - volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím; - komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností, zejména vlivu sociokulturního prostředí;		- práva pacientů - komunikace s dítětem - komunikace s dospělým - komunikace s rodinou - komunikace s agresivním pacientem - psychicky nemocný - handicap - pacienti s PAS - cizojazyční pacienti - komunikace se seniory - umírající - nevyléčitelně nemocný - pacienti z jiného kulturního prostředí
- vysvětlí pojem socializace a fáze socializačního procesu; - vyjmenuje formy sociálního učení a demonstruje je na konkrétních příkladech;		**4. Základy sociální psychologie** - socializace - sociální učení - sociální vnímání - chyby, předsudky a stereotypy - sociální interakce

- vysvětlí pojem sociální vnímání a identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti; - definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů; - uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka; - charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky; - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu; - uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat;		- sociální skupiny - týmová spolupráce - zátěžové životní situace - stres - frustrace - deprivace

Psychologie a komunikace – **3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka; - charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v daném vývojovém období; - určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích; - vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap;	Celkem 33	**5. Vývojová psychologie** - vývojové etapy - tělesný, psychický a sociální vývoj - potřeby v jednotlivých stádiích - specifika jednotlivých vývojových etap - prenatální období, novorozenec, kojenec - batole, předškolní období - mladší školní věk - pubescence, adolescence, - dospělost - stáří - ontogeneze v praxi

Psychologie a komunikace – **4. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví;	Celkem 31	**6. Zdravotnická psychologie** - vymezení zdravotnické psychologie - klinická psychologie - psychologie zdraví

- vyjmenuje a objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného; - popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta); - vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti; - popíše na příkladu individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností; - vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání; - charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým; - rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům; - vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka; - objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu; - diskutuje o etických tématech moderní medicíny.		- vliv nemoci na psychiku nemoci - postoj k nemoci - nemoc a dítě - nemoc a dospělý (senior, příbuzný pacienta) - psychologie bolesti - strach a úzkost - individuální přístup k nemocným - sociokulturní zvláštnosti v nemoci - fáze procesu umírání - umírající a pozůstalý - empatie - přístupy a postoje k pacientům - faktory ovlivňující biopsychickou rovinu zdravotníka - syndrom vyhoření - prevence syndromu vyhoření - etika v medicíně

Učební osnovy

Předmět: Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví

Název předmětu:	Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	1	1	-	-	2

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Výuka předmětu Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví umožňuje žákům osvojit si poznatky z oblasti zdravotní politiky a její zaměření na ochranu zdraví, organizaci a řízení ve zdravotnictví, seznámit je se základy sociálního zabezpečení. Současně jsou zařazeny vybrané kapitoly z mikrobiologie, epidemiologie, imunologie a hygieny. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni ovlivňovat postoj klientů ke zdraví jako k nejvyšší hodnotě, podílet se na programech podporujících zdraví. Dále jsou žáci vedeni k tomu, aby byli připraveni na práci se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění.

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví je rozvrženo do několika celků učiva – zdravotní politika a veřejné zdravotnictví, blok výchova ke zdraví a ochrana člověka za mimořádných situací, dalšími částmi je učivo přírodovědného charakteru a podává základní obraz v jeho komplexnosti a vztahu k neživé hmotě. Je odvozeno z odborného vzdělávání v rámcovém vzdělávacím programu pro obor vzdělávání 53 – 41 – M/01.

Pojetí výuky:

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se v systému zdravotní péče v České republice
- znal základní právní normy týkající se péče o zdraví a zabezpečení v případě nemoci
- věděl, jaké jsou možnosti uplatnění zdravotnického asistenta, možnosti kariérního růstu
- měl přehled o působnosti dalších zdravotnických kategoriích
- byl schopen podílet se na realizaci programů na podporu zdraví
- byl připraven vhodným způsobem ovlivňovat postoj klientů k péči o své zdraví
- znal systém prevence nemocí obyvatel, znal formy osobní prevence
- seznámil se s nebezpečím, které představují mikroorganismy a paraziti pro člověka včetně obranných mechanismů
- znal možnosti potírání nákaz a hromadných onemocnění obecně

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 1 hodinu týdně
ve 2. ročníku - 1 hodinu týdně

Formy výuky:

- skupinové vyučování
- kooperativní učení
- diskuze
- frontální výuka

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního. Učitel nehodnotí jen známkou, ale také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky do běžného života.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- občanská nauka
- ošetřovatelství
- ošetřování nemocných

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví – **1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností;	Celkem 32	**Zdraví** - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama

- popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel;		
- objasní rozdíl mezi pojmy veřejné zdravotnictví, zdravotní péče, zdravotní služby; - vysvětlí význam zdravotní péče o zdraví obyvatelstva; - popíše systém poskytování zdravotní péče a služeb; - objasní principy řízení zdravotnictví; - vysvětlí způsob a zdroje financování zdravotnictví; - uvede základní druhy zařízení léčebně preventivní péče; - charakterizuje hospicovou a paliativní péči vč. podmínek jejího poskytování; - vysvětlí funkci sociálních služeb, komu jsou poskytovány, kdo je poskytovatelem;		**Ochrana veřejného zdraví** - veřejné zdravotnictví - zdravotní péče - zdravotní služby - řízení a financování zdravotnictví - zařízení léčebně preventivní péče - sociální péče, služby a zařízení - kategorie pracovníků ve zdravotnictví - postavení praktické sestry v systému zdravotní péče a sociálních služeb

- vysvětlí rozdíl mezi komunitní zdravotní péčí a terénní (domácí) sociální péčí; - uvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné; - vyhledá informace týkající se poskytnutí sociální péče; - vyhledá informace týkající se hrazení zdravotních výkonů a poskytování příspěvků pojišťoven občanům na péči o zdraví; - objasní postavení nemocného/klienta v oblasti zdravotních a sociálních služeb, jeho práva a povinnosti; - uvede základní kategorie pracovníků ve zdravotnictví; - vysvětlí postavení praktické sestry v systému zdravotní péče, její základní kompetence, práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu; - objasní možnosti uplatnění praktické sestry v sociálních službách; - uvede příklady profesních organizací sester a vysvětlí jejich funkci; - vyhledá informace v základních právních normách týkajících se činnosti praktické sestry a poskytování zdravotních služeb;		
- objasní pojem zdraví; - vyjmenuje a charakterizuje determinanty zdraví; - uvede nejčastější příčiny nemocí; - charakterizuje význam WHO a program Zdraví pro všechny v 21. století; - vysvětlí hlavní cíle programu Zdraví 21 WHO a způsob jeho aplikace v ČR (dokumenty, cíle); - vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciální prevencí;		**Podpora zdraví a prevence nemocí** - zdraví a nemoc - WHO - Zdraví pro všechny v 21. století a další programy - prevence - sociálně patologické závislosti

- zdůvodní význam zdravého životního stylu; - vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví a to z pohledu jednání jedince v osobním životě, i z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče; - objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní aktivita, zvládání náročných životních situací, životospráva); - charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince (zejména mladého člověka), rodiny a společnosti; - analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva; - navrhne cíle, zásady, formy, metody a prostředky edukace zacílené na přijetí zdravého životního stylu a k péči pro danou cílovou skupinu; - vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví s ohledem na osobnostní charakteristiky (věk, zdravotní stav, životní styl atp.) jedince nebo skupiny (např. děti předškolního nebo mladšího školního věku, dospívající, mladí sportovci atp.); - objasní úkoly zdravotnických pracovníků, postupy a předpisy k zajištění zdravotní péče a prevence při mimořádných situacích;		

Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - vysvětlí význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena;	Celkem 32	**Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny** - mikrobiologie - mikroorganismy

- vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro péči o zdraví; - klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy; - popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka, charakterizuje patogenní mikroorganismy; - uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob; - vysvětlí účinek antibiotik a chemoterapeutik; - popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů při léčbě infekčních onemocnění; - objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismů; - vysvětlí rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou a uvede příklady; - vysvětlí význam a fungování obranných mechanizmů v organizmu; - uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunní nemoci); - objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním; - specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů; - vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a význam očkování; - objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení, navrhne možnosti jejich prevence; - charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci; - objasní činnost orgánů hygienické služby; - uvede předmět a úkoly komunální hygieny; - vyhledá informace týkající se zajištění ochrany zdraví dětí a		- patogenita mikrobů - antibiotika a chemoterapeutika - rezistence mikroorganismů - imunologie - imunita a imunitní mechanismy - patologie imunity - epidemiologie - dělení infekčních onemocnění - hygiena, charakteristika a význam oboru - orgány hygienické služby

mladistvých (např. zotavovací akce, tábory, školy v přírodě apod.); - vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení; - popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách.		

Učební osnovy

Předmět: První pomoc

Název předmětu:	První pomoc				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	2 (2)		-	-	2 (2)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Cílem předmětu je osvojení potřebných vědomostí, znalostí a dovedností nutných k poskytování laické první pomoci. Kromě praktických dovedností je nezbytnou součástí výuky naučit efektivně komunikovat, spolupracovat s ostatními složkami záchranného systému.

Žák si dovede vážit zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě chránit, rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;

Racionálně jedná v situacích osobního a veřejného ohrožení a je seznámen s tím, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka.

Zásadním posláním vyučovacího předmětu je naučit žáky teoretické znalosti a praktické postupy při poskytování první pomoci. Seznámit žáky s funkcí jednotného záchranného systému. Osvojit si vybrané učivo týkající se ochrany člověka za mimořádných situací. Součástí výuky je aplikace odborné terminologie.

Charakteristika učiva:

Výuka předmětu První pomoc je zaměřena teoreticko - prakticky. Žák se naučí základní algoritmy postupů při jednotlivých neodkladných stavech, které je nutné řešit před příjezdem zdravotníků. Prakticky si na modelových situacích prověří schopnosti teoreticko - praktických postupů.

Pojetí výuky

Jedná se o předmět teoreticko- praktický.

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 2 (2) hodiny týdně

Formy výuky

- skupinová
- problémová
- kooperativní
- individuální
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky do běžného života.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí

- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- somatologie a patologie
- biologie a ekologie
- ošetřovatelství
- ošetřování nemocných

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

První pomoc – **1. ročník –** 2 (2) hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - definuje první pomoc; - prokáže dovednosti v poskytnutí první pomoci sobě a jiným; - vyjmenuje složky IZS; - uvede linku tísňového volání;	Celkem 64	**Poranění při hromadném zasažení obyvatel** - definice základních pojmů - IZS základní složky - způsoby aktivace IZS
- vyjmenuje obsah lékárničky; - vysvětlí význam jejího vybavení;		**Příruční lékárna** - základní vybavení a využití obsahu lékárny (autolékárnička)
- popíše princip orientace v místě nehody; - vyjmenuje pravidla tříděných raněných v místě nehody;		**Jednotný postup při poskytování PP** - orientace v místě nehody - posouzení závažnosti situace - třídění raněných - zjišťování základních informací a jejich předávání

- vysvětlí postup při vyšetření zraněných podle stupně závažnosti; - zvládne získat základní informace o zraněných a předat je IZS; - objasní v souladu se standardy a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci; - uvede pravidla osobní bezpečnosti zachránce;		- jednotný postup při poskytování PP - osobní bezpečnost záchrance
- použije vhodnou polohu při PP; - transportuje raněné ve správné poloze; - použije vhodné odsunové prostředky;		**Polohování a transport zraněných** - pravidla a způsob vyprošťování postižených - základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných - zásady odsunu zraněných - odsunové prostředky - technika odsunu a přenášení raněných
- objasní příčiny vzniku poranění teplem, chladem a chemickými látkami; - definuje stupně termických poškození; - zvládne poskytnout první pomoc při poraněních teplem a chladem, chemickými látkami a elektrickým proudem; - popíše bezpečné postupy při poskytování PP;		**Poškození teplem, chladem a chemickými látkami** - druhy poškození, stanovení druhu a rozsahu poškození - bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování PP u úrazů elektrickým proudem a chemickými látkami
- vymezí pojem neodkladná resuscitace; - definuje zástavu dechu a krevního oběhu; - zdůvodní algoritmy prováděné při NR u dětí a dospělých; - demonstruje na modelu postup při NR u dětí a dospělých; - používá vhodné ochranné pomůcky;		**Neodkladná resuscitace** - poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých - zástava krevního oběhu - hlavní zásady a postupy při NR
- objasní příčiny a příznaky poruchy vědomí; - orientuje se v hloubce bezvědomí;		**Bezvědomí** - vyšetření stavu vědomí - sledování stavu

- ovládá vyšetřit postiženého v bezvědomí; - uvede postižené do správné polohy; - vysvětlí nutnost neustálé kontroly postiženého; - popíše zásady transportu;		- polohy při bezvědomí - transport zraněných v bezvědomí
- vyjmenuje typy šoku - popíše a vysvětlí příčiny a příznaky šoku; - ošetří a sleduje postiženého v šoku; - předvede protišoková opatření; - zajistí bezpečnost postiženého v křečovém stavu;		**Šok a křečové stavy** - příčiny, příznaky a typy šoku - hlavní zásady v protišokových opatřeních - PP u šokových stavů - preventivní protišoková opatření - křeče a křečové stavy
- rozliší typy krvácení; - aplikuje správný postup při stavění jednotlivých druhů krvácení; - posoudí závažnosti krvácení a poskytuje vhodnou PP; - uvědomuje si komplikace vzniklé s krvácením; - uvědomuje si nutnost používat ochranné pomůcky;		**Krvácení** - druhy krvácení - jednotný postup při poskytování PP při krvácení zevním, vnitřním a krvácení z tělních otvorů
- rozliší jednotlivé typy ran a poranění; - posoudí význam aseptického postupu při ošetřování ran; - dodržuje zásady BOZ; - používá správné pomůcky při ošetřování ran;		**Rány** - druhy ran a poranění - zásady ošetřování jednotlivých typů ran - pomůcky při poskytování PP
- stanoví nejčastější příčiny příznaky a komplikace spojené s poraněním hlavy a CNS; - poskytne první pomoc při poranění CNS;		**Poranění hlavy a CNS** - mechanismy vzniku poranění - příznaky poranění CNS - zásady poskytování PP
- vysvětlí příčiny a příznaky poranění páteře a míchy; - stanoví závažnost a rozdělení poranění;		**Poranění páteře a míchy** - mechanizmus vzniku poranění - příznaky poranění - zásady poskytování PP

- vyjmenuje příznaky poranění hrudníku; - vyjmenuje a popíše komplikace způsobené poraněním; - uloží postiženého do správné polohy;		**Poranění hrudníku** - příčiny a příznaky a rozdělení poranění hrudníku - postup při poskytování PP
- stanoví příčiny a příznaky poranění břicha a pánve; - poskytne první pomoc při poraněních břicha a pánve;		**Poranění břicha a pánve** - rozdělení poranění, příznaky - první pomoc
- vyjmenuje příznaky zlomenin; - orientuje se v příznacích poranění kostí a kloubů; - přikládá improvizované pomůcky při poraněních kostí a kloubů;		**Poranění kostí a kloubů** - charakteristika, příčiny, rozdělení obecný postup při poskytování PP - ošetření poraněného se zlomeninou horní končetin - ošetření poraněného se zlomeninou dolní končetiny - vymknutí kloubů na končetinách
- vyjmenuje příznaky a komplikace při akutních stavech v těhotenství a gynekologii; - uloží postiženou do správné polohy; - použije vhodné prostředky pro ošetření rodičky a novorozence;		**Překotný porod a akutní stavy v gynekologii** - krvácení a překotný porod
- charakterizuje příznaky a důsledky otrav; - poskytne první pomoc při náhlém pozření látky nejasné etiologie;		**Akutní otravy** - druhy a příčiny otrav - PP při akutních otravách spojených s bezvědomím a při zachování vědomí
- dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - rozlišuje varovné signály; - ukáže jak se chovat při vyhlášení evakuace, průmyslové havárii, živelné pohromě smogové situaci; - objasní použití prostředků		**Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí** - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelné pohromy, havárie, krizové situace aj.)

individuální ochrany; - použije improvizované pomůcky osobní ochrany.		- základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace - únik chemických, radioaktivních látek, zásah biologickými zbraněmi - válečný stav a smogové signály - prostředky individuální ochrany osob při zasažení radioaktivními, chemickými a biologickými zbraněmi

Učební osnovy

Předmět: Klinická propedeutika

Název předmětu:	Klinická propedeutika				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	-	2	1	-	3

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Vyučovací předmět klinická propedeutika je součástí odborného vzdělávání praktické sestry. Tvoří teoretický základ pro dovednosti v poskytování základní ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu, které si žák osvojí v ošetřovatelství. Jeho cílem je vést žáky k získání teoretických vědomostí a částečně i praktických dovedností včetně užívání odborné terminologie tak, aby byl schopen efektivně spolupracovat s lékařem při poskytování léčebně preventivní péče.

Z hlediska klíčových kompetencí vede žáky k dovednostem nutným pro celoživotní vzdělávání, k doplňování nových poznatků zejména z oblasti pomocných vyšetřovacích metod a farmakologie s využíváním různých informačních zdrojů a k dovednostem řešit problémy a problémové situace.

Charakteristika učiva:

Předmět klinická propedeutika poskytuje žákům základní znalosti postupů a vyšetřovacích metod užívaných lékařem při vyšetření pacienta. Důraz je kladen na osvojení základních vyšetřovacích metod – lékařské anamnézy a fyzikálního vyšetření, rozpoznání některých závažných a život ohrožujících příznaků onemocnění a orientaci v pomocných vyšetřovacích metodách (s důrazem na přípravu pacienta/klienta na vyšetření a péči o něj po vyšetření).

V druhé části seznamuje žáky se základními pojmy obecné a speciální farmakologie, charakteristikou, indikacemi, život ohrožujícími nežádoucími účinky a kontraindikacemi jednotlivých lékových skupin a vybranými léčivými přípravky, jejich lékovými formami a způsoby aplikace. Během celého studia vede žáky k osvojení a porozumění odborné terminologii.

Klinická propedeutika tak tvoří nejen teoretický základ pro studium klinických předmětů ve vyšších ročnících, ale hlavně pro dovednosti, které má žák aplikovat v ošetřovatelství a později v praxi.

Pojetí výuky:

Výuka je koncipována převážně teoreticky.

Výuka probíhá: ve 2. ročníku - 2 hodiny týdně
ve 3. ročníku - 1 hodina týdně

Formy výuky:

- skupinová
- individuální
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného i ústního zkoušení. Především slovně je také hodnocena aktivita při práci v hodině, spolupráce při skupinové práci, prostor je věnován i sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve třídě.

Při písemném zkoušení se využívá didaktických testů s otevřenými i uzavřenými úlohami, zpracování pracovních listů, krátkých domácích úkolů.

Při ústním zkoušení může jít o prezentaci vlastních či skupinovou prací získaných znalostí, či referát.

Při hodnocení žáků se klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky při řešení problémové situace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňoval různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), uměl efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; byl čtenářsky gramotný
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil jádro problému, získal informace potřebné k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- spolupracoval při řešení problémů s ostatními žáky (týmové řešení)

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- má reálnou představu výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- reagoval adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany svých spolužáků, přijímal radu i kritiku
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým lidem

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání; uvědomoval si význam celoživotního učení, a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Odborné kompetence vycházejí z platných právních předpisů Ministerstva zdravotnictví ČR. Z odborných kompetencí se jedná zejména o měření a zaznamenávání FF, podávání léčivých přípravků, odebírání biologického materiálu, přípravu pacienta k diagnostickým nebo léčebným výkonům a poskytování ošetřovatelské péče po těchto výkonech, práce se zdravotnickou dokumentací.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- somatologie a patologie
- první pomoc
- ošetřovatelství
- ošetřování nemocných

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Klinická propedeutika – **2. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů;	Celkem 64	**Předmět klinická propedeutika** - úvod do předmětu - vztah KLP k jiným lékařským oborům
- vysvětlí pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci;		**Nemoc** - zdraví a nemoc - etiologie nemoci - průběh a stádia onemocnění
- vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetřovatelskou anamnézou; - popíše zásady správného postupu při odběru anamnézy		**Anamnéza** - druhy - zásady při zpracování anamnézy - zdravotnická dokumentace
- popíše subjektivní a objektivní příznaky nemocí včetně podrobnějšího členění základního příznaku; - stanoví život ohrožující příznaky a stavy; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Obecná symptomatologie** **Subjektivní a objektivní příznaky** - únava - poruchy spánku - vertigo - bolest - palpitace - nechutenství, žízeň, hlad - dysfagie, pyróza - poruchy vědomí - poruchy vnímání a myšlení - poruchy paměti; - změny dýchání, chrapot - cyanóza - kašel, hemoptýza, hemoptoe - změny postoje, polohy těla - poruchy hybnosti a chůze - škytavka, zvracení - poruchy vyprazdňování stolice - poruchy vyprazdňování moči - změny na kůži a nehtech
- vysvětlí podstatu, druhy, zásady - uskutečňování fyzikálního vyšetření - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Fyzikální vyšetření** - význam - zásady fyzikálního vyšetření - přehled fyzikálních vyšetřovacích metod - celkové vyšetření - vyšetření hlavy, krku - vyšetření lymfatických uzlin - vyšetření hrudníku

		- vyšetření břicha, per rektum - vyšetření končetin - vyšetření páteře
- vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních - laboratorních diagnostických metod;		**Laboratorní vyšetřovací metody** - přehled laboratorních vyšetřovacích metod - druhy biologického materiálu - vyšetření krve - vyšetření moče - vyšetření stolice - vyšetření sputa - ostatní druhy biologického materiálu
- orientuje se v základních lékových skupinách ovlivňující nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací soustavu; - orientuje se v základních lékových skupinách ovlivňující infekci, alergii a metabolismus; - popíše základní nežádoucí účinky léčiv u vybraných lékových skupin; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Obecná farmakologie** - farmakologie jako vědní disciplína - označení léčiv a jejich názvosloví - farmakokinetika - účinky léčiv - lékové formy - způsoby podávání léků **Speciální farmakologie** - léky ovlivňující nervový systém - léky ovlivňující kardiovaskulární systém - léky ovlivňující krevní srážlivost - léky ovlivňující dýchací systém - léky ovlivňující trávicí systém - léčiva používaná k terapii infekcí - léčba alergií - léčiva endokrinního a metabolického systému - protinádorové léky

Klinická propedeutika – **3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - popíše fáze diagnosticko – terapeutického procesu;	Celkem 33	**Fáze diagnosticko terapeutického procesu** - přehled diagnostických metod - metody invazivní - metody neinvazivní - terapeutický proces

- objasní využití rentgenového záření a radionuklidů v diagnostice a léčbě; - uvede možná zdravotní rizika spojená s vyšetřením či léčbou pomocí rentgenového záření a radionuklidů; - popíše základní principy a prostředky ochrany před ionizujícím zářením;		**Základy radiační ochrany** - obor radiologie a jeho historie - zdravotní rizika rentgenologických a radionuklidových vyšetření - ochrana před ionizujícím zářením
- vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standartních diagnostických metod (zobrazovací a funkční metody); - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Vyšetřovací metody** - přehled **zobrazovacích** metod - vyšetření RTG, CT - radionuklidové vyšetřovací metody - ultrazvukové metody - magnetická rezonance - přehled **funkčních** metod - funkční vyšetření srdce, plic, ledvin, trávicího systému, endokrinních žláz - přehled **endoskopických** metod - endoskopické přístroje - endoskopické vyšetření dýchacího systému - endoskopické vyšetření trávicího systému - ostatní endoskopická vyšetření - přehled **elektrografických** metod - elektrokardiografie - elektroencefalografie - elektromyografie - kardiotokografie - novinky v oblasti vyšetřovacích metod
- vysvětlí pojem lékařská diagnóza a prognóza; - vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standartních léčebných metod (konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody); - ilustruje využití doplňkových léčebných metod; - vysvětlí specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem;		**Léčebné metody** - diagnóza, prognóza - konzervativní léčba (dietoterapie, farmakoterapie) - operativní léčba - radioterapie - další léčebné metody včetně inovativních - specifika léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem

Učební osnovy

Předmět: Somatologie a patologie

Název předmětu:	Somatologie a patologie				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	5	-	-	-	5

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Vyučovací předmět somatologie a patologie je součástí odborného vzdělávání. Poskytuje žákům základní znalosti o anatomii, fyziologii a patologii lidského těla. Jeho cílem je vést žáky k získání teoretických vědomostí, především užívání odborné i latinské terminologie a pochopení stavby a funkce lidského těla tak, aby porozuměl příčinám a příznakům onemocnění a úrazů.

Charakteristika učiva:

Důraz je kladen na osvojení vědomostí o uložení orgánů, jejich makroskopickém obrazu a základních funkcích orgánových systémů. Během celého roku vede žáky k osvojení a porozumění odborné i latinské terminologii, včetně patologických procesů.

Předmět tvoří především teoretický základ pro studium klinických předmětů ve vyšších ročnících včetně dovedností, které má žák aplikovat v praxi.

Pojetí výuky:

Výuka je koncipována převážně teoreticky. Při výuce se využívají jednak výukové obrazy, modely orgánů a orgánových soustav a model kostry, ale i moderní technické výukové prostředky, především PC a dataprojektor, které umožňují zařadit do výuky instruktážní videa stavby a funkce orgánů lidského těla.

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 5 hodin týdně

Formy výuky:

- skupinová
- individuální
- kooperativní

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného i ústního zkoušení. Především slovně je také hodnocena aktivita při práci v hodině, spolupráce při skupinové práci, prostor je věnován i sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve třídě.

Při písemném zkoušení se využívá didaktických testů s otevřenými i uzavřenými úlohami, zpracování pracovních listů, krátkých domácích úkolů.

Při ústním zkoušení může jít o prezentaci vlastních či skupinovou prací získaných znalostí, či referát.

Při hodnocení žáků se klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky při řešení problémové situace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Kompetence odborné - vycházejí z platných právních předpisů Ministerstva zdravotnictví ČR.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- ošetřovatelství
- klinická propedeutika
- ošetřování nemocných

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Somatologie a patologie **– 1. ročník** – 5 hodin týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka; - objasní význam patologie pro ostatní lékařské obory;	Celkem 160	**Úvod do studia** - somatologie jako věda, vztah k morfologickým, funkčním a speciálním medicínským oborům; - úvod do patologie, nekroptické a bioptické vyšetření
- popíše funkční morfologii tkání; - určuje rozlišovací znaky jednotlivých druhů tkání; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Funkční morfologie tkání** - stavební hierarchie organismu; - charakteristika a dělení tkání - epitely, pojiva, svalová a nervová tkáň; - základní odborná terminologie
- objasní možnosti hojení jednotlivých typů tkání; - objasní kompenzační možnosti tkání při zátěži a patologických změnách;		**Progresivní změny** - proliferace a hojení tkání - regenerace, reparace; - kompenzační progrese - hypertrofie, hyperplazie, metaplazie;

- uvede mechanismus vzniku jednotlivých typů cyst; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		- nepravé nádory - cysty; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu nádorových onemocnění; - objasní význam růstu nádorů ve vztahu k následkům a prognóze; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Nádory** - charakteristika a příčiny vzniku nádorů; - způsoby růstu nádorů; - histogenetická klasifikace nádorů; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních regresivních změn v organismu; - charakterizuje patologické změny způsobené ukládáním jednotlivých látek; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Regresivní změny** - hromadění látek v organismu; - atrofie a její typy; - zánik buněk - apoptóza, nekróza, gangréna; - ischémie a její příčiny, typy infarktů; - základní odborná terminologie
- uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Zánik organismu** - klinická a biologická smrt; - časné fyzikální a chemické známky smrti; - pozdní známky smrti; - základní odborná terminologie
- určí základní anatomické postavení lidského těla, základní roviny, směry a pohyby; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Základní orientace na lidském těle** - anatomická norma; - roviny a směry na lidském těle; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci opěrné soustavy; - vysvětlí stavbu, osifikaci, růst a metabolismus kostí; - ukáže na modelu jednotlivé kosti a popíše jejich struktury; - vysvětlí možnosti spojení kostí a popíše stavbu kloubu; - vysvětlí vývojové změny u lebky novorozence; - rozlišuje a charakterizuje hlavní druhy kloubů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Opěrná soustava** - obecná stavba a růst kostí; - osifikace a metabolismus kostí; - lebka a osový skelet; - kostra horní končetiny; - pánev a pelvimetrie; - kostra dolní končetiny; - spojení kostí a obecná stavba kloubu; - klouby horní končetiny; - klouby dolní končetiny; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci pohybové soustavy; - objasní stavbu a činnost svalů; - popíše úpony a funkci jednotlivých svalů;		**Pohybová soustava** - anatomická stavba kosterního svalu; - průběh svalové kontrakce; - metabolismus svalu; - svaly hlavy a krku;

- užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		- hrudní, břišní a zádové svaly; - svaly horní končetiny; - svaly pánevního dna a dolních končetin; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn pohybové a opěrné soustavy; - vysvětlí, za jakých okolností dochází k vadnému držení těla a jak těmto stavům můžeme předcházet; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie opěrné a pohybové soustavy** - vrozené, regresivní a zánětlivé změny kostí a kloubů; - myopatie; - vadné držení těla; - úrazy - typy fraktur a hojení zlomenin; - nádory; - základní odborná terminologie
- uvede funkci a složení krve; - popíše vývoj erytrocytů; - definuje druhy leukocytů; - popíše mechanismy zástavy krvácení; - vysvětlí, jak organismus udržuje stálou osmotickou a acidobazickou rovnováhu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Krev** - složení a funkce krve; - erytrocyty a jejich životní cyklus; - druhy leukocytů a jejich funkce; - trombocyty a hemostáza; - homeostáza - osmotická a acidobazická rovnováha; - základní odborná terminologie
- popíše mechanismy humorální a celulární imunity; - objasní problematiku rozlišení skupin a Rh-faktoru; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Imunitní systém a obranyschopnost** - humorální imunita a imunizace; - brzlík a celulární imunita; - krevní skupiny a Rh faktor; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu zánětlivých změn v organismu; - definuje lokální a celkové příznaky zánětu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Zánět** - příčiny a funkce zánětu; - lokální a celkové příznaky zánětu; - druhy zánětů; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu patologických změn krve a imunitního systému; - vysvětlí, za jakých okolností dochází k hypersenzitivitě a autoimunitním reakcím organismu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie krve a imunity** - anemie, příčiny a typy anemií; - poruchy hemokoagulace a krvácivé stavy; - nádory krvetvorné tkáně; - hypersenzitivita a alergické projevy; - autoimunitní reakce organismu; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci oběhové soustavy a jednotlivých orgánů; - objasní řízení srdeční činnosti;		**Oběhová soustava** - stavba srdce, průtok krve srdcem;

- popíše cévní zásobení jednotlivých částí těla; - vysvětlí význam tkáňového moku a lymfy pro organismus; - objasní funkci orgánů lymfatického systému; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		- funkce srdce a převodní systém srdeční; - projevy srdeční činnosti; - stavba cévní stěny a odlišnosti u jednotlivých typů cév; - dynamika krevního oběhu; - arterie; - veny; - tkáňový mok, lymfa; - lymfatické cévy, uzliny a slezina; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn oběhového systému; - vysvětlí dopad hemodynamických změn na ostatní orgánové soustavy; - popíše ireverzibilní změny orgánů u šokových stavů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie oběhové soustavy** - vrozené srdeční vady; - zánětlivá onemocnění srdce; - ischemická choroba srdeční; - poruchy hemodynamiky; - patologie tepen a žil; - patologie lymfatického systému; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci dýchací soustavy a jednotlivých orgánů; - vysvětlí průběh vnějšího, vnitřního dýchání a plicní ventilace; - vysvětlí princip řízení dýchání; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Dýchací soustava** - horní cesty dýchací a jejich funkce; - dolní cesty dýchací, plíce; - krevní oběh plic; - mechanika dýchání a regulace; - pleura a mediastinum; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn dýchacího systému; - objasní souvislosti chronických plicních onemocnění s hemodynamikou krevního oběhu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie dýchací soustavy** - záněty horních a dolních cest dýchacích; - záněty plic, tuberkulóza, pneumokoniózy; - poruchy vzdušnosti plic; - poruchy plicní cirkulace, embolie; - nádory; - nemoci pohrudnice, patologický obsah pohrudniční dutiny; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci trávicí soustavy a jednotlivých orgánů; - vysvětlí principy zpracování potravy; - objasní význam enzymů a průběh metabolismu živin; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Trávicí soustava** - stavba a funkce trávicí soustavy; - dutina ústní, zuby, slinné žlázy, hltan, jícen; - žaludek, tvorba a složení žaludeční šťávy; - tenké střevo a vstřebávání živin; - tlusté střevo a regulace defekace;

		- portální oběh, játra a tvorba žluče; - žluč, žlučník, žlučovody; - slinivka břišní, tvorba a složení pankreatické šťávy; - peritoneum; - výživa, regulace příjmu potravy; - metabolismus tuků, cukrů, bílkovin; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn trávicího systému; - objasní význam patologických změn trávicí soustavy v souvislosti s poškozením ostatních orgánových soustav, zejména se stavem výživy a malabsorpcí; - vysvětlí vztah mezi chronickou gastritidou a perniciózní anémií; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie trávicí soustavy** - patologické změny dutiny ústní, slinných žláz a hltanu; - patologické změny jícnu a poruchy polykání; - gastritida, vředová choroba žaludku a duodena; - patologické změny tenkého a tlustého střeva; - ileus - typy střevní neprůchodnosti; - nádory orgánů trávicí trubice; - nemoci břišní stěny a peritonea; - nemoci pankreatu, jater, žlučníku a žlučových cest; - poškození způsobená parazity; - poruchy výživy a metabolismu; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy a jednotlivých orgánů; - definuje základní jednotku ledvin; - vysvětlí princip tvorby moči; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Vylučovací soustava** - anatomická stavba ledvin, tvorba a složení moče; - řízení funkcí ledvin; - vývodné cesty močové, mikce; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn vylučovacího systému; - objasní důsledky selhání vylučovací soustavy na organismus; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie vylučovací soustavy** - příznaky onemocnění ledvin a močových cest; - vrozené vývojové vady; - záněty a glomerulonefritidy; - vaskulární změny ledvin; - regresivní změny a nádory; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci kožní soustavy a kožních derivátů; - vysvětlí mechanismy udržování stálé tělesné teploty; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Kožní soustava** - stavba a funkce kůže, kožní adnexa; - stavba a funkce mléčné žlázy, laktace; - termoregulace; - základní odborná terminologie

- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn kůže a mléčné žlázy; - objasní vlivy zevního prostřední na poškození kůže; - objasní význam smovyšetřování prsů a preventivních lékařských prohlídek; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie kožní soustavy** - kožní léze - základní makroskopické termíny; - infekční pyodermie a dermatózy; - neinfekční dermatózy; - poškození kůže fyzikálními a chemickými vlivy; - parazitární onemocnění a zoonózy; - poruchy pigmentace a nádorová onemocnění; - patologie mléčné žlázy; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci pohlavní soustavy a jednotlivých orgánů; - vysvětlí funkci a princip menstruačního a ovulačního cyklu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Pohlavní soustava** - reprodukční systém muže; - reprodukční systém ženy; - ovulační a menstruační cyklus; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn mužského a ženského reprodukčního systému; - objasní problematiku sexuálně přenosných infekcí v populaci; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie pohlavní soustavy** - patologické změny mužského reprodukčního systému; - patologické změny ženského reprodukčního systému; - sexuálně přenosné infekce; - základní odborná terminologie
- uvede druhy antikoncepce a mechanismus jejich působení; - popíše princip oplození, průběh těhotenství a porodu; - objasní atypické uspořádání krevního oběhu u plodu a způsoby, kterými plod kompenzuje hypoxii; - vysvětlí poporodní adaptační mechanismy na zevní prostředí; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Těhotenství a vývoj plodu** - antikoncepce a plánované rodičovství; - početí, embryogeneze, fetogeneze; - fetální krevní oběh; - stavba a funkce placenty; - průběh těhotenství a porod; - fyziologický novorozenec, známky zralosti; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v průběhu těhotenství u matky, plodu a nezralého novorozence; - objasní vliv závislostí a různých onemocnění matky na vývoj plodu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Rizikové těhotenství, fetopatologie a nezralý novorozenec** - rizikové faktory; - ectopická gravidita; - těhotenské toxikózy; - diabetes mellitus v těhotenství; - infekce a TORCH syndrom; - krvácivé stavy a poruchy placenty - mortalita plodů;

		- vrozené vývojové vady, genetické defekty a chromozomální aberace; - poruchy pupečníku, zánětlivé změny placenty; - patologie vícečetného těhotenství; - poporodní komplikace; - nezralý novorozenec; - základní odborná terminologie
- definuje základní řídící mechanismy organismu; - objasní princip zpětné vazby a hierarchie řízení organismu; - vysvětlí mechanismus přenosu vzruchů a popíše průběh akčního membránového potenciálu; - popíše stavbu a funkci endokrinních žláz a jejích hormonů; - uvede patologické změny vyplývající z hyperfunkce nebo hypofunkce jednotlivých hormonů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Řízení organismu a endokrinologie** - obecné principy řízení; - princip humorální a nervové regulace; - membránové potenciály, přenos vzruchů; - neurokrinie, hyperfunkční a hypofunkční syndromy; - štítná žláza, hypertyreóza, hypotyreóza, nádory štítné žlázy; - příštítná tělíska, hyperfunkční a hypofunkční syndromy; - nadledvinky, hyperfunkční a hypofunkční syndromy; - Langerhansovy ostrůvky a diabetes mellitus; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci smyslových orgánů; - charakterizuje jednotlivé typy receptorů; - objasní význam smyslových vjemů pro regulaci organismu; - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn ucha a oka a jejich význam pro slyšení a vidění; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Smyslové orgány** - receptory a jejich typy; - kožní čití, čich chuť; - stavba a funkce ucha, sluch - patologie ucha; - stavba a funkce vestibulárního ústrojí; - stavba a funkce oka, zrak; - patologie oka a oční vady; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci periferní a centrální nervové soustavy; - vysvětlí princip a průběh reflexu; - popíše stavbu a funkci páteřní míchy; - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí mozku; - vysvětlí proces učení a podmiňování; - objasní význam útlumu a spánku pro činnost nervové soustavy;		**Nervové řízení organismu** - stavba a funkce míchy, míšní nervy; - obaly a dutiny CNS, mozkomíšní mok; - mozkový kmen a hlavové nervy - diencephalon a autonomní vegetativní nervový systém; - telencephalon a podkorové oblasti mozkové kůry; - allocortex a limbický systém; - neocortex a korové analyzátory;

- popíše jednotlivé fáze spánku; - objasní rozdíly mezi I. a II. signální soustavou; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		- mozeček a řízení hybnosti, pyramidová a extrapyramidová dráha; - asociační oblasti mozkové kůry a kognitivní funkce; - základní nervové procesy - bdění, útlum, spánek; - signální soustavy, řečová centra; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn centrálního a periferního nervového systému; - objasní základní funkční poruchy činnosti mozku; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie nervového systému** - malformace CNS; - poruchy oběhu v CNS, hromadění tekutin, krvácení, ischémie; - traumatická poškození CNS a míchy; - neúrazová a zánětlivá poškození CNS; - degenerativní onemocnění mozku a míchy; - nádory CNS; - funkční poruchy CNS - epilepsie; - poruchy vědomí a spánku; - poruchy kognitivních funkcí, hyperaktivita; - základní odborná terminologie
- prezentuje na modelu topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů; - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav; - aplikuje při popisu znalosti z celoročního učiva; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.		**Topografie** - dutina lební; - dutina hrudní; - dutina břišní a oblast malé pánve; - základní odborná terminologie

Učební osnovy

Předmět: Ošetřovatelství

Název předmětu:	Ošetřovatelství				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	6 (4)	10(8)	7	7	30 (12)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Vyučovací předmět je základem odborného vzdělání praktické sestry. Obecným cílem předmětu ošetřovatelství je vést žáky k získávání poznatků o základních potřebách, které tvoří teoretický podklad pro ošetřovatelský proces a jeho aplikaci u pacienta/klienta. Identifikace potřeb je základem pro hodnocení nemocného a následuje zařazení problémů do priorit a plánování ošetřovatelských intervencí, které jsou v kompetenci praktické sestry.

V předmětu ošetřovatelství je důraz kladen:

- na celostní, holistický pohled na lidskou bytost, chápání člověka nejen somaticky, ale v celé oblasti bio – psycho – sociálních a spirituálních komponent
- nejen na nemoc, ale probírání otázky zdraví a zdravého člověka, zdravého prostředí
- na potřeby zdravého a nemocného člověka, umění je identifikovat a přiměřeně uspokojovat

Charakteristika učiva:

Výuka odborného předmětu je teoreticko-praktického charakteru.

Charakteristickým rysem předmětu ošetřovatelství je systematické hodnocení a plánovité uspokojování potřeb zdravého a nemocného člověka. Uspokojování potřeb člověka se realizuje prostřednictvím ošetřovatelského procesu. Ošetřovatelský proces je myšlenkovým algoritmem praktické sestry při plánování ošetřovatelských aktivit a je systémem kroků a postupů při ošetřování nemocného.

Důraz se klade na vytváření sociálních dovedností a postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti pacienta/klienta a z problematiky multikulturního přístupu k pacientovi/klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetřovatelské péče, která je předpokladem poskytování individualizované komplexní ošetřovatelské péče.

Praktická část výuky je zajišťována v 1. a 2. ročníku formou praktických cvičení v odborné učebně.

V 1. ročníku se žáci v rámci teoretické výuky seznámí se základy moderního ošetřovatelství, historií ošetřovatelství, všeobecnými principy ošetřovatelského procesu, zásadami v ochraně zdraví, organizací práce zdravotnického pracovníka, funkcí lékařské a sesterské vizity a povinnostmi praktické sestry při příjmu, přemísťování a propuštění nemocného. Získá vědomosti o potřebách pacientů/klientů. Řízení a zajišťování kvality ve zdravotnických zařízeních je dnes aktuálním tématem. V rámci cvičení se obeznámí s infekcemi spojenými se zdravotní péčí, úpravou lůžka a s hygienickou péči u nemocných s různým stupněm sebepéče a soběstačnosti.
Výuka ve 2. ročníku je stěžejní z hlediska praktické přípravy. Žáci získají teoretické vědomosti a praktické dovednosti ve všech základních ošetřovatelských výkonech. Budou schopni

rozeznat a popsat základní příznaky nemocí. Naučí se měřit fyziologické funkce, v rámci péče o vyprazdňování nemocných získávají dovednosti např. v aplikaci klyzmatu, v asistenci při katetrizaci močového měchýře. Získají teoretické vědomosti i praktické dovednosti v oblasti podávání léků všech forem a způsobů podání na úrovni kompetencí praktické sestry, také se obeznámí s ošetřováním žilních vstupů. Interpretují postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu včetně praktického procvičování v modelových podmínkách odborné učebny. Dále získají přehled o rehabilitačním ošetřovatelství. Naučí se orientovat v chirurgických pomůckách a seznámí se s ošetřováním akutních a chronických ran, včetně stomií.

Ve 3. a ve 4. ročníku je výuka koncipována převážně teoreticky. Žáci získají teoretické vědomosti v oblasti ošetřovatelské péče v klinických oborech (interní, chirurgické a ortopedické, gynekologicko-porodnické, dětské, geriatrie, stomatologie a další. Dále v terénu, v komunitních centrech, v léčebných ústavech, dětských zařízeních a v sociálních službách.

Pojetí výuky:

Výuka probíhá:
v 1. ročníku - 6 hodin týdně (z toho 4 hodiny cvičení)
ve 2. ročníku - 10 hodin týdně (z toho 8 hodin cvičení)
ve 3. ročníku - 7 hodin týdně
ve 4. ročníku - 7 hodin týdně

Formy výuky:

- praktická cvičení
- skupinové vyučování
- řešení modelových situací
- kooperativní vyučování

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale hlavně při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení – vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmově řešil

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikoval s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Kompetence odborné
- vycházejí z platných právních předpisů Ministerstva zdravotnictví ČR.

<u>Průřezová témata:</u>

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních

- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- somatologie a patologie
- psychologie a komunikace
- klinická propedeutika
- první pomoc
- veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví
- ošetřování nemocných

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Ošetřovatelství - **1. ročník –** 6 (4) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
	Celkem 192	
	64	**Teorie**
Žák/-yně: - vyzvedne význam koncepce současného ošetřovatelství; - vysvětlí smysl ošetřovatelského povolání;		**Teorie ošetřovatelství** - charakteristika - koncepce současného ošetřovatelství - základní rysy moderního ošetřovatelství - znaky ošetřovatelského povolání
- charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetřovatelství; - chápe význam celoživotního vzdělávání ve zdravotnictví;		**Vývoj ošetřovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků** - historie ošetřovatelství ve světě a českých zemích - ošetřovatelský personál a jeho další vzdělávání ve 21.století - české a světové profesní organizace
- definuje a vymezí ošetřovatelský proces; - uvede jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu; - určí hiearchii potřeb nemocných a navrhne intervenci uspokojování jejich potřeb; - respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství; - uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství;		**Ošetřovatelský proces** - charakteristika - potřeby nemocných - formy a způsoby získávání informací - ošetřovatelská anamnéza - ošetřovatelské problémy - cíl péče a ošetřovatelské intervence - realizace a hodnocení péče - multikulturní ošetřovatelství

- vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZ; - uvede význam ochrany zdraví v práci praktické sestry a jeho zajištění; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu;		**Ochrana zdraví praktické sestry** - bezpečnost a ochrana zdraví - význam ochrany zdraví a prevence nemocí - ochranný oděv - prevence nesprávného fyzického zatížení - pracovní úraz
- vysvětlí náplň práce ošetřovatelského týmu; - orientuje se v postavení praktické sestry v ošetřovatelském týmu; - uvede kompetence jednotlivých členů ošetřovatelského týmu;		**Organizace práce zdravotnického týmu** - zdravotnický tým - ošetřovatelský tým - praktická sestra a její kompetence - pracovní náplň
- popíše funkci lékařské a sesterské vizity; - uvede povinnosti praktické sestry při vizitě;		**Vizita** - význam, účel, formy - lékařská a sesterská vizita - povinnosti praktické sestry
- zajišťuje činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním nemocných; - orientuje se v právech pacientů; - vysvětlí, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ve zdravotnictví (zvl. pacientů a zaměstnanců);		**Pacient a nemocniční prostředí** - příjem, překlad, propuštění - povinnosti praktické sestry - etický kodex - práva pacientů - zdravotnická dokumentace - ochrana osobních údajů
- uvede příklady nežádoucích událostí; - vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví; - uvede měřící techniky; - vysvětlí význam standardů;		**Řízení a zajišťování kvality ve zdravotnických zařízeních** - nežádoucí události ve zdravotnictví - indikátory kvality ošetřovatelské péče - audit ve zdravotnictví - ošetřovatelské standardy
- vysvětlí význam spánku; - charakterizuje podmínky pro zajištění dostatečného spánku;		**Péče o spánek a odpočinek** - význam a délka spánku - poruchy spánku - zajištění kvalitního spánku
	128	**Cvičení**
- vyjmenuje infekce spojené se zdravotní péčí; - vysvětlí význam bariérové ošetřovatelská péče;		**Péče o pomůcky** - infekce spojené se zdravotní péčí - bariérová ošetřovatelská péče - dezinfekce, zásady - hygienické zabezpečení rukou ve zdravotnictví

- definuje pojmy dezinfekce, sterilizace; - uvede zásady hygieny rukou; - předvede techniku dezinfekce rukou; - jmenuje základní vybavení ošetřovací jednotky;		- technika dezinfekce rukou - sterilizace - zásady práce se sterilním materiálem - ošetřovací jednotka - druhy ošetřovacích jednotek - vybavení ošetřovací jednotky
- jmenuje jednotlivé typy lůžek; - provede úpravu lůžka a použije pomůcky podle potřeb nemocných; - využívá pomůcky k polohování nemocných; - jmenuje zásady polohování a manipulaci s nemocným;		**Lůžko a jeho úprava** - typy lůžek - základní vybavení lůžka - pomůcky doplňující lůžko - pomocná zařízení lůžka - úprava lůžka bez nemocného - úprava lůžka s nemocným - polohy nemocných - zásady polohování a manipulace s nemocným
- provádí správně komplexní hygienickou péči u nemocných s různým stupněm sebepéče a soběstačnosti; - provádí odsávání sekretů z horních dýchacích cest u nemocných při vědomí starších 10 let; - dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky; - charakterizuje dekubity a opruzeniny podle doporučených hodnotících škál; - rozlišuje dekubity od inkontinenční dermatitidy; - používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin;		**Hygienická péče o dospělé a děti** - potřeba hygieny - péče o dutinu ústní a chrup - péče o zubní protézu - zvláštní péče o dutinu ústní - odsávání sekretu z horních cest dýchacích - ranní a večerní toaleta - celková koupel ve sprše - celková koupel na pojízdné vaně - celková koupel na lůžku - mytí znečištěného pacienta - péče o inkontinentní pacienty - péče o vlasy - mytí vlasů na lůžku - péče o nehty - parazitární a infekční onemocnění kůže - dekubity - inkontinenční dermatitis - opruzeniny - péče o kůži, prevence - zdravotnické prostředky a pomůcky - péče o hygienu dětí - bezpečnost při práci
- uvede postupy a prostředky pro zmírnění a prevenci bolesti; - na modelové situaci předvede vhodnou péči, komunikaci s nemocným;		**Ošetřování nemocného s bolestí** - charakteristika bolesti a její význam - vnímání bolesti - typy bolesti - péče o nemocného s bolestí

Ošetřovatelství - **2. ročník –** 10 (8) hodin týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
	Celkem 320	
	64	**Teorie**
	256	**Cvičení**
Žák/-yně: - objasní význam rehabilitačního ošetřovatelství; - vysvětlí prevenci vzniku imobilizačního syndromu; - popíše postup a správně provádí polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta; - popíše základní metody bazální stimulace;		**Rehabilitační ošetřovatelství** - význam - hodnocení soběstačnosti - imobilizační syndrom, prevence - polohování a změny poloh pacienta - pasivní pohyby - vertikalizace, nácvik sebeobsluhy - dechové a kondiční cvičení - prvky bazální stimulace
- rozděluje stravu nemocným podle diet a dbá na jejich dodržování; - sleduje bilanci tekutin; - pozoruje a zaznamenává fyzický a psychický stav nemocných a zaznamenává schopnost příjmu potravy; - popíše postup podávání stravy nemocným podle stupně sebepéče; - vysvětlí, co jsou potraviny pro zvláštní účely, uvede jejich rozdělení a používání;		**Výživa** - dietní systém, - objednávání stravy - bilance tekutin - způsoby podávání stravy - podávání stravy u dětí a dospělých dle stupně sebepéče - potraviny pro zvláštní účely - ošetřovatelský proces v péči o výživu nemocného
- sleduje a změří fyziologické funkce; - provádí záznam fyziologických funkcí do zdravotnické dokumentace; - pečuje o močové katétry u nemocných starších 3 let;		**Sledování fyziologických funkcí** - tělesná hmotnost - měření výšky a objemových změn - měření TT - měření vitálních funkcí - měření TK, P - měření D, SPO2 - záznam hodnot do dekurzu - vyprazdňování moči - katetrizace močového měchýře - péče o močové katétry - vyprazdňování stolice - klyzma

- popíše formy a postupy podávání a aplikace léků - orientuje se v požadavcích na bezpečnost práce a případná rizika; - akceptuje nutnost vysoké morální zodpovědnosti při manipulaci a hospodaření s léky; - uvede zásady správného podávání léků; - uvede, které způsoby podávání léčivých látek nemůže praktická sestra podle vyhlášky č.55/2011 Sb. provádět; - zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii; - ošetřuje periferní žilní vstupy;		**Podávání a aplikace léků** - lékové formy, označení - způsoby aplikace - hospodaření s léčivy - zásady bezpečného podávání léčiva - podávání léků ústy - podávání léků na kůži - podávání léků do spojivkového vaku - podávání léku do ucha, nosu - podávání léků do konečníku, do pochvy - podávání léků do dýchacích cest - inhalace - aplikace kyslíku, provozní a bezpečnostní předpisy - podávání léků injekční formou - i.d injekce (informativně) - s. c. injekce - i.m. injekce - invazivní vstupy - ošetření periferního žilního vstupu - infúze - transfúze
- interpretuje postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu; - odebírá kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál; - provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve; - dodržuje zásady a BOZ při odběru a vyšetření biologického materiálu;		**Odběry biologického materiálu** - druhy, zásady, způsoby vyšetření - bezpečnost práce, prevence přenosných chorob - odběr moči - biochemické a mikrobiologické vyšetření moči - odběr stolice - odběr sputa, zvratků - výtěry, stěry - kapilární odběr krve - venózní odběr krve - technika odběru - odběr krve na hematologické vyš. - odběr krve na biochemické vyš. - odběr krve na mikrobiologické vyš. - odběr krve na sérologické a imunologické vyš.
- vysvětlí základní pojmy vztahující se k chirurgické problematice; - vysvětlí co je to převaz; - ošetřuje nekomplikované chronické rány; - připraví převazový vozík a pomůcky pro převaz;		**Asistence při převazech** - druhy ran, hojení, komplikace - základní chirurgické nástroje - šicí materiál - drény, drenáže - účel převazu - převazový vozík a jeho vybavení

- připraví stomické pomůcky; - ošetřuje stomie; - stanoví ošetřovatelské intervence v chirurgické problematice;		- péče o nekomplikované chronické rány - asistence při převazu - obvazová technika - základní obvazy hlavy - základní obvazy horní končetiny - základní obvazy dolní končetiny - stomie - péče o pacienta se stomií
- popíše druhy punkcí;		**Punkce** - druhy punkcí - péče o nemocného před a po punkci
- popíše tradiční a balneologické procedury; - aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury; - aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence); - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii; vysvětlí latinský text ve zdravotnické dokumentaci.		**Metody balneologie** - přehled rehabilitačních metod - definice, význam balneologie - balneologické procedury - působení přírodních léčivých zdrojů - dělení procedur - indikace a kontraindikace procedur - aplikace tepla a chladu

Ošetřovatelství – **3. ročník** – 7 hodin týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - charakterizuje práci praktické sestry na interním typu oddělení; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetřovatelskou péči; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u jednotlivých chorob; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);	Celkem 231	**Ošetřovatelská péče u nemocných na interním oddělení** - specifika práce praktické sestry na interním typu oddělení - ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním dýchacích cest - záněty dýchacích cest - CHOPN - astma bronchiale - TBC - ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním srdce - akutní a chronická forma ICHS - ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním cév - onemocnění žil

		- flebotrombóza, plicní embolie - onemocnění periferních tepen - ischemická choroba dolních končetin - ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním trávicího systému - vředová choroba žaludku a duodena - onemocnění jater - onemocnění žlučníku - onemocnění pankreatu - neinfekční záněty střev - ošetřovatelská péče u nemocných s endokrinologickým a metabolickým onemocněním - diabetes mellitus - onemocnění štítné žlázy, nadledvinek - ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním pohybového ústrojí - artróza, revmatoidní artritis - osteoporóza - ošetřovatelská péče u nemocných s krevními chorobami - anémie - krvácivé stavy
- charakterizuje práci praktické sestry na chirurgickém a ortopedickém typu oddělení; - popíše péči o nemocné - s různými úrazy a po traumatologických operacích; - vysvětlí traumatologické pojmy; - navrhne vhodně specifickou předoperační a pooperační péči; - objasní potencionální komplikace - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče - v pooperačním období; - používá odbornou terminologii; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče u nemocných na chirurgickém a ortopedickém oddělení** - specifika práce praktické sestry na chirurgickém typu odd. - terminologie chirurgických výkonů - druhy operací - indikace a kontraindikace operací - předoperační péče - pooperační péče - pooperační komplikace - péče o nemocné po celkové a místní anestezii - ošetřovatelská péče u nemocných na traumatologickém oddělení - poranění lebky, mozku, hrudníku - poruchy vědomí - poranění žeber a břicha - zlomeniny, sádrový obvaz - ošetřovatelská péče před a po operaci kyčelního kloubu - problematika úrazů ve stáří - poranění páteře, úrazy kloubů - ošetřovatelská péče u nemocných před a po operaci žil, tepen - amputace DK

		- ošetřovatelská péče u nemocných před a po operaci štítné žlázy - ošetřovatelská péče u nemocných před a po operaci hrudníku - ošetřovatelská péče u nemocných před a po operaci břicha - operace žaludku a duodena, střev, žlučníku, kýly - ošetřovatelská péče u nemocných s NPB
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na dětském oddělení; - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy - ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče na dětském oddělení** - specifika práce praktické sestry v oboru pediatrie - ošetřovatelská péče u dětí s onemocněním dýchacích cest - záněty horních a dolních cest dýchacích - ošetřovatelská péče u dětí s onemocněním trávicího systému - záněty střev - ošetřovatelská péče u dětí s metabolickým onemocněním - diabetes mellitus - výchovná práce u dětí

Ošetřovatelství – **4. ročník** – 7 hodin týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - charakterizuje ošetřovatelskou péči na gynekologicko-porodnickém oddělení; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nejčastějších onemocnění; - respektuje přirozený stud ženy a její sociokulturní specifika; - rozlišuje specifika ošetřovatelské - péče u žen na gynekologicko-porodnickém oddělení; - stanoví ošetřovatelské problémy a - určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy - ošetřovatelského procesu - (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);	Celkem 217	**Ošetřovatelská péče u žen na gynekologicko-porodnickém oddělení** - specifika práce praktické sestry - ošetřovatelská péče u žen s malými gynekologickými výkony - ošetřovatelská péče u žen s velkými gynekologickými výkony - ošetřovatelská péče u žen se zánětlivým onemocněním - ošetřovatelská a psychologická problematika gynekologické onkologie - nádory prsu, děložního hrdla - ošetřovatelská péče o ženu v těhotenství - ošetřovatelská péče o ženu před, při a po porodu - plánované rodičovství, antikoncepce - ženská sterilita, asistovaná reprodukce

- rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče ve vybraných zařízeních; - specifikuje zvláštnosti - ošetřovatelské péče v komunitní péči;		**Práce praktické sestry v terénu, v komunitních centrech, v léčebných ústavech a dětských zařízeních, v sociálních službách** - terénní péče - praktický lékař, dětská zařízení, - dětské domovy - ústavy pro mentálně, tělesně a smyslově postižené - pobytová zařízení pro seniory
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na onkologickém oddělení; - posoudí význam prevence onkologických onemocnění, zdravý životní styl, životosprávu, absenci návykových látek; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče o nemocné na onkologickém oddělení** - specifika práce praktické sestry - rozdělení nádorů - rizikové faktory pro vznik nádorů, prevence - léčba v onkologii - nádory plic - nádory střev
- charakterizuje změny ve stáří; - uvede příklady vhodných i nevhodných přístupů k nemocným v terminálním stádiu; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče v gerontologii a v terminálním stádiu nemoci** - změny ve stáří - pravidla a zvláštnosti při ošetřování seniorů - paliativní a hospicová péče - psychosociální aspekty umírání - péče o mrtvé tělo
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na nefrologickém a urologickém oddělení; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče;		**Ošetřovatelská péče na nefrologickém a urologickém oddělení** - specifika práce praktické sestry - ošetřovatelská péče před a po urologických operacích - ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním vývodných močových cest, ledvin - záněty dolních cest močových - záněty horních cest močových

- aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		- selhání ledvin - urolitiáza, renální kolika - nádory prostaty
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na neurologickém oddělení; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče o nemocné na neurologickém oddělení** - specifika práce praktické sestry - cévní mozková příhoda - epilepsie - parkinsonský syndrom - neuroinfekce
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na infekčním oddělení; - objasní prevenci vzniku a přenosu infekčních onemocnění; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče o nemocné na infekčním oddělení** - specifika práce praktické sestry - hepatitis - alimentární infekční nákazy - AIDS
- popíše zvláštnosti ošetřovatelské péče na ORL; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče o nemocné na ORL** - specifika práce praktické sestry - onemocnění polykacích cest - sinusitis, otitis media - tracheostomie - operace
- posoudí zvláštnosti ošetřovatelské péče na očním oddělení; - uvede příklady onemocnění;		**Ošetřovatelská péče o nemocné na očním oddělení** - specifika práce praktické sestry - oční vady - katarakta - glaukom

- orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		
- diskutuje o zvláštnostech ošetřovatelské péče na dermatovenerologii; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče o nemocné na dermatovenerologickém oddělení** - specifika práce praktické sestry - atopický ekzém - bércový vřed - nádorová onemocnění kůže - sexuálně přenosné nákazy
- objasní zvláštnosti ošetřovatelské péče na stomatologii; - uvede příklady onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče o nemocné na stomatologii** - specifika práce praktické sestry - stomatologické onemocnění - stomatochirurgické výkony - ortopedická stomatologie - ortodoncie
- diskutuje o zvláštnostech ošetřovatelské péče na psychiatrii; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence).		**Ošetřovatelská péče o nemocné na psychiatrii** - specifika práce praktické sestry - organizace psychiatrické péče - léčba v psychiatrii - demence

Učební osnovy

Předmět: Ošetřování nemocných

Název předmětu:	Ošetřování nemocných				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	-	-	12(12)	12 (12)	24 (24)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Cílem předmětu ošetřování nemocných je vést žáka k tomu, aby aplikoval získané vědomosti a dovednosti z teoretických předmětů při ošetřování pacienta/klienta ve zdravotnickém a sociálním zařízení. Žák identifikuje potřeby pacienta/klienta a na základě toho seřadí problémy do priorit a plánuje ošetřovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry. Tento předmět připraví žáka k poskytování ošetřovatelské péče formou ošetřovatelského procesu, jehož cílem je udržení, podpora a navrácení zdraví, uspokojování biologických, psychických a sociálních potřeb a obnova soběstačnosti.

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu ošetřování nemocných je odvozeno z odborného vzdělávání v rámcovém vzdělávacím programu pro obor vzdělávání praktická sestra.

Učivo je rozděleno do dvou ročníků (třetího a čtvrtého) a jednotlivých tematických celků. Výuka probíhá na základních zdravotnických pracovištích. V průběhu třetího ročníku, měsíce května a června, žák absolvuje odbornou praxi, která trvá 6 hodin denně, 5 dní v týdnu, celkem 4 týdny.

V předmětu ošetřování nemocných je důraz kladen:

- na celostní, holistický pohled na lidskou bytost, chápat člověka nejen somaticky, ale v celé oblasti bio – psycho – sociálních a spirituálních komponent
- nejen na nemoc, ale probírat otázky zdraví a zdravého člověka, zdravého prostředí
- na potřeby zdravého a nemocného člověka, umět je identifikovat a přiměřeně uspokojovat

Pojetí výuky:

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se ve zdravotnickém a sociálním zařízení
- aplikoval vědomosti a dovednosti získané z teoretických předmětů
- identifikoval a přiměřeně uspokojoval potřeby pacienta/klienta
- vhodně komunikoval s pacienty/klienty
- dokázal zdůvodnit a zhodnotit provedenou činnost
- dodržoval pravidla týkající se práv nemocných a mlčenlivosti
- uplatňoval empatický postoj k pacientům a principy multikulturního ošetřovatelství

Výuka probíhá: ve 3. ročníku - 12 (12) hodin týdně
ve 4. ročníku - 12 (12) hodin týdně

Formy výuky:

- skupinové vyučování
- individuální vyučování
- individualizované vyučování

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale hlavně při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.
Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky ve zdravotnických i sociálních zařízeních.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Kompetence odborné - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- byl vzděláván podle platných právních předpisů Ministerstva zdravotnictví ČR
- poskytoval ošetřovatelskou péči v kompetencích praktické sestry
- dbal na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- dodržoval standardy

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- somatologie a patologie
- psychologie a komunikace
- ošetřovatelství

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Ošetřování nemocných – **3. ročník** – 12 (12) hodin týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně:	Celkem 396	**Management ošetřovatelské péče** - organizační a metodické pokyny

- popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu; - dodržuje interní předpisy týkající se BOZ, PO a krizových situací; - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti; - používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů; - provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace; - definuje etický kodex a dodržuje práva pacientů; - spolupracuje se členy zdravotnického týmu; - komunikuje s nemocným adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii; - dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými; - používá platné ošetřovatelské standardy; - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny, a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;		- bezpečnost a ochrana zdraví, protipožární ochrana - dodržování povinné mlčenlivosti, zneužívání tiskopisů a léků - ochrana osobních údajů - práva a povinnosti žáků - kritéria komplexního hodnocení - organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu - specifika vybavení pracovišť - léčebný a ochranný řád - práva pacientů, etický kodex sester - lékařská a ošetřovatelská dokumentace - komunikace se zdravotnickým týmem a rodinou - ošetřovatelské standardy - práce v ošetřovatelském procesu základní orientace v otázkách pracovního práva - kompetence praktické sestry - hygiena pracovního prostředí
- pečuje o osobní hygienu nemocných různého stupně sebepéče; - sleduje zdravotní stav pacienta; - předchází vzniku imobilizačního syndromu; - provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek;		**Realizace základní ošetřovatelské péče** - úprava lůžka bez nemocného a s nemocným - hygienická péče dle stupně sebepéče - prevence imobilizačního syndromu - prevence nemocničních nákaz - péče o pomůcky - dezinfekce, příprava pomůcek ke sterilizaci
- dodržuje hygienické zásady při rozdělování stravy na ošetřovací jednotce;		**Péče o výživu** - zásady při rozdělování stravy - podávání stravy dle stupně sebepéče - dietní systém - hydratace nemocných

- podává stravu nemocným podle stupně jejich sebepéče; - dohlíží na dodržování pitného režimu; - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely;		- potraviny pro zvláštní léčebné účely
- sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného; - pečuje o vyprazdňování nemocného; - provádí hygienu genitálu, dezinfekci katétru a výměnu močového sáčku; - provádí klyzma; - aktivně pečuje o inkontinentní nemocné; - přebaluje kojence a dbá na vytvoření hygienických návyků u batolat		**Péče o vyprazdňování** - sledování odchodu moče - sledování odchodu stolice - hygienické vyprazdňování, péče o genitál a močový katétr - nácvik defekace, klyzma - péče o inkontinentní pacienty - péče o hygienu dětí
- přesně zjišťuje, měří a zaznamenává fyziologické funkce;		**Sledování fyziologických funkcí** - zjišťování tělesné hmotnosti, výšky a tělesných obvodů - měření TT, TK, P, D a SPO2 - záznam, dokumentace
- asistuje při vizitě; - připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům;		**Asistence při vizitě** - povinnosti praktické sestry při vizitě - příprava - příprava pomůcek a prostředí
- sleduje poruchy celistvosti kůže; - asistuje při převazech a ošetřování ran; - připravuje pomůcky a dokumentaci; - dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZ;		**Převazy ran** - rány, dělení, odborná terminologie - ošetření nekomplikované rány - asistence při převazu komplikované rány - vybavení převazového vozíku - bezpečnost a ochrana zdraví
- používá správné pomůcky k podávání léků; - sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných; - dodržuje zásady BOZ při manipulaci s centrálním		**Podávání léků a aplikace léků injekcemi** - příprava pomůcek - zásady správné aplikace léků - sledování účinků léků, záznam - inhalace, aplikace kyslíku, bezpečnost a ochrana zdraví - aplikace léků injekcemi, pod kůži, do svalu

rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví; - aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku; - provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce;		- odběry kapilární krve - odběry venózní krve - bezpečnost práce při odběru krve
- pečuje o pohodlí nemocného; - aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby; - komunikuje s nemocným a objektivně hodnotí jejich potřeby; - zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobstuhy, metody bazální stimulace; - provádí sociální aktivizace zejména v rámci péče o seniory; - vykonává činnosti při zajištění herních aktivit dětí; - pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;		**Psychická a fyzická aktivizace nemocných** - potřeby nemocných a jejich saturace - polohování, pasivní pohyby - dechová a kondiční cvičení - nácvik sebeobsluhy - metody bazální stimulace - sociální aktivizace seniorů - výchovné zaměstnávání dětí
- vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků a prádla; - vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště;		**Manipulace s přípravky a prostředky** - léčivé přípravky - zdravotnické prostředky - prádlo
- spolupráce při přijetí, přemísťování a propouštění nemocných; - poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým; - pečuje o tělo zemřelých a činnosti spojené s úmrtím nemocného;		**Příjem, přemísťování, propouštění a úmrtí nemocného** - spolupráce praktické sestry při příjmu, přemísťování a propouštění nemocných - péče o pacienty v terminálním stádiu - péče o mrtvé tělo

Ošetřování nemocných – **4. ročník** – 12 (12) hodin týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně:	Celkem 372	**Management ošetřovatelské péče**

- popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu; - dodržuje interní předpisy týkající se BOZ, PO a krizových situací; - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti; - používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů; - provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace; - objasní etický kodex a dodržuje práva pacientů; - spolupracuje se členy zdravotnického týmu; - komunikuje s nemocným adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii; - dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými; - používá platné ošetřovatelské standardy; - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny, a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;		- organizační a metodické pokyny - bezpečnost a ochrana zdraví, protipožární ochrana - dodržování povinné mlčenlivosti, zneužívání tiskopisů a léků - ochrana osobních údajů - práva a povinnosti žáků - kritéria komplexního hodnocení - organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu - specifika vybavení - léčebný a ochranný řád - práva pacientů, etický kodex sester - lékařská a ošetřovatelská dokumentace - komunikace se zdravotnickým týmem a rodinou - ošetřovatelské standardy - práce v ošetřovatelském procesu - základní orientace v otázkách pracovního práva - kompetence praktické sestry - hygiena pracovního prostředí, prevence nemocničních nákaz
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na chirurgickém a ortopedickém oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č.55/2011Sb.nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u jednotlivých onemocnění; - vykonává činnosti podle §4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se		**Ošetřovatelská péče u nemocných na chirurgickém a ortopedickém oddělení** - ošetřování nemocného s traumatologickým onemocněním - ošetřování nemocného před a po operaci krku - ošetřování nemocného před a po operaci hrudníku - ošetřování nemocného s onemocněním dutiny břišní - ošetřování nemocného s NPB - ošetřování nemocného před a po operaci žil, tepen

stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů;		- ošetřování nemocného s ortopedickým onemocněním - ošetřování nemocného s urologickým onemocněním
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na interním oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č.55/2011Sb.nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u jednotlivých onemocnění; - vykonává činnosti podle §4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů;		**Ošetřovatelská péče u nemocných na interním oddělení** - ošetřování nemocného s onemocněním oběhového systému - ošetřování nemocného s chorobami dýchacího systému - ošetřování nemocného s endokrinologickým a metabolickým onemocněním - ošetřování nemocného s onemocněním zažívacího traktu - ošetřování nemocného s onemocněním krve - ošetřování nemocného s onemocněním ledvin a močových cest - ošetřování starých a chronicky nemocných - ošetřování nemocného s neurologickým onemocněním
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na gynekologicko-porodnickém oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č.55/2011Sb.nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče u jednotlivých onemocnění; - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované ženám; - vykonává činnosti podle §4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů;		**Ošetřovatelská péče o ženy na gynekologicko - porodnickém oddělení** - ošetřování žen před a po malých gynekologických výkonech - ošetřování žen před a po velkých gynekologických výkonech - ošetřování žen se zánětlivým onemocněním rodidel - ošetřování žen s onkologickým onemocněním - ošetřování žen s pohlavními chorobami - ošetřování žen v těhotenství - ošetřování žen před, při a po porodu - výchova k rodičovství
		Ošetřovatelská péče u nemocných na dětském, stomatologickém oddělení

- charakterizuje ošetřovatelskou péči na dětském oddělení; - navrhne výchovnou práci pro děti, přiměřenou jejich věku; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č.55/2011Sb.nesmí praktická sestra vykonávat; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče; - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem; - vykonává činnosti podle §4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů; - zpracovává dentální materiály v ordinaci; - vede příslušnou dokumentaci; - dodržuje hygienické zásady a BOZ; - charakterizuje ošetřovatelskou péči na stomatologickém oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č.55/2011Sb.nesmí praktická sestra vykonávat; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na stomatologickém oddělení; - vykonává činnosti podle §4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.		- výchovná práce s dětmi - ošetřování dětí s onemocněním dýchacích cest - ošetřování dětí s onemocněním trávicího systému - ošetřování dětí s metabolickým onemocněním - dentální materiály, dokumentace, hygienické zásady a BOZ - ošetřování nemocného se stomatologickým onemocněním - ošetřování nemocného po stomatochirurgických výkonech - ošetřování nemocného po úrazech, ortopedická stomatologie
- přesunuto do dětského (stomatologie)		

Učební osnovy

Předmět: Seminář – psychologie

Název předmětu:	Seminář - psychologie				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**celkem**
Počet hodin:	-	-	-	1	1

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Ve strategii výchovy a vzdělávání v semináři z psychologie jsou rozšiřovány a dále prohlubovány vědomosti, dovednosti a postoje žáků získané v předmětu psychologie a komunikace. Je kladen důraz nikoli pouze na sumu teoretických poznatků, ale na zvládnutí vědomostí, na formování postojů žáků použitelných v každodenním praktickém životě i v oblasti budoucího celoživotního vzdělávání, na utváření realistického pohledu na skutečnost a na orientaci v jevech a procesech.

V přípravě jsou využívány vybrané vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci psychického a sociálního vědomí žáků a k posilování jejich komunikační gramotnosti.

Cílem předmětu je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti České republiky. Výchovu a vzdělávání v psychologie směřovat k pozitivnímu orientování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Seminář z psychologie kultivuje porozumění současnosti v kontextu minulosti a budoucnosti, učí uvědomovat si vlastní identitu, kritickému myšlení, vytváří u žáků odpor k manipulaci s jejich názory a vede k porozumění světu, v němž žijí. Uznávat život jako vysokou hodnotu a vážit si jej. Kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní a nepodléhat manipulaci. Na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí. Oprostit se od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti. Vážit si hodnoty lidské práce.

Vést žáky k vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí, respektování různých systémů hodnot, odhalování předsudků a rozpoznávání negativních stereotypů ve společnosti.

Charakteristika učiva:

Jednat odpovědně a čestně, přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání. Vážit si demokracie a usilovat o její zachování. Preferovat demokratické hodnoty. Jednat v souladu s humanitou, vlastenectvím a demokratickými postoji. Respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance. Osvojovat si pravidla a principy mezilidské komunikace, rozvíjet schopnost diskuse. Chtít si klást v životě praktické otázky filosofického a etického charakteru.

Pojetí výuky:

Výuka probíhá: ve 4. ročníku - 1 hodina týdně

Formy výuky:

- individuální
- skupinové
- frontální

- problémové vyučování
- samostatná práce

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení a během vlastní výuky při ústním hledání názorových formulací, jako součásti cílových vědomostí. Důraz bude kladen na porozumění poznatkům a na jejich aplikaci v konkrétních problémech, dále pak na aktivitu žáka a jeho zájem o studium.

Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině. Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky při řešení situací z běžného života.

V hodnocení žáků jsou preferována hodnocení tvorby a obhajoby vlastního názoru, vždy na konkrétní téma. Nestandardní názor žáka, obhajovaný žákem jeho argumenty, bude korigován a žákovi vysvětlován, nebude však základem pro snížení hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají u žáka k rozvoji:
Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Kompetence občanské - vzdělání směřuje k tomu, aby žák:
- rozvíjel své kulturní povědomí
- zaujímal vhodný postoj a chování k nemocným a zdravotně nebo sociálně handicapovaným i osobám z jiného jazykového a kulturního prostředí

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- psychologie a komunikace
- ošetřovatelství
- ošetřování nemocných
- občanská nauka
- klinická propedeutika

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Seminář – psychologie – **4. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně:	Celkem 31	**Základy sociální psychologie** - socializace

- vysvětlí pojem socializace a fáze socializačního procesu; - vyjmenuje formy sociálního učení a demonstruje je na konkrétních příkladech; - vysvětlí pojem sociální vnímání a identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti; - definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů; - uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka; - charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky; - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu; - uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat;		- sociální učení - sociální skupiny - zátěžové životní situace
- vysvětlí pojem komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací; - předvede na modelových situacích jednotlivé typy neverbální komunikace; - řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace; - rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování; - identifikuje direktivní a nedirektivní způsob chování; - rozliší evalvační a devalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci; - dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování; - dodržuje práva pacientů;		**Komunikace** - asertivita - direktivní chování - nedirektivní chování - evalvace - devalvace - zdravotnická etika - handicap - umírající - pacienti z jiného jazykového a kulturního prostředí

- vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky; - předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným; - popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi; - uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými; - vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS (postižení autistického spektra) a mentálním postižením; - objasní zásady komunikace s cizinci, nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny; - volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím; - komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností, zejména vlivu sociokulturního prostředí;		
- specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka; - charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v daném vývojovém období; - určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích; - vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap;		**Vývojová psychologie**
- popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka;		**Psychologie osobnosti a obecná psychologie** - osobnost - psychické procesy

- užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti; - užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací; - rozliší základní psychické procesy a stavy; - ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů; - objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organizmu;		- psychické stavy
- definuje předmět psychologie; - popíše historický vývoj psychologie jako vědní disciplíny; - vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti; - vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky.		**Psychologie jako věda**

VII. Učební osnovy – večerní studium

Učební osnovy

Předmět: Český jazyk a literatura

Název předmětu:	Český jazyk a literatura					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	2	1	1	2	2	8

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Předmět český jazyk a literatura tvoří neoddělitelnou součást všeobecného vzdělávání a poskytuje základ pro rozvoj většiny klíčových kompetencí, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Má rozvíjet komunikační schopnosti a dovednosti žáků, cílem je i rozvoj mateřského jazyka jako nástroje dorozumívání a myšlení, jako prostředku k získávání a sdělování informací.

Předmět český jazyk kultivuje jazykový projev mladého člověka, učí ho vnímat estetické kvality literárních textů i ostatních projevů psaných i mluvených. Tím se podílí i na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Zejména práce s texty ovlivňuje utváření jeho hodnotové orientace, ve spojitosti s estetickou výchovou učí zaujímat vztah k okolnímu světu, vytvářet si postoje v oblasti umělecké, kulturní, společenské a mezilidské. Jazykové vzdělávání v mateřském jazyce je nezbytným předpokladem k učení se cizím jazykům.

Charakteristika učiva:

Předmět se skládá ze čtyř oblastí, které se vzájemně doplňují a ovlivňují. Jednu z oblastí tvoří jazykové vzdělávání, které umožňuje na základě poznání jazykových norem, prohlubováním poznatků o slovní zásobě, odhalením zákonitostí tvorby vět i vyšších jazykových celků kultivovat vlastní jazykové projevy v jazyce mateřském i v jazycích cizích. Znalosti jsou nezbytnou součástí rozborů textů, pomáhají získávat informace z nich a odhalovat jejich estetické kvality.

Další oblastí je komunikační a slohová výchova, jejímž cílem je naučit žáka používat jazyk v kultivované podobě při vytváření textů v mluvené i psané podobě, ve všech funkčních stylech, vhodně je přizpůsobit komunikační situaci. Součástí je i mediální výchova, v té se žák naučí chápat význam médií v našem životě, nakolik nás mohou ovlivnit, a to jak kladně, tak záporně, jak nepodlehnout světu reklam a nepodložených informací. Mediální výchova učí, jak vytěžit z informací v médiích co nejvíce, tak, abychom se dokázali orientovat v okolním světě a zaujímat k němu odpovídající postoje.

Třetí oblastí je literární výchova, ta má za úkol seznámit žáky s významnými kulturními epochami v českých i světových dějinách literatury, na základě znalostí z dějepisu ukázat souvislosti mezi vývojem dějin lidstva a dějin umění a estetických norem. Tím umožní snáze se orientovat v estetických normách současnosti. Nezbytnou součástí literatury je práce s textem. Charakteristika učiva vyžaduje chronologické řazení.

Čtvrtá oblast - estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, učí ho vytvářet si vlastní hodnotový systém založený na rozpoznání estetických kvalit okolního světa a umění. Tím má nezastupitelné místo mezi ostatními předměty ŠVP a zásady osvojené v něm najdou

i v nich své uplatnění. Na základě rozpoznání estetických kvalit uměleckých děl historie českého i světového umění přispívá k rozpoznání kvalit současného umění a k poznání nutnosti chránit, a někdy i vytvářet, tyto kvality. Zapojuje žáka do kulturního a společenského dění a tím pozitivně ovlivňuje jeho další vývoj.

Ve všech těchto oblastech se zaměřujeme na práci s textem a informacemi, jejíž znalost je součástí všeobecného vzdělávání. Zaměřuje se na pochopení čteného i slyšeného textu, pomocí rozboru jednotlivých složek textu umožňuje rozpoznání estetických i informačních kvalit textu, jejich osvojení a interpretaci textu. Na základě srovnání zhodnotí přínos a kvality textů uměleckého stylu a textů ostatních funkčních stylů.

Pracuje s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, audiovizuálními), využívá otevřený zdroj informací – Internet, snaží se posoudit věrohodnost různých informačních zdrojů a podle toho k nim přistupovat.

Pojetí výuky:

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy, klade si za cíl posunout je na vyšší úroveň. Snaží se zohlednit jejich profesní zaměření, zejména při výběru vhodných slohových útvarů, při práci s odborným stylem, zařazením tematicky blízkých textů k rozboru.

Učivo v jednotlivých ročnících je rozvrženo takto:

	Jazyková výchova	**Komunikační a slohová výchova**	**Literatura**	**Estetická výchova**
1. ročník	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**
2. ročník	**0,3**	**0,3**	**0,4**	**-**
3. ročník	**0,3**	**0,3**	**0,4**	**-**
4. ročník	**0,5**	**0,5**	**1,0**	**-**
5. ročník	**0,5**	**0,5**	**1,0**	**-**

Poznámka: výuka nebude probíhat v částech hodin a pravidelně se střídat, ale v jednotlivých blocích po tematických celcích. Hodinové dotace jsou proto pouze přibližné.

Formy výuky:

Výuka bude vedena tak, aby žáci dokázali využít získané vědomosti a dovednosti v současném i dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Budou využívány různé klasické i moderní metody a formy práce, vždy přizpůsobené obsahu učiva. Mimo jiných budou použity: výklad učitele a řízený dialog, problémové vyučování, samostatné práce skupinové i individuální, domácí samostatné práce (zejména četba literárních děl), rozbor a interpretace literárních textů a textů ostatních funkčních stylů, multimediální metody podle možností, exkurze a návštěvy kulturních představení, gramatická a stylistická cvičení, slohové práce a jejich rozbory.

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného i ústního zkoušení. Při ústním zkoušení se hodnotí také slovně, prostor je věnován i sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve třídě.

Mezi hodnocené písemné práce patří například didaktické testy s otevřenými i uzavřenými úlohami, samostatné slohové práce menšího i většího rozsahu, pravopisná cvičení doplňovací a diktáty, jazykové rozbory, práce s textem a informacemi.

Při ústním zkoušení může jít o prezentaci vlastních či skupinovou prací získaných znalostí a dovedností, o interpretaci a rozbor textu, o samostatně vytvořené řečnické cvičení či referát.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku

- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- dějepis
- psychologie a komunikace
- ošetřovatelství

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura **– 1. ročník** – 0,5 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;	Celkem 16	**Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech** - nejstarší literatury světa - antická literatura - středověká literatura - humanismus a renesance - baroko - klasicismus, osvícenství a preromantismus - české národní obrození

Literatura **– 2. ročník** – 0,4 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;	Celkem 10	**Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech** - romantismus - realismus - česká literatura 2. poloviny 19. stol. - přelom 19. a 20. století v literatuře

Literatura **– 3. ročník** – 0,4 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;	Celkem 10	**Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech** - moderní umělecké směry v české literatuře - avantgardní umělecké směry 1. poloviny 20. stol. - próza a drama ve světové literatuře - česká literatura v meziválečném období

Literatura **– 4. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;	Celkem 33	**Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech** - světová literatura 2. poloviny 20. století

Literatura **– 5. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace;	Celkem 31	**Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech** - česká literatura 2. poloviny 20. století - česká poezie od roku 1945 do současnosti - česká próza od roku 1945 do současnosti - české drama od roku 1945 do současnosti

Jazyk **– 1. ročník** – 0,5 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky; - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; - samostatně zpracovává informace; - vypracuje anotaci;	Celkem 16	**Komunikace verbální a neverbální** - řeč těla **Zvuková stránka jazyka** - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka **Grafická stránka jazyka** - hlavní principy českého pravopisu - práce s jazykovými příručkami **Pojmenování a slovo** - slovní druhy a jejich kategorie - členění slovní zásoby **Základy informatiky** - získávání a zpracování informací z textu, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby - krátké informační útvary

Jazyk **– 2. ročník** – 0,3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; - používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie; - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví; - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak;	Celkem 11	**Pojmenování a slovo** - tvoření slov, stylového rozvrstvení a obohacování slovní zásoby - slovotvorný rozbor **Větný rozbor** - rozbor složitějších souvětí - interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí **Tvarosloví** - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce

Jazyk **– 3. ročník** – 0,3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - orientuje se ve výstavbě textu; - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování;	Celkem 11	**Pojmenování a slovo** - vlastní jména - frazeologie **Výpověď a věta** - vztahy mezi větnými členy **Komunikát a text** - větná skladba - druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska - stavba a tvorba komunikátu

Jazyk **– 4. ročník** – 0,5 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; - vysvětlí zákonitosti vývoje; češtiny - orientuje se v soustavě jazyků	Celkem 16,5	**Výpověď a věta** - základy valenční teorie - nepravidelnosti větné skladby **Čeština a jazyky příbuzné** - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky

Jazyk **– 5. ročník** – 0,5 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny; - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; - orientuje se v soustavě jazyků; - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka;	Celkem 15,5	**Chování a řeč** - jazyková kultura - chování a zdvořilost - humor v řeči **Obecná jazykověda** - přehled jazykových disciplín - národní jazyk a jeho útvary - vývojové tendence spisovné češtiny - norma a kodifikace - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost

Komunikační a slohová výchova – **1. ročník** – 0,5 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vystihne charakteristické znaky různých druhů textů; - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických případech slohový útvar; - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary;	Celkem 16	**Obecné poučení o slohu** - funkční styly - slohotvorní činitelé - základní slohové útvary **Grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů** - projevy prostě sdělovací - vyprávění - druhy a zásady korespondence - osobní dopis - motivační dopis

Komunikační a slohová výchova – **2. ročník** – 0,3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - rozumí obsahu textu i jeho části; - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; - má přehled o knihovnách a jejich službách;	Celkem 11	**Grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů** - slohový postup popisný - charakteristika - odborný styl - administrativní styl **Práce s textem a získávání informací**

- zaznamenává bibliografické údaje; - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; - sestaví základní projevy administrativního stylu; - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary;		- orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - druhy a žánry textu - knihovny a jejich služby

Komunikační a slohová výchova – **3. ročník** – 0,3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti; - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - přednese krátký projev; - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka); - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového; - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary;	Celkem 11	**Média jako zdroj informací** - noviny, časopisy a jiná periodika, internet - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl **Publicistika** - grafická úprava novin - žánry žurnalistiky a jejich znaky **Rétorika** - druhy řečnických projevů - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky - projevy formální a neformální, připravené a nepřipravené

Komunikační a slohová výchova – **4. ročník** – 0,5 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska; - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary;	Celkem 16,5	**Útvary založené na úvahovém postupu** - úvaha - esej - kritika

Komunikační a slohová výchova – **5. ročník** – 0,5 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - Má přehled o slohových postupech uměleckého stylu; - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických případech slohový útvar;	Celkem 15,5	**Umělecký styl** - jazykové prostředky - žánry umělecké literatury - individuální styl - stylové rozvrstvení češtiny
		Rozbor textů ostatních funkčních stylů - opakování funkčních stylů - slohových útvarů - slohových postupů - slohotvorných činitelů - všestranných jazykových rozborů - vyhledávání objektivních informací v textu

Estetická výchova – **1. ročník** – 0,5 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - orientuje s v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci; - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; - samostatně vyhledá informace v této oblasti; - rozezná umělecký text od neuměleckého; - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; - text interpretuje a debatuje o něm; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie.	Celkem 16	**Estetika** - základní pojmy a kategorie
		Kultura - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území
		Literatura jako umělecké dílo - základní pojmy z tematiky, kompozice a jazyku díla - literární druhy a žánry
		Dějiny umění - lidové umění a užitá tvorba - umění jednotlivých historických etap
		Práce s literárním textem - četba a interpretace literárního textu

Učební osnovy

Předmět: Anglický jazyk

Název předmětu:	Anglický jazyk					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	2 (2)	1	1	2	2	8

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Osvojení anglického jazyka navazuje na poznání českého jazyka. Má i podobné cíle a to postupné zvládnutí mluvených, psaných projevů a vytváření kompletní komunikativní kompetence u žáka. Přispívá k rozvoji jeho myšlenkových procesů, logického i tvůrčího myšlení a kultivaci vyjadřovacích schopností. Zároveň rozšiřuje jeho všeobecný rozhled.

Výuka anglického jazyka směřuje k tomu, aby žák dovedl komunikovat na úrovni spisovné angličtiny v různých situacích běžného života, byl schopen reagovat a aktivně se účastnit každodenní komunikace v řečových situacích, nejen ve škole, soukromém životě, při volnočasových aktivitách, ale též ve své budoucí profesi. Žák má též umět vyhledávat a efektivně zpracovávat a využívat cizojazyčné informace z různých zdrojů včetně internetu. Výchovně-vzdělávacím cílem jazykového vyučování je vést žáka k chápání a respektování tradic, zvyků a kulturních hodnot v anglicky mluvících zemích a vést k toleranci v multikulturním světě.

Učební osnova je určena pro výuku cizího jazyka s návazností na dovednosti a návyky, které žáci získali v předchozím studiu cizího jazyka. Předpokládaná vstupní úroveň je A 2. Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy jsou formulovány na úrovni B 1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20 % slovní zásoby.

Charakteristika učiva:

Obsahem výuky je systematické rozvíjení všech řečových dovedností, tj. porozumění vyslechnutému projevu a čtenému textu, samostatné i interaktivní ústní a písemné vyjadřování na základě přiměřené slovní zásoby, praktického ovládnutí fonetických, mluvnických a stylistických pravidel a osvojení pracovních návyků a strategií vedoucích k efektivnímu studiu cizího jazyka.

Vyučující přizpůsobuje požadavky na žáka, vyučovací metody a prostředky etapě výuky, vstupním jazykovým znalostem žáků a jejich profesnímu zaměření.

Pojetí výuky:

Obsah učiva v anglickém jazyce je strukturován do těchto složek:

Komunikativní neboli řečové dovednosti zahrnují dovednosti receptivní (čtení a poslech s porozuměním), produktivní (ústní a písemný projev) a interaktivní:

- **při čtení s porozuměním** žák v monologickém, dialogickém nebo kombinovaném textu zvolí adekvátní strategii čtení, globálně porozumí textu, pochopí téma a hlavní myšlenku, rozpozná hlavní body, vyhledá specifické informace dle zadání, porozumí popisu událostí, porozumí jednoduchým návodům a pokynům, inzerátům, odhadne

významy neznámých výrazů, umí účelně používat slovník. Při hlasitém čtení dodržuje pravidla správné výslovnosti

- **při poslechu s porozuměním** žák v autentickém monologickém, dialogickém nebo kombinovaném ústním projevu pomalu a zřetelně předneseném rodilým mluvčím rozpozná téma, pochopí hlavní myšlenku a základní informace a globálně porozumí vyslechnutému sdělení
- **při ústním projevu** žák respektuje pravidla správné výslovnosti, jazykově správně a srozumitelně pozdraví, rozloučí se, představí se, poděkuje, odpoví na poděkování, vyjádří přání, prosbu, radu, nabídku, pozvání, souhlas, nesouhlas, jednoduše popíše události, své vzdělání, zájmy a záliby
- **při písemném projevu** žák zformuluje krátký pozdrav, pozvánku, blahopřání, kontaktní inzerát, napíše krátký oficiální a soukromý dopis, strukturovaný životopis, popíše místo, děj, osoby, událost, zájmy a záliby

Jazykové prostředky zahrnují zvukovou stránku a grafickou podobu anglického jazyka včetně pravopisu, slovní zásobu a gramatické prostředky ze systému studovaného jazyka.
Jazykové prostředky

- výslovnost (zvukové prostředky jazyka)
- slovní zásoba a její tvoření (celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby je minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek)
- gramatika (tvarosloví a větná skladba)
- grafická podoba jazyka a pravopis

Tematické okruhy jsou vztahovány k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života, které reagují na věk, zájmovou orientaci žáků a na aktuální události.

Komunikační situace se volí a předkládají k řešení v závislosti na běžných situacích každodenního života.

Jazykové funkce přenášejí vyjadřování řečové etikety, emocionálních a psychických stavů v rozdílných životních situacích.

Poznatky o zemích jsou vybrané poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, ekonomiky, demografie a současného života. Prostupují jazykovým učivem a jsou integrovány v kontextu s poznatky ze života České republiky a dalších zemí, využívají znalostí dalších předmětů jako je dějepis, občanská nauka a ekonomika.

Odborné komunikační situace a témata – jsou o využití anglického jazyka při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným, kteří jsou bez znalosti češtiny nebo s nedostatečnou znalostí češtiny a mluví tito nemocní jen anglickým jazykem.

Výuka probíhá:
v 1. ročníku - 2 (2) hodiny týdně
ve 2. ročníku - 1 hodina týdně
ve 3. ročníku - 1 hodina týdně
ve 4. ročníku - 2 hodiny týdně
v 5. ročníku - 2 hodiny týdně

V hodinách anglického jazyka se třída rozdělí na skupiny v prvním ročníku. Dělení třídy na skupiny bude vždy na základě rozhodnutí ředitelky školy.

Učitelé postupují při výuce anglického jazyka podle jednotné učebnice běžně dostupné na trhu.

Formy výuky:

- skupinové
- kooperativní
- individuální
- problémové
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale také slovně v průběhu vyučovací hodiny. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Ústní zkoušení zahrnuje samostatný ústní projev, interakci a hlasité čtení. Žáci jsou dále hodnoceni na základě krátkých dílčích testů (slovní zásoba, gramatický celek apod.). U ústního zkoušení se hodnotí dodržení tématu, srozumitelnost výpovědi, plynulost projevu a výslovnost.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- dějepis
- český jazyk a literatura
- občanská nauka
- somatologie a latinská terminologie
- ekonomika
- psychologie a komunikace

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Anglický jazyk - **1. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - posoudí správně jednoduché řečové projevy vyučujícího i reprodukovaný projev rodilého mluvčího odpovídající dané úrovni žáka;	Celkem 64	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový

- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele;		- sloveso + infinitiv, gerundium - minulý čas prostý - minulý čas průběhový - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - členy - neurčitá zájmena - vyjádření množství - 2. a 3. stupeň přídavných jmen

- vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - čte nahlas a foneticky a správně jednoduché texty, orientuje se v textu; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích; - rozumí smyslu krátkých, jasných a jednoduchých zpráv a prohlášení; - klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyhledá konkrétní informace v jednoduchých materiálech např. inzerátech, prospektech, časopisech; - používá aktivně dvojjazyčný slovník a slovníček k učebnici; - komunikuje v jednoduchých běžných situacích, vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka		

a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - představí sebe a další osoby; - napíše osobní e-mail, neformální dopis; - podá informace o rodině; - vysvětlí, co je malá a velká rodina; - zeptá se na rodinu jiné osoby; - vyjádří a odůvodní svůj vztah k rodinným příslušníkům; - vyplní jednoduchý dotazník o sobě či jiné osobě; - popíše vlastnosti člověka, rozliší dobré a špatné; - vytvoří otázky týkající se osobních údajů a na takové otázky odpovídá; - popíše vlastnosti člověka, rozliší dobré špatné;		**Osobní údaje** - základní společenské fráze - rodina a rodinné vztahy - popis osoby - charakterové vlastnosti - zájmy - životopis - osobní profil

- popíše trávení volného času, vyjádří svůj vztah k jednotlivým aktivitám; - vyjádří své stanovisko k extrémním sportům; - popíše návštěvu kina, divadla, koncertu; - napíše jednoduchou recenzi knihy nebo filmu;		**Volný čas, zábava** - program a činnost ve volném čase - druhy sportů, extrémní sporty - návštěva kina, divadla, koncert
- pojmenuje prostředí venkova nebo města; - popíše vzhled ideálního města či venkova; - vyjmenuje výhody a nevýhody bydlení ve městě či na venkově a vyjádří se k nim; - informuje se u jiné osoby na způsob a místo jejího bydlení a na podobné otázky odpoví; - vede rozhovor nad plánkem města; - vytvoří leták, ve kterém informuje o turisticky zajímavém místě; - stručně popíše byt, ve kterém bydlí a základní vybavení; - informuje o rozdělení povinností v domácnosti mezi členy rodiny;		**Dům a domov** - život ve městě a na venkově - možnosti bydlení - dům, byt, vybavení - domácí práce - místo bydliště
- zjistí a sám poskytne informace o ČR, Velké Británii a USA, jejich hlavních městech; - prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských a politických faktorech i z jiných vyučovacích předmětů a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí;		**Země dané jazykové oblasti** - anglicky mluvící země - Velká Británi,, USA ,Austrálie a ČR

Anglický jazyk – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně - posoudí správně jednoduché řečové projevy vyučujícího i reprodukovaný projev rodilého mluvčího odpovídající dané úrovni žáka; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text;	Celkem 32	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - předpřítomný čas - minulý čas - budoucí čas will, going to - nultý kondicionál - modální slovesa - otázka „Jak dlouho?“ - frázová slovesa - vyjádření „snad“, „možná“ - slovesa „muset“, „nesmět“, „nemuset“ - 1. kondicionál - 2. kondicionál - vyjádření „Kdyby tak“

- přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - čte nahlas foneticky správně a s porozuměním texty vztahující se k probraným konverzačním okruhům; - reaguje přiměřeně správně na podměty z oblastí běžných komunikačních situací; - rozumí podstatným informacím v nahrávkách s rodilým mluvčím proneseným pomalu a zřetelně na známá témata; - rozumí krátkým textům a odhaduje význam neznámých slov z kontextu; - dodržuje základní pravopisné normy; - rozezná význam obecných sdělení a hlášení; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové		

prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - rozliší a pojmenuje druhy obchodů; - z rozhovoru rodilých mluvčích pozná, v jakém obchodě se nachází; - rozliší informace z výletu; - uvede, do jakých obchodů rád/nerad chodí; - diskutuje s kamarádem, jaký dárek koupit svému blízkému; - koupí v obchodě dárek pro blízké; - napíše neformální děkovný dopis; - napíše formální dopis – stížnost na funkčnost zakoupeného výrobku;		**Nakupování** - názvy míst a obchodů - oblečení - reklamace zboží
- vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života;		**Komunikační situace** - získávání a předávání informací - sjednání schůzky - objednání služby

- řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích, získá a poskytne informace; - domluví si schůzku s kamarádem;		- vyřízení vzkazu
- popíše aktuální stav počasí daného období; - popíše rozdíly mezi jednotlivými klimatickými pásmy; - popíše problémy týkající se životního prostřední;		**Počasí** - počasí v různých časových obdobích - předpověď počasí - klimatická pásma - životní prostředí

Anglický jazyk – **3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - posoudí správně jednoduché řečové projevy vyučujícího i reprodukovaný projev rodilého mluvčího odpovídající dané úrovni žáka; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače;	Celkem 32	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - trpný rod v přítomném čase, trpný rod v ostatních časech - přítomný čas - statická a dynamická slovesa - vazba slovesa + infinitiv, “-ing“ - předminulý čas - vazba “used to” - nepřímá řeč - minulý čas

- zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - rozliší složitější nahrávkám s rodilým mluvčím, pokud hovoří spisovně a zřetelně; - používá aktivně dvojjazyčný slovník, slovník k učebnici a používá slovník na internetu; - využívá požadované informace na internetu; - posoudí čtené i slyšené texty i odborné s malým množstvím neznámých slov, odhaduje jejich význam v kontextu;		

- komunikuje s jistou mírou sebevědomí a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů; - používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitých myšlenek; - reprodukuje čtený nebo mluvený text v rozsahu probrané slovní zásoby a mluvnice; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - popíše denní program; - zeptá se na denní činnosti jiných osob; - v strukturovaném dopise vede s kamarádem rozhovor o		**Každodenní život** - dny v týdnu, denní doby - denní režim - módní trendy současnosti - trestné činy a přestupky - počítačová kriminalita

současných a minulých módních trendech; - vyjmenuje nejběžnější trestné činy a přestupky a popíše je; - pojmenuje běžné zločiny a projevy vandalismu; - vyjádří svůj názor na detektivky; - vyhledá konkrétní informace ve čteném nebo slyšeném textu či rozhovoru o trestním činu; - vyměňuje si s kamarádem své názory na počítačové viry a jejich tvůrce; - sdělí sled událostí v písemném vyprávění; - převypráví příběh s pomocí poznámek;		
- charakterizuje vzdělávací systém v ČR a anglicky mluvících zemích; - pojmenuje vyučovací předměty a sdělí, které má v oblibě a proč; - představí svou školu a třídu; - popíše možnosti mimoškolních aktivit na naší škole;		**Vzdělávání** - školský systém v ČR a anglicky mluvících zemích - vyučovací předměty - popis školy a třídy - mimoškolní činnost
- vyjmenuje běžné pokrmy a nápoje; - vyjmenuje typické pokrmy a nápoje české a britské národní kuchyně; - dokáže si v anglickém prostředí objednat v restauraci, vyjádří svou spokojenost, zaplatí účet;		**Jídlo a nápoje** - restaurace - pokrmy a nápoje - objednávky
- vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy; - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince;		**Odborné komunikační situace a témata** - přijímání pacienta (zjištění základních identifikačních údajů, příznaků onemocnění aj. nezbytných informací) - propouštění pacienta - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon - poskytování základní ošetřovatelské péče - zjišťování potřeb pacienta - základní zdravotnická edukace

- vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu;		- informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení - poskytování zdravotních služeb cizincům – např. hrazení výkonů a léků, pojištění, ambulantní zdravotní péče, související administrativy - komunikace s příbuznými nemocného, zvláště s rodiči dětí, apod. - **Péče o zdraví v dnešní době** - **Prevence** - **Zdravotnické služby v ČR** - **Vzdělávání zdravotnických pracovníků (celoživotně)**

Anglický jazyk – **4. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - posoudí správně jednoduché řečové projevy vyučujícího i reprodukovaný projev rodilého mluvčího odpovídající dané úrovni žáka; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem;	Celkem 66	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - vztažné věty vypustitelné a nevypustitelné - minulý čas a předpřítomný čas, předpřítomný čas průběhový - nultý kondicionál - předbudoucí čas, průběhový čas budoucí

- vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - čte nahlas a s malým množstvím fonetických chyb různé druhy textů včetně odborných; - posoudí smysl mnoha rozhlasových a televizních programů, týkajících se		

současných událostí nebo běžných společenských témat, pokud jsou vysloveny v přiměřeném tempu a zřetelně; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - pomocí dvojjazyčných slovníků přeloží autentické texty s populárně odborným přiměřeně náročným obsahem; - používá aktivně výkladový slovník; - vyhledá potřebné informace na internetu; - rozliší popis událostí, pocitů a přání; - zapojí se bez přípravy do hovoru na známá témata a používá slovní zásobu probíraných tematických okruhů; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia;		**Zaměstnání** - druhy povolání - denní program a každodenní povinnosti - pracovní pohovor

- řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - vyjmenuje různé druhy povolání, umí vyjádřit jejich klady a zápory - popíše svůj obvyklý denní program; - popíše plány do budoucna; - napíše žádost o místo;		- plány do budoucna
- pojmenuje základní části lidského těla; - zeptá se na zdravotní potíže, bolesti; - popíše bolesti a jiné potíže; - sjedná si telefonicky termín vyšetření, změnu termínu, odřekne termín a omluví se; - vede rozhovor u lékaře v roli pacienta; - hovoří o nejběžnějších onemocněních a popíše jejich hlavní příznaky; - charakterizuje dětské nemoci, příznaky, průběh a způsoby léčení; - informuje o povinném očkování; - pojmenuje a charakterizuje civilizační nemoci, jejich hlavní příčiny; - diskutuje o principech a předpokladech zdravého životního stylu a vyjádří vlastní názor; - komentuje svoje stravovací návyky a zeptá se na stravovací návyky jiných osob; - vysvětlí, co pro něj znamená zdravá výživa a proč;		**Péče o tělo a zdraví** - nemoci, péče o zdraví - návštěva lékaře - civilizační choroby - zdravý životní styl - zdravá výživa
- sdělí, jaké dopravní prostředky lidé běžně používají při cestování; - domluví se při cestování dopravními prostředky, získá informace o příjezdech a odjezdech, koupí si jízdenku,		**Cestování** - pamětihodnosti, objekty ve městě - dopravní prostředky - cestování, turistika - dovolená

poskytne informace o možnosti cestování v anglicky mluvících zemích;		
- vyjmenuje druhy služeb a popíše návštěvu pošty a banky;		**Služby** - druhy služeb - banka - pošta
- popíše současné způsoby seznamování; - vyjmenuje nejčastější sociálně-patologické jevy ve společnosti a zaujme k nim stanovisko.		**Mezilidské vztahy** - společenské vztahy - seznamování přes internet - rodina a přátelé - sociálně-patologické jevy ve společnosti

Anglický jazyk – **5. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - posoudí správně jednoduché řečové projevy vyučujícího i reprodukovaný projev rodilého mluvčího odpovídající dané úrovni žáka; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozliší školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích;	Celkem 62	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - vztažné věty vypustitelné a nevypustitelné - minulý čas a předpřítomný čas, předpřítomný čas průběhový - nultý kondicionál - předbudoucí čas, průběhový čas budoucí

- dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - čte nahlas a s malým množstvím fonetických chyb různé druhy textů včetně odborných; - rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů, týkajících se současných událostí nebo běžných společenských témat, pokud jsou		

vysloveny v přiměřeném tempu a zřetelně; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - pomocí dvojjazyčných slovníků přeloží autentické texty s populárně odborným přiměřeně náročným obsahem; - používá aktivně výkladový slovník; - vyhledá potřebné informace na internetu; - rozliší popis událostí, pocitů a přání; - zapojí se bez přípravy do hovoru na známá témata a používá slovní zásobu probíraných tematických okruhů; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace;		**Zaměstnání** - druhy povolání - denní program a každodenní povinnosti - pracovní pohovor - plány do budoucna

- domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - vyjmenuje různé druhy povolání, umí vyjádřit jejich klady a zápory - popíše svůj obvyklý denní program; - popíše plány do budoucna; - napíše žádost o místo;		
- pojmenuje základní části lidského těla; - zeptá se na zdravotní potíže, bolesti; - popíše bolesti a jiné potíže; - sjedná si telefonicky termín vyšetření, změnu termínu, odřekne termín a omluví se; - vede rozhovor u lékaře v roli pacienta; - hovoří o nejběžnějších onemocněních a popíše jejich hlavní příznaky; - charakterizuje dětské nemoci, příznaky, průběh a způsoby léčení; - informuje o povinném očkování; - pojmenuje a charakterizuje civilizační nemoci, jejich hlavní příčiny; - diskutuje o principech a předpokladech zdravého životního stylu a vyjádří vlastní názor; - komentuje svoje stravovací návyky a zeptá se na stravovací návyky jiných osob; - vysvětlí, co pro něj znamená zdravá výživa a proč;		**Péče o tělo a zdraví** - nemoci, péče o zdraví - návštěva lékaře - civilizační choroby - zdravý životní styl - zdravá výživa
- sdělí, jaké dopravní prostředky lidé běžně používají při cestování; - domluví se při cestování dopravními prostředky, získá informace o příjezdech a odjezdech, koupí si jízdenku, poskytne informace o možnosti		**Cestování** - pamětihodnosti, objekty ve městě - dopravní prostředky - cestování, turistika - dovolená

cestování v anglicky mluvících zemích;		
- vyjmenuje druhy služeb a popíše návštěvu pošty a banky;		**Služby** - druhy služeb - banka - pošta
- popíše současné způsoby seznamování; - vyjmenuje nejčastější sociálně-patologické jevy ve společnosti a zaujme k nim stanovisko.		**Mezilidské vztahy** - společenské vztahy - seznamování přes internet - rodina a přátelé - sociálně-patologické jevy ve společnosti

Učební osnovy

Předmět: Německý jazyk

Název předmětu:	Německý jazyk					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	2 (2)	1	1	2	2	8 (2)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Osvojení německého jazyka navazuje na poznání českého jazyka. Má i podobné cíle a to postupné zvládnutí mluvených, psaných projevů a vytváření kompletní komunikativní kompetence u žáka. Přispívá k rozvoji jeho myšlenkových procesů, logického i tvůrčího myšlení a kultivaci vyjadřovacích schopností. Zároveň rozšiřuje jeho všeobecný rozhled.

Výuka německého jazyka směřuje k tomu, aby žák dovedl komunikovat na úrovni spisovné němčiny v různých situacích běžného života, byl schopen reagovat a aktivně se účastnit každodenní komunikace v řečových situacích, nejen ve škole, soukromém životě, při volnočasových aktivitách, ale též ve své budoucí profesi.

Žák má též umět vyhledávat a efektivně zpracovávat a využívat cizojazyčné informace z různých zdrojů včetně internetu. Výchovně-vzdělávacím cílem jazykového vyučování je vést žáka k chápání a respektování tradic, zvyků a kulturních hodnot v německy mluvících zemích a vést k toleranci v multikulturním světě.

Učební osnova je určena pro výuku prvního cizího jazyka s návazností na dovednosti a návyky, které žáci získali v předchozím studiu cizího jazyka. Předpokládaná vstupní úroveň je A 2. Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy jsou formulovány na úrovni B 1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby je minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium Obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20 % slovní zásoby.

Vzdělávání v německém jazyce směřuje k tomu, aby žáci dovedli využívat německý jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí češtiny.

Charakteristika učiva:

Obsahem výuky je systematické rozvíjení všech řečových dovedností, tj. porozumění vyslechnutému projevu a čtenému textu, samostatné i interaktivní ústní a písemné vyjadřování na základě přiměřené slovní zásoby, praktického ovládnutí fonetických, mluvnických a stylistických pravidel a osvojení pracovních návyků a strategií vedoucích k efektivnímu studiu cizího jazyka.

Vyučující přizpůsobuje požadavky na žáka, vyučovací metody a prostředky etapě výuky, vstupním jazykovým znalostem žáků a jejich profesnímu zaměření.

Pojetí výuky:

Obsah učiva v německém jazyce je strukturován do těchto složek:

Komunikativní neboli řečové dovednosti zahrnují dovednosti receptivní (čtení a poslech s porozuměním), produktivní (ústní a písemný projev) a interaktivní:

- **při poslechu s porozuměním** žák v autentickém monologickém, dialogickém nebo kombinovaném ústním projevu předneseném rodilým mluvčím rozpozná téma, pochopí hlavní myšlenku a základní informace a globálně porozumí vyslechnutému sdělení, postihne specifické detailní informace dle zadání, odvozuje, rozliší různé mluvčí, základní a rozšiřující informace, různé názory a odlišná stanoviska, citové zabarvení, styl, odhadne významy neznámých výrazů dle kontextu, odvozením apod.
- **při čtení s porozuměním žák** v monologickém, dialogickém nebo kombinovaném textu zvolí adekvátní strategii čtení, globálně porozumí textu, pochopí téma a hlavní myšlenku, rozpozná hlavní body, vyhledá specifické informace dle zadání, porozumí popisu událostí, umí postihnout logickou strukturu textu, vyhledá a shromáždí informace z různých textů, porozumí jednoduchým návodům a pokynům, inzerátům, odhadne významy neznámých výrazů, umí účelně používat slovník a vyhledat informace v německém jazyce na internetu. Při hlasitém čtení dodržuje pravidla správné výslovnosti
- **při písemném projevu** žák zformuluje krátký pozdrav, pozvánku, blahopřání, kontaktní inzerát, napíše krátký oficiální a soukromý dopis, strukturovaný životopis, žádost o místo, e-mail, popíše místo, děj, osoby, zážitek, událost, vyjádří svůj názor a hodnocení, požádá o informace, sdělí informace
- **při ústním projevu** žák respektuje pravidla správné výslovnosti, jazykově správně a srozumitelně pozdraví, rozloučí se, představí sebe a druhé, poděkuje, odpoví na poděkování, zahájí a ukončí rozhovor a telefonní hovor, vyjádří přání, prosbu, radu, nabídku, pozvání, souhlas, nesouhlas, odmítnutí, názor, postoj, reprodukuje a shrne hlavní myšlenky přečteného nebo slyšeného textu, vypráví děj v rámci vymezených témat, zodpoví běžné dotazy, vyžádá si a poskytne informace

Jazykové prostředky zahrnují zvukovou stránku a grafickou podobu německého jazyka včetně pravopisu, slovní zásobu a gramatické prostředky ze systému studovaného jazyka.

Tematické okruhy jsou vztahovány k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života, které reagují na věk, zájmovou orientaci žáků a na aktuální události.

Komunikační situace se volí a předkládají k řešení v závislosti na běžných situacích každodenního života.

Jazykové funkce přenášejí vyjadřování řečové etikety, emocionálních a psychických stavů v rozdílných životních situacích.

Poznatky o zemích jsou vybrané poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, ekonomiky, demografie a současného života. Prostupují jazykovým učivem a jsou integrovány v kontextu s poznatky ze života České republiky a dalších zemí, využívají znalostí dalších předmětů jako je dějepis, občanská nauka a ekonomika.

Odborné komunikační situace a témata – jsou o využití německého jazyka při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným, kteří jsou bez znalosti češtiny nebo s nedostatečnou znalostí češtiny a mluví tito nemocní jen německým jazykem.

Výuka probíhá:
v 1. ročníku - 2 (2) hodiny týdně
ve 2. ročníku - 1 hodina týdně
ve 3. ročníku - 1 hodina týdně
ve 4. ročníku - 2 hodiny týdně
v 5. ročníku - 2 hodiny týdně

V hodinách německého jazyka se třída rozdělí na skupiny v prvním ročníku. Dělení třídy na skupiny bude vždy na základě rozhodnutí ředitelky školy.

Učitelé postupují při výuce německého jazyka podle jednotné učebnice běžně dostupné na trhu.

Formy výuky:

- skupinové
- kooperativní
- individuální
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale také slovně v průběhu vyučovací hodiny. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Ústní zkoušení zahrnuje samostatný ústní projev, interakci a hlasité čtení. Žáci jsou dále hodnoceni na základě krátkých dílčích testů (slovní zásoba, gramatický celek apod.). U ústního zkoušení se hodnotí dodržení tématu, srozumitelnost výpovědi, plynulost projevu a výslovnost.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- dějepis
- český jazyk a literatura
- občanská nauka
- somatologie a patologie
- ekonomika
- psychologie a komunikace

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Německý jazyk - **1. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - identifikuje správně při poslechu obsah přiměřených souvislých	Celkem 64	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním

projevů a diskusí rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; - aplikuje osvojená mluvnická pravidla jako řečový prostředek v konkrétních cílových dovednostech; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky německého jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - čte s porozuměním věcně a jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - vyhledá konkrétní informace v jednoduchých materiálech např. inzerátech, prospektech, časopisech; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - rozpozná význam krátkých, jasných a jednoduchých zpráv a prohlášení, školních a pracovních pokynů; - klade vhodné otázky při pohovorech, na které je připraven a reaguje na dotazy tazatele; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - komunikuje v jednoduchých běžných situacích, vyžadujících jednoduchou a přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu;		Ústní a písemný projev - člen určitý, neurčitý, „nulový“ - osobní zájmena v 1. pádě - přivlastňovací zájmena - mein,dein, Ihr v 1. pádě - množné číslo podstatných jmen a 4. pád podstatných jmen s určitým a neurčitým členem - zápor nicht, záporné zájmeno kein - slovosled, postavení slovesa ve větě - W-Frage (otázka doplňovací) - Ja, Nein-Frage (otázka zjišťovací) - odpověď „doch“ na zápornou otázku - časování sloves haben, sein - časování pravidelných sloves v přítomném čase (z. B. machen, arbeiten) - genitiv vlastních jmen - časování nepravidelných sloves (z. B. sprechen, essen, gefallen, sehen, lesen, treffen, fahren, schlafen,nehmen...) - modální sloveso mögen + podstatné jméno - slovesa s odlučitelnou předponou - bezespojková souvětí: ich meine,… er sagt,… - hodnotící vazba ich finde + přídavné jméno - číslovky 0 – 1000 000 - časové předložky von-bis, um, an - lokální předložky ve výrazech (z. B. ins Kino, im Restaurant, auf dem Markt)

- při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele;		
- hláskuje správně německá slova a jména; - určí správný pravopis neznámých slov a jmen na základě poslechu hláskování; - zahájí, ukončí rozhovor, zvolí vhodný pozdrav; - představí sebe a další osoby; - zeptá se na chybějící informace o jiné osobě (jméno, původ, věk, bydliště, škola, vzdělávání, povolání, rodinný stav apod.) a na takové otázky odpovídá; - sdělí telefonní čísla a porozumí jim při poslechu; - vyplní jednoduchý dotazník s osobními údaji; - napíše stručný text o sobě ; - přečte, zadá e-mailovou adresu - napíše osobní e-mail; - popíše své vlastnosti, rozliší dobré a špatné;		**Osobní údaje** - základní společenské fráze - pozdravy, loučení, prosba, omluva - osobní údaje: jméno, datum a místo narození, národnost, bydliště, rodinný stav, zájmy, jazykové znalosti, vzdělání - kontakty: tel. čísla, elektronické adresy
- podá informace o vlastní rodině, popíše rodinnou fotografii; - vysvětlí výrazy malá, velká rodina; - zeptá se na rodinu jiné osoby; - vyjádří a odůvodní svůj vztah k rodinným příslušníkům a svým přátelům; - pojmenuje prostředí venkova nebo města; - popíše byt dle plánku; - popíše stručně byt, ve kterém bydlí (byt, patro, rodinný dům, velikost, místnosti, základní zařízení a vybavení) a zhodnotí ho; - zeptá se na bydlení jiných osob; - rozpozná význam inzerátů o bydlení včetně používaných zkratek;		**Dům a domov** - rodina - místo bydliště - možnosti bydlení - dům/byt, vybavení - nábytek - inzeráty (trh s byty) - domácí práce a povinnosti - "Wohngemeinschaft"

- vysvětlí pojem „Wohngemeinschaft“ a posoudí výhody a nevýhody společného bydlení; - informuje o rozdělení povinností v domácnosti mezi členy rodiny; - napíše krátké vzkazy pro členy rodiny či Wohngemeinschaft;		
- sdělí a zeptá se na oblíbené - jídlo, nápoje; - porozumí receptům; - sdělí jednoduchý recept; - vede základní rozhovor při nákupech potravin; - rozpozná význam údajů o cenách a množství potravin a informuje o cenách; - sestaví nákupní seznam;		**Jídlo a nápoje** - pokrmy, přílohy, nápoje - nákupy základních potravin - cena, množství, balení - v supermarketu, na tržišti
- popíše stručně svůj denní program; - zeptá se na jednotlivé činnosti denního režimu jiných osob; - zeptá se a vyjádří časové údaje (čas, časový interval, denní doba, dny v týdnu); - nalezne a zprostředkuje informace o otevírací době, ordinačních hodinách apod.; - napíše krátký informativní text o svém denním režimu; - popíše různé formy soužití; - popíše nejčastější sociálně patologické jevy ve společnosti a zaujme k nim stanovisko;		**Každodenní život** - dny v týdnu, denní doby - hodiny (oficiální, hovorová verze) - činnosti denního režimu - mezilidské vztahy
- identifikuje základní informace o počasí z textu i při poslechu; - popíše aktuální stav počasí; - píše pozdrav z výletu, z prázdnin s informací o počasí;		**Počasí** - počasí v různých ročních obdobích - předpověď počasí - aktuální stav počasí

Německý jazyk – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně - čte nahlas foneticky správně a s porozuměním texty vztahující se k probraným tematům; - reaguje přiměřeně správně na podměty z oblastí běžných komunikačních situací; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - identifikuje podstatné informace v nahrávkách s rodilým mluvčím na známá témata; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - dodržuje základní pravopisné normy; - vypráví jednoduché příběhy a zážitky; - zaznamená vzkazy volajících - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce;	Celkem 32	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - perfektum vybraných sloves s haben - perfektum vybraných sloves se sein - perfektum sloves s odlučitelnou předponou - perfektum sloves s "ieren" - perfektum sloves s neodlučitelnou předponou - imperativ sloves - všeobecné zájmeno man - vazba es gibt + 4. pád - modální slovesa mögen, können, wollen, müssen, dürfen, sollen (časování, větný rámec) - přivlastňovací zájmena sein, ihr, unser, euer v 1. a 4. pádě - osobní zájmena v 3. pádě - časové předložky in, bis, ab, seit, vor, bei, nach, für - modální předložky mit, als - lokální předložky zu, nach, in - préteritum sloves haben, sein - lokální předložky se 3. pádem: an, auf, bei, hinter, vor, neben, über, unter, zwischen
- zeptá se na povolání druhých; - charakterizuje běžná povolání (potřebné vzdělání, místo výkonu práce, pracovní činnosti, klady, zápory); - informuje o povoláních rodičů a známých; - informuje o svých plánech do budoucna, čím se chce stát; - vede telefonní rozhovor v roli volajícího i zaměstnance; - napíše motivační dopis a strukturovaný životopis;		**Zaměstnání** - profese a pracovní činnosti - výhody a nevýhody různých povolání - telefonování - žádost o pracovní místo, motivační dopis - strukturovaný životopis
		Cestování - turistické informace - na nádraží, a letišti

- orientuje se v turistickém průvodci a vyhledá potřebné informace; - orientuje se v jízdním řádu a zjistí informace; - identifikuje při poslechu informace a hlášení na nádraží a na letišti; - vypráví o výletě či cestě, popíše a zhodnotí místo, dopravu, ubytování, počasí apod.; - napíše pohlednici, pozdrav z výletu; - zeptá se na chybějící informace o ubytování; - rezervuje si, objedná ubytování v hotelu; - vyplní přihlašovací formulář na recepci hotelu; - porovná různé možnosti ubytování při cestách; - zeptá se na cestu, vysvětlí cestu , identifikuje správně popis cesty při poslechu; - popíše jízdu městskou hromadnou dopravou; - orientuje se v plánu města;		- jízdní řády - možnosti ubytování - na recepci hotelu - objednávka ubytování - dopravní prostředky, veřejná doprava - popis cesty
- pojmenuje základní části lidského těla; - zeptá se na zdravotní potíže, bolesti; - popíše bolesti a jiné potíže; - sjedná si telefonicky termín vyšetření, změnu termínu, odřekne termín a omluví se; - vede rozhovor u lékaře v roli pacienta; - hovoří o nejběžnějších onemocněních a popíše jejich hlavní příznaky; - charakterizuje dětské nemoci, příznaky, průběh a způsoby léčení; - informuje o povinném očkování; - pojmenuje a charakterizuje civilizační nemoci, jejich hlavní příčiny;		**Péče o tělo a zdraví** - části lidského těla - bolesti, potíže - běžná onemocnění - dětské nemoci - civilizační nemoci - symptomy, průběh, léčení - komunikace v ordinaci - zdravý životní styl, zdravá výživa

- diskutuje o principech a předpokladech zdravého životního stylu a vyjádří vlastní názor; - komentuje svoje stravovací návyky a zeptá se na stravovací návyky jiných osob; - vysvětlí, co pro něj znamená zdravá výživa a proč;		

Německý jazyk – **3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib; - rozpozná význam přiměřených souvislých projevů a diskusí rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu; - zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; - používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitých myšlenek; - reprodukuje čtený nebo mluvený text v rozsahu probrané slovní zásoby a mluvnice; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené;	Celkem 32	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - tázací zájmeno welcher - ukazovací zájmena dieser, der - osobní zájmena ve 4.pádě - řadové číslovky - stupňování gut, gern, viel - souřadicí spojka denn - konjunktiv II würde, könnte + infinitiv - sloveso werden - slovesa s 3. pádem gehören, passen, stehen, gefallen, schmecken - neurčitá zájmena ein, eine, pl. welche v 1. a 4. pádě - lokální předložky se 3. nebo 4. padem: an, auf, bei, hinter, vor, neben, über, unter, zwischen - směrová příslovce rein, raus, runter, rauf, rüber… - vedlejší věty: spojky weil, wenn, dass

- popíše, jak je kdo oblečen - zhodnotí oblečení (styl, sluší, nesluší, sedí, hodí se, líbí, nelíbí apod.); - informuje o svém oblíbeném oblečení (co rád nosí a proč) a zeptá se na oblečení jiných; - určí vhodné oblečení pro různé příležitosti; - informuje o svém vztahu k módě a nákupům oblečení a zeptá se na názory jiných; - zformuluje požadavky a přání při nákupu oblečení a zeptá se na chybějící informace; - reaguje na dotazy prodavače při nákupu oblečení; - orientuje se v obchodním domě dle plánku o umístění jednotlivých oddělení; - ptá se na informace v obchodním domě; - jmenuje základní sortiment specializovaných obchodů; - informuje o nákupních možnostech v místě bydliště; - informuje o osobních výdajích; - rozpozná význam textů o nakupování (nabídky, reklamní letáky apod.);		**Nakupování** - oblečení, móda - nákup oblečení - obchody a zboží - obchodní dům - výdaje
- sdělí datum svých narozenin a svátku a zjistí informace o jiných osobách při poslechu; - napíše pozvánku na oslavu; - reaguje na pozvání (potvrzení účasti, zdvořilé odmítnutí); - sestaví blahopřání k různým příležitostem; - užívá základní zdvořilostní fráze v roli hostitele (vítejte, pojďte dál, posaďte se, co mohu nabídnout k pití apod.) a hosta; - napíše vánoční a novoroční pozdrav a přání; - popíše a porovná vybrané zvyky a tradice v ČR, Německu, Rakousku;		**Mezilidské vztahy** - pozvánka na oslavu - rodinné oslavy - blahopřání, gratulace - na návštěvě - společenské zvyklosti a tradice v Německu, Rakousku - sociálně patologické jevy ve společnosti

- informuje o významných dnech a státních svátcích; - vypráví o průběhu rodinné oslavy; - popíše různé formy soužití; - popíše nejčastější sociálně patologické jevy ve společnosti a zaujme k nim stanovisko;		
- hovoří o tom, jak často a proč používá počítač a internet; - vyjádří svůj názor na využití techniky a technologií (počítač, internet, sociální sítě, mobilní telefon), vysvětlí výhody, nevýhody; - obhájí a porovná náležitosti osobní a úřední korespondence a aplikuje je při psaní dopisů; - sjedná schůzku; - objedná službu; - vyřídí vzkaz;		**Komunikační situace** - internet, tisk - osobní a úřední korespondence - získávání a předávání informací - sjednání schůzky - objednávka služby - vyřízení vzkazu

Německý jazyk **4. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - Zformuluje vlastní myšlenky, vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění , dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří své pocity, přání, sdělí a zdůvodní svůj názor; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - čte nahlas a minimem fonetických chyb různé druhy textů včetně odborných; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si,,vyhledá potřebné informace i sdělí získané informace písemně; - vyjádří písemně svůj názor na text; - porozumí popisu událostí, pocitů a přání; - zapojí se bez přípravy do hovoru na známá témata;	Celkem 66	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - zvratná slovesa - vazby sloves s předložkou - tázací zájmena a zájmenná příslovce: Worauf? – Darauf - préteritum modálních sloves - préteritum slabých a vybraných silných sloves (receptivně) konjunktiv II würde, könnte, sollte + infinitiv - genitiv podstatných jmen - nepřímé otázky, spojka ob - sloveso lassen + infinitiv - spojka trotzdem, deshalb

- zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí německé jazykové oblasti; - porovnává s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí;		
- představí svou školu včetně popisu budovy; - informuje o vzdělávacím systému v ČR; - informuje o svém dosavadním vzdělávání a o svých studijních plánech; - vysvětlí základní strukturu vzdělávání v Německu a srovnává se systémem v ČR; - zařadí informaci o vyučování a vyučovaných předmětech v naší škole do systému vzdělávání; - orientuje se v nabídce kurzů a vyjádří vlastní preference;		**Vzdělávání** - naše škola - školní budova - organizace školního vyučování - vzdělávací systém v ČR a SRN - možnosti dalšího vzdělávání
- hovoří o svých zájmech, oblíbených činnostech; - vyjádří, co umí, neumí, chtěl by dělat; - zhodnotí činnosti a vyjádří svůj; - určí vztah k jednotlivým aktivitám (baví, nebaví, nudné, zajímavé atd.) - zeptá se na koníčky jiných osob - a zformuluje stručný inzerát o sobě; - napíše krátký dopis o sobě a svých zájmech		**Volný čas** - hobby, volnočasové aktivity - inzeráty (seznámení, dopisování) - druhy sportů, sportovní aktivity - v restauraci - jídelní lístek, objednávky

- informuje o tom, co dělal minulý týden, o víkendu, o prázdninách - vyjádří vlastní názor na význam pohybu a sportu - představí druhy sportů a vyjádří svůj názor na extrémní sporty - informuje o svém vztahu ke sportu a vlastních sportovních aktivitách - vede rozhovor v restauraci (hledání volného místa, objednání podle jídelního lístku, reklamace, placení apod.); - orientuje se v jídelním lístku; - vyjadřuje se ústně a písemně k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace informace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace;		
- prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech České republiky; - porovnává s reáliemi německy mluvících zemí;		**Česká republika** - Praha, pražské památky - geografie, demografie ČR - hospodářské, politické faktory ČR - životní styl, tradice, kultura ČR - lázeňství v ČR
- vysvětlí pojem „ deutschsprachige Länder“; - charakterizuje stručně jednotlivé země německé jazykové oblasti z hlediska geografie, demografie, hospodářství a politického uspořádání; - porovnává s reáliemi mateřské země;		**Země německé jazykové oblasti** - Německo - Rakousko - Švýcarsko - Lucembursko, Lichtenštejnsko
- prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí německé jazykové oblasti; - porovnává s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí;		**Poznatky o zemích německé jazykové oblasti** - Berlín, Vídeň - životní styl, tradice, kultura - Německa - životní styl, tradice, kultura Rakouska - ostatní německy mluvící země

Německý jazyk **5. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - Zformuluje vlastní myšlenky, vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění , dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří své pocity, přání, sdělí a zdůvodní svůj názor; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - čte nahlas a minimem fonetických chyb různé druhy textů včetně odborných; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si,,vyhledá potřebné informace i sdělí získané informace písemně; - vyjádří písemně svůj názor na text; - porozumí popisu událostí, pocitů a přání; - zapojí se bez přípravy do hovoru na známá témata; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - rozumí adaptovanému cizojazyčnému textu včetně odborného; - využívá cizí jazyk při poskytování zdravorní péče a služeb nemocným bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí češtiny; - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje	Celkem 62	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - genitiv - vedlejší věty se spojkami wenn, als, obwohl - konjunktiv II přítomného času wäre, hätte, würde, könnte - nereálné podmiňovací věty s konjunktivem II - skloňování přídavných jmen po členu určitém, neurčitém, bez členu - stupňování přídavných jmen a příslovcí - srovnávací věty s als, wie - pasivum přítomného času - lokální předložky aus, von, an…vorbei, bis zu, durch, …entlang, gegenüber, über, um…herum - časové předložky von…an, über - modální předložka ohne - vztažná zájmeny a vztažné věty - plusquamperfektum (receptivně) - infinitiv + zu - účelové věty s um..zu + infinitiv - účelové věty se spojkou damit

pokud možno kulturní původ cizince; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;		
- popíše svůj denní režim o víkendu a srovná s režimem všedního dne; - identifikuje sdělení o kulturních víkendových aktivitách při poslechu; - navrhne víkendový program pro návštěvu (ústně, písemně); - domluví si kulturní víkendovou akci; - popíše návštěvu divadelního, filmového představení; - vyjádří svůj názor na shlédnuté divadelní představení, film; - informuje o obsahu divadelní hry, filmu, knihy; - představí své oblíbené literární žánry a spisovatele; - představí své oblíbené hudební žánry, interprety, skladatele; - rezervuje, koupí vstupenky;		**Zábava** - víkendový program pro návštěvu - návštěva divadla, kina - literatura, četba - hudba, návštěva koncertu
- vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy; - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince; - vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu;		**Odborné komunikační situace a témata** - přijímání pacienta (zjištění základních identifikačních údajů, příznaků onemocnění aj. nezbytných informací) - propouštění pacienta - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon (masérský výkon) - poskytování základní ošetřovatelské péče (masérské péče) - zjišťování potřeb pacienta - základní zdravotnická edukace - informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení - poskytování zdravotních služeb cizincům (hrazení výkonů aléků, pojištění, ambulantní zdravotní péče, související administrativy) - komunikace s příbuznými nemocného, zvláště s rodiči dětí - **Péče o zdraví v dnešní době** - **Prevence**

		- **Zdravotnické služby v ČR** - **Vzdělávání zdravotnických pracovníků (celoživotně)**
- získává informace u přepážky v bance; - informuje, jaké bankovní služby využívá; - sjedná opravu spotřebiče, výrobku, popíše stručně závadu, zeptá se na chybějící informace (rychlost opravy, cena); - orientuje se v návodu k použití; - sjedná si telefonicky termín v různých zařízeních služeb; - formuluje reklamaci služeb, zboží.		**Služby** - v bance - na poště - další zákaznické služby a zařízení - opravny - návod k použití - reklamace služeb a zboží

Učební osnovy

Předmět: Ruský jazyk

Název předmětu:	Ruský jazyk					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	2(2)	1	1	2	2	8

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Osvojení ruského jazyka navazuje na vzdělávání v cizím jazyce na základní škole. Vzdělávání a komunikace v ruském jazyce vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích osobního a pracovního života k postupnému zvládnutí mluvených, psaných projevů a vytváření komplexní komunikativní kompetence u žáka. Přispívá k rozvoji jeho myšlenkových procesů, logického i tvůrčího myšlení a kultivaci vyjadřovacích schopností. Zároveň rozšiřuje jeho všeobecný rozhled.

Výuka ruského jazyka směřuje k tomu, aby žák dovedl komunikovat na úrovni spisovné ruštiny v různých situacích běžného života, byl schopen reagovat a aktivně se účastnit každodenní komunikace v řečových situacích, nejen ve škole, soukromém životě, při činnosti ve volném čase, ale i ve své budoucí profesi. Připravuje žáka k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně vyhledávání, efektivního zpracování a využívání cizojazyčné informace z různých zdrojů včetně internetu. Výchovně-vzdělávacím cílem jazykového vyučování je vést žáka k chápání a respektování tradic, zvyků a kulturních hodnot Ruska a vést k toleranci v multikulturním světě, přispívat k formování osobnosti žáka.

Vzdělávání v ruském jazyce směřuje k tomu, aby žáci dovedli využívat ruský jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí češtiny.

Učební osnova je určena pro výuku prvního cizího jazyka. Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy jsou formulovány na úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, odpovídají akvizici slovní zásoby minimálně 2300 lexikálních jednotek. Obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20 % slovní zásoby.

Charakteristika učiva:

Obsahem výuky je systematické rozvíjení všech řečových dovedností, tj. porozumění vyslechnutému projevu a čtenému textu, samostatné i interaktivní ústní a písemné vyjadřování na základě přiměřené slovní zásoby, praktického ovládnutí fonetických, mluvnických a stylistických pravidel a osvojení pracovních návyků a strategií vedoucích k efektivnímu studiu cizího jazyka.

Vyučující přizpůsobuje požadavky na žáka, vyučovací metody a prostředky etapě výuky a vstupním jazykovým znalostem žáků.

Pojetí výuky:

Obsah učiva v ruském jazyce je strukturován do těchto složek:

Komunikativní neboli řečové dovednosti zahrnují dovednosti receptivní (čtení a poslech s porozuměním), produktivní (ústní a písemný projev) a interaktivní.

- **při čtení s porozuměním** žák v monologickém, dialogickém nebo kombinovaném textu zvolí adekvátní strategii čtení, globálně porozumí textu, pochopí téma a hlavní myšlenku, sdělí obsah, vyhledá specifické informace dle zadání, porozumí popisu událostí, porozumí návodům a pokynům, inzerátům, odhadne významy neznámých výrazů, umí účelně používat slovník. Při hlasitém čtení dodržuje pravidla správné výslovnosti.
- **při poslechu s porozuměním** žák v autentickém monologickém, dialogickém nebo kombinovaném ústním projevu předneseném rodilým mluvčím ve standardním hovorovém tempu rozpozná téma, globálně porozumí vyslechnutému sdělení, sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace.
- **při ústním projevu** žák respektuje pravidla správné výslovnosti, jazykově správně a srozumitelně vyjádří přání, prosbu, radu, nabídku, pozvání, souhlas, nesouhlas, popíše události, své vzdělání, zájmy a záliby, vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity, sdělí a zdůvodní svůj názor, vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích.
- **při písemném projevu** žák zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, oficiálního i soukromého dopisu a odpovědi na tento dopis, vyjádří písemně svůj názor na text, zaznamená vzkazy volajících, vyplní jednoduchý neznámý formulář, vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se oboru Zdravotnický asistent. V písemném projevu dodržuje pravopisné normy.

Jazykové prostředky zahrnují zvukovou stránku a grafickou podobu ruského jazyka včetně pravopisu, slovní zásobu a gramatické prostředky ze systému studovaného jazyka.

Tematické okruhy jsou vztahovány k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života, které reagují na věk, zájmovou orientaci žáků a na aktuální události.

Komunikační situace se volí a předkládají k řešení v závislosti na standardních řečových situacích i jednoduchých a frekventovaných situacích týkajících se pracovní činnosti.

Jazykové funkce přenášejí vyjadřování řečové etikety, emocionálních a psychických stavů v rozdílných životních situacích.

Poznatky o zemích jsou vybrané poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, ekonomiky, demografie a současného života Ruské federace. Prostupují jazykovým učivem a jsou integrovány v kontextu s poznatky ze života České republiky a dalších zemí, využívají znalostí dalších předmětů jako je dějepis, zeměpis, občanská nauka a ekonomika.

Odborné komunikační situace a témata – jsou o využití ruského jazyka při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným, kteří jsou bez znalosti češtiny nebo s nedostatečnou znalostí češtiny a mluví tito nemocní jen ruským jazykem.

Výuka probíhá v 1. ročníku - 2 (2) hodiny týdně
ve 2. ročníku - 1 hodina týdně
ve 3. ročníku - 1 hodina týdně
ve 4. ročníku - 2 hodiny týdně
v 5. ročníku - 2 hodiny týdně

V hodinách ruského jazyka se třída rozdělí na skupiny v prvním ročníku. Dělení třídy na skupiny bude vždy na základě rozhodnutí ředitelky školy.

Učitelé postupují při výuce ruského jazyka podle jednotné učebnice běžně dostupné na trhu.

Formy výuky:

- skupinové
- kooperativní
- individuální
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale také slovně v průběhu vyučovací hodiny. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Ústní zkoušení zahrnuje samostatný ústní projev, interakci a hlasité čtení. Žáci jsou dále hodnoceni na základě krátkých dílčích testů (slovní zásoba, gramatický celek apod.). U ústního zkoušení se hodnotí dodržení tématu, srozumitelnost výpovědi, plynulost projevu a výslovnost.

Písemné práce jsou hodnoceny na základě samostatných kritérií, jako je adekvátnost, věcná správnost, dodržení tématu a stylu, rozsah a logická uspořádanost a srozumitelnost myšlenek.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;

- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- učili se prakticky ve škole třídit odpad
- pomáhali při úklidu školy
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby
- dějepis
- český jazyk
- občanská nauka
- somatologie a latinská terminologie
- zeměpis
- informační a komunikační technologie
- ekonomika
- psychologie a komunikace

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Ruský jazyk – **1. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo

Žák/-yně: - čte s porozuměním krátké jednoduché texty; - vyslovuje srozumitelně, systematicky si vytváří a upevňuje návyky správné výslovnosti včetně intonačních konstrukcí; - posoudí správně jednoduché řečové projevy vyučujícího i reprodukovaný projev rodilého mluvčího odpovídající dané úrovni žáka; - nalezne podobnosti RJ a ČJ, dokáže objasnit význam nových výrazů, ale současně si uvědomuje úskalí existence podobných slov s rozdílným významem - postřehne a odstraní jazyková nedorozumění; - zvládá různé modelové dialogy k jednotlivým tématům tvůrčím způsobem; - sestaví jednoduchý rozhovor; - zvládá jednoduchý telefonický rozhovor; - zaznamená pravopisně správně věty podle diktátu učitele; - posoudí správně přiměřené souvislé projevy a diskusí rodilých mluvčích pronášené ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor;	Celkem 64	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - azbuka tištěná i psaná - pořadí písmen azbuky, funkce jotovaných písmen - role přízvuku, jeho vliv na výslovnost - přízvučné a nepřízvučné slabiky - nepřízvučné „o“ a „a“ - výslovnost měkkých a tvrdých souhlásek - intonace tázacích a oznamovacích vět - intonace zvolacích vět - změny intonace otázek podle jejich smyslu - podstatná jména v 1. - 3. p. j. č., 7. p. j. č. ("работать кем?") - podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 - zájmena osobní, skloňování osobních zájmen (1. - 7. p.) - přivlastňovací zájmena v 1. p. j. č. a mn. č. - číslovky základní: 1 – 900 - slovesa: I. a II. časování - slovesa se změnou kmenové souhlásky, s pohyblivým přízvukem, zvratná slovesa - psaní záporné částice u sloves - věty typu „Он врач.“ „У меня есть брат.“ „У меня нет брата.“ - slovesné vazby odlišné od češtiny - názvy dnů v týdnu

- pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka;		

- komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - představí sebe i druhé; - pozdraví, poprosí, poděkuje, - omluví se; - zahájí a ukončí krátké rozhovory - osloví a pozdraví při setkání i při - loučení; - domluví si schůzku - vyplní jednoduchý dotazník - s osobními údaji; - ptá se a odpovídá na otázky - cizí - jazyky, odkud kdo je, kolik je - komu let, kde kdo bydlí, kde a kdy; - zeptá se, jaké je kdo národnosti;		**Osobní údaje** - pozdravy - oslovování v ruštině - jména a jméno po otci - věk, bydliště, státní příslušnost - příslušníci národů a jazyky - kontakty: tel. čísla, elektronické adresy, GDPR
- popíše vlastní rodinu; - zeptá se na informace týkající se - rodinných příslušníků - pojmenuje prostředí venkova nebo města; - popíše byt dle plánku;		**Dům a domov** - rodina - příbuzní - možnosti bydlení - náš dům/byt - místo bydliště

- stručně popíše byt, ve kterém bydlí (byt, patro, rodinný dům, velikost, místnosti, základní zařízení a vybavení) a zhodnotí ho; - zeptá se na bydlení jiných osob;		
- - zeptá se na povolání a zájmy - druhých; - informuje se o povoláních rodičů, - příbuzných a známých; - vyjádří své profesní přání;		**Zaměstnání** - profese a pracovní činnosti - výhody a nevýhody různých povolání - životopis - žádost o pracovní místo (motivační dopis)
- hovoří o svých zájmech a oblíbených činnostech; - vyjádří, co kdo dělá ve volném čase; - pozve kamarády na koncert, do divadla…; - přijme nebo odmítne pozvání; - napíše o svém volném čase - a zájmové činnosti;		**Volný čas, zábava** - zájmy, volnočasové aktivity - sport - kultura: divadlo, film, hudba, literatura

Ruský jazyk – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - čte nahlas a foneticky správně - přiměřeně náročné texty označené - přízvuky; - vyhledá v textu odpovědi na otázky nebo žádané údaje; - posoudí čtené i slyšené texty s malým množstvím neznámých slov, odhaduje jejich význam z kontextu; - ukáže, jak se pracuje - s dvojjazyčným slovníkem; - reprodukuje jednoduchými větami - čtený nebo slyšený text; - diskutuje na známé téma, aktivně se zapojí do konverzace dalších osob; - nalezne jazykové nedorozumění, - k odstranění používá opis;	Celkem 32	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - výslovnost nepřízvučných slabik - intonace tázacích a zvolacích vět a souvětí - vyjádření vykání - podstatná jména - skloňování v jednotném: магазин, портфель, школа, неделя, фотография, место, здание - nesklonná podstatná jména - zájmena "кто, что" – skloňování - slovesa pohybu - časování sloves - infinitivní věty typu: Как пройти/попасть к ...? Кому позвонить? Что купить? Где выйти?

- popíše jednoduchá sdělení při správném použití gramatických - struktur; - posoudí správně přiměřené souvislé projevy a diskusí rodilých mluvčích pronášené ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu;		- minulý čas - číslovky řadové - 1. a 6. p. - vyjadřování data - předložky a předložkové vazby odlišné od češtiny - odlišnosti výslovnosti a intonace

- při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- zformuluje stručný inzerát (dopisování, zájmy, seznamovací inzerát); - správně napíše adresu ruského - kamaráda/-ky;		**Komunikační situace** - inzeráty - dopisování - osobní a úřední korespondence - získávání a předávání informací - sjednání schůzky - objednání služby

- obhájí náležitosti osobní a úřední korespondence a aplikuje je při psaní dopisu; - objedná službu; - vyřídí vzkaz;		- vyřízení vzkazu
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - informuje o vzdělávacím systému v ČR; - informuje o svém dosavadním vzdělávání a o svých studijních plánech; - vysvětlí základní strukturu vzdělávání v RF a srovnává se systémem v ČR; - zahájí a ukončí rozhovor při zápisu do jazykového kurzu; - stanoví si den (datum) a hodinu - kurzu; - informuje se, kde nalezne ve škole učebny, sborovnu, ředitelnu, rozvrh hodin; - předvede informaci o orientaci v prostoru školní budovy; - zeptá se, kdy začíná a končí vyučování, do které třídy kdo chodí; - zeptá se na datum a den v týdnu; - napíše stručně o své škole; - předvede se spolužáky rozhovor na téma školní předměty, známky, - z jakého předmětu kdo psal (bude psát) kontrolní práci, jaký má kdo - rozvrh hodin, jaké má kdo oblíbené předměty; - napíše kamarádovi dopis o své - škole, o oblíbených předmětech, předmětech, které nemá rád; - popíše obrázky znázorňující různé		**Vzdělávání** - zápis do kurzů ruského jazyka u sekretářky - orientace ve školní budově - do které třídy kdo chodí - rozvrh hodin - oblíbené (neoblíbené) předměty - školní známky z jakého předmětu kdo psal (bude psát) kontrolní práci - vzdělávací systém v ČR a RF - možnosti dalšího vzdělávání

- činnosti související s vyučováním - a časem po něm;		
- informuje se a odpoví na dotazy - týkající se orientace ve městě; - telefonicky se domluví - s kamarádem, kdy a kam pojedou - nakupovat, kde a jak si obstarají - jízdenky; - objasní informace, kam jede který - autobus, která tramvaj, jakým - dopravním prostředkem se kam - nejlépe dostaneme; - načrtne informace o možnostech - cestování doma i do zahraničí - a potřebné informace získá; - napíše krátké vyprávění o tom, jak zabloudil v cizím městě;		**Cestování (I)** - otázky a odpovědi typu, jak se kam dostat, jaký dopravní prostředek kam jede, co kdo hledá, nemůže najít… - místa, kam rádi cestujeme

Ruský jazyk – **3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - čte nahlas a foneticky správně - přiměřeně náročné texty označené - přízvuky; - vyhledá v textu odpovědi na otázky nebo žádané údaje; - posoudí čtené i slyšené texty s malým množstvím neznámých slov, odhaduje jejich význam z kontextu; - ukáže, jak se pracuje - s dvojjazyčným slovníkem; - reprodukuje jednoduchými větami - čtený nebo slyšený text; - diskutuje na známé téma, aktivně se zapojí do konverzace dalších osob; - nalezne jazykové nedorozumění, - k odstranění používá opis; - popíše jednoduchá sdělení při správném použití gramatických - struktur; - posoudí správně přiměřené souvislé projevy a diskusí rodilých mluvčích pronášené ve standardním hovorovém tempu;	Celkem 32	**Řečové dovednosti a jazykové Prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - výslovnost nepřízvučných slabik - intonace tázacích a zvolacích vět a souvětí - vyjádření vykání - podstatná jména - skloňování ve množném čísle: магазин, портфель, школа, неделя, фотография, место, здание - nesklonná podstatná jména - časování sloves - infinitivní věty typu: Что купить? Что спросить? Что взять? - minulý čas - předložky a předložkové vazby odlišné od češtiny - odlišnosti výslovnosti a intonace

- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí;		

- požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjmenuje druhy služeb a popíše návštěvu pošty a banky;		**Služby** - druhy služeb - banka - pošta
- komunikuje s prodavačkou v obchodě při nákupu oblečení, knih, CD…; - zeptá se na cenu; - informuje se, jaká barva komu sluší nebo nesluší; - poradí, kde se nejlépe nakupuje;		**Nakupování** - co komu koupit, kolik co stojí - co komu sluší (nesluší) - co kdo viděl v obchodě/ve městě - kdo koho potkal

- informuje, kde je zboží dražší a kde levnější (potraviny); - napíše stručně o tom, co se mu v obchodě se líbilo, co komu koupil a koho potkal;		
- prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských a politických faktorech i z jiných vyučovacích předmětů a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí; - popíše fotografie pamětihodností a významných míst Moskvy a Petěrburgu; - identifikuje na fotografii významná místa těchto měst; - doporučí, co si prohlédnout při návštěvě Moskvy a Petěrburgu; napíše dopis o své návštěvě Moskvy a Petěrburgu;		**Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání RF** - památky a významná místa Moskvy a Sankt Peterburgu - kdo tam už byl, co se mu líbilo - kdo tam pojede a co, kdo tam chce vidět
- popíše v kontextu znalostí o ČR fotografie pamětihodností, zajímavých a významných míst Prahy; - vypráví o Praze v roli průvodce; - odpoví na otázky zahraničních turistů; - napíše dopis ruskému kamarádovi o tom, co v Praze uvidí, až přijede na návštěvu;		**Informace o ČR** - jak informovat o Praze a dalších městech ČR zahraniční hosty - která místa jim ukázat v Praze - na co se návštěvníci Prahy často ptají, co je zajímá
- komentuje dílo 3 ruských - spisovatelů 19. století; - vypráví o ruské hudbě a výtvarném umění;		**Kultura** - významní představitelé ruské literatury 19. století - hudba (P. I. Čajkovskij), výtvarné umění (Repin, Serov, Levitan)
- ptá se a odpovídá na dotazy, jak se komu daří, co je u koho nového, kde kdo byl a co dělal; - diskutuje se známými, které - dlouho neviděl, a domluví si s nimi schůzku; - vypráví, kde byl, odkud se vrátil, - s kým se tam seznámil;		**Mezilidské vztahy** - setkání se známými - jak se komu daří, co je u koho nového, kde kdo byl a co dělal

- napíše krátký dopis kamarádovi o tom, co dělal a kam cestoval o prázdninách;		

Ruský jazyk – **4. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - čte nahlas a foneticky správně - přiměřeně náročné neznámé texty - označené přízvuky; - posoudí čtené i slyšené texty s malým množstvím neznámých slov, bez pomoci slovníku v nich vyhledá odpovědi na otázky nebo žádané údaje; - používá při práci s doplňkovými texty - s větším množstvím neznámých slov slovník; - analyzuje přiměřeně náročný - čtený nebo slyšený text pomocí - složitějších jazykových prostředků; - vybere na jemu/jí neznámé téma - základní informace a zpracuje je - ústní nebo písemnou formou; - popíše situaci na základě obrazového materiálu pomocí složitějších jazykových prostředků; - zapojí se na jemu/jí známé téma aktivně do rozhovoru dalších osob; - posoudí správně přiměřené souvislé projevy a diskusí rodilých mluvčích pronášené ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené;	Celkem 66	**Řečové dovednosti a jazykové prostředky** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev - přídavná jména měkká a tvrdá - skloňování - stupňování přídavných jmen - zpodstatnělá přídavná jména - zájmena какой, который - vyjádření vzájemnosti - číslovky 1000 a vyšší, letopočet - skloňování řadových číslovek - vyjadřování času - kolik je hodin - časování slovesa надеть slovesné vazby odlišné od češtiny - vyjádření možnosti, nemožnosti, nutnosti, potřeby - spojky потому что, поэтому

- vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář; - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka;		

- komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - popíše vzhled lidí různého věku - hovoří o tom, jak kdo vypadá, kdo - je komu podobný; - ptá se a odpovídá na otázky, kdy se koná konkurs, koncert, diskotéka, výlet…; - ústně i písemně popíše svůj vzhled a vzhled svých rodičů a přátel; - domluví se se spolužáky, jak - připravit módní přehlídku; - popíše, jak je kdo oblečen; - informuje o svém oblíbeném - oblečení (co rád nosí a proč) a zeptá se na oblečení jiných; - obhajuje vhodné oblečení pro různé příležitosti; - napíše krátké vyprávění o současné módě pro mladé; - hovoří o svých spolužácích, jaký - mají charakter a kvality;		**Každodenní život** - popis osoby - vzhled - vyjádření podobnosti - vzhled člověka - móda a oblečení - ruský národní kroj - povahové a charakterové vlastnosti člověka - důvěra mezi lidmi

- vede rozhovor, jak kdo žije a jak by měl žít, vyjádří své mínění na toto téma; - napíše o své představě dobrého kamaráda nebo kamarádky;		
- rozliší základní informace o předpovědi počasí z textu i při poslechu; - popíše stručně a zhodnotí aktuální - stav počasí; - popíše počasí v jednotlivých ročních obdobích; - zinscenuje diskusi mladých lidí, - kteří čekají, až přestane pršet, - hovoří o různých otázkách, které je zajímají; - napíše několik vět o včerejším a dnešním počasí;		**Počasí** - počasí v různých ročních obdobích - předpověď počasí - rychlá změna počasí
- popíše lidské tělo; - vyjmenuje běžné nemoci; - popíše návštěvu u lékaře: zeptá se na zdravotní potíže, bolesti; - popíše bolesti a jiné potíže; - pohovoří o svém zdravotním stavu a životním stylu; - prokáže znalost odborné terminologie; - charakterizuje jednotlivé nemoci; - uvede inkubační dobu, příznaky a způsob léčby daných nemocí;		**Peče o tělo a zdraví** - lidské tělo - u lékaře - nemoci (běžné nemoci, civilizační choroby, dětské nemoci) - životní styl
- vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy; - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince;		**Odborné komunikační situace a témata** - přijímání pacienta (zjištění základních identifikačních údajů, příznaků onemocnění aj. nezbytných informací) - propouštění pacienta - příprava na vyšetření nebo léčebný výkon (masérský výkon) - poskytování základní ošetřovatelské péče (masérské péče) - zjišťování potřeb pacienta - základní zdravotnická edukace

- vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu;		- informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení - poskytování zdravotních služeb cizincům (např. hrazení výkonů a léků, pojištění, ambulantní zdravotní péče, související administrativy) - komunikace s příbuznými nemocného, zvláště s rodiči dětí - **Péče o zdraví v dnešní době** - **Prevence** - **Zdravotnické služby v ČR** - **Vzdělávání zdravotnických pracovníků (celoživotně)**

Ruský jazyk – **5. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - čte nahlas s malým množstvím fonetických chyb neznámé texty z ruskojazyčného tisku; - posoudí správně diskuse rodilých mluvčích, pokud pojednávají o jemu známé problematice a jsou pronášené spisovnou řečí a standardní rychlostí; - dokáže se do těchto diskusí zapojit; - pomůže cizinci jasně a stručně formulovanou radou řešit svízelnou situaci; - přednese stručnou prezentaci výsledků samostatné práce a reaguje na jasně formulované dotazy; - posoudí správně přiměřené souvislé projevy a diskusí rodilých mluvčích pronášené ve standardním hovorovém tempu; - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - rozezná školní a pracovní pokyny; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu;	Celkem 62	**Řečové dovednosti** Čtení a poslech s porozuměním Ústní a písemný projev **Jazykové prostředky** - podstatná jména - vzor *меградь* - podstatná jména - odlišnosti ve skloňování u všech rodů - přídavná jména - stupňování - zájmena ukazovací a neurčitá - slovesa - nepravidelné časování, - rozkazovací a podmiňovací způsob, vazby odlišné od češtiny - předložkové vazby odlišné od češtiny - spojky *если*, *чтобы*

- sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích; - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače; - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky i elektronické; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - zaznamená vzkazy volajících; - vyplní jednoduchý neznámý formulář;		

- vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby;		
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace; - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci; - rozliší z textu a při poslechu informace o Ruské federaci, její přírodě, přírodním bohatství, klimatu, řekách a městech; - napíše několik vět o tom, co nového si přečetl o Sibiři; - poskytne informace o základních zeměpisných faktech České republiky; - doporučí zahraničnímu návštěvníku zajímavá místa;		**Země dané jazykové oblasti (RF)** - počasí, příroda a nerostné bohatství - Sibiř, Transsibiřská magistrála **Česká republika** - základní zeměpisné údaje - zajímavá místa ČR
- vyjádří názor, jak dosáhnout podmínek zdravého životního prostředí a co pro to mohou dělat mladí lidé; - napíše o tom, jaká oblast ekologie ho zajímá a jakému ekologickému		**Ekologie** - život v souladu s přírodou - řešení ekologických problémů - ochrana životního prostředí - účast na ekologických aktivitách

problému je, podle jeho názoru, třeba věnovat zvláštní pozornost;		
- zeptá se na informace o příletech a odletech letadel, kde se kupují letenky; - objedná si pokoj v hotelu; - uvítá hosta na letišti; - vede rozhovor o tom, jak se dostane na letiště, do centra města, kde je stanoviště taxi, kde lze vyměnit peníze; - napíše vyprávění o tom, co dělal, když přiletěl do neznámého města a nikdo na něj nečekal;		**Cestování (II).** **Na letišti** - informace o odletu a příletu letadel - rezervace pokoje v hotelu - pasová kontrola a zavazadla - moskevská letiště a nádraží
- vyjmenuje běžná jídla a nápoje, popíše 2 typicky ruská jídla; - charakterizuje stručně rozdíly mezi českou a ruskou kuchyní - objedná si v ruském prostředí jídlo, vyžádá si účet a zaplatí.		**Jídlo a nápoje** - stravování - ruská kuchyně - v restauraci

Učební osnovy

Předmět: Občanská nauka

Název předmětu:	Občanská nauka					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5**	**celkem**
Počet hodin:	-	-	1	1	-	2

Pojetí předmětu

Ve strategii výchovy a vzdělávání v občanské nauce je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na zvládnutí vědomostí a formování postojů použitelných v dennodenním praktickém životě i v oblasti budoucího celoživotního vzdělávání.
Základem této strategie je diskuse, komparativní metoda a řešení modelových situací. K této přípravě jsou využívány vybrané vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Obecné cíle předmětu:

Připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti České republiky. Výchovu a vzdělávání v občanské nauce směrovat k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Občanská nauka kultivuje porozumění současnosti, učí uvědomovat si vlastní identitu, kritickému myšlení, vytváří u žáků odpor k manipulaci s jejich názory a vede k porozumění světu, v němž žijí.

Charakteristika učiva:

- jednat odpovědně a čestně, přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání
- vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování
- preferovat demokratické hodnoty před nedemokratickými
- jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím
- respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe; nenechat se manipulovat
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí
- oprostit se od intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti
- cílevědomě jednat v duchu udržitelného rozvoje prostředí
- vážit si hodnot lidské práce
- hledat odpovědi na otázky smysluplného života

Pojetí výuky:

Výuka probíhá: ve 3. ročníku - 1 hodinu týdně
ve 4. ročníku - 1 hodinu týdně

Formy výuky:

- skupinové vyučování
- kooperativní vyučování
- individuální vyučování
- frontální vyučování

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou testového zkoušení, vlastních písemných úvah a zejména při vlastní výuce při ústním hledání názorových formulací, jako součásti cílových vědomostí. Součástí hodnocení je vlastní sebereflexe (vyšší ročníky).

Při hodnocení žáků se klade prioritně důraz na schopnost aplikovat získané poznatky při řešení situací vlastního života.

V hodnocení žáků jsou preferována hodnocení tvorby a obhajoby vlastního názoru, vždy na konkrétní téma. Nestandardní názor žáka, obhajovaný žákem jeho argumenty, bude žákovi proti argumentaci vysvětlován; nemůže a nebude však být základem pro snížení hodnocení žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní - odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení - angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních - písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- český jazyk a literatura
- informační a komunikační technologie

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Občanská nauka – **3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství; - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách; - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě;	Celkem 32	**Soudobý svět** - **rozmanitost soudobého světa:** civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě - **integrace a dezintegrace** - **Česká republika a svět:** NATO, OSN;

- charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích;		- zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace
- charakterizuje současnou společnost, její etnické a sociální složení; - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění; - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích; - uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; - popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace; - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti; - navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení; - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika; - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti; - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě;		**Člověk v lidském společenství** - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti - postavení mužů a žen, genderové problémy - víra a atheismus, náboženství a církve - náboženská hnutí, sekty, náboženský - fundamentalismus

- debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití; - objasní příčiny migrace lidí; - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována; - objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus; - diskutuje s pomocí příkladů o vlivu kulturních a náboženských odlišností na práci zdravotnických pracovníků;		
- charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita…); - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat; - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií; - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem; - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí;		**Člověk jako občan** - základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potencionálu médií - stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství v ČR - česká ústava, politický systém v ČR, - struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické ideologie, politické strany, volební systémy a volby - politický radikalismus a extremismus, současná česká

- uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu;		extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus - občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití

Občanská nauka – **4. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství; - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti - hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů; - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.	Celkem 33	**Člověk a právo** - právo a spravedlnost, právní stát - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v České republice - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; - smlouvy, odpovědnost za škodu - rodinné právo - správní řízení - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení - kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti a soudci
- vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie; - filozofická etika;		**Člověk a svět (praktická filozofie)** - co řeší filozofie a filozofická etika - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací

- dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; - dovede pracovat s pro něj obsahově a formálně dostupnými texty; - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe - např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění i z hlediska medicíny a činnosti zdravotnického pracovníka); - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem.		- etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem

Učební osnovy

Předmět: Dějepis

Název předmětu:	Dějepis					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	1	-	-	-	-	1

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Úkolem předmětu dějepis je vytvoření historického povědomí žáka. Cílem je seznámit žáka s událostmi a jevy, které se sice odehrály ve více či méně vzdálené minulosti, ale dodnes ovlivňují dnešní společnost či patří mezi základní prvky všeobecného vzdělání. Hlubší poznání dějů minulých pomůže žákovi k pochopení dějů současných. Vzdělávání v předmětu směřuje k ovlivnění hodnotové orientace žáka, vede k pozitivnímu vztahu ke kulturnímu dědictví a k vlastním dějinám. Ve vyučování předmětu je důležité využívání mezipředmětových vazeb na ostatní společenskovědné předměty (především občanská nauka), na český jazyk a literaturu, cizí jazyky i na přírodovědně vzdělávací předměty nebo na předměty odborné (např. dějiny vědy a studovaných oborů).

Charakteristika učiva:

Učivo obsahuje systémový výběr z přehledu historického vývoje od starověku do současnosti včetně kulturních dějin a stručného seznámení s dějinami oboru na základě významných historických pojmů a procesů. Hlavní důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, protože nejnovější dějiny jsou nejdůležitější pro pochopení současnosti. Rozvíjejí se především občanské kompetence: aby si žáci uvědomovali vlastní kulturní a národní identitu, byli hrdí na tradice a hodnoty svého národa a chápali je v evropském kontextu.

Pojetí výuky:

Výuka dějepisu je pro žáka zajímavá a stimulující, rozvíjí jeho intelektové a komunikativní schopnosti, ovlivňuje jeho hodnotovou orientaci. Učivo vychází ze znalostí žáka získaných na základní škole. Přiměřená pozornost je věnována rozvoji dovedností a schopností žáků, jejich samostatné a týmové práci. Předmět výrazně podporuje funkční gramotnost žáků, a to systematickou prací s texty různého druhu. Výuka také přispívá k chápání hodnoty historických a kulturních památek.

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 1 hodinu týdně

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- využíval svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě, uměl používat získaná historická fakta v diskusích
- získával informace z různých zdrojů, uměl je kriticky posoudit
- uměl pracovat s ikonickými prameny (mapou, uměleckými díly) jako s důležitým zdrojem historických informací
- uznával a chránil kulturní a historické hodnoty

Formy výuky:

- skupinové

- kooperativní
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale hlavně při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině. Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní

- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- český jazyk a literatura
- občanská nauka

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Dějepis - **1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů; - posoudí význam minulosti; - zhodnotí základními prameny a pomocné vědy historické; - rozliší písemné a hmotné historické prameny;	Celkem 32	**Člověk v dějinách** **Poznávání dějin** - význam poznávání dějin - variabilita výkladů dějin - historické prameny - periodizace dějin
- uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, především antického Řecka a Říma; - uvede příklady kulturního přínosu judaismu a křesťanství; - vymezí dobu trvání starověku;		**Starověk** - starověké kultury - antické základy evropských dějin - kultura starověkého Řecka a Říma

- charakterizuje obecně středověk; - vysvětlí okolnosti a význam cyrilometodějské misie; - uvede jména významných Přemyslovců; - rozezná základní znaky a typické památky románského a gotického uměleckého slohu; - vyjmenuje hlavní představitele Lucemburků na českém trůnu; - vyjmenuje hlavní znaky učení Jana Husa; - stručně charakterizuje průběh a důsledky husitské revoluce; - popíše základní - revoluční změny ve středověku; - popíše vládu Jiřího z Poděbrad a Jagellonců na českém trůnu;		**Středověk** - Velká Morava a český stát - Přemyslovci - Lucemburkové a husitství - vláda Jiřího z Poděbrad a Jagellonců
- vymezí historicky pojem novověk; - popíše základní - revoluční změny v raném novověku; - charakterizuje změny ve společnosti, myšlení a vědě; - vyjmenuje významné renesanční umělce a díla, znaky renesančního umění; - uvede důsledky objevných plaveb; - popíše základní požadavky náboženských reformátorů (Luther, Kalvín, katolická reformace); - objasní okolnosti nástupu Ferdinanda I. Habsburského na český trůn; - vysvětlí kulturní význam Prahy za vlády Rudolfa II.; - popíše okolnosti českého stavovského povstání a situaci po jeho porážce na Bílé hoře; - rozpozná významná barokní díla a znaky barokního umění; - interpretuje nejvýznamnější reformy Marie Terezie a Josefa II.;		**Raný novověk (16. - 18. století)** - renesance a humanismus - reformace a protireformace - Habsburkové, stavovské povstání a třicetiletá válka - baroko - osvícenství - reformy Marie Terezie a Josefa II.

- vymezí základy osvíceneckého myšlení; - vysvětlí na příkladu významných občanských revolucí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti; - popíše průběh a důsledky napoleonských válek a osobnost Napoleona Bonaparte; - vysvětlí význam revolučního roku 1848-1849;		**Novověk (18. - 19. století)** - velké občanské revoluce - americká a francouzská - napoleonské války - revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích
- vyjmenuje významné osobnosti českého národního obrození; - uvede okolnosti vzniku Rakouska-Uherska; - objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci; - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. století;		**Společnost a národy** - české národní obrození - česko-německé vztahy - národní hnutí v Evropě (vznik Itálie a Německa) a v českých zemích - vznik národního státu v Německu - postavení minorit - dualismus v habsburské monarchii
- popíše hlavní znaky průmyslové revoluce, vybere konkrétní příklady z rozvoje lékařství; - rozliší některé umělecké slohy 19. století; - popíše evropskou koloniální expanzi; - charakterizuje proces modernizace společnosti;		**Modernizace společnosti** - technická, průmyslová a komunikační revoluce, rozvoj vědy a techniky - urbanizace, demografický vývoj - evropská koloniální expanze
- popíše hlavní změny v sociální struktuře společnosti druhé poloviny 19. století; - vyjmenuje významné osobnosti v procesu emancipace žen.		**Modernizovaná společnost a jedinec** - sociální struktura společnosti - postavení žen, emancipace - sociální zákonodárství, vzdělání
- vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi; - popíše okolnosti vzniku jednotlivých mocenských bloků; - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve		**Novověk – 20. století** **Vztahy mezi velmocemi** - pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou - české země za světové války - první odboj (zahraniční a domácí) - poválečné uspořádání Evropy a světa

světě po válce; - popíše průběh bojů; - orientuje se ve vývoji v Rusku; - vysvětlí, kdo byl Lenin, Stalin, co to je VŘSR; - posoudí úlohu čs. odboje (vznik legií) v souvislosti se vznikem Československa; - vysvětlí dopady mírové konference ve Versailles; - objasní vztah mezi válkou a rozvojem vědy a techniky s využitím znalostí z odborných předmětů (např. bojové plyny, polní nemocnice, epidemie);		- vývoj v Rusku
- charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938-39), objasní vývoj česko-německých vztahů; - vyjmenuje významné politiky první republiky; - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize; - uvede příklady demokratických a totalitních režimů; - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus; - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR; - zdůvodní okolnosti nástupu Hitlera k moci; - posoudí situaci v ČSR po uzavření mnichovské dohody; - orientuje se ve válčících stranách; - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu; - charakterizuje život		**Demokracie a diktatura** - Československo v meziválečném období - autoritativní a totalitní režimy - nacismus v Německu - komunismus v Rusku a SSSR - velká hospodářská krize - mezinárodní vztahy ve 20. a 30.letech - růst napětí a cesta k válce - druhá světová válka - Československo za války - druhý čs. odboj - válečné zločiny, holocaust - důsledky války

v protektorátu; - objasní pojmy jako konečné řešení, šoa, ghetto, Osvětim;		
- objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo; - popíše projevy a důsledky studené války; - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku; - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace; - uvede příklady úspěchů vědy, techniky a lékařství ve 20. století; - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa; - vysvětlí rozpad sovětského bloku;		**Svět v blocích** - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě - poválečné Československo - studená válka - komunistická diktatura v Československu a její vývoj - Pražské jaro, normalizace - demokratický svět, USA-světová supervelmoc - sovětský blok, SSSR-soupeřící supervelmoc - třetí svět a dekolonizace - konec bipolarity Východ-Západ - sametová revoluce
- orientuje se v historii svého oboru; - uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí.		**Dějiny studovaného oboru – praktická sestra** - významné mezníky a osobnosti

Učební osnovy
Předmět: Matematika

Název předmětu:	Matematika					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	-	1	1	1	-	3

Pojetí předmětu:

Obecné cíle předmětu:

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborném vzdělávání, v dalším studiu, v budoucím zaměstnání, ve volném čase). Matematika rozvíjí základní myšlenkové operace, jako je analýza a syntéza, dedukce a indukce, abstrakce a konkretizace, třídění a uspořádávání a tím vede žáky k osvojení obecných principů řešení problémů, vytváří a rozvíjí návyky, jako je důslednost, vytrvalost, systematičnost, přesnost a styl práce. Matematika učí žáky schopnosti matematizace běžných životních situací a vede je k využití získaných matematických dovedností v odborné praxi.

Charakteristika učiva:

Obsah předmětu je rozčleněn do kapitol, v jejichž rámci se žáci učí efektivně provádět početní operace, upravovat a zjednodušovat matematické výrazy, řešit různé typy rovnic, nerovnic a jejich soustav, sestrojovat grafy funkcí a vyvozovat jejich vlastnosti, řešit početně a konstrukčně geometrické úlohy, pochopit a prakticky využívat základy finanční matematiky, naučit se využívat a interpretovat statistické údaje. Současně se učí získané informace zpracovávat formou grafů, tabulek a schémat, jiným publikovaným grafům, tabulkám a schématům porozumět a využívat informace v nich obsažené. Při výuce žáci využívají doporučenou sbírku úloh, kalkulátory, tabulky. Žáci se v matematice rovněž učí pracovat přesně, důsledně a odpovědně.

Pojetí výuky:

Vzhledem k charakteru předmětu je převážná většina výuky vedena formou výkladu a vysvětlování učiva současně s případným odvozováním vztahů. Při vyučování je však samozřejmě největší důraz kladen na praktické zvládnutí matematických výpočtů a geometrických konstrukcí v příkladech. Proto si převážnou část poznatků žáci osvojí vlastní činností – cvičením. Při výuce je kladen důraz na porozumění učivu, které musí žáci následně zdůvodnit a úspěšně aplikovat na dalších příkladech, problémových úlohách a modelových reálných situacích.

Výuka probíhá: ve 2. ročníku - 1 hodina týdně
ve 3. ročníku - 1 hodina týdně
ve 4. ročníku - 1 hodina týdně

Formy výuky:

- individuální vyučování
- kooperativní učení
- individualizované vyučování

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině. Důsledně je dodržován individuální přístup k žákům, podle potřeby jsou využívány

individuální konzultace a pomoc vyučujících. Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými metodami řešení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:
- ekonomika
- ošetřovatelská péče
- ošetřování nemocných
-

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel; - používá různé zápisy reálného čísla; - používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik); - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu; - provádí operace s mocninami a odmocninami; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny;	Celkem 32	**1 Operace s čísly a výrazy** - číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - užití procentového počtu - mocniny – s exponentem přirozeným, celým a racionálním, odmocniny - výrazy s proměnnými
		2 Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic

- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti; - řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice; - třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů;		- základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí - lineární rovnice a nerovnice - racionální funkce - kvadratická rovnice a nerovnice - exponenciální a logaritmické funkce, logaritmus - goniometrie a trigonometrie – orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu, řešení pravoúhlého trojúhelníku, věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníku - goniometrické rovnice

Matematika – **3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů; - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah;	Celkem 32	**1 Planimetrie** - základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - shodnost a podobnost trojúhelníků - Euklidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti - shodná a podobná zobrazení - rovinné obrazce
- určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny; - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie;		**2 Stereometrie** - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa
- provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení		**3 Analytická geometrie v rovině** - vektory - přímka a její analytické vyjádření

vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů); - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek; - užívá různá analytická vyjádření přímky;		

Matematika – **4. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky;	Celkem 33	**4 Posloupnosti a jejich využití** - aritmetická a geometrická posloupnost - finanční matematika
- užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem; - užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí; - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji.		**5 Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách** - variace, permutace a kombinace bez opakování - náhodný jev a jeho pravděpodobnost, nezávislost jevů - základy statistiky

Učební osnovy

Předmět: Fyzika

Název předmětu:	Fyzika					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	-	1		-	-	1

Pojetí předmětu:

Obecné cíle předmětu:

Fyzikální vzdělávání rozvíjí logické myšlení hledáním souvislostí mezi poznatky z fyziky a jiných vědních oblastí, vede k pochopení přírodních zákonitostí a jevů, pomáhá formovat názory a vztahy jednotlivců k okolnímu světu a životnímu prostředí.
Fyzikální vzdělávání je důležité pro:

- chápání rychlého vývoje vědy a techniky
- porozumění jevům v životě i společnosti
- přizpůsobení se měnícím se životním a pracovním podmínkám

Charakteristika učiva:

Učivo zahrnuje témata z mechaniky, molekulové fyziky a termiky, elektřiny a magnetismu, vlnění a optiky, fyziky atomu a základní poznatky o vesmíru a astronomii.

Pojetí výuky:

Předmět je vyučován jako teoreticko – praktický. **Varianta C dle RVP.**

Výuka probíhá: ve 2. ročníku - 1 hodinu týdně

Formy výuky:

- teoretická výuka
- skupinová výuka
- samostudium
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale hlavně při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině. Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při prezentacích aktuálních problémů, řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

<u>Průřezová témata:</u>

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech

- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- chemie
- matematika

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Fyzika – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu - určí síly, které působí na tělesa a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie - určí výslednici sil působících na těleso - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	Celkem 32	**1 Mechanika** - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách
- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi		**2 Termika** - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství

- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - popíše princip generování střídavých proudů jejich využití v energetice		**3 Elektřina a magnetismus** - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem
- rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření - charakterizuje základní vlastnosti zvuku - chápe negativní vliv hluku a popíše způsoby ochrany sluchu - charakterizuje světlo, jeho vlnovou délku a rychlost v různých prostředích - řeší úlohy na odraz a lom světla - řeší úlohy na zobrazení předmětů zrcadly a čočkami - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření		**4 Vlnění a optika** - mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadlo a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření
- popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie atomů - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru		**5 Fyzika atomu** - model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderná záření - jaderná energie a její využití
- charakterizuje Slunce jako hvězdu		**6 Vesmír** - Slunce, planety a jejich pohyb, komety

- popíše objekty ve sluneční soustavě - označí příklady základních typů hvězd		- hvězdy a galaxie

Učební osnovy

Předmět: Chemie

Název předmětu:	Chemie					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	1	-	-	-	-	1

Pojetí předmětu:

Obecné cíle předmětu:

Vzdělávání v předmětu chemie přispívá k pochopení přírodních zákonitostí a pomáhá formovat názory a pozitivní vztahy žáků k okolnímu světu a životnímu prostředí.

Chemické vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- pochopil a osvojil si vybrané pojmy a zákonitosti, terminologii, základy chemického názvosloví
- znal využití běžných chemických látek v normálním životě a uměl posoudit jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí
- aktivně zvládl základní pravidla bezpečnosti práce a uměl poskytnout nejnutnější první pomoc při kontaktu s nebezpečnými chemickými látkami
- pochopil komplexně přírodní děje, zdůvodnil nezbytnost udržitelného rozvoje a přispěl k přijetí odpovědnosti za stav životního prostředí

Charakteristika učiva:

Učivo zahrnuje témata z obecné, anorganické, organické chemie a biochemie.

Pojetí výuky:

Obsah učiva je vymezen tematickými celky se systematickou strukturou základních pojmů a vztahů. Varianta A podle RVP. Kromě výkladu a vysvětlování učiva jsou využívány další metody výuky jako práce s textem, samostatné práce, samostudium.

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 1 hodinu týdně

Formy výuky:

- skupinové vyučování
- samostudium
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při prezentacích aktuálních problémů, řešení modelových situací. Školní hodnocení má podobu zpětné vazby, provádíme je stále. Hodnotíme vědomosti (znalosti faktů), procedurální znalosti (znalosti způsobů práce) a schopnost učit se (pokroky žáka v učení).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

<u>Průřezová témata:</u>

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí

- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- biologie a ekologie

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Chemie – **1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby - ovládá názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí	Celkem 32	**1 Obecná chemie** - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - směsi a roztoky - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii

- provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi		
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí		**2 Anorganická chemie** - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí		**3 Organická chemie** - vlastnosti atomu uhlíku - základ názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky - popíše vybrané biochemické děje		**4 Biochemie** - chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje

Učební osnovy

Předmět: Biologie a ekologie

Název předmětu:	Biologie a ekologie					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	1	-	-	-	-	1

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Naučit žáky využívat poznatků z biologie a ekologie v profesním i občanském životě. Pochopit komplexně přírodní děje a formovat pozitivní vztah k přírodnímu prostředí. Porozumět základním ekologickým souvislostem a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje. Přispět k přijetí odpovědnosti za stav životního prostředí.

Charakteristika učiva:

Přírodní věda biologie je řazena mezi všeobecně vzdělávací předměty. Učivo se skládá z obecné biologie, podtématu rozmanitost – biodiverzita organismů, základů genetiky a základů ekologie. Učivo biologie člověka je součástí předmětu somatologie.

Pojetí výuky:

Obsah učiva je vymezen tematickými celky se systematickou strukturou základních pojmů a vztahů. Kromě výkladu a vysvětlování učiva jsou využívány další metody výuky jako práce s textem, samostatné práce, práce s pracovními listy, exkurze a žákovské prezentace.

Výuka probíhá: v 1. ročníku – 1 hodinu týdně

Formy výuky:

- teoretická výuka
- praktická výuka
- kooperativní výuka

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení. Důležité je ohodnotit, pracovat soustředěně, trvale a přesně nebo obhájit názor. Významné je slovní hodnocení v průběhu anebo na konci hodiny, ocenění za reprezentaci školy nebo za dovednost shromažďovat informace mimo školu, například zapojením do projektů. Školní hodnocení má podobu zpětné vazby, provádíme je stále. Hodnotíme vědomosti a znalosti faktů, procedurální znalosti (znalosti způsobu práce) a schopnost učit se (pokroky žáka v učení). Při hodnocení je také kladen důraz na dovednost formulovat své myšlenky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání

- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

<u>Průřezová témata:</u>

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání

- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Mezipředmětové vazby:

- somatologie a patologie

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Biologie a ekologie **– 1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou; - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly; - uvede základní skupiny organismů a porovná je; - objasní význam genetiky; - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu; - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence;	Celkem 32	**Základy biologie** - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - biologie člověka - zdraví a nemoc
- vysvětlí základní ekologické pojmy; - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy); - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - uvede příklad potravního řetězce;		**Ekologie** - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě

- popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového;		
- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - popíše způsoby nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi a vyhledá informace o aktuální situaci; - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému.		**Člověk a životní prostředí** - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činnosti člověka na životní prostředí - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny

Učební osnovy

Předmět: Informační a komunikační technologie

Název předmětu:	Informační a komunikační technologie					
Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin:	1 (1)	1 (1)	-	-	-	2 (2)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:
- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;

- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Charakteristika učiva:

- Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Pojetí výuky:

Výuka v předmětu - Informatika a technologie vede žáky k aplikaci získaných vědomostí při řešení běžných situací doma nebo později v zaměstnání. Žáci se naučí porozumět základům digitálních technologií. Získané informace umí zpracovat a vyhodnotit. Posoudí reálnost použití PC. Tyto informace dále žák umí zpracovat s užitím digitální techniky. Výsledky své práce žák umí prezentovat a obhájit.

Vzhledem k charakteru předmětu je převážná většina výuky vedena formou praktického cvičení, kterému předchází výklad učiva s praktickou ukázkou. Při výuce je kladen důraz na porozumění učivu, které musí žáci následně aplikovat na dalších úlohách a modelových situacích.

Výuka probíhá: v 1. ročníku – 1 (1) hodiny týdně
ve 2. ročníku - 1(1) hodiny týdně

Formy výuky:

- individuální
- skupinová

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků. Důsledně je dodržován individuální přístup k žákům a podle potřeby jsou využívány individuální konzultace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, uplatnil se při týmovém řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

<u>Průřezová témata:</u>

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli

- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- český jazyk a literatura
- anglický jazyk

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Informatika a technologie – **1. ročník** – 1(1) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; - rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; - na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; - porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna;	Celkem 32	**5. Digitální technologie** **Hardware a software** - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; - souborový systém a paměťová úložiště; - operační systémy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); - zařízení s vestavěnými systémy; **Počítačové sítě a síťové služby** - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí;

- rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.		- fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména; **Bezpečnost v digitálním prostředí** - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat); - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.
- interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; - odhaluje chyby v datech; - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich		**2. Data, informace a modelování** - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech a kontrola dat; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa);

využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence;		- vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.

Informatika a technologie – **2. ročník** – 1 (1) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; - navrhne způsob využití informačního systému k řešení	Celkem 32	**4. Informační systémy** - účel a charakteristika informačního systému nebo služby; - veřejné nebo oborové informační systémy a služby; - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); - vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); - hromadné zpracování dat, export a import;

problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny;		
- na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě;		**3. Tvorba, testování a provoz softwaru** **Požadavky a analýza** - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; **Tvorba a vývoj** - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídící příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur; - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); - využívání hotových komponent; **Testování** - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; **Běh a provoz** - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu.

Učební osnovy

Předmět: Ekonomika

Název předmětu:	Ekonomika					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	-	-		-	1	1

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Obecným cílem je osvojení základů ekonomického vzdělání pro vlastní orientaci v ekonomických souvislostech občanského a profesního života.

Naším cílem v předmětu Ekonomika je prostřednictvím práce s obecnými pojmy ekonomie a jejich pochopení, rozvíjet ekonomické myšlení žáků, jejich pochopení fungování tržní ekonomiky, porozumění podstatě podnikání, principům hospodaření podniku i principu fungování světového hospodářství.

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k tomu, aby žáci uměli prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky při řešení ekonomických problémů, sledovali průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice, dokázali odhadnout dopady opatření hospodářské politiky ve státě i v Evropské unii.

Součástí je učivo o marketingu a managementu a využití jejich nástrojů při řízení provozu hospodářských subjektů různých úrovní. Důležitá je také znalost fungování národního hospodářství ČR.

Naším cílem je rovněž rozvíjení praktických dovedností žáků v běžném životě, jejich orientace ve světě práce i ve světě financí tak, aby se svými získanými dovednostmi a rozhledem stali plně finančně gramotnými.

Charakteristika učiva:

Probíraným učivem mají žáci získat vědomosti a dovednosti dlouhodobé povahy, aby z nich mohli vycházet v měnících se podmínkách ekonomické praxe.

Učivo je zařazeno do 5. ročníku a je zaměřeno na vysvětlení základních ekonomických pojmů, ekonomických systémů a vývoje ekonomického myšlení. Dále učivo zahrnuje základy podnikání a podnikové ekonomiky, směřuje ke zvládnutí znalostí o daních, zákonném pojištění, finančních trzích, národním hospodářství, světové ekonomice a mezinárodním obchodu.

Pojetí výuky:

Kromě klasických metod, jako je výklad, přednáška, řízený rozhovor a cvičení, jsou používány i metody, které vyžadují samostatnou aktivitu ze strany žáka, např. referáty, vyhledávání aktuálních ekonomických informací a statistických dat, sledování a komentování současné ekonomické situace. Výuka je doplňována příklady ze současného ekonomického dění, kdy jsou žáci vedeni ke schopnosti vybírat podstatné rysy a abstrahovat od nepodstatných vlivů tak, aby byli schopni zobecňovat zákonitosti.

Žákům jsou zadávány seminární práce, při jejichž zpracování osvědčují schopnosti získávat informace z nejrůznějších zdrojů. Dále jsou vedeni ke správnému způsobu prezentace své práce a schopnosti správně argumentovat a obhajovat své závěry a názory.

Důraz je kladen samostudium.

Učí se snášet kritiku, vyrovnávat se s ní a vést konstruktivní dialog.

Výuka probíhá: v 5. ročníku - 1 hodinu týdně

Formy výuky:

- skupinové vyučování
- kooperativní vyučování
- samostudium
- frontální vyučování

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale hlavně při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám

- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- občanská nauka
- matematika

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Ekonomika – **5. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo

Žák/-yně: - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky; - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet; - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu; - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období;	Celkem 31	**Podnikání** - podnikání, právní formy, druhy podniků - znaky podnikatele - podnikatelský záměr - povinnosti podnikatele - zboží, cena
- orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku; - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu; - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění;		**Finanční vzdělávání** - peníze, význam, vývoj - hotovostní a bezhotovostní platební styk v národní i zahraniční měně - finanční trh, cenné papíry - úroková míra, výpočty úroků - pojišťovací soustava - inflace - bankovnictví, pasivní a aktivní obchody bank
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství; - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát; - provede jednoduchý výpočet daní; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob; - provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění;		**Daně** - daňová soustava, význam - daně přímé, daně nepřímé - systém sociálního a zdravotního pojištění - daňová povinnost

- vyhotoví a zkontroluje daňový doklad;		

Učební osnovy

Předmět: Psychologie a komunikace

Název předmětu:	Psychologie a komunikace					
Ročník:	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Počet hodin:	-	1	1	1	-	3

Pojetí předmětu

Psychologie je jedním ze základních odborných předmětů, který s mezioborovými předměty, rozvíjí osobnost žáka, jeho profesní a sociální kompetence a formuje vztah k lidem, ke klientům a profesi.

Obecné cíle předmětu:

Žáci jsou vedeni k osvojení vybraných znalostí a dovedností, k aplikaci při řešení konkrétních problémů a situací. Na modelových situacích se učí komunikovat s nemocnými různého typu i s jejich okolím a osvojují si zásady týmové práce. Pozornost je věnována také osobnostnímu rozvoji žáků a prevenci syndromu vyhoření. Výuka předmětu psychologie učí žáka používat poznatky z psychologie při jednání s lidmi, poskytování ošetřovatelské péče a komunikaci s klienty, k rozvoji vlastní osobnosti a řešení životních situací.

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu psychologie zahrnuje témata z obecné psychologie, psychologie osobnosti, sociální a vývojové psychologie, komunikace, psychologie nemocných. Je odvozeno z odborného vzdělávání v rámcovém vzdělávacím programu pro obor vzdělávání 53 – 41 – M/03 Praktická sestra.

Pojetí výuky:

Předmět je chápán jako teoreticko – praktický. Velký důraz je kladen na samostudium.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- osvojení poznatků a pracovních postupů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění na trhu práce
- uměl využívat techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti,
- uměl navazovat kontakty s lidmi a řešit vhodným způsobem různé životní situace
- byl schopen pracovat v týmu, odolávat zátěži
- respektoval osobnost klienta, chápal jeho potřeby, uměl být empatický
- uplatňoval individuální přístup ke klientům, respektoval jejich osobnost, věk a sociokulturní zvláštnosti
- rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska druhých.

Výuka probíhá: ve 2. ročníku - 1 hodinu týdně
ve 3. ročníku - 1 hodinu týdně
ve 4 ročníku - 1 hodinu týdně

Formy výuky:

- samostudium
- individuální

- skupinové vyučování
- kooperativní učení
- frontální výuka

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně vyjadřoval v mluvených i psaných projevech své vědomosti a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Kompetence občanské - vzdělání směřuje k tomu, aby žák:
- rozvíjel své kulturní povědomí
- zaujímal vhodný postoj a chování k nemocným a zdravotně nebo sociálně handicapovaným i osobám z jiného jazykového a kulturního prostředí

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;

- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- ošetřovatelství
- ošetřování nemocných
- biologie a ekologie
- somatologie a patologie
- občanská nauka
- první pomoc
- klinická propedeutika
- veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Psychologie a komunikace **– 2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo

Žák/-yně: - definuje předmět psychologie; - popíše historický vývoj psychologie jako vědní disciplíny; - popíše základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny; - vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti; - vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky;	Celkem 32	**1. Psychologie jako věda** - předmět psychologie - historický vývoj psychologie - význam psychologie - determinace psychiky
- popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka; - užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti; - užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací; - rozliší základní psychické procesy a stavy; - ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů; - objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organizmu;		**2. Psychologie osobnosti a obecná psychologie** - charakteristika osobnosti - rozvoj osobnosti - poznávání a posuzování osobnosti - sebepoznání a sebehodnocení - seberegulace a sebevýchova - náročné pracovní situace - psychické procesy - procesy kognitivní - paměť - procesy motivační - psychické stavy - pozornost - nálady - psychosomatika
- specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka; - charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v daném vývojovém období; - určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích; - vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap;		**3. Vývojová psychologie** - vývojové etapy - tělesný, psychický a sociální vývoj - potřeby v jednotlivých stádiích - specifika jednotlivých vývojových etap - prenatální období, novorozenec, kojenec - batole, předškolní období - mladší školní věk - pubescence, adolescence, - dospělost - stáří - vyžití ontogeneze v praxi

Psychologie a komunikace **– 3. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vysvětlí pojem socializace a fáze socializačního procesu; - vyjmenuje formy sociálního učení a demonstruje je na konkrétních příkladech; - vysvětlí pojem sociální vnímání a identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti; - definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů; - uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka; - charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky; - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu; - uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat;	Celkem 32	**4. Základy sociální psychologie** - socializace - socializační proces - sociální učení - sociální vnímání - chyby, předsudky a stereotypy - v posuzování osobnosti - sociální interakce a její typy - interakce v pracovních i - mimopracovních vztazích - využití interakce v praxi - sociální skupiny - týmová spolupráce - zátěžové životní situace - stres - frustrace - deprivace
- objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví; - vyjmenuje a objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného; - popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta); - vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti; - popíše na příkladu individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního		**5. Zdravotnická psychologie** - vymezení zdravotnické psychologie - klinická psychologie - psychologie zdraví - vliv nemoci na psychiku - nemoci - postoj k nemoci - nemoc a dítě - nemoc a dospělý (senior, příbuzný pacienta) - psychologie bolesti - strach a úzkost - individuální přístup k nemocným - sociokulturní zvláštnosti v nemoci - fáze procesu umírání - umírající a pozůstalý - empatie - přístupy a postoje k pacientům

znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností; - vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání; - charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým; - rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům; - vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka; - objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu; - diskutuje o etických tématech moderní medicíny;		- faktory ovlivňující biopsychickou - rovinu zdravotníka - syndrom vyhoření - prevence syndromu vyhoření - etika v medicíně

Psychologie a komunikace – **4. ročník –** 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vysvětlí pojem komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací; - předvede na modelových situacích jednotlivé typy neverbální komunikace; - řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace; - rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování; - identifikuje direktivní a nedirektivní způsob chování; - rozliší evalvační a devalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci; - dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování; - dodržuje práva pacientů; - vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky; - předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným;	Celkem 33	**6. Komunikace** - vymezení pojmu komunikace - verbální komunikace - neverbální komunikace - komunikační situace - asertivita - direktivní chování - nedirektivní chování - evalvace - devalvace - zdravotnická etika - práva pacientů - komunikace s nemocným dítětem - komunikace s dospělým - komunikace s rodinou nemocného - komunikace s agresivním pacientem - komunikace s psychicky nemocným - komunikace se smyslově - handicapovaným - komunikace s tělesně - handicapovaným - komunikace s pacienty s PAS - (postižení autistického spektra) - komunikace s pacienty s mentálním

- popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi; - uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými; - vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS (postižení autistického spektra) a mentálním postižením; - objasní zásady komunikace s pacienty - cizinci, nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny; - volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím; - komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností, zejména vlivu sociokulturního prostředí.		postižením - komunikace s cizojazyčnými pacienty - komunikace se seniory - komunikace s umírajícími - komunikace s nevyléčitelně nemocným - zásady komunikace přizpůsobené individualitě pacienta - komunikace s pacienty z jiného jazykového a kulturního prostředí

Učební osnovy

Předmět: Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví

Název předmětu:	Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	-	1	-	-	-	1

Pojetí předmětu

Předmět Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví odborný předmět, který seznamuje žáky s poznatky z oblasti zdravotní politiky, organizace a řízení zdravotnictví a výchovy ke zdraví. Rozvíjí osobnost žáka a formuje jeho vztah ke zdraví tak, aby byl schopen chápat hodnotu zdraví vlastního a ovlivnit postoj klientů ke svému zdraví.

Obecné cíle předmětu:

Výuka předmětu Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví umožňuje žákům osvojit si poznatky z oblasti zdravotní politiky a její zaměření na ochranu zdraví, organizaci a řízení ve zdravotnictví, seznámit je se základy sociálního zabezpečení. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni ovlivňovat postoj klientů ke zdraví jako k nejvyšší hodnotě, podílet se na programech podporujících zdraví.

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví tři bloky učiva – zdravotní politika a veřejné zdravotnictví, blok výchova ke zdraví a ochrana člověka za mimořádných okolností.

Je odvozeno z odborného vzdělávání v rámcovém vzdělávacím programu pro obor vzdělávání 53 - 41 - M/01.

Pojetí výuky:

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se v systému zdravotní péče v České republice
- znal základní právní normy týkající se péče o zdraví a zabezpečení v případě nemoci
- věděl, jaké jsou možnosti uplatnění zdravotnického asistenta, možnosti kariérního růstu
- měl přehled o působnosti dalších zdravotnických kategoriích
- byl schopen podílet se na realizaci programů na podporu zdraví
- byl připraven vhodným způsobem ovlivňovat postoj klientů k péči o své zdraví
- znal systém prevence nemocí obyvatel, znal formy osobní prevence

Výuka probíhá: v 2. ročníku - 1 hodinu

Formy výuky:

- skupinové vyučování
- kooperativní učení
- samostudium
- frontální výuka

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel

nehodnotí jen známkou, ale také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- biologie a ekologie
- somatologie a patologie
- občanská nauka

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku; - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností;	Celkem 32	**Zdraví** - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy; lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama

- popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel;		
- objasní rozdíl mezi pojmy veřejné zdravotnictví, zdravotní péče, zdravotní služby; - vysvětlí význam zdravotní péče o zdraví obyvatelstva; - popíše systém poskytování zdravotní péče a služeb; - objasní principy řízení zdravotnictví; - vysvětlí způsob a zdroje financování zdravotnictví; - uvede základní druhy zařízení léčebně preventivní péče; - charakterizuje hospicovou a paliativní péči vč. podmínek jejího poskytování; - vysvětlí funkci sociálních služeb, komu jsou poskytovány, kdo je poskytovatelem;		**Ochrana veřejného zdraví** - veřejné zdravotnictví - zdravotní péče - zdravotní služby - sociální péče, služby a zařízení - kategorie pracovníků ve zdravotnictví

- vysvětlí rozdíl mezi komunitní zdravotní péčí a terénní (domácí) sociální péčí; - uvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné; - vyhledá informace týkající se poskytnutí sociální péče; - vyhledá informace týkající se hrazení zdravotních výkonů a poskytování příspěvků pojišťoven občanům na péči o zdraví; - objasní postavení nemocného/klienta v oblasti zdravotních a sociálních služeb, jeho práva a povinnosti; - uvede základní kategorie pracovníků ve zdravotnictví; - vysvětlí postavení praktické sestry v systému zdravotní péče, její základní kompetence, práva a povinnosti, možnosti kariérního růstu; - objasní možnosti uplatnění praktické sestry v sociálních službách; - uvede příklady profesních organizací sester a vysvětlí jejich funkci; - vyhledá informace v základních právních normách týkajících se činnosti praktické sestry a poskytování zdravotních služeb;		
- objasní pojem zdraví; - vyjmenuje a charakterizuje determinanty zdraví; - uvede nejčastější příčiny nemocí; - charakterizuje význam WHO a program Zdraví pro všechny v 21. století; - vysvětlí hlavní cíle programu Zdraví 21 WHO a způsob jeho aplikace v ČR (dokumenty, cíle);		**Podpora zdraví a prevence nemocí** - zdraví a nemoc - WHO - Zdraví pro všechny v 21. století a další programy - prevence - sociálně patologické závislosti

- vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciální prevencí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví a to z pohledu jednání jedince v osobním životě, i z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče; - objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní aktivita, zvládání náročných životních situací, životospráva); - charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince (zejména mladého člověka), rodiny a společnosti; - analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva; - navrhne cíle, zásady, formy, metody a prostředky edukace zacílené na přijetí zdravého životního stylu a k péči pro danou cílovou skupinu; - vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví s ohledem na osobnostní charakteristiky (věk, zdravotní stav, životní styl atp.) jedince nebo skupiny (např. děti předškolního nebo mladšího školního věku, dospívající, mladí sportovci atp.); - objasní úkoly zdravotnických pracovníků, postupy a předpisy k zajištění zdravotní péče a prevence při mimořádných situacích;		
- vysvětlí význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena;		**Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny** - mikrobiologie - imunologie - epidemiologie

- vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro péči o zdraví; - klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy; - popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka, charakterizuje patogenní mikroorganismy; - uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob; - vysvětlí účinek antibiotik a chemoterapeutik; - popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů při léčbě infekčních onemocnění; - objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismů; - vysvětlí rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou a uvede příklady; - vysvětlí význam a fungování obranných mechanizmů v organizmu; - uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunní nemoci); - objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním; - specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů; - vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a význam očkování; - objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení, navrhne možnosti jejich prevence; - charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci; - objasní činnost orgánů hygienické služby; - uvede předmět a úkoly komunální hygieny; - vyhledá informace týkající se zajištění ochrany zdraví dětí a		- hygiena

mladistvých (např. zotavovací akce, tábory, školy v přírodě apod.); - vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení; - popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách.		

Učební osnovy

Předmět: První pomoc

Název předmětu:		První pomoc				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	-	1 (1)	-		-	1 (1)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Cílem předmětu je osvojení potřebných vědomostí, znalostí a dovedností nutných k poskytování laické první pomoci. Kromě praktických dovedností je nezbytnou součástí výuky naučit efektivně komunikovat, spolupracovat s ostatními složkami záchranného systému.

Žák si dovede vážit zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě chránit, rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;

Racionálně jedná v situacích osobního a veřejného ohrožení a je seznámen s tím, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka.

Zásadním posláním vyučovacího předmětu je naučit žáky teoretické znalosti a praktické postupy při poskytování první pomoci. Seznámit žáky s funkcí jednotného záchranného systému. Osvojit si vybrané učivo týkající se ochrany člověka za mimořádných situací. Součástí výuky je aplikace odborné terminologie.

Charakteristika učiva:

Výuka předmětu První pomoc je zaměřena teoreticko - prakticky. Žák se naučí základní algoritmy postupů při jednotlivých neodkladných stavech, které je nutné řešit před příjezdem zdravotníků. Prakticky si na modelových situacích prověří schopnosti teoreticko - praktických postupů.

Pojetí výuky

Jedná se o předmět teoreticko- praktický.

Výuka probíhá: v 2. ročníku - 1 (1) hodiny týdně

Formy výuky

- skupinová
- problémová
- kooperativní
- individuální
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky do běžného života.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí

- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu

Mezipředmětové vazby:

- somatologie a patologie
- biologie a ekologie
- ošetřovatelství
- ošetřování nemocných

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

První pomoc – **2. ročník –** 1 (1) hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - definuje první pomoc; - prokáže dovednosti v poskytnutí první pomoci sobě a jiným; - vyjmenuje složky IZS; - uvede linku tísňového volání;	Celkem 32	Poranění při hromadném zasažení obyvatel - definice základních pojmů - IZS základní složky - způsoby aktivace IZS
- vyjmenuje obsah lékárničky; - vysvětlí význam jejího vybavení;		**Příruční lékárna** - základní vybavení a využití obsahu lékárny (autolékárnička)
- popíše princip orientace v místě nehody; - vyjmenuje pravidla tříděných raněných v místě nehody;		**Jednotný postup při poskytování PP** - orientace v místě nehody - posouzení závažnosti situace - třídění raněných - zjišťování základních informací a jejich předávání

- vysvětlí postup při vyšetření zraněných podle stupně závažnosti; - zvládne získat základní informace o zraněných a předat je IZS; - objasní v souladu se standardy a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci; - uvede pravidla osobní bezpečnosti zachránce;		- jednotný postup při poskytování PP - osobní bezpečnost záchrance
- použije vhodnou polohu při PP; - transportuje raněné ve správné poloze; - použije vhodné odsunové prostředky;		**Polohování a transport zraněných** - pravidla a způsob vyprošťování postižených - základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných - zásady odsunu zraněných - odsunové prostředky - technika odsunu a přenášení raněných
- objasní příčiny vzniku poranění teplem, chladem a chemickými látkami; - definuje stupně termických poškození; - zvládne poskytnout první pomoc při poraněních teplem a chladem, chemickými látkami a elektrickým proudem; - popíše bezpečné postupy při poskytování PP;		**Poškození teplem, chladem a chemickými látkami** - druhy poškození, stanovení druhu a rozsahu poškození - bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování PP u úrazů elektrickým proudem a chemickými látkami
- vymezí pojem neodkladná resuscitace; - definuje zástavu dechu a krevního oběhu; - zdůvodní algoritmy prováděné při NR u dětí a dospělých; - demonstruje na modelu postup při NR u dětí a dospělých; - používá vhodné ochranné pomůcky;		**Neodkladná resuscitace** - poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých - zástava krevního oběhu - hlavní zásady a postupy při NR
- objasní příčiny a příznaky poruchy vědomí; - orientuje se v hloubce bezvědomí;		**Bezvědomí** - vyšetření stavu vědomí - sledování stavu

- ovládá vyšetřit postiženého v bezvědomí; - uvede postižené do správné polohy; - vysvětlí nutnost neustálé kontroly postiženého; - popíše zásady transportu;		- polohy při bezvědomí - transport zraněných v bezvědomí
- vyjmenuje typy šoku; - popíše a vysvětlí příčiny a příznaky šoku; - ošetří a sleduje postiženého v šoku; - předvede protišoková opatření; - zajistí bezpečnost postiženého v křečovém stavu;		**Šok a křečové stavy** - příčiny, příznaky a typy šoku - hlavní zásady v protišokových opatřeních - PP u šokových stavů - preventivní protišoková opatření - křeče a křečové stavy
- rozliší typy krvácení; - aplikuje správný postup při stavění jednotlivých druhů krvácení; - posoudí závažnosti krvácení a poskytuje vhodnou PP; - uvědomuje si komplikace vzniklé s krvácením; - uvědomuje si nutnost používat ochranné pomůcky;		**Krvácení** - druhy krvácení - jednotný postup při poskytování PP při krvácení zevním, vnitřním a krvácení z tělních otvorů
- rozliší jednotlivé typy ran a poranění; - posoudí význam aseptického postupu při ošetřování ran; - dodržuje zásady BOZ; - používá správné pomůcky při ošetřování ran;		**Rány** - druhy ran a poranění - zásady ošetřování jednotlivých typů ran - pomůcky při poskytování PP
- stanoví nejčastější příčiny příznaky a komplikace spojené s poraněním hlavy a CNS; - poskytne první pomoc při poranění CNS;		**Poranění hlavy a CNS** - mechanismy vzniku poranění - příznaky poranění CNS - zásady poskytování PP
- vysvětlí příčiny a příznaky poranění páteře a míchy; - stanoví závažnost a rozdělení poranění;		**Poranění páteře a míchy** - mechanizmus vzniku poranění - příznaky poranění - zásady poskytování PP

- vyjmenuje příznaky poranění hrudníku; - vyjmenuje a popíše komplikace způsobené poraněním; - uloží postiženého do správné polohy;		**Poranění hrudníku** - příčiny a příznaky a rozdělení poranění hrudníku - postup při poskytování PP
- stanoví příčiny a příznaky poranění břicha a pánve; - poskytne první pomoc při poraněních břicha a pánve;		**Poranění břicha a pánve** - rozdělení poranění, příznaky - první pomoc
- vyjmenuje příznaky zlomenin; - orientuje se v příznacích poranění kostí a kloubů; - přikládá improvizované pomůcky při poraněních kostí a kloubů;		**Poranění kostí a kloubů** - charakteristika, příčiny, rozdělení obecný postup při poskytování PP - ošetření poraněného se zlomeninou horní končetin - ošetření poraněného se zlomeninou dolní končetiny - vymknutí kloubů na končetinách
- vyjmenuje příznaky a komplikace při akutních stavech v těhotenství a gynekologii; - uloží postiženou do správné polohy; - použije vhodné prostředky pro ošetření rodičky a novorozence;		**Překotný porod a akutní stavy v gynekologii** - krvácení a překotný porod
- charakterizuje příznaky a důsledky otrav; - poskytne první pomoc při náhlém pozření látky nejasné etiologie;		**Akutní otravy** - druhy a příčiny otrav - PP při akutních otravách spojených s bezvědomím a při zachování vědomí
- dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - rozlišuje varovné signály; - ukáže jak se chovat při vyhlášení evakuace, průmyslové havárii, živelné pohromě smogové situaci; - objasní použití prostředků		**Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí** - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelné pohromy, havárie, krizové situace aj.)

individuální ochrany; - použije improvizované pomůcky osobní ochrany.		- základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace - únik chemických, radioaktivních látek, zásah biologickými zbraněmi - válečný stav a smogové signály - prostředky individuální ochrany osob při zasažení radioaktivními, chemickými a biologickými zbraněmi

Učební osnovy

Předmět: Klinická propedeutika

Název předmětu:	Klinická propedeutika					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	1	1		-	-	2

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Vyučovací předmět klinická propedeutika je součástí odborného vzdělávání praktické sestry. Tvoří teoretický základ pro dovednosti v poskytování základní ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu, které si žák osvojí v ošetřovatelství. Jeho cílem je vést žáky k získání teoretických vědomostí a částečně i praktických dovedností včetně užívání odborné terminologie tak, aby byl schopen efektivně spolupracovat s lékařem při poskytování léčebně preventivní péče.

Z hlediska klíčových kompetencí vede žáky k dovednostem nutným pro celoživotní vzdělávání, k doplňování nových poznatků zejména z oblasti pomocných vyšetřovacích metod a farmakologie s využíváním různých informačních zdrojů a k dovednostem řešit problémy a problémové situace.

Charakteristika učiva:

Předmět klinická propedeutika poskytuje žákům základní znalosti postupů a vyšetřovacích metod užívaných lékařem při vyšetření pacienta. Důraz je kladen na osvojení základních vyšetřovacích metod – lékařské anamnézy a fyzikálního vyšetření, rozpoznání některých závažných a život ohrožujících příznaků onemocnění a orientaci v pomocných vyšetřovacích metodách (s důrazem na přípravu pacienta/klienta na vyšetření a péči o něj po vyšetření).

V druhé části seznamuje žáky se základními pojmy obecné a speciální farmakologie, charakteristikou, indikacemi, život ohrožujícími nežádoucími účinky a kontraindikacemi jednotlivých lékových skupin a vybranými léčivými přípravky, jejich lékovými formami a způsoby aplikace. Během celého studia vede žáky k osvojení a porozumění odborné terminologii.

Klinická propedeutika tak tvoří nejen teoretický základ pro studium klinických předmětů ve vyšších ročnících, ale hlavně pro dovednosti, které má žák aplikovat v ošetřovatelství a později v praxi.

Pojetí výuky:

Výuka je koncipována převážně teoreticky.

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 1 hodina týdně
ve 2. ročníku - 1 hodina týdně

Formy výuky:

- skupinová
- individuální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného i ústního zkoušení. Především slovně je také hodnocena aktivita při práci v hodině, spolupráce při skupinové práci, prostor je věnován i sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve třídě.

Při písemném zkoušení se využívá didaktických testů s otevřenými i uzavřenými úlohami, zpracování pracovních listů, krátkých domácích úkolů.

Při ústním zkoušení může jít o prezentaci vlastních či skupinovou prací získaných znalostí, či referát.

Při hodnocení žáků se klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky při řešení problémové situace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňoval různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), uměl efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; byl čtenářsky gramotný
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil jádro problému, získal informace potřebné k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- spolupracoval při řešení problémů s ostatními žáky (týmové řešení)

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- má reálnou představu výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- reagoval adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany svých spolužáků, přijímal radu i kritiku
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým lidem

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání; uvědomoval si význam celoživotního učení, a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;

- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Odborné kompetence vycházejí z platných právních předpisů Ministerstva zdravotnictví ČR. Z odborných kompetencí se jedná zejména o měření a zaznamenávání FF, podávání léčivých přípravků, odebírání biologického materiálu, přípravu pacienta k diagnostickým nebo léčebným výkonům a poskytování ošetřovatelské péče po těchto výkonech, práce se zdravotnickou dokumentací.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- somatologie a patologie
- první pomoc
- ošetřovatelství
- ošetřování nemocných

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Klinická propedeutika – **1. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů;	32 hodin	**Předmět klinická propedeutika** - úvod do předmětu - vztah KLP k jiným lékařským oborům
- vysvětlí pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci;		**Nemoc** - nemoc, její příčiny - průběh onemocnění, její stadia - diagnóza lékařská a ošetřovatelská
- popíše subjektivní a objektivní příznaky nemocí včetně podrobnějšího členění základního příznaku - stanoví život ohrožující příznaky a stavy - užívá správně českou a latinskou odbornou terminologii		**Obecná symptomatologie** **Subjektivní příznaky** - únava, poruchy spánku - závrať - bolest - palpitace - nechutenství, žízeň, hlad - dysfagie, pyróza **Objektivní příznaky** - poruchy vědomí - poruchy vnímání a myšlení - změny nálady, fobie - poruchy paměti, změny vůle a intelektu - změny dýchání, chrapot - cyanóza - kašel, hemoptýza, hemoptoe - změny postoje, polohy těla - poruchy hybnosti a chůze - škytavka, zvracení - změny stolice a poruchy vyprazdňování - změny moči a poruchy vyprazdňování - změny na kůži a nehtech

- popíše fáze diagnosticko-terapeutického procesu;		**Fáze diagnosticko-terapeutického procesu** - přehled diagnostických metod - invazivní a neinvazivní VM - anamnéza - terapeutický proces
- vysvětlí podstatu, druhy, zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření;		**Fyzikální vyšetření** - definice, význam a zásady fyzikálního vyšetření - přehled fyzikálních vyšetřovacích metod - vyšetření hlavy, krku - vyšetření hrudníku - vyšetření břicha, per rektum - vyšetření končetin - vyšetření páteře - vyšetření lymfatických uzlin
- vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních - diagnostických laboratorních metod;		**Laboratorní vyšetřovací metody** - přehled laboratorních vyšetřovacích metod - biologický materiál – definice, způsob odběru, hygienické zásady - vyšetření krve - vyšetření moče - vyšetření stolice - vyšetření sputa - punkce a biopsie - kožní testy
- objasní využití rentgenového záření a radionuklidů v diagnostice a léčbě; - uvede možná zdravotní rizika spojená s vyšetřením či léčbou pomocí rentgenového záření a radionuklidů - popíše základní principy a prostředky ochrany před ionizujícím zářením		**Základy radiační ochrany** - obor radiologie a jeho historie - rtg záření, radionuklidy - zdravotní rizika rentgenologických a radionuklidových vyšetření - ochrana před ionizujícím zářením
- vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standartních diagnostických metod (zobrazovací a funkční metody);		**Vyšetřovací metody** - přehled **zobrazovacích** metod - vyšetření RTG, CT - ultrazvukové metody - magnetická rezonance

- užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii		- radionuklidové vyšetřovací metody - přehled **funkčních** metod - funkční vyšetření srdce, plic, ledvin, trávicího systému, endokrinních žláz - přehled **endoskopických** metod - endoskopické přístroje - endoskopické vyšetření dýchacího systému - endoskopické vyšetření trávicího systému - ostatní endoskopická vyšetření - přehled **elektrografických** metod - elektrokardiografie - elektroencefalografie - elektromyografie - kardiotokografie

Klinická propedeutika – **2. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standartních léčebných metod (konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody) - ilustruje využití doplňkových léčebných metod - vysvětlí specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem;	Celkem 32	**Léčebné metody** - konzervativní léčba (dietoterapie, farmakoterapie) - operativní léčba - radioterapie - další léčebné metody včetně inovativních - specifika léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem
- objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu;		**Obecná farmakologie** - farmakologie jako vědní disciplína - názvy léčiv - magistrality a speciality - označení léčiv - účinky léčiv - lékové formy - způsoby podávání léků - působení léků v organizmu – farmakokinetika **Speciální farmakologie** - analgetika, anodyna - psychofarmaka

		- myorelaxancia, anestetika - léky ovlivňující vegetativní nervy - léky ovlivňující kardiovaskulární systém - léky ovlivňující krevní srážlivost - léky ovlivňující dýchací systém - léky ovlivňující trávicí systém - léky proti infekcím - léčba alergií - hormony - léky ovlivňující DM - protinádorové léky

Učební osnovy

Předmět: Somatologie a patologie

Název předmětu:	Somatologie a patologie					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5**	**celkem**
Počet hodin:	3	-	-	-	-	3

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Vyučovací předmět somatologie a patologie je součástí odborného vzdělávání. Poskytuje žákům základní znalosti o anatomii, fyziologii a patologii lidského těla. Jeho cílem je vést žáky k získání teoretických vědomostí, především užívání odborné i latinské terminologie a pochopení stavby a funkce lidského těla tak, aby porozuměl příčinám a příznakům onemocnění a úrazů.

Charakteristika učiva:

Důraz je kladen na osvojení vědomostí o uložení orgánů, jejich makroskopickém obrazu a základních funkcích orgánových systémů. Během celého roku vede žáky k osvojení a porozumění odborné i latinské terminologii, včetně patologických procesů.

Předmět tvoří především teoretický základ pro studium klinických předmětů ve vyšších ročnících včetně dovedností, které má žák aplikovat v praxi.

Pojetí výuky:

Výuka je koncipována převážně teoreticky. Při výuce se využívají jednak výukové obrazy, modely orgánů a orgánových soustav a model kostry, ale i moderní technické výukové prostředky, především PC a dataprojektor, které umožňují zařadit do výuky instruktážní videa stavby a funkce orgánů lidského těla.

Výuka probíhá: v 1. ročníku - 3 hodin týdně

Formy výuky:

- skupinová
- individuální
- kooperativní

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného i ústního zkoušení. Především slovně je také hodnocena aktivita při práci v hodině, spolupráce při skupinové práci, prostor je věnován i sebehodnocení a vzájemnému hodnocení ve třídě.

Při písemném zkoušení se využívá didaktických testů s otevřenými i uzavřenými úlohami, zpracování pracovních listů, krátkých domácích úkolů.

Při ústním zkoušení může jít o prezentaci vlastních či skupinovou prací získaných znalostí, či referát.

Při hodnocení žáků se klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky při řešení problémové situace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Kompetence odborné - vycházejí z platných právních předpisů Ministerstva zdravotnictví ČR.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- ošetřovatelství
- klinická propedeutika
- ošetřování nemocných

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Somatologie a patologie **– 1. ročník** – 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka; - objasní význam patologie pro ostatní lékařské obory;	Celkem 96	**Úvod do studia** - somatologie jako věda, vztah k lékařským oborům, úvod do patologie
- popíše funkční morfologii tkání; - určuje rozlišovací znaky jednotlivých druhů tkání; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Funkční morfologie tkání** - stavební hierarchie organismu; - charakteristika a dělení tkání - epitely, pojiva, svalová a nervová tkáň; - základní odborná terminologie
- objasní možnosti hojení jednotlivých typů tkání; - objasní kompenzační možnosti tkání při zátěži a patologických změnách;		**Progresivní změny** - proliferace a hojení tkání - regenerace, reparace; - kompenzační progrese - hypertrofie, hyperplazie, metaplazie;

- uvede mechanismus vzniku jednotlivých typů cyst; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		- nepravé nádory - cysty; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu nádorových onemocnění; - objasní význam růstu nádorů ve vztahu k následkům a prognóze; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Nádory** - charakteristika a příčiny vzniku nádorů; - způsoby růstu nádorů; - histogenetická klasifikace nádorů; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních regresivních změn v organismu; - charakterizuje patologické změny způsobené ukládáním jednotlivých látek; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Regresivní změny** - hromadění látek v organismu; - atrofie a její typy; - zánik buněk - apoptóza, nekróza, gangréna; - ischémie a její příčiny, typy infarktů; - základní odborná terminologie
- uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Zánik organismu** - klinická a biologická smrt; - časné a pozdní známky smrti; - základní odborná terminologie
- určí základní anatomické postavení lidského těla, základní roviny, směry a pohyby; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Základní orientace na lidském těle** - anatomická norma, roviny a směry na lidském těle; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci opěrné soustavy; - vysvětlí stavbu, osifikaci, růst a metabolismus kostí; - ukáže na modelu jednotlivé kosti a popíše jejich struktury; - vysvětlí možnosti spojení kostí a popíše stavbu kloubu; - vysvětlí vývojové změny u lebky novorozence; - rozlišuje a charakterizuje hlavní druhy kloubů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Opěrná soustava** - obecná stavba a růst kostí; - osifikace a metabolismus kostí; - lebka a osový skelet; - kostra horní končetiny; - pánev a pelvimetrie; - kostra dolní končetiny; - spojení kostí a obecná stavba kloubu; - klouby horní a dolní končetiny; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci pohybové soustavy; - objasní stavbu a činnost svalů; - popíše úpony a funkci jednotlivých svalů;		**Pohybová soustava** - anatomická stavba kosterního svalu; - průběh svalové kontrakce; - metabolismus svalu; - svaly hlavy a krku; - hrudní, břišní a zádové svaly;

- užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		- svaly horní končetiny; - svaly pánevního dna a dolních končetin; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn pohybové a opěrné soustavy; - vysvětlí, za jakých okolností dochází k vadnému držení těla a jak těmto stavům můžeme předcházet; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie opěrné a pohybové soustavy** - vrozené, regresivní a zánětlivé změny kostí a kloubů; - myopatie, vadné držení těla; - úrazy - typy fraktur a hojení zlomenin; - nádory; - základní odborná terminologie
- uvede funkci a složení krve; - popíše vývoj erytrocytů; - definuje druhy leukocytů; - popíše mechanismy zástavy krvácení; - vysvětlí, jak organismus udržuje stálou osmotickou a acidobazickou rovnováhu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Krev** - složení a funkce krve, homeostáza; - erytrocyty a jejich životní cyklus; - druhy leukocytů a jejich funkce; - trombocyty a hemostáza; - základní odborná terminologie
- popíše mechanismy humorální a celulární imunity; - objasní problematiku rozlišení skupin a Rh-faktoru; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Imunitní systém a obranyschopnost** - humorální imunita a imunizace; - brzlík a celulární imunita; - krevní skupiny a Rh faktor; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu zánětlivých změn v organismu; - definuje lokální a celkové příznaky zánětu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Zánět** - příčiny, funkce a příznaky zánětu; - druhy zánětů; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu patologických změn krve a imunitního systému; - vysvětlí, za jakých okolností dochází k hypersenzitivitě a autoimunitním reakcím organismu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie krve a imunity** - anemie, poruchy hemokoagulace a nádory krvetvorné tkáně; - hypersenzitivita, alergické projevy, autoimunitní reakce organismu; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci oběhové soustavy a jednotlivých orgánů; - objasní řízení srdeční činnosti;		**Oběhová soustava** - stavba srdce, průtok krve srdcem; - funkce srdce, převodní systém srdeční, projevy srdeční činnosti;

- popíše cévní zásobení jednotlivých částí těla; - vysvětlí význam tkáňového moku a lymfy pro organismus; - objasní funkci orgánů lymfatického systému; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		- stavba cévní stěny a dynamika krevního oběhu; - arterie a veny; - lymfatický systém; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn oběhového systému; - vysvětlí dopad hemodynamických změn na ostatní orgánové soustavy; - popíše ireverzibilní změny orgánů u šokových stavů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie oběhové soustavy** - vrozená, zánětlivá a ischemická onemocnění srdce; - poruchy hemodynamiky; - patologie tepen a žil; - patologie lymfatického systému; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci dýchací soustavy a jednotlivých orgánů; - vysvětlí průběh vnějšího, vnitřního dýchání a plicní ventilace; - vysvětlí princip řízení dýchání; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Dýchací soustava** - horní cesty dýchací a jejich funkce; - dolní cesty dýchací, plíce; - krevní oběh plic, mechanika dýchání a regulace; - pleura a mediastinum; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn dýchacího systému; - objasní souvislosti chronických plicních onemocnění s hemodynamikou krevního oběhu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie dýchací soustavy** - záněty horních a dolních cest dýchacích; - záněty plic, tuberkulóza, pneumokoniózy, nádory; - poruchy vzdušnosti plic a plicní cirkulace, embolie; - nemoci pohrudnice, patologický obsah pohrudniční dutiny; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci trávicí soustavy a jednotlivých orgánů; - vysvětlí principy zpracování potravy; - objasní význam enzymů a průběh metabolismu živin; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Trávicí soustava** - stavba a funkce trávicí soustavy; - dutina ústní, zuby, slinné žlázy, hltan, jícen; - žaludek, tvorba a složení žaludeční šťávy; - tenké střevo a vstřebávání živin; - tlusté střevo a regulace defekace; - portální oběh, játra a tvorba žluče; - žluč, žlučník, žlučovody; - slinivka břišní, tvorba a složení pankreatické šťávy;

		- peritoneum; - výživa, regulace příjmu potravy; - metabolismus tuků, cukrů, bílkovin; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn trávicího systému; - objasní význam patologických změn trávicí soustavy v souvislosti s poškozením ostatních orgánových soustav, zejména se stavem výživy a malabsorpcí; - vysvětlí vztah mezi chronickou gastritidou a perniciózní anémií; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie trávicí soustavy** - patologické změny dutiny ústní, jícnu a žaludku; - patologické změny tenkého a tlustého střeva; - nádory orgánů trávicí trubice; - nemoci pankreatu, jater, žlučníku a žlučových cest; - poruchy výživy a metabolismu; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy a jednotlivých orgánů; - definuje základní jednotku ledvin; - vysvětlí princip tvorby moči; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Vylučovací soustava** - anatomická stavba ledvin, tvorba a složení moče; - řízení funkcí ledvin; - vývodné cesty močové, mikce; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn vylučovacího systému; - objasní důsledky selhání vylučovací soustavy na organismus; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie vylučovací soustavy** - příznaky onemocnění ledvin a močových cest; - vrozené vývojové vady; - záněty a vaskulární změny ledvin; - regresivní změny a nádory; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci kožní soustavy a kožních derivátů; - vysvětlí mechanismy udržování stálé tělesné teploty; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Kožní soustava** - stavba a funkce kůže, kožní adnexa; - stavba a funkce mléčné žlázy, laktace; - termoregulace; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn kůže a mléčné žlázy; - objasní vlivy zevního prostřední na poškození kůže; - objasní význam smovyšetřování prsů a preventivních lékařských prohlídek;		**Patologie kožní soustavy** - kožní léze - základní makroskopické termíny; - infekční a neinfekční dermatózy; - poškození kůže fyzikálními a chemickými vlivy; - poruchy pigmentace a nádorová onemocnění; - patologie mléčné žlázy;

- užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		- základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci pohlavní soustavy a jednotlivých orgánů; - vysvětlí funkci a princip menstruačního a ovulačního cyklu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Pohlavní soustava** - reprodukční systém muže; - reprodukční systém ženy; - ovulační a menstruační cyklus; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn mužského a ženského reprodukčního systému; - objasní problematiku sexuálně přenosných infekcí v populaci; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie pohlavní soustavy** - patologické změny mužského reprodukčního systému; - patologické změny ženského reprodukčního systému; - sexuálně přenosné infekce; - základní odborná terminologie
- uvede druhy antikoncepce a mechanismus jejich působení; - popíše princip oplození, průběh těhotenství a porodu; - objasní atypické uspořádání krevního oběhu u plodu a způsoby, kterými plod kompenzuje hypoxii; - vysvětlí poporodní adaptační mechanismy na zevní prostředí; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Těhotenství a vývoj plodu** - antikoncepce a plánované rodičovství; - početí, embryogeneze, fetogeneze; - fetální krevní oběh; - stavba a funkce placenty; - průběh těhotenství a porod; - fyziologický novorozenec, známky zralosti; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v průběhu těhotenství u matky, plodu a nezralého novorozence; - objasní vliv závislostí a různých onemocnění matky na vývoj plodu; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Rizikové těhotenství, fetopatologie a nezralý novorozenec** - rizikové těhotenství; - mortalita plodů; - vrozené vývojové vady, genetické defekty a chromozomální aberace; - poruchy pupečníku a placenty; - patologie vícečetného těhotenství; - poporodní komplikace, nezralý novorozenec; - základní odborná terminologie
- definuje základní řídící mechanismy organismu; - objasní princip zpětné vazby a hierarchie řízení organismu; - vysvětlí mechanismus přenosu vzruchů a popíše průběh akčního membránového potenciálu;		**Řízení organismu a endokrinologie** - obecné principy řízení, humorální a nervové regulace; - membránové potenciály, přenos vzruchů; - neurokrinie, hyperfunkční a hypofunkční syndromy;

- popíše stavbu a funkci endokrinních žláz a jejích hormonů; - uvede patologické změny vyplývající z hyperfunkce nebo hypofunkce jednotlivých hormonů; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		- štítná žláza, hypertyreóza, hypotyreóza, nádory štítné žlázy; - příštítná tělíska, hyperfunkční a hypofunkční syndromy; - nadledvinky, hyperfunkční a hypofunkční syndromy; - Langerhansovy ostrůvky a diabetes mellitus; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci smyslových orgánů; - charakterizuje jednotlivé typy receptorů; - objasní význam smyslových vjemů pro regulaci organismu; - uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn ucha a oka a jejich význam pro slyšení a vidění; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Smyslové orgány** - receptory a jejich typy; - kožní čití, čich chuť; - stavba a funkce ucha, sluch, patologie ucha; - stavba a funkce vestibulárního ústrojí; - stavba a funkce oka, zrak, patologie oka a oční vady; - základní odborná terminologie
- popíše stavbu a funkci periferní a centrální nervové soustavy; - vysvětlí princip a průběh reflexu; - popíše stavbu a funkci páteřní míchy; - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí mozku; - vysvětlí proces učení a podmiňování; - objasní význam útlumu a spánku pro činnost nervové soustavy; - popíše jednotlivé fáze spánku; - objasní rozdíly mezi I. a II. signální soustavou; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Nervové řízení organismu** - stavba a funkce míchy, míšní nervy; - obaly a dutiny CNS, mozkomíšní mok; - mozkový kmen a hlavové nervy - diencephalon a autonomní vegetativní nervový systém; - telencephalon, mozková kůra a podkorové oblasti; - mozeček a řízení hybnosti, pyramidová a extrapyramidová dráha; - asociační oblasti mozkové kůry a kognitivní funkce; - základní nervové procesy - bdění, útlum, spánek; - signální soustavy, řečová centra; - základní odborná terminologie
- uvede příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn centrálního a periferního nervového systému; - objasní základní funkční poruchy činnosti mozku; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii;		**Patologie nervového systému** - malformace CNS; - poruchy oběhu v CNS, hromadění tekutin, krvácení, ischémie; - traumatická poškození CNS a míchy; - neúrazová, zánětlivá a degenerativní poškození CNS; - nádory CNS;

		- funkční poruchy CNS; - základní odborná terminologie
- prezentuje na modelu topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů; - objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav; - aplikuje při popisu znalosti z celoročního učiva; - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii.		**Topografie** - dutina lební; - dutina hrudní; - dutina břišní a oblast malé pánve; - základní odborná terminologie

Učební osnovy

Předmět: Ošetřovatelství

Název předmětu:	Ošetřovatelství					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	1 (1)	3 (3)	3	2	3	12 (4)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Pojetí a obsah předmětu Ošetřovatelství se odvíjí od požadavků stanovených pro denní formu vzdělání. Večerní forma vzdělání se uskutečňuje po celý školní rok pravidelně několikrát v týdnu ve stanoveném rozsahu vyučovacích hodin.

Vyučovací předmět je základem odborného vzdělání praktické sestry. Obecným cílem předmětu ošetřovatelství je vést žáky k získávání poznatků o základních potřebách, které tvoří teoretický podklad pro ošetřovatelský proces a jeho aplikaci u pacienta/klienta. Identifikace potřeb je základem pro hodnocení nemocného a následuje zařazení problémů do priorit a plánování ošetřovatelských intervencí, které jsou v kompetenci praktické sestry.

V předmětu ošetřovatelství je důraz kladen:

- na celostní, holistický pohled na lidskou bytost, chápání člověka nejen somaticky, ale v celé oblasti bio – psycho – sociálních a spirituálních komponent
- nejen na nemoc, ale probírání otázky zdraví a zdravého člověka, zdravého prostředí
- na potřeby zdravého a nemocného člověka, umění je identifikovat a přiměřeně uspokojovat

Charakteristika učiva:

Předmět ošetřovatelství je rozložen do pětiletého období ve formě večerního studia a je zakončen maturitní zkouškou. Jednotlivá vyučovací témata mají charakter teoretický, praktický nebo teoreticko-praktický s důrazem na samostudium.

Charakteristickým rysem předmětu ošetřovatelství je systematické hodnocení a plánovité uspokojování potřeb zdravého a nemocného člověka. Uspokojování potřeb člověka se realizuje prostřednictvím ošetřovatelského procesu. Ošetřovatelský proces je myšlenkovým algoritmem praktické sestry při plánování ošetřovatelských aktivit a je systémem kroků a postupů při ošetřování nemocného.

Důraz se klade na vytváření sociálních dovedností a postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti pacienta/klienta a z problematiky multikulturního přístupu k pacientovi/klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetřovatelské péče, která je předpokladem poskytování individualizované komplexní ošetřovatelské péče.

V 1. ročníku se žáci v rámci teoretické výuky seznámí se základy moderního ošetřovatelství, historií ošetřovatelství, všeobecnými principy ošetřovatelského procesu, zásadami v ochraně zdraví, organizací práce zdravotnického pracovníka, funkcí lékařské a sesterské vizity a povinnostmi praktické sestry při příjmu, přemísťování a propuštění nemocného. Získá vědomosti o potřebách pacientů/klientů. V rámci cvičení se obeznámí s prevencí nozokomiálních nákaz, úpravou lůžka a s hygienickou péči u nemocných s různým stupněm sebepéče a soběstačnosti.

Výuka ve 2. ročníku je stěžejní z hlediska praktické přípravy. Žáci získají teoretické vědomosti a praktické dovednosti ve všech základních ošetřovatelských výkonech. Budou schopni rozeznat a popsat základní příznaky nemocí. Naučí se měřit fyziologické funkce, v rámci péče o vyprazdňování nemocných získávají dovednosti např. v aplikaci klyzmatu, v asistenci při katetrizaci močového měchýře. Získají teoretické vědomosti i praktické dovednosti v oblasti podávání léků všech forem a způsobů podání na úrovni kompetencí praktické sestry, také se obeznámí s ošetřováním žilních vstupů. Interpretují postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu včetně praktického procvičování v modelových podmínkách odborné učebny. Dále získají přehled o rehabilitačním ošetřovatelství. Naučí se orientovat v chirurgických pomůckách a seznámí se s ošetřováním akutních a chronických ran, včetně stomií.

Ve 3., 4. a 5. ročníku je výuka koncipována převážně teoreticky. Žáci získají teoretické vědomosti v oblasti ošetřovatelské péče v klinických oborech (interní, chirurgické a ortopedické, gynekologicko-porodnické, dětské, geriatrie, stomatologie a další. Dále v terénu, v komunitních centrech, v léčebných ústavech, dětských zařízeních a v sociálních službách.

Pojetí výuky:

Výuka probíhá:
v 1. ročníku - 1 (1) hodinu týdně
ve 2. ročníku - 3 (3) hodiny týdně
ve 3. ročníku - 3 hodiny týdně
ve 4. ročníku - 2 hodiny týdně
v 5. ročníku - 3 hodiny týdně

Formy výuky:

- praktická cvičení
- skupinové vyučování
- řešení modelových situací
- samostudium

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale hlavně při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.

Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky např. při řešení modelových situací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení – vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmově řešil

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikoval s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Kompetence odborné
- vycházejí z platných právních předpisů Ministerstva zdravotnictví ČR.

<u>Průřezová témata:</u>

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání

- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- somatologie a patologie
- psychologie a komunikace
- klinická propedeutika
- první pomoc
- veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví
- ošetřování nemocných

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Ošetřovatelství - **1. ročník –** 1 (1) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
	Celkem 32	
Žák/-yně: - vyzvedne význam koncepce současného ošetřovatelství;		**Teorie ošetřovatelství** - definice, cíle, charakteristika - základní rysy současného ošetřovatelství
- charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetřovatelství;		**Vývoj ošetřovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků** - historie ošetřovatelství ve světě a českých zemích - ošetřovatelský personál a jeho další vzdělávání ve 21.století - české a světové profesní organizace
- definuje a vymezí ošetřovatelský proces; - uvede jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu; - určí hiearchii potřeb nemocných a navrhne intervenci uspokojování jejich potřeb; - respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství; - uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství;		**Ošetřovatelský proces** - charakteristika - potřeby nemocných - formy a způsoby získávání informací - ošetřovatelská anamnéza - ošetřovatelské problémy - cíl péče, ošetřovatelské intervence - realizace ošetřovatelských intervencí - hodnocení ošetřovatelského procesu - multikulturní ošetřovatelství

- vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví; - uvede měřící techniky; - vysvětlí význam standardů; - vysvětlí, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ve zdravotnictví (zvl. pacientů a zaměstnanců);		**Organizace práce zdravotnického pracovníka** - systémy řízení a zajišťování kvality ve zdravotnických zařízeních - audit ve zdravotnictví - ošetřovatelské standardy - ochrana osobních údajů ve zdravotnických zařízeních
- vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZ; - uvede význam ochrany zdraví v práci praktické sestry a jeho zajištění; - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu;		**Ochrana zdraví praktické sestry** - bezpečnost a ochrana zdraví - význam ochrany zdraví a prevence nemocí - ochranný oděv - prevence nesprávného fyzického zatížení - pracovní úraz
- popíše funkci lékařské a sesterské vizity;		**Vizita** - význam, účel - lékařská a sesterská vizita
- zajišťuje činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním nemocných;		**Pacient a nemocniční prostředí** - příjem, přemísťování, propuštění - povinnosti praktické sestry - práva pacientů - zdravotnická dokumentace
- definuje pojmy dezinfekce, sterilizace, nozokomiální nákazy, bariérová ošetřovatelská péče, uvede zásady hygieny rukou; - jmenuje základní vybavení ošetřovací jednotky;		**Péče o pomůcky** - nozokomiální nákazy, prevence - bariérová ošetřovatelská péče - dezinfekce, zásady - hygienické zabezpečení rukou ve zdravotní péči - sterilizace - základní vybavení ošetřovací jednotky
- provede úpravu lůžka a použije pomůcky podle potřeb nemocných;		**Lůžko a jeho úprava** - základní vybavení lůžka - pomůcky doplňující lůžko - úprava lůžka bez nemocného - úprava lůžka s nemocným
- provádí správně komplexní hygienickou péči u nemocných s různým stupněm sebepéče a soběstačnosti; - dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky;		**Hygienická péče o dospělé** - potřeba hygieny - péče o dutinu ústní - zvláštní péče o dutinu ústní - ranní a večerní toaleta - celková koupel na lůžku - celková koupel na pojízdné vaně - hygiena při vyprazdňování

- charakterizuje dekubity a opruzeniny podle doporučených hodnotících škál; - používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin;		- dekubity, příčiny, hodnotící škály - projevy, péče o kůži, prevence - opruzeniny, příčiny, projevy - péče o kůži, prevence

Ošetřovatelství - **2. ročník –** 3 (3) hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
	Celkem 96	
Žák: - rozděluje stravu nemocným podle diet a dbá na jejich dodržování; - sleduje bilanci tekutin; - pozoruje a zaznamenává fyzický a psychický stav nemocných a zaznamenává schopnost příjmu potravy; - popíše postup podávání stravy nemocných podle stupně sebepéče; - vysvětlí, co jsou potraviny pro zvláštní účely, uvede jejich rozdělení a používání;		**Výživa** - dietní systém, objednávání stravy - bilance tekutin - podávání stravy u dětí a dospělých dle pohybového režimu a stupně sebepéče - potraviny pro zvláštní účely - ošetřovatelský proces v péči o výživu nemocného
- vysvětlí význam spánku; - charakterizuje podmínky pro zajištění dostatečného spánku;		**Péče o odpočinek a spánek** - význam spánku - poruchy spánku - ošetřovatelský proces v péči o spánek a odpočinek
- uvede postupy a prostředky pro zmírnění a prevenci bolesti;		**Ošetřování nemocného s bolestí** - vnímání a prožívání bolesti - mírnění bolesti, prevence, prostředky - ošetřovatelský proces u nemocného bolestí
- sleduje a změří fyziologické funkce; - provádí záznam fyziologických funkcí do zdravotnické dokumentace; - pečuje o močové katétry nemocných starších 3 let;		**Sledování fyziologických funkcí** - měření a vážení nemocných - měření TT, TK, P, D, SPO2 - záznam hodnot do dekurzu - vyprazdňování moči, sledování - katetrizace močového měchýře - péče o močové katétry - vyprazdňování stolice, sledování - klyzma - péče o inkontinentní pacienty

- popíše formy a postupy podávání a aplikace léků, požadavky na bezpečnost práce a případná rizika; - uvede, které způsoby podávání léčivých látek nemůže praktická sestra podle vyhlášky č.55/2011 Sb. provádět; - zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii; - ošetřuje periferní žilní vstupy;		**Podávání a aplikace léků** - lékové formy, označení - způsoby aplikace - hospodaření s léčivy na oddělení - zásady bezpečného podávání léčiva - podávání léků ústy - podávání léků na kůži - podávání léků do spojivkového vaku - podávání léku do ucha, nosu - podávání léků do konečníku, do pochvy - podávání léků do dýchacích cest, inhalace - aplikace kyslíku, provozní a bezpečnostní předpisy - podávání léků injekční formou - s. c. injekce - i.m. injekce - invazivní vstupy - ošetření periferního žilního vstupu - infúze - transfúze
- interpretuje postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu; - odebírá kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál; - provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve; - provádí odsávání sekretů z horních dýchacích cest u nemocných při vědomí starších 10 let; - dodržuje zásady a BOZ při odběru a vyšetření biologického materiálu;		**Odběry biologického materiálu** - druhy, zásady, způsoby vyšetření - bezpečnost práce, prevence přenosných chorob - odběr moči: sběr, orientační vyšetření - biochemické a mikrobiologické vyšetření moči - odběr stolice - odběr sputa, zvratků, zbytků potravy, výtěry, stěry - kapilární odběr krve - venózní odběr krve, technika odběru - komplikace, dokumentace - odběr krve na hematologické, biochemické, mikrobiologické, sérologické a imunologické vyš.
- ošetřuje nekomplikované chronické rány a stomie;		**Péče o rány** - druhy ran, hojení, komplikace - základní chirurgické nástroje, šicí materiál - drény, drenáže - účel převazu - vybavení převazového vozíku - péče o nekomplikované chronické rány

		- asistence při převazu aseptické a septické rány, zásady - základní obvazy hlavy - základní obvazy horní a dolní končetiny - stomie, druhy, ošetření
- popíše druhy punkcí;		**Punkce** - druhy punkcí - péče o nemocného
- objasní význam rehabilitačního ošetřovatelství; - vysvětlí prevenci vzniku imobilizačního syndromu; - popíše postup a správně provádí polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta a metody bazální stimulace;		**Rehabilitační ošetřovatelství** - význam rehabilitačního ošetřovatelství - přehled RHB metod - imobilizační syndrom, prevence - hodnocení soběstačnosti - polohování a změny poloh pacienta - pasivní pohyby - vertikalizace, nácvik sebeobsluhy - dechové a kondiční cvičení - bazální stimulace
- popíše tradiční balneologické procedury; - aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury; - aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence); - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii; - objasnit latinský text ve zdravotnické dokumentaci;		**Metody balneologie** - definice, význam balneologie - tradiční balneologické procedury - dělení procedur, indikace, kontraindikace - aplikace tepla a chladu

Ošetřovatelství – **3. ročník** – 3 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/yně: - charakterizuje práci praktické sestry na interním typu oddělení; - charakterizuje standardní, intermediální a intenzivní ošetřovatelskou péči; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče u jednotlivých chorob;	Celkem 96	**Ošetřovatelská péče u nemocných na interním oddělení** - specifika práce praktické sestry na interním typu oddělení - ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním dýchacích cest - záněty dýchacích cest - CHOPN, astma bronchiale, TBC - ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním srdce - akutní a chronická forma ICHS

- aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		- ošetřovatelská péče o nemocné s onemocněním cév - ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním trávicího systému - vředová choroba žaludku a duodena - onemocnění jater, žlučníku - onemocnění pankreatu - ošetřovatelská péče u nemocných s endokrinologickým a metabolickým onemocněním - diabetes mellitus - onemocnění štítné žlázy - ošetřovatelská péče u nemocných s krevními chorobami
- charakterizuje práci praktické sestry na chirurgickém a ortopedickém typu oddělení; - popíše péči o nemocné - s různými úrazy a po traumatologických operacích; - vysvětlí traumatologické pojmy; - navrhne vhodně specifickou předoperační a pooperační péči; - objasní potencionální komplikace; - orientuje se v etiopatogenezi, - diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče - v pooperačním období; - používá odbornou terminologii; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče u nemocných na chirurgickém a ortopedickém oddělení** - specifika práce praktické sestry na chirurgickém typu oddělení - terminologie chirurgických výkonů - předoperační a pooperační péče - pooperační komplikace - ošetřovatelská péče u nemocných na traumatologickém oddělení - ošetřovatelská péče u nemocných před a po operaci žil, tepen - amputace DK - ošetřovatelská péče u nemocných před a po operaci štítné žlázy - ošetřovatelská péče před a po operaci hrudníku - ošetřovatelská péče u nemocných před a po operaci břicha - ošetřovatelská péče u nemocných s NPB
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na dětském oddělení; - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem; - orientuje se v etiopatogenezi, - diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu		**Ošetřovatelská péče na dětském oddělení** - specifika práce praktické sestry v oboru pediatrie - ošetřovatelská péče u dětí s onemocněním dýchacích cest ošetřovatelská péče u dětí s onemocněním trávicího systému - ošetřovatelská péče u dětí s metabolickým onemocněním výchovná práce u dětí

(problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		

Ošetřovatelství – **4. ročník** – 2 hodiny týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
- charakterizuje změny ve stáří; - uvede příklady vhodných i nevhodných přístupů k nemocným v terminálním stádiu; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);	Celkem 66	**Ošetřovatelská péče v gerontologii a v terminálním stádiu nemoci** - změny ve stáří - pravidla a zvláštnosti při ošetřování seniorů - hospicová a paliativní péče - psychosociální aspekty umírání - péče o mrtvé tělo, etika, dokumentace
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na gynekologicko-porodnickém oddělení; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nejčastějších onemocnění; - respektuje přirozený stud ženy a její sociokulturní specifika; - rozlišuje specifika ošetřovatelské péče u žen na gynekologicko-porodnickém oddělení; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče u žen na gynekologicko-porodnickém oddělení** - specifika práce praktické sestry - ošetřovatelská péče u žen s malými gynekologickými výkony - ošetřovatelská péče u žen s velkými gynekologickými výkony - ošetřovatelská péče u žen se zánětlivým onemocněním - ošetřovatelská a psychologická problematika gynekologické onkologie - nádory prsu, děložního hrdla - ošetřovatelská péče o ženu v těhotenství, před, při a po porodu
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na nefrologickém a urologickém oddělení; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče na nefrologickém a urologickém oddělení** - specifika práce praktické sestry - ošetřovatelská péče před a po urologických operacích - ošetřovatelská péče u nemocných s onemocněním vývodných močových cest, ledvin - záněty dolních cest močových - záněty horních cest močových - selhání ledvin, dialýza - urolitiáza, renální kolika - nádory prostaty

Ošetřovatelství **– 5. ročník – 3 hodiny týdně**

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetřovatelské péče ve vybraných zařízeních; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče v komunitní péči;	Celkem 93	**Práce praktické sestry v terénu, v komunitních centrech, v léčebných ústavech a dětských zařízeních, v sociálních službách** - specifika práce praktické sestry - terénní péče, praktický lékař, dětská zařízení - dětské domovy, ústavy pro mentálně, tělesně a smyslově postižené - pobytová zařízení pro seniory
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na onkologickém oddělení; - posoudí význam prevence onkologických onemocnění, zdravý životní styl, životosprávu, absenci návykových látek; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče;		**Ošetřovatelská péče o nemocné na onkologickém oddělení** - specifika práce praktické sestry - prevence nádorů - léčba nádorů - nádory plic - nádory střev
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na neurologickém oddělení; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče;		**Ošetřovatelská péče o nemocné na neurologickém oddělení** - specifika práce praktické sestry - CMP - epilepsie - neuroinfekce
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na infekčním oddělení; - objasní prevenci vzniku a přenosu infekčních onemocnění; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče;		**Ošetřovatelská péče o nemocné na infekčním oddělení** - specifika práce praktické sestry - hepatitis - alimentární infekční nákazy - AIDS
- popíše zvláštnosti ošetřovatelské péče na ORL;		**Ošetřovatelská péče o nemocné na ORL** - specifika práce praktické sestry - onemocnění polykacích cest - sinusitis, otitis media - operace

- orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče;		
- posoudí zvláštnosti ošetřovatelské péče na očním oddělení; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě uvedených onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče;		**Ošetřovatelská péče o nemocné na očním oddělení** - specifika práce praktické sestry - oční vady - katarakta - glaukom
- diskutuje o zvláštnostech ošetřovatelské péče na dermatovenerologii; - uvede příklady onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče;		**Ošetřovatelská péče o nemocné na dermatovenerologickém oddělení** - specifika práce praktické sestry - atopický ekzém - bércový vřed - nádorová onemocnění kůže - sexuálně přenosné nákazy
- objasní zvláštnosti ošetřovatelské péče na stomatologii; - uvede příklady onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče o nemocné na stomatologii** - specifika práce praktické sestry - stomatologické onemocnění - stomatochirurgické výkony
- diskutuje o zvláštnostech ošetřovatelské péče na psychiatrii; - uvede příklady onemocnění; - stanoví ošetřovatelské problémy a určí priority ošetřovatelské péče; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence).		**Ošetřovatelská péče o nemocné na psychiatrii** - specifika práce praktické sestry - organizace psychiatrické péče - demence - deprese, závislosti

Učební osnovy

Předmět: Ošetřování nemocných

Název předmětu:	Ošetřování nemocných					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**celkem**
Počet hodin:	-	-	3 (3)	5 (5)	5 (5)	13 (13)

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Cílem předmětu ošetřování nemocných je vést žáka k tomu, aby aplikoval získané vědomosti a dovednosti z teoretických předmětů při ošetřování pacienta/klienta ve zdravotnickém a sociálním zařízení. Žák identifikuje potřeby pacienta/klienta a na základě toho seřadí problémy do priorit a plánuje ošetřovatelské intervence, které jsou v kompetenci praktické sestry. Předmět připraví žáka k poskytování ošetřovatelské péče formou ošetřovatelského procesu, jehož cílem je udržení, podpora a navrácení zdraví, uspokojování psychických a sociálních potřeb a obnova soběstačnosti.

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu ošetřování nemocných je odvozeno z odborného vzdělávání v rámcovém vzdělávacím programu pro obor vzdělávání praktická sestra.

Učivo je rozděleno do tří ročníků (třetího, čtvrtého a pátého) a jednotlivých tematických celků. Výuka probíhá na základních zdravotnických pracovištích.
V předmětu ošetřování nemocných je důraz kladen:

- na celostní, holistický pohled na lidskou bytost, chápat člověka nejen somaticky, ale v celé oblasti bio – psycho – sociálních a spirituálních komponent
- nejen na nemoc, ale probírat otázky zdraví a zdravého člověka, zdravého prostředí
- na potřeby zdravého a nemocného člověka, umět je identifikovat a přiměřeně uspokojovat

Pojetí výuky:

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- orientoval se ve zdravotnickém a sociálním zařízení
- aplikoval vědomosti a dovednosti získané z teoretických předmětů
- identifikoval a přiměřeně uspokojoval potřeby pacienta/klienta
- vhodně komunikoval s pacienty
- dokázal zdůvodnit a zhodnotit provedenou činnost
- dodržoval pravidla týkající se práv nemocných a mlčenlivosti
- uplatňoval empatický postoj k pacientům a principy multikulturního ošetřovatelství

Výuka probíhá: ve 3. ročníku - 3 (3) hodiny týdně
ve 4. ročníku - 5 (5) hodin týdně
v 5. ročníku – 5 (5) hodin týdně

Formy výuky:

- skupinové vyučování
- individuální vyučování

- individualizované vyučování
- samostudium

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období. Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného, ústního a praktického zkoušení. Učitel nehodnotí jen známkou, ale hlavně při praktických činnostech také slovně. Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině.
Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky ve zdravotnických a sociálních zařízeních.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají k rozvoji:

Kompetencí k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešené problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky, týmové řešení

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnil se aktivně diskusí, formuloval a obhajoval své názory a postoje

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- posuzoval reálně své fyzické a psychické možnosti, odhadl důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovil si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- uvědomoval si význam celoživotního učení a byl připraven přizpůsobovat se měnícím pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, prezentoval svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Kompetence odborné - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- byl vzděláván podle platných právních předpisů Ministerstva zdravotnictví ČR
- poskytoval ošetřovatelskou péči v kompetencích praktické sestry
- dbal na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- dodržoval standardy

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu

Mezipředmětové vazby:

- somatologie a patologie
- psychologie a komunikace
- ošetřovatelství
- klinická propedeutika

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Ošetřování nemocných – **3. ročník** – 3 (3) hodin týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu;	Celkem 96	**Management ošetřovatelské péče** - organizační a metodické pokyny - bezpečnost a ochrana zdraví, protipožární ochrana

- dodržuje interní předpisy týkající se BOZ, PO a krizových situací; - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti; - používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů; - provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace; - objasní etický kodex a dodržuje práva pacientů; - spolupracuje se členy zdravotnického týmu; - komunikuje s nemocným adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii; - dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými; - používá platné ošetřovatelské standardy; - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny, a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;		- dodržování povinné mlčenlivosti, zneužívání tiskopisů a léků - ochrana osobních údajů - práva a povinnosti žáků - organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu - léčebný a ochranný řád - práva pacientů, etický kodex sester - lékařská a ošetřovatelská dokumentace - komunikace se zdravotnickým týmem a rodinou - ošetřovatelské standardy - práce v ošetřovatelském procesu - základní orientace v otázkách pracovního práva - kompetence praktické sestry - hygiena pracovního prostředí
- pečuje o osobní hygienu nemocných různého stupně sebepéče; - sleduje zdravotní stav pacienta; - předchází vzniku imobilizačního syndromu; - provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek;		**Realizace základní ošetřovatelské péče** - úprava lůžka bez nemocného a s nemocným - hygienická péče dle stupně sebepéče - prevence imobilizačního syndromu - péče o pomůcky, dezinfekce - příprava pomůcek ke sterilizaci
- dodržuje hygienické zásady při rozdělování stravy na ošetřovací jednotce; - podává stravu nemocným podle stupně jejich sebepéče; - dohlíží na dodržování pitného režimu; - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely;		**Péče o výživu** - zásady při rozdělování stravy - podávání stravy dle stupně sebepéče - dietní systém - hydratace nemocných - potraviny pro zvláštní léčebné účely

- sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného; - pečuje o vyprazdňování nemocného; - provádí hygienu genitálu, dezinfekci katétru a výměnu močového sáčku; - provádí klyzma; - aktivně pečuje o inkontinentní nemocné; - přebaluje kojence a dbá na vytvoření hygienických návyků u batolat;		**Péče o vyprazdňování** - sledování odchodu moče - sledování odchodu stolice - hygienické vyprazdňování, péče o genitál a močový katétr - nácvik defekace, klyzma - péče o inkontinentní pacienty - přebalování kojenců, hygienické návyky u batolat
- přesně zjišťuje, měří a zaznamenává fyziologické funkce;		**Sledování fyziologických funkcí** - zásady při měření - zjišťování tělesné hmotnosti, výšky a tělních obvodů - měření TT, TK, P, D a SPO2 - záznam, dokumentace
- sleduje poruchy celistvosti kůže; - asistuje při převazech a ošetřování ran; - připravuje pomůcky a dokumentaci; - dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZ;		**Převazy ran** - rány, dělení - ošetření nekomplikované rány - asistence při převazu komplikované rány - vybavení převazového vozíku - bezpečnost a ochrana zdraví
- používá správné pomůcky k podávání léků; - sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných; - dodržuje zásady BOZ při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví; - aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku; - provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce;		**Podávání léků a aplikace léků injekcemi** - zásady správné aplikace léků - sledování účinků léků, záznam - inhalace, aplikace kyslíku, bezpečnost a ochrana zdraví - aplikace léků injekcemi - odběry kapilární krve - odběry venózní krve - bezpečnost práce při odběru krve
- pečuje o pohodlí nemocného;		**Psychická a fyzická aktivizace nemocných** - potřeby nemocných a jejich saturace

- aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby; - komunikuje s nemocným a objektivně hodnotí jejich potřeby; - zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobstuhy, metody bazální stimulace; - provádí sociální aktivizace zejména v rámci péče o seniory; - vykonává činnosti při zajištění herních aktivit dětí; - pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;		- polohování, pasivní pohyby - dechová a kondiční cvičení - nácvik sebeobsluhy - metody bazální stimulace - sociální aktivizace seniorů - výchovné zaměstnávání dětí
- vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků a prádla; - vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště;		**Manipulace s přípravky a prostředky** - léčivé přípravky - zdravotnické prostředky - prádlo
- spolupráce při přijetí, přemísťování a propouštění nemocných; - poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým; - pečuje o tělo zemřelých a činnosti spojené s úmrtím nemocného;		**Příjem, přemísťování, propouštění a úmrtí nemocného** - spolupráce praktické sestry při příjmu, přemísťování a propouštění nemocných - péče o pacienty v terminálním stádiu - péče o mrtvé tělo

Ošetřování nemocných – **4. ročník** – 5 hodin týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - charakterizuje ošetřovatelskou péči na interním oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č.55/2011Sb.nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče;	Celkem 165	**Ošetřovatelská péče u nemocných na interním oddělení** - ošetřování nemocného s onemocněním oběhového systému - ošetřování nemocného s chorobami cév - ošetřování nemocného s chorobami dýchacího systému - ošetřování starých a chronicky nemocných

- vykonává činnosti podle §4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		- ošetřování nemocného s onemocněním zažívacího traktu
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na chirurgickém oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č.55/2011Sb.nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče; - vykonává činnosti podle §4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče u nemocných na chirurgickém oddělení** - specifika ošetřovatelské péče na chirurgickém oddělení - předoperační a pooperační péče - převazový vozík - ošetřování nemocného s poraněním hlavy, krku a hrudníku - ošetřování nemocného s onemocněním dutiny břišní
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na dětském oddělení; - navrhne výchovnou práci pro děti, přiměřenou jejich věku; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č.55/2011Sb.nesmí praktická sestra vykonávat; - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované dětem; - vykonává činnosti podle §4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů;		**Ošetřovatelská péče u nemocných na dětském oddělení** - výchovná práce s dětmi - ošetřování dětí s onemocněním dýchacích cest - ošetřování dětí s onemocněním trávicího systému - ošetřování dětí s metabolickým onemocněním - ošetřovatelská péče o dítě po stomatochirurgickém zákroku

Ošetřování nemocných – **5. ročník** – 5 hodin týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
- charakterizuje ošetřovatelskou péči na gynekologicko-porodnickém oddělení; - uvede činnosti, které podle vyhlášky č.55/2011Sb.nesmí praktická sestra vykonávat; - orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče; - rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetřovatelské péče poskytované ženám; - vykonává činnosti podle §4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů;	Celkem 155	**Ošetřovatelská péče u nemocných na gynekologicko - porodnickém oddělení** - ošetřování žen před a po malých gynekologických výkonech - ošetřování žen před a po velkých gynekologických výkonech - ošetřování žen se zánětlivým onemocněním rodidel - ošetřování žen s onkologickým onemocněním - ošetřování žen s pohlavními chorobami
- orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče; - vykonává činnosti podle §4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence);		**Ošetřovatelská péče na interním oddělení** - ošetřování nemocného s onemocněním ledvin a močových cest - ošetřování nemocného s endokrinologickým a metabolickým onemocněním - ošetřování nemocného s onemocněním krve - ošetřování nemocného s onemocněním pohybového aparátu - ošetřování nemocných s onkologickým onemocněním
- orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění; - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče; - vykonává činnosti podle §4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti		**Ošetřovatelská péče na chirurgickém a ortopedickém oddělení** - ošetření nemocného s traumatologickým onemocněním - ošetřování nemocného s ortopedickým onemocněním - ošetřování nemocných s onemocněním urologickým

zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů; - aplikuje algoritmy ošetřovatelského procesu (problém, cíl ošetřovatelské péče, intervence).		- ošetřování nemocných s nádorovým onemocněním - péče o pacienta po stomatochirurgickém zákroku

Učební osnovy

Předmět: Seminář – psychologie

Název předmětu:	Seminář - psychologie					
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5**	**celkem**
Počet hodin:	-	-	-	-	1	1

Pojetí předmětu

Obecné cíle předmětu:

Ve strategii výchovy a vzdělávání v semináři z psychologie jsou rozšiřovány a dále prohlubovány vědomosti, dovednosti a postoje žáků získané v předmětu psychologie a komunikace. Je kladen důraz nikoli pouze na sumu teoretických poznatků, ale na zvládnutí vědomostí, na formování postojů žáků použitelných v každodenním praktickém životě i v oblasti budoucího celoživotního vzdělávání, na utváření realistického pohledu na skutečnost a na orientaci v jevech a procesech.

V přípravě jsou využívány vybrané vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci psychického a sociálního vědomí žáků a k posilování jejich komunikační gramotnosti.

Cílem předmětu je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti České republiky. Výchovu a vzdělávání v psychologie směřovat k pozitivnímu orientování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Seminář z psychologie kultivuje porozumění současnosti v kontextu minulosti a budoucnosti, učí uvědomovat si vlastní identitu, kritickému myšlení, vytváří u žáků odpor k manipulaci s jejich názory a vede k porozumění světu, v němž žijí. Uznávat život jako vysokou hodnotu a vážit si jej. Kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní a nepodléhat manipulaci. Na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí. Oprostit se od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti. Vážit si hodnoty lidské práce.

Vést žáky k vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí, respektování různých systémů hodnot, odhalování předsudků a rozpoznávání negativních stereotypů ve společnosti.

Charakteristika učiva:

Jednat odpovědně a čestně, přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání. Vážit si demokracie a usilovat o její zachování. Preferovat demokratické hodnoty. Jednat v souladu s humanitou, vlastenectvím a demokratickými postoji. Respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance. Osvojovat si pravidla a principy mezilidské komunikace, rozvíjet schopnost diskuse. Chtít si klást v životě praktické otázky filosofického a etického charakteru.

Pojetí výuky:

Výuka probíhá: v 5. ročníku – 1 hodina týdně

Formy výuky:

- individuální
- skupinové
- problémové vyučování

- samostudium
- frontální

Hodnocení výsledků žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem v celém klasifikačním období Vědomosti a dovednosti se ověřují formou písemného a ústního zkoušení a během vlastní výuky při ústním hledání názorových formulací, jako součásti cílových vědomostí. Důraz bude kladen na porozumění poznatkům a na jejich aplikaci v konkrétních problémech, dále pak na aktivitu žáka a jeho zájem o studium.

Neopomíjí se důležitost sebehodnocení žáků, ani forma vzájemného hodnocení ve skupině. Při hodnocení žáků se také klade důraz na porozumění učivu a na schopnost aplikovat získané poznatky při řešení situací z běžného života.

V hodnocení žáků jsou preferována hodnocení tvorby a obhajoby vlastního názoru, vždy na konkrétní téma. Nestandardní názor žáka, obhajovaný žákem jeho argumenty, bude korigován a žákovi vysvětlován, nebude však základem pro snížení hodnocení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Cíle, pojetí předmětu a metody výuky přispívají u žáka k rozvoji:

Kompetence k učení - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládal různé techniky učení, vytvořil si vhodný studijní režim a podmínky
- využíval různé informační zdroje ke svému učení

Kompetence k řešení problémů - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- porozuměl zadání úkolu a určil problém, získal informace k řešení problému, navrhl způsob řešení problému, vyhodnotil a ověřil správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volil prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit
- myslel samostatně, tvořivě a logicky

Komunikativní kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- přiměřeně se vyjadřoval v mluvených a psaných projevech, vhodně se prezentoval
- formuloval svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápal výhody znalosti cizího jazyka pro životní a pracovní uplatnění

Personální a sociální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- přispíval k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhal předsudkům

Kompetence k pracovnímu uplatnění - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- měl přehled o možnostech a uplatnění na trhu práce v oboru
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání a byl připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- znal obecná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Kompetence občanské - vzdělání směřuje k tomu, aby žák:
- rozvíjel své kulturní povědomí

- zaujímal vhodný postoj a chování k nemocným a zdravotně nebo sociálně handicapovaným i osobám z jiného jazykového a kulturního prostředí

Digitální kompetence - vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:
- orientoval se v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při zapojení se do společenského života.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kritičtí a tolerantní
- odolávali myšlenkové manipulaci
- jednali s lidmi, diskutovali o citlivých otázkách, hledali kompromisní řešení
- angažovali se i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí

Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí
- jednali hospodárně, uplatňovali nejen kritéria ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické
- vážili si duchovních a materiálních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na zdraví a život

Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- vyhledávali a posuzovat informace o profesních příležitostech
- přijímali odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- efektivně pracovali s informacemi
- verbálně komunikovali při důležitých jednáních
- písemně a verbálně formulovali své priority při jednání s potencionálními zaměstnavateli
- získali povědomí o právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů

Člověk a digitální svět - žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- využívali dovednosti a znalosti práce s digitálními technologiemi
- využívali vhodné digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- byli schopni pracovat s digitálními technologiemi a efektivně je využívali v průběhu vzdělávání a při výkonu povolání.

Mezipředmětové vazby:

- psychologie a komunikace
- český jazyk a literatura
- ekonomika

ROZPIS UČIVA A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Seminář – psychologie – 5**. ročník** – 1 hodina týdně

Výsledky vzdělávání	Počet hodin	Učivo
Žák/-yně: - vysvětlí pojem socializace a fáze socializačního procesu;	Celkem 31	**7. Základy sociální psychologie** - socializace

- vyjmenuje formy sociálního učení a demonstruje je na konkrétních příkladech; - vysvětlí pojem sociální vnímání a identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti; - definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů; - uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka; - charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky; - identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu; - uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat;		- socializační proces - sociální učení - sociální vnímání - chyby, předsudky a stereotypy - v posuzování osobnosti - sociální interakce a její typy - interakce v pracovních i - mimopracovních vztazích - využití interakce v praxi - sociální skupiny - týmová spolupráce - zátěžové životní situace - stres - frustrace - deprivace
- vysvětlí pojem komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací; - předvede na modelových situacích jednotlivé typy neverbální komunikace; - řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace; - rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování; - identifikuje direktivní a nedirektivní způsob chování; - rozliší evalvační a devalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci; - dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování; - dodržuje práva pacientů;		**8. Komunikace** - vymezení pojmu komunikace - verbální komunikace - neverbální komunikace - komunikační situace - asertivita - direktivní chování - nedirektivní chování - evalvace - devalvace - zdravotnická etika - práva pacientů - komunikace s nemocným dítětem - komunikace s dospělým - komunikace s rodinou nemocného - komunikace s agresivním pacientem - komunikace s psychicky nemocným - komunikace se smyslově - handicapovaným - komunikace s tělesně - handicapovaným

- vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky; - předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným; - popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi; - uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými; - vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS (postižení autistického spektra) a mentálním postižením; - objasní zásady komunikace s pacienty - cizinci, nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny; - volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím; - komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností, zejména vlivu sociokulturního prostředí;		- komunikace s pacienty s PAS - (postižení autistického spektra) - komunikace s pacienty s mentálním - postižením - komunikace s cizojazyčnými pacienty - komunikace se seniory - komunikace s umírajícími - komunikace s nevyléčitelně - nemocným - zásady komunikace přizpůsobené - individualitě pacienta - komunikace s pacienty z jiného - jazykového a kulturního prostředí
- specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka; - charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v daném vývojovém období; - určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích; - vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap;		**9. Vývojová psychologie** - vývojové etapy - tělesný, psychický a sociální vývoj - potřeby v jednotlivých stádiích - specifika jednotlivých vývojových etap - prenatální období, novorozenec, kojenec - batole, předškolní období - mladší školní věk - pubescence, adolescence, - dospělost - stáří - vyžití ontogeneze v praxi

- popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka; - užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti; - užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací; - rozliší základní psychické procesy a stavy; - ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů; - objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organizmu;		**10. Psychologie osobnosti a obecná psychologie** - charakteristika osobnosti - rozvoj osobnosti - poznávání a posuzování osobnosti - sebepoznání a sebehodnocení - seberegulace a sebevýchova - náročné pracovní situace - psychické procesy - procesy kognitivní - paměť - procesy motivační - psychické stavy - pozornost - nálady - psychosomatika
- definuje předmět psychologie; - popíše historický vývoj psychologie jako vědní disciplíny; - vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti; - vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky.		**11. Psychologie jako věda** - předmět psychologie - historický vývoj psychologie - význam psychologie - determinace psychiky

VIII. Materiální a personální zajištění výuky

1. Materiální podmínky školy

Budova školy se nachází v areálu Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, ve které probíhá podstatná část praktického vyučování, což je z hlediska praktického i teoretického vyučování ideální. Součástí školy je zahrada, která umožňuje žákům relaxaci v průběhu přestávek a v případě příznivého počasí může být využita i k výuce. V budově je umístěna školní jídelna s výdejnou stravy. K dispozici je též tělocvična s posilovnou.

Vyučování probíhá celkem v 27 učebnách. Z toho je 15 učeben vyčleněno pro výuku odborných předmětů. Pro všeobecně vzdělávací předměty je k dispozici učebna pro český jazyk a literaturu a dějepis, která je vybavena moderní audiovizuální technikou, dále 2 učebny výpočetní techniky s připojením k internetu, tiskárně, scanneru, dvě odborné učebny cizích jazyků, učebna pro výuku přírodovědných předmětů s interaktivní tabulí a 2 laboratoře přírodovědných předmětů.

Odborná výuka je zajištěna v učebnách psychologie, somatologie a v učebnách pro ošetřovatelství a ošetřovatelskou péči. Všemi studijními obory jsou využívány multimediální učebny se zabudovanou audiovizuální technikou, vizualizérem a dataprojektorem.

Učebny pro výuku ošetřovatelství a první pomoci jsou moderně vybaveny demonstračními modely, lůžky pro nemocné včetně pomůcek doplňující lůžko, pomůckami k jednotlivým ošetřovatelským výkonům atd. Další didaktické pomůcky se podle finančních možností školy průběžně doplňují. Pro výuku ošetřovatelství a odborné praxe je škola vybavena potřebným prádlem a ochrannými pomůckami pro žáky i vyučující. Používané prádlo škola pere na základě smluvního vztahu.

Ve všech učebnách jsou k dispozici zpětné projektory. Všechny učebny jsou vybaveny posuvnými tabulemi a stahovacími velkoplošnými promítacími plátny. Pro všechny vyučující jsou k dispozici pro výuku notebooky, přenosné dataprojektory a 2 zpětné projektory. Celkem 6 učeben je vybaveno interaktivními tabulemi. Tyto tabule jsou umístěny jednak do odborných učeben, ale i do tzv. běžných kmenových učeben.

Velmi dobře vybavená knihovna a studovna s šestnácti pracovními místy u počítačů vytvářejí žákům dobré podmínky pro samostudium. Všechny tituly mají anotace. V knihovně pracuje knihovnice, která vede elektronickou evidenci výpůjček.

Pro zázemí zaměstnanců slouží deset pracoven pro učitele, sborovna, kanceláře zástupců ředitelky školy, technickohospodářských pracovníků a ředitelna. Všechny tyto místnosti jsou vybaveny počítači zapojenými do sítě, včetně tiskáren a internetového připojení. Pro zaměstnance a žáky slouží několik kopírovacích strojů. V suterénu školy jsou umístěny šatny pro žáky, ve kterých má každý z nich k dispozici jednu skříňku. Sociální zařízení odpovídá hygienickým normám. Sprchy jsou umístěny v prostorách v blízkosti tělocvičny.
Odborné učebny se modernizují i v rámci digitalizace, nakoupily se moderní digitální technologie a digitální učební pomůcky, včetně softwaru.
Začátkem roku 2025 byly zkolaudovány v podkroví budovy školy, a moderně zařízeny, další 3 třídy, které slouží k vzdělávání žáků. Vybudovalo se také venkovní sportovní hřiště, a bude sloužit žákům.

2. Personální zajištění

Ve škole působí sbor pedagogických pracovníků, kteří splňují nároky spojené s potřebnou kvalifikací. Pedagogičtí pracovníci, kteří nesplňují pedagogické vzdělání, si je doplňují. Část pedagogů tvoří externí pracovníci, tzn. lékaři či jiní odborníci z praxe (např. vrchní sestry). Pedagogičtí pracovníci si doplňují a rozšiřují své pedagogické a odborné vzdělávání, včetně vzdělávání v oblasti IKT.

V čele školy stojí ředitelka, její statutární zástupkyně, zástupkyně ředitelky a dvě vedoucí oborů. Ve škole je také zřízena funkce výchovného poradce a metodika prevence sociálně patologických jevů. O vybavení odborných učeben a kabinetů se starají jejich správci v součinnosti s vedením školy a ekonomkou školy. Přípravu a realizaci projektů má v náplni práce pracovnice pro komunikaci s veřejností a vztahy se zahraničím.

3. Organizační podmínky

Vzdělávání probíhá jako čtyřleté v denní formě a pětileté ve večerní formě.

Na základě Novely školského zákona s účinností od 01. 10. 2020 se zavádí počínaje novým školním rokem 2020/2021 distanční výuka zčásti nebo zcela pro mimořádné situace.

Budova a prostory školy jsou otevřeny od 7:00 hodin a uzamykají se po ukončení poslední vyučovací hodiny, která končí v 19:20 hodin (pondělí, úterý a čtvrtek), v ostatní dny přibližně v 17:00 hodin, v závislosti na poradách či mimořádných akcích.

Výuka ve škole začíná nejdříve nultou vyučovací hodinou v 7:05 hodin, obvykle však první vyučovací hodinou od 8:00. Začátek praktického vyučování je v 7: 00 hodin na jednotlivých pracovištích. Vyučování končí nejpozději v 19:20 hodin (večerní studium). Výuka žáků večerního studia probíhá většinou ve třech dnech (pondělí, úterý, čtvrtek) od 14:25 hodin do 19:20 hodin. Výjimku tvoří ve 4. a 5. ročníku praktické vyučování v nemocnici, které probíhá od 7:00 hodin v patřičné hodinové dotaci.

Vyučovací hodina trvá 45 minut, hodina odborného výcviku a odborné praxe trvá 60 minut. Během dne se žáci přemísťují do učeben dle rozvrhu.

Přestávky mezi jednotlivými vyučovacími hodinami trvají 10 minut, od šesté vyučovací hodiny (od 13:35 hodin) jsou zkráceny na 5 minut. Po třetí vyučovací hodině je zařazena velká přestávka o délce 20 minut. Polední pauza na oběd je zařazena do rozvrhu hodin tak, aby trvala minimálně jednu vyučovací hodinu. Jídelna s výdejnou je v provozu od 11:30 do 14:00 hodin. Během přestávek mají žáci možnost využívat k relaxaci prostory na zahradě školy (v případě příznivého počasí) nebo odpočinkového prostoru v přízemí, event. na lavičkách umístěných v jednotlivých patrech školy.

Vyučování v odborných učebnách (např. pro ošetřovatelství, informační a komunikační technologie, tělesnou výchovu, chemii, fyziku, český jazyk a literaturu a dějepis) se řídí samostatnými vnitřními řády, s nimiž jsou žáci na začátku školního roku seznámeni a jsou povinni se jimi řídit.

Žáci mají možnost využívat přístupu na Internet, především pro studijní účely i v době mimo vyučování, včetně kopírování. Kopírování je zpoplatněno. Přístup k těmto službám se řídí zvláštním předpisem a hodiny jsou označeny v rozvrhu hodin.

Praktické vyučování (Odborný výcvik) žáků probíhá ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociální péče a řídí se samostatným režimem. Na začátku praktického vyučování jsou žáci prokazatelně seznámeni s pravidly vyučování, bezpečnosti při práci a veškerými povinnostmi, týkajícími se praktického vyučování. O průběhu praktického vyučováni si žáci vedou tzv. portfolio dle pokynů vyučujících. Se všemi zařízeními, kde praktické vyučování probíhá, má škola uzavřen smluvní vztah.

4. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Výchova k bezpečné a zdraví neohrožující práci je součástí každého vzdělávacího modulu. Při vzdělávání a při činnostech, přímo souvisejících se vzděláváním, popřípadě při jiných akcích, pořádaných školou, bude škola postupovat podle platných právních předpisů vycházejících z právních a ostatních předpisů platných v době výuky. Tyto předpisy jsou detailně uvedeny ve školním řádu.

Pravidelně bude probíhat proškolování učitelů a zaměstnanců školy v souvislosti s bezpečností a ochranou zdraví při vzdělávacích činnostech, včetně pravidelných preventivních lékařských prohlídek, které provádí závodní lékařka.

Systém pravidelných kontrol a revizí zabezpečí nezávadný stav objektů školy. Škola bude dbát na označení nebezpečných předmětů a částí využívaných prostor školy v souladu s příslušnými normami, vyhláška č. 108/2001 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 178/2001 Sb., podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů.

Škola rozpisem dozorů zajistí kontrolu dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví žáků v průběhu výuky. Škola dále zajistí provádění odborného dohledu nebo přímého dozoru při praktickém vyučování a odborných praxí žáků. Pozornost bude zaměřena na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovištích odborné praxe.

Pedagogové jsou při výuce povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků. Budou dbát na dodržování zvláštních pracovních podmínek mladistvých, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany jejich zdraví. Pedagogové budou věnovat pozornost ochraně žáků před společensky negativními jevy, jako je šikana, násilí apod.

Na začátku školního roku, před praktickou výukou a odbornou praxí škola prokazatelným způsobem seznámí žáky se školním řádem, zásadami bezpečného chování, s ustanovením konkrétních právních norem k zajištění BOZ a požární ochrany souvisejících s činností vykonávanou žáky.

Bude dodržován soulad časové náročnosti podle ŠVP s počtem povinných vyučovacích hodin stanovených v rámcovém vzdělávacím programu, který respektuje fyziologické a psychické potřeby žáků, podmínky a obsah vzdělávání.

Na žáky se při praktickém vyučování vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. Nácvik a procvičování činností odpovídající pracím, které jsou v souladu s vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 261/1997 Sb. ve znění pozdějších předpisů, mohou žáci vykonávat při výuce pouze v rozsahu stanoveném vzdělávacím modulem.

Součástí BOZ je problematika chování žáků v situacích osobního a obecného ohrožení a osvojení zásady první pomoci. Bude vytvořeno prostředí a podmínky podporující zdraví ve smyslu Zdraví pro 21. století.

IX. Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

Nedílnou součástí činností školy je spolupráce se sociálními partnery, kteří se zásadně podílí na praktickém vyučování žáků tohoto učebního oboru. Na hodinách praktické výuky se žáci seznamují se specifikou prostředí dané zdravotnické a sociální organizace, setkávají se s novými metodami výuky, ku pomoci jsou jim nejen odborné učitelky školy, ale současně vrchní, staniční a všeobecné či dětské sestry.

Sociálním partnerem SZŠ je **Fakultní nemocnice Královské Vinohrady**. V rámci praxe přicházejí žáci na smluvní pracoviště jednotlivých klinik FNKV.

Další partnerskou nemocnicí je **Fakultní nemocnice v Motole**, kde žáci navštěvují smluvní pracoviště jednotlivých klinik.

Dalším partnerským pracovištěm je **Ústřední vojenská nemocnice Praha**.

V rámci školy působí Školská rada. V radě jsou zastoupeny dva zástupci zřizovatele, dva pedagogové a dva zástupci studentů školy. K projednávání důležitých událostí jsou přizvávání i další pracovníci školy. Členové rady spolupracují při tvorbě vzdělávacího programu, zabývají se přípravou na Scholu Pragensis, na Dny otevřených dveří a dalších stěžejních aktivitách školy.

Při SZŠ působí také Spolek rodičů a přátel, ve kterém pracují převážně rodiče žáků a jsou nápomocni např. při organizaci maturitního a imatrikulačníhio plesu a jiných akcí školy.

X. Autorský kolektiv

PhDr. et Mgr. Ivanka Kohoutová, Ph.D. – ředitelka školy

Mgr. Darina Vichrová – koordinátorka tvorby ŠVP

Mgr. Jana Mašková – koordinátorka tvorby ŠVP

Mgr. Jana Mašková – vedoucí oboru

Kolektiv pedagogických pracovníků

XI. Dodatky

1. Změny v ŠVP PS počínaje prvním ročníkem od 1. září 2020, viz tabulka, jednak z důvodu modernizace odborného vzdělávání a také z důvodu efektivnějšího využití disponibilních hodin.
   Pouze vybrané předměty, kterých se změna dotkla, jedná se o změny oproti UP prvního ročníku ve školním roce 2019/2020

Změny v UP – Praktická sestra – denní studium počínaje prvním ročníkem od 01. 09. 2020	***Počet týdenních vyučovacích hodin v předmětech, kterých se změna dotkla***				
Vyučovací předmět	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**celkem**
Český jazyk a literatura *	4	3	3	4	14
Český jazyk a literatura – oproti 1. ročníku 2019/2020 – plus tři hodiny (+3) hodiny týdně					
Cizí jazyk */** (AJ, NJ, RJ)	3(3)	3	3	3(1)	12(4)
Cizí jazyk – oproti 1. ročníku 2019/2020 – plus jedna hodina [+1(2)] hodina týdně					
Psychologie a komunikace **	1	2 (1)	1	1	5 (1)
Psychologie a komunikace – oproti 1. ročníku 2019/2020 – minus jedna hodina (-1) hodina týdně					
Klinická propedeutika	-	2	1	-	3
Klinická propedeutika – oproti 1. ročníku 2019/2020 – minus jedna hodina (-1) hodina týdně					
Ošetřovatelství **	6 (4)	10(8)	7	7	30 (12)
Ošetřovatelství – oproti 1. ročníku 2019/2020 – úprava počtu hodin mezi druhým a třetím ročníkem (0) hodin týdně					
Ošetřování nemocných **	-	-	12(12)	12(12)	24 (24)
Ošetřování nemocných – oproti 1. ročníku 2019/2020 – minus dvě hodiny (-2) hodiny týdně					

2. *Na základě Novely školského zákona s účinností od 01. 10. 2020 se zavádí počínaje novým školním rokem 2020/2021 distanční výuka zčásti nebo zcela pro mimořádné situace.*

3. *Na základě Novely školského zákona s účinností od 01. 10. 2020 se zavádí počínaje novým školním rokem 2020/2021* ***nový model maturitní zkoušky.***

Obor Praktická sestra – denní forma a večerní forma

SPOLEČNÁ ČÁST MZ	PROFILOVÁ ČÁST MZ
2 povinné zkoušky: 1. Český jazyk a literatura (DT) 2. Cizí jazyk (DT) nebo Matematika (DT)	1. **Český jazyk a literatura (ÚZ + PP)** 2. **Cizí jazyk (ÚZ + PP) pokud byl zvolen ve společné části**

	plus **3 povinné zkoušky** - stanovuje RVP/ ředitel školy 3. Ošetřování nemocných (PRZ) 4. Ošetřovatelství (ÚZ) 5. Psychologie a komunikace(ÚZ)
max. 2nepovinné zkoušky - z nabídky: Cizí jazyk, Matematika	**max. 2 nepovinné zkoušky** 3. Somatologie (ÚZ) 4. Matematika (ÚZ)

Vysvětlivky - zkratky: DT = didaktický test, PRZ = praktická zkouška, ÚZ = ústní zkouška, PP = písemná práce

Poznámka: praktická zkouška v délce 1 den

4. ***Na základě Dodatku č. 15 k ŠVP*** *jednotlivých oborů počínaje prvním ročníkem od 01. 09. 2021 se provádí změna v předmětech:*

PS – denní studium - ***Ošetřovatelství*** *– změny v* ***1. a 4. ročníku*** *– aktualizace obsahu předmětu*

PS – denní studium - ***Ošetřování nemocných*** *– změny v* ***3. a 4. ročníku*** *– aktualizace obsahu předmětu*

PS – denní studium - ***Klinická propedeutika*** *– změny v* ***2. a 3. ročníku*** *– přesunuta kapitola Obecná farmakologie a speciální farmakologie z 3. ročníku do 2. ročníku.*

PS – večerní studium - ***Klinická propedeutika*** *– změny* ***v 1. ročníku*** *– oprava formální chyby, vymazáno učivo na konci prvního ročníku – Léčebné metody, které se vyučuje na začátku druhého ročníku. Učitel omylem vložil dvakrát.*

5. ***Na základě Dodatku č. 19 k ŠVP(č.j. 1303/2023)*** *jednotlivých oborů počínaje prvním ročníkem od 01. 09. 2023 se provádí změna v předmětech Ošetřovatelství a KLP – denní studium:*

Název oboru	Zkratka oboru	Kód oboru
Praktická sestra	**PS**	53-41-M/03

19/1 Změny u oboru PS, předmět – Ošetřovatelství

1. ročník - doplnění výsledků vzdělávání plus doplnění podtémat ke kapitolám;
2. ročník - doplnění výsledků vzdělávání.

19/5 Změny u oboru PS, předmět KLP – 2. ročník a 3. ročník

2. ročník - doplnění výsledků vzdělávání plus doplnění podtémat ke kapitolám;
3. ročník – přesunutí tématu z druhého ročníku na začátek třetího ročníku.
   Jedná se o téma : **Fáze diagnosticko terapeutického procesu**
   a podtémata, plus výsledky vzdělávání.

Dodatek 20/1

Změny ŠVP – počínaje prvním ročníkem od 01. 09. 2023
u níže uvedených oborů:
na základě **Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, č.j.: MSMT-17140/2023-5,** který se mění vzdělávací oblast s názvem **„Vzdělávání v IKT“ v RVP SOV kategorie dosaženého vzdělání : E,J,H, M, LO a L5**

Název oboru	Zkratka oboru	Kód oboru
Bezpečnostně právní činnost	**BPČ**	68-42-M/01
Ošetřovatel	**OS**	53-41-H/01
Praktická sestra	**PS**	53-41-M/03
Sociální činnost	**SČ**	75-41-M/01
Ortoticko – protetický technik	**ORT**	53-44-M/01
Zdravotnické lyceum	**ZL**	78-42-M/04

Provedené změny v RVP příslušných oborů a následně provedené změny v ŠVP příslušných oborů:

1. **Klíčová kompetence** – Kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi – má nový název **„Digitální kompetence“** a **současně je aktualizovaný i obsah.**
2. Vzdělávací oblast „Vzdělávání v IKT“ má nový název **„Informatické vzdělávání“ a je stanovena odlišná náročnost pro skupiny oborů kategorie dosaženého vzdělání E,J,H,M,LO a L5.**
   u oborů **M/LO** – je nastavena časová dotace – **4 týdenní vyučovací hodiny za dobu vzdělávání** a u oboru vzdělání kategorie **H** je nastavena časová dotace **3 týdenní vyučovací hodiny za dobu vzdělávání.**
3. **Průřezové téma** „Informační a komunikační technologie“ má nový název:
   Člověk a digitální svět“ a je nastavena odlišná náročnost pro skupiny oborů kategorie dosaženého vzdělání E,J,H,M,LO a L5.

4. Povinnost vyučovat podle aktualizovaného ICT kurikula platí od 01. 09. 2025 plošně pro všechny ročníky oborů vzdělání kategorie dosaženého vzdělání J, E, H, M, včetně konzervatoří a lyceí, LO,L5.